

SIGNUM

DESPOTA

HISTORICKÁ DETEKTIVKA

FRANTIŠEK KALENDA

Toto autorské dílo může být kýmkoliv volně šířeno v elektronické formě, na území kteréhokoliv státu, a to za předpokladu, že nedojde ke změně díla, že zůstane zachováno označení autora díla, jeho ISBN, odkazu na web autora knihy a prvního vydavatele díla, vydavatelství SIGNUM.

Toto autorské dílo **nesmí** být šířeno v tiskové podobě a dále nesmí být překládáno do cizích jazyků bez výslovného a předchozího souhlasu autora.

FRANTIŠEK KALENDA

DESPOTA

HISTORICKÁ DETEKTIVKA

2. ELEKTRONICKÉ VYDÁNÍ

František Kalenda © 2012

Více o knize

historické souvislosti – co je pravda a co fikce

postavy a jejich reálný základ

jak vypadala Mystra v době despotátu

fotografie – jak dnes vypadají místa, kde se kniha odehrává

najdete na webu

www.despota.info

Překlady a komentáře
k použitým básním a písním
najdete na konci knihy.

OBSAH

Kapitola první: Z Avignonu do Mystry. Rozhněvané moře. Zázrak otce Isidora. Manijské uvítání.

Kapitola druhá: Příchod do Města. Audience u despoty. Hádky na banketu. Femme fatale.

Kapitola třetí: Lucien je vrah. Nešťastné alibi. Záležitost dvorních dam. Prétor to s problémy umí.

Kapitola čtvrtá: Poslední přání. Odsouzencova cesta na smrt. Poprava. Uvězněný v Mystře.

Kapitola pátá: Bude se vyšetřovat. Za klášterními zdmi. Ukrytý prsten. Venus, vina, žádná musica.

Kapitola šestá: Další rodinná záležitost. Není bratr jako bratr. Smrt v plamenech a kobercích. Vzhůru do hor.

Kapitola sedmá: Vyřčené věštby. Nešťastná noc v jeskyni. Staří známí nejsou naživu. Mezi poutníky.

Kapitola osmá: Ora et labora. Události na nedělní bohoslužbě. Sluha jediného Pána. Ošklivá nemoc.

Kapitola devátá: Poustevníkovovo poučení. Zase od začátku. Poslední role papežského legáta. Věc cti.

Kapitola desátá: Znovu do paláce. Despota mění názor. Odměněný prétor. Vrah opět uniká.

Kapitola jedenáctá: Zpátky na Mani. Strach a zrada fungují. Mezi vesničany a fúriemi. Trpká cena uvěznění.

Kapitola dvanáctá: Nedá si pokoj. Zázraky se dějí. Hloupost se někdy dědí. Domů, ale s Benátčany.

Kapitola třináctá: Dusivá plavba. Všechno se vyjasňuje. Diplomatická imunita. Staré dobré burgundské.

Básně a modlitby

Kapitola první: Z Avignonu do Mystry. Rozhňevané moře. Zázrak otce Isidora. Manijské uvítání.

Psal se rok třináctistý šedesátý první a v avignonském paláci bylo plno. Uprostřed přijímacího sálu trůnil stařec. Seschlý věkem i duší, rty popraskané a stisknuté pevně k sobě. Nemluvil. Obvykle za sebe nechával mluvit jiné. Na rukou se mu lesklo zlato a drahé kamení zasazené do prstenů, na hlavě tiára z nejjemnějších látek. Šestý Inocenc v řadě, papež avignonský, měl hosty.

Lucien de Rohan, nejmladší syn vikomta Rohana z hradu Josselin, se uklonil a uctivě políbil starci rybářský prsten.

„Vaše Svatosti,“ promluvil. „Pověřil jste mne, abych vám sdělil, co se stalo během naší mise v řeckých zemích, z níž jsme se právě vrátili. Přál jste si, abych mluvil bez obalu a velmi podrobně. Pokusím se vaše přání splnit.“

Zhluboka se nadechl a rozhlédl se. Oči přítomných kardinálů a hodnostářů ho provrtávaly až do morku kostí. Zápasil s nervozitou.

„Já a můj přítel, bratr Konstantin z řádu dominikánů, jsme se vraceli z poutě do Compostely, když jste nás povolal k sobě. S Konstantinem se dobře znáte dlouhá léta, ostatně jste příbuzní. Prozradil jste nám své plány ohledně vyjednávání s despotou z Mystry a také to, že plánujete neoficiální výpravu, aby se pokusila navázat jednání o znovusjednocení západních a východních křesťanů. Bratra Konstantina jste požádal, aby se ujal role překladatele.“

„V čem byl tak výjimečný?“ skočil mu do řeči jakýsi mladý kardinál.

„Svatý Otec mu důvěřuje.“ Lucien se obrátil se zkoumavým pohledem na papeže. „A bratr Konstantin je jedním z mála lidí v celé Francii, jenž ovládá plynule řečtinu i v běžném hovoru. Jeho matka z Řecka pochází.“

„Prosím, pokračujte,“ vyzval ho kardinál.

„Prosba Svatého Otce se odmítá těžko, a tak jsme se připravili na cestu. Co se mě týče, nechtěl jsem opouštět svého přítele a ve Francii, zvláště v rodné Bretani, poslední dobou není život nejlehčí. Anglická a francouzská vojska znovu vzájemnými pútkami pustoší zem. Proto po domluvě s Jeho Svatostí přijali na cestu i mne. V tu dobu ještě nikdo netušil, jak závažné dopady tato výprava bude mít. Ale o tom později.

Naše mise nebyla oficiální, proto jsme se plavili na janovské lodi a měli přistát v přístavu Monemvasia na poloostrově Peloponés. Zpočátku si na počasí nemohl nikdo stěžovat. Svítlo slunce, racci pokřikovali a voda voněla. K moři jsem měl vždycky blízko, vždyť pocházím z Bretaně, a tak jsem si začátek cesty vychutnával opřený o zábradlí a hledal pod hladinou mořské stvůry. Idyla však netrvala dlouho. Zvláště pro našeho drahého vyslance a vůdce výpravy, otce Isidora. Na moři se mu udělalo špatně.“

„Rychle, podej to!“ hulákal otec Isidor a zakrýval si oběma rukama pobledlá ústa. Přispěchalo několik služebníků s širokým džberem, nesoucím insignie papežského státu. Osobní džber na zvracení otce legáta.

„Je na něm něco divného,“ sdělil ve vedlejší kajutě Lucien svému příteli z řádu dominikánů. „Je na něm rozhodně něco hodně divného.“

„Ano, mořská nemoc,“ řekl bratr Konstantin a nenechal se vyrušit z četby v iluminovaném žaltáři, který si zapůjčil od otce Isidora.

„Nemyslím zrovna tohle,“ trval na svém Lucien. „Chová se divně od začátku. Nepřipadá ti, že se cestě na Peloponés nějak moc bránil?“

Dominikán pokrčil rameny. „Na tom není nic zvláštního. Nesnáší cesty po moři a cizí země. Šeptá se, že nasednout na Svatého Mikuláše ho donutil jen příslib kardinálského klobouku. Jiný Svatý Otec by snad měl slitování, ale víš, jak Inocenc trvá na svých oblíbených.“

Lucien věděl. Bratr Konstantin toho byl živým příkladem, přestože jeho jazykové znalosti nikdo nezpochybňoval. Možná je legát divný vážně jen kvůli mořské nemoci, namlouval si. Sám tomu ale nevěřil.

„Víte, že mi sám papež svěřil dva tisíce tourských franků ve zlatě?“ chlubil se legátův pokladník a lil do sebe další džbán medoviny.

„A jak tě tak posloucháme, udělal zatracenou chybu,“ posmívali se námořníci. Pokladník byl tlučhuba, ale naštěstí na svěřenou částku bystře dohlížel nunciuss. Jinak by ji dávno prohrál v kostkách.

„Jednou přijdeš o hlavu, Pontie,“ prohlásil strážce, kterého přidělil otec Isidor, aby pokladníka hlídal.

Lucien debatě naslouchal jedním uchem. Seděl na úzké námořnické stoličce, s nohama přes sebe, prsty drnkal na struny kvinterny. Jeho milovaný nástroj rozezněl starou lidovou píseň z rodné Bretaně. Byla zpívána původním keltským jazykem a vyprávěla lechtivý příběh dvou mnichů a důvěřivé dívky.

Bars ar ger euz a Rudon, war ann hent pa her da Rom, 'Zo zavet ur gouant newez, ' zo en-hi menec'h o chom, 'Zo zavet ur gouant newez ' zo en-hi menec'h iaouank, Ha noz na de na sessont o tebauch ar merc'hed koant. Ma oa ur vinorezik a oa meurbet devodes A ie bemdez da bedi Doue da gouant Sant-Franses. O tont unan ar menec'h, hag o lavaret d'ez-hi : - Deut ganin, minorezik, deut ganin-me d'am zi; Deut ganin, minorezik, deut ganin-me d'am c'hamb, Me diskoueso d'ec'h 'nn taolinier, ar misteriou ekselant.

Píseň přerušil v půlce dunivý pozdrav.

„Dobré odpoledne.“

Otec Isidor. Celý zelený se vykolébal ze své kajuty, ale zdálo se, že se drží na nohou. Všichni se utišili. Takový účinek mívá i příchod bratra Konstantina, pomyslel si Lucien. Tenhle muž má autoritu. Přestože zvrací.

„Dobré odpoledne,“ odpověděl Lucien.

Papežský legát na něj okamžitě upřel pichlavé oči.

„Zpíváte necudné písně?“

Lucien přisvědčil. Nedokázal si představit přirozenější činnost na palubě lodi, než je zpívání oplzlých písní sborem vojáků a námořníků. Otec Isidor si o tom zřejmě myslel svoje.

„To mě nepřekvapuje. Neměl jsem vůbec kývnout na vaši účast. Tohle si nechte pro svoje Vikingy.“

„Bretonce,“ opravil ho klidně Lucien. „Můj rod pochází z Bretaně. I tahle píseň. Mám vám ji přeložit?“

Legát znechuceně mávl rukou a otočil se ke dveřím. Naposledy si prohlédl společnost námořníků, vojáků, služebnictva a jediného šlechtice. Ze stolu stačily zmizet kostky i karty a pokladníka uklidili do kouta, kde tiše sténal. Legátova přítomnost měla zklidňující účinek, byl znám svou zálibou v pozemských trestech.

„Váš společník má jisté kvality. Ale vás čeká zatracení. Nyní mě omluvte. Musím jít...“

Zvracet, domyslel si Lucien. Další kněz, kterému vězím hluboko v žaludku.

Otec Isidor zmizel. S ním zmizely i zábrany.

Jestliže do té doby byla plavba klidná až skoro nudná, toho dne se na moři objevila bouře. Nejdřív ji naznačovaly jen husté černé mraky, ve vzduchu byl cítit déšť, ale zkušený námořníci věděli. Tohle bude zlé.

Podpalubí se začalo intenzivně houpat, což přimělo bratra Konstantina přerušit modlitbu. Rozhořčeně zanačoval na pohanské bohy, zvláště na Poseidona, nazul si opánky a vyrazil na palubu.

Vykoukl z poklopu a málem ho srazila vlna.

„Zatracená voda,“ mumlal.

Námořníci se marně pokoušeli vylévat další a další vodu. Plachty byly stáhnuté kvůli sílícímu větru, loď se kymácela, vojáci se choulili pod teplými plášti. Husté mraky se protrhly, začal liják.

Bratra Konstantina kdosi popadl za rukáv.

„Běžte dolů!“ křičel promočený muž. Podle hlasu poznal kapitána lodi.

„Nesmysl,“ odsekl Konstantin. Lodím možná nerozuměl, ale neutíkal. Nikdy. „Kdy dorazíme do Monemvasie, kapitáne?“

Kapitán, veselý Janovan s hustým obočím, se kuckavě rozesmál, jako kdyby ze sebe chtěl dostat všechnu vodu.

„Takhle dorazíme leda do pekla. Vítr nás žene na opačnou stranu, na jinou část pobřeží. Nevím tu o jediném použitelném přístavu.“

„S Boží pomocí...“ pokřížoval se bratr Konstantin a vodní tříšť nadmula jeho kutnu.

Bouře sílila a loď se stále víc vzdalovala cíli. Moře se zlobilo.

Náhle se na palubě zjevila další postava. Vysoký, kostnatý muž krácel doprostřed paluby s rozpřáhnutýma rukama. Vítr zeslábl.

„Otče Isidore!“ volal zoufalý kapitán. „Běžte zpátky do kajuty, vždyť je vám špatně!“

Legát nevypadal, že je mu špatně. Pohyboval se sebevědomě a stejně sebevědomě mluvil. Nebo spíš křičel.

„Běžte, kapitáne! Napněte plachty. Víím, co musíme udělat.“

Kapitán na něj nevěřícně zíral. „Napnout plachty? Zbláznil jste se? Za pár minut je roztrhá déšť a vítr.“

„Za pár minut budeme bezpečně v přístavu.“ Zesílil hlas. „Měl jsem zjevení! Svatý Mikuláš mě zbavil špatného žaludku a prozradil, co dělat dál. Kapitáne, ke kormidlu, rychle.“

Pohledy posádky se na něj upnuly. Zjevení! Přesně to potřebovali. Za okamžik už napínali plachty a loď se řítila vstříc neznámu v hustých černých mracích. Lucien se v komnatě pokoušel přemýšlet. Ale napadaly ho samé modlitby.

„Zázrak,“ znělo mezi posádkou ještě hodiny po odvrácení katastrofy. Plavidlo skutečně doplulo; nepochopitelným způsobem se mu podařilo vklouznout do zálivu u rybářské vesničky, o které nebyla na mapě ani zmínka. Otec Isidor byl buď strůjcem neuvěřitelného štěstí, nebo skutečného zázraku. Brzy po nalezení pevniny se však vrátil do své kajuty a pokračoval ve vyprazdňování útroh.

Loď zakotvila nedaleko vesnice. Několik mužů vyslaných na průzkum se vrátilo s tím, že jí místní nazývají Porto Caggio. Cíli se spíš přiblížili, než vzdálili. Otázka zůstávala jednoduchá: co dál?

Lidé znalí vůle otce Isidora trvali na tom, aby se blížící noc strávila na lodi a v příhodnějším počasí se pokračovalo do Monemvasii. I oni však uznávali argumenty vojáků, že mají moře plné zuby. Další noc na palubě, s vidinou přístavu a možných ženských objetí před sebou, je přiváděla k šílenství.

„Viděl bych to na vzpouru,“ pošeptal Lucien bratru Konstantinovi.

„Šibeničníci,“ zlobil se mnich. „Měli by je zbičovat, aby nezpochybňovali vůli svého pána.“

„Má to jeden háček. Je jich moc.“

Tato skutečnost rozhodla. Delegace vystoupila na břeh, vynesla nejdůležitější věci a zanechala loď posádce, která se s typickou janovskou chtivostí dožadovala peněz za ochranu plavidla. Poslední vystoupil otec Isidor zahalený v plášti s kapucí přes tvář, za ním služebníci vyvlekli pokladnici, džber a osobní věci.

„Nebylo by bezpečnější nechat pokladnici na lodi?“ nadhodil Lucien.

„Aby ji Italové vybrali nebo s ní odpluli?“ odfrkl legát. Diskuze skončila.

Porto Cagiu vévodila mohutná budova hostince, až nepatřičná vzhledem k velikosti osídlení. Vojáci divoce spekulovali, k čemu může sloužit. V hostinci našli tři místní opílce a po delším hledání jakousi matrónu. Sama se označila za ženu majitele.

„Pánové?“ oslovila řecky cizince překvapená náhlým zájmem.

Bratr Konstantin se ujal svého úkolu, tedy slova. „Máte pokoje pro...“ Rychle počítal. „Pěťadvacet lidí?“

„To je vaše, ta velká loď?“

„Ano.“

„Plujete ze Západu? Podle zápachu určitě jo.“ Typická řecká pohostinnost. Žena sepjala otlé paže.

„Z Avignonu.“

Odvrátila tvář, jako by řekl sprosté slovo. Bratr Konstantin si byl jist, že netušila, co je to za město, ale znělo prostě fransky. Možná by víc uvítala turecké nájezdníky.

„Přinesu vám klíče. Dávejte si pozor, lidi tu neradi vidí cizince.“

Dominikán se zajíkl zlostí. Diplomacie, soptil v duchu, proč jsem se jenom nechal přemluvit k diplomacii? Mnohem radši bych jim kroutil krkem.

Místo toho se, stejně jako ostatní, ubytoval v přiděleném pokoji a po mnoha dnech na moři se oddal klidnému spánku. Zapadalo slunce, času na modlitby bude ještě dost.

„Proboha!“ vykřikl Lucien a vytrhl se z medvědíh paží svého spolubydlícího. „Co se děje, Konstantine? Mohl bys být trochu ohleduplnější.“

„Nemohl,“ odsekl bratr Konstantin a pustil rozespáleného muže. „Spal jsi jako zabítý. Máme pohotovost.“

„Kvůli čemu?“ Šlechtic si protřel oči. Zamžoural.

„Zmizel pokladník i s pokladnou. Obleč se a rychle do přízemí.“

„Ta šelma...“

Lucien si honem natáhl nohavice, opásal se mečem a společně seběhli ze schodů do přízemí, kde vládl zmatek. Muži se navzájem překřikovali a trumfovali se podezřívavými narážkami. Konstantin si zřejmě jako jediný - jak to jen bylo možné vzhledem k jeho naturelu - zachovával určitou rozvahu.

„Otec Isidor mě pověřil, abych prošetřil tuhle záležitost,“ zahřimal mnich. „Jsem jediný z vás, zatracených duší, kdo umí pořádně řecky, tak mě poslouchejte. Nikdo se odtud nevzdálí, pokud mu neřeknu já nebo legát. Musíme prověřit všechny okolnosti.“

„Co dělá legát?“ ozval se neznámý voják.

„Nestarejte se. Nejdřív si musíme projít fakta. Pokladník Pontius šel spát po půlnoci a doprovázel ho spolu s pokladnou přidělený strážný. Oba tvrdili, že jsou mimořádně unavení, je to tak?“

„Vypadali, jako by to na ně najednou padlo,“ vstoupil do hovoru Pierre, legátův písař s prsty rozedřenými od neustálého škrábání brkem. „Pontius nejdřív vesele popíjel, ale Giraud, jeho strážce, se pít ani nedotkl. Věděl, že by ho to stálo krk. Jenže když mu nabídla ta roztomilá šenkýřka trochu sladkého vína ze Samosu, nechal krk krkem a napil se taky. Potom odešli nahoru, oba unavení jak psi.“

„To je úplně jasné,“ zašeptal Lucien.

Bratr Konstantin pokračoval ve výslechu. „Výborně. A ráno ani jeden nebyl ve své posteli?“

„Ne...“

„Přiveďte ženu, co nás tu ubytovala.“

Lucien žasnul, jak snadno se bratr Konstantin srovnal s přidělenou rolí. Nejspíš vyhovovala jeho prudké panovačné povaze.

Přivedli rozložitou ženu v černém, jež je tak přívětivě uvítala předchozího dne. Křivý úsměv měla roztažený od ucha k uchu, ruce schovávala pod šaty.

Bratr Konstantin promluvil řecky. Jeho přítel byl překvapen, že docela dobře rozumí i po letech jazyku, který se naučil při dávné pouti do Svaté země. „To byla tvoje dcera, kdo včerejší večer obsloužil dva naše muže amforou samoského vína?“

„Dcera, ano.“

„Ti dva muži zmizeli. Nebyli ráno ve své posteli. Co mi k tomu řekneš?“

Hostinská teatrálně rozhodila ruce do vzduchu. „Co já, pouhá žena?“ naříkala. „Můj muž by řekl co, to ano. Ale ten je mrtvý, proto držím smutek.“

Lucien se ušklíbl. Tak smutek.

„Pověz, co se stalo během včerejší noci. Viděla jsi ty muže? Slyšela jsi něco divného?“

Žena se zamyslela, až svažila čelo. „Ano, slyšela jsem křik. Opilecký hluk. Ti dva muži byli zpítí jako Bulhaři. Myslím, že to byli oni, kdo opustil večer můj dům. Možná se válejí někde na pláži a rackové jim oklovávají nohy. Frankové neumí pít samoské víno.“

Bratr Konstantin ji nechal jít. Ostatním členům výpravy přikázal neopouštět dům za žádných okolností. Nezdálo se, že by to měli v úmyslu; debatovali a hádali se o to, co se vlastně stalo. Někteří již předem propadali zoufalství, věděli, jak těžko se jim bez pokladny povede. Vlastně by se rovnou mohli vrátit domů, jenže jak teď zaplatit chamtivým Janovanům?

Dominikán však věděl, co dělat, ostatně jako vždy.

„Jdeme prohledat pokoj.“

Nebyl to zrovna převratný plán, ale nic lepšího neměli. Pokud nechtěli jít vyslychat ven racky. Možná by na rozdíl od majitelky mluvili pravdu, pomyslel si Lucien.

Pokoj obou zmizelých nebyl ničím výjimečný. Povlečení na úzkých a krátkých postelích zůstalo rozestlané, pod polštářem jednoho z nich našli minci pro štěstí, které se jim oběma vyhnulo. Okno zůstalo otevřené, dovnitř vanul teplý vzduch. Nic nenaznačovalo, že ještě včera vládl déšť a bouře mořských bohů.

Ani po pečlivějším prohledání nenašli nic dalšího. Trochu zvláštní. Dva údajně opilí muži by po sobě měli zanechat nějaké stopy. Pokoj se však prázdně usmíval na nové návštěvníky.

Lucien nahlas přemýšlel. „Podle mě ta ženská lže.“

„Nepovídej,“ zabručel bratr Konstantin a posadil se na jednu z postelí. Prohlížel si stěny.

„Má tu svoji čarodějnickou dceru. Takže dcera je omámila vínem, uprostřed noci sem obě přišly, odnesly oba i s pokladnicí z pokoje a ukryly někde v téhle barabizně.“

„Tvoje teorie nemá jenom háčky, ale přímo háky. Že by dvě ženy, třeba i čarodějnice, odnesly dva statné muže a ještě vzaly pokladnici? Musely by jít přinejmenším natříkrát. Kolem všech dveří hostů a po vrzavých schodech. Všichni nebyli opilí. Musely by projít i kolem mých dveří.“

„Čáry,“ navrhl jeden ze zbrojnošů, které si Konstantin vzal jako doprovod. Otrásl se.

Bretonec dál rozvíjel svoji teorii: „Možná je jich víc. Co když to vůbec není vdova? Nebo tu má ta stará další pomocníky. Hostinec je mnohem větší, než by měl být.“

„Pořád jsi nevyřešil hluk,“ namítl mnich. „A proč je nikdo z našich lidí neviděl.“

„Tajná chodba,“ vydechl Lucien.

„Bravo. Napadá tě něco?“

Lucien zběžně zhodnotil pokoj. Žádné obrazy, za nimiž by se mohla skrývat tajná páčka. Žádné svícny. Jenom velká almara plná starého šatstva.

„Zkusím odtáhnout skříň.“

Bretonci přispěchali na pomoc dva vojáci. Nebyli potřeba. Almara se ukázala být mnohem lehčí, než vypadala. Dvě ženy by ji hravě zvládly. S vrzavým zvukem se odsunula stranou a odhalila dveře opatřené bytelným zámkem. Nemýlili se. Před nimi se nacházel vstup do tajné chodby.

„Palcát, sire.“ Vyděšený voják podal zbraň do dominikánových medvědích tlap. Mnich se rozmáchl. Jedinou ranou prorazil díru do okovaných dveří. Po několika dalších úderech se zdálo, že tam nikdy žádné dveře nebyly. Muži civěli do prázdné chodby.

„Louče,“ přikázal Konstantin.

Jeden ze zbrojnošů papežské gardy seběhl dolů, aby je přinesl. Prodral se napjatým davem kaplanů, písařů, kancléřů a dalších nepoužitelných civilistů. Tohle je pro cvičené vojáky.

Zapálili pohodně a vstoupili dovnitř. Vedl je mnich, následovaný svým šlechtickým přítelem. Mnohem lépe vyzbrojení vojáci se drželi vzadu jako vystrašené myši. Povídačky o dvou či ještě větším množství čarodějnic v útrobách starého domu získaly rychle na oblibě.

„Myslíš, že to budou jenom ženy? Jednou jsem slyšel, že upálili čarodějnici a sedm jejích dcer. Rozmnožovaly se obcováním s ďáblem a zabíjením mužů. A co jsme my? Muži.“ slyšel Lucien hlas mladého gardisty zezadu konvoje.

„Ty jsi baba,“ odsekl jiný voják. Neznělo to přesvědčivě.

„Možná Pontia snědli. Čarodějnice prý milují lidské maso,“ zašeptal třetí.

Bratr Konstantin se je chystal okřiknout. Místo toho narazil na další dveře. Lucien vzal za kliku. Odemčeno. Uvítaly je zavěšené lucerny. Dostali se do chodby.

„Tady je ale dveří,“ žasl Lucien a zamžoural do světla. „Možná, že skutečně vedou do každého pokoje v domě.“

„Mnohem více mě zajímá, kam vedou tamty dveře,“ ukázal bratr Konstantin na druhou stranu.

„Do doupěte,“ špitl vystrašený voják ze Švýcarské gardy.

„Ty,“ rozkázal mu Konstantin, „půjdeš dveře otevřít.“

„Já?“ hlesl zbabělec. „Proč já?“

Bratr Konstantin ukázal na palcát. „Protože mám na zbabělce tohle.“

Malý muž položil roztřesenou ruku na kliku. V druhé svíral meč tak křečovitě, že si mohl snadno ublížit. Ať jsou zamčené. Ať jsou zamčené! Panno Maria, svatý Michaeli...

Svatý Michael není správný patron pro zbabělce. Kdyby byl v horším rozmaru, jistě by strašpytla v příští minutě čekalo opravdové nebezpečí. Přesto si neodpustil drobné poštouchnutí. Švýcar otevřel dveře. Na nohy mu dopadlo bezhlavé tělo. Zařval. Tak, že to slyšelo celé řecké pobřeží.

„Himlhergot! Hilfe!“

„Buď ticho!“, okřikl ho Konstantin a odtáhl ho od těla. Jeden meč za druhým řinčel o podlahu, jak vypadávaly z rukou statečných gardistů.

„Vypadá to na pokladníka,“ řekl otřesený Lucien. Vlastní milánskou čepel měl našťestí stále v pochvě, ale nebyl si jist, jestli by ji v tuhle chvíli také udržel.

„Výborně, máme prvního,“ poznamenal praktický dominikán. „Zvedněte zbraně a jdeme. Díky vaší odvaze jsme propásli moment překvapení.“

Pokřičoval se a pronesl krátkou modlitbu za mrtvé. Pohřbí pokladníka, až přijde čas. Teď byl čas prozkoumat, kde se to vlastně ocitli.

Hrůzostrašný pokoj nebyl ani zdaleka vybaven jen mrtvým pokladníkem. Obrovskou místnost, zcela jistě blízko moře, plnilo zboží všeho druhu. Koberce, hliněné džbány, vodní dýmky nebo orientální koření, jehož vůně se linula z pytlů pečlivě naskládaných na sebe. Sklad. Pokladníka kdosi opřel o dveře. Tělo jeho strážce bylo ledabyle přehozeno přes stůl uprostřed. Do koutů místnosti se ve světle pochodní nedalo dohlédnout.

Lucien se odvážil promluvit. „Myslíš, že tohle všechno ukradli hostům?“

Konstantin se krátce zasmál. „Pochybuj, že tu mají častěji jiné hosty než turecké piráty. Žádné čarodějnictví. Pašeráctví.“

„Možná obojí...“

Šipka ze samostřilu provrtala jednomu vojákovu hrdlo. S chrčením se skácel na zem.

„Himlhergot!“ zopakoval kdosi oblíbené zvolání. Zbrojnoši se zmateně rozhlíželi kolem sebe. Střídavě vykřikovali nadávky a modlitby. V jednom z temných koutů už někdo natahoval kuši k další smrtící ráně. A nebyl tu jen samostříl. Ze tmy se vynořily postavy. Muži v černém, se zahalenými obličejí a zahnutými falchiony.

„Támhle!“ zakřičel bratr Konstantin a vrhl se mezi ně. Ostatní vojáci se cpali spíš směrem opačným. Ke dveřím. Náhlý příchod protivníků ověřil intenzitu jejich výcviku v papežské gardě.

„Na parádu,“ zhodnotil je Lucien a tasil meč ukovaný milánskými mistry. Následoval svého druha. Nedokázal se dopočítat nepřátele. Rozptýlili se po místnosti jako stíny.

Jen náhodou vykryl sek mířící na jeho pravé rameno. Otočil se k soupeři a kopnutím mu vyrazil dech. Muž vyděšeně zamrkal, musel to být mladíček. Šlechtic na to nebral ohledy. Než se mladík znovu chopil falchionu, který mu vypadl z dlaně, prosekl mu krk. Sprška krve mu potřísnila tabard. Přísahal by, že má černou barvu. Vzápětí se otočil, aby odrazil další úder zezadu. Zbabělci, pomyslel si. Kde nechali svou čest?

I dominikán zuřil. Především proto, že on, pokorný mnich, musel rozdávat rány, zatímco ozbrojený doprovod se vytratil. Trest je nemine, přísahal si. Vyhnul se útoku a zasadil další smrtící ránu palcátem. Do hlavy. Za normálních okolností měl se zabíjením problém, ale když to jinak nešlo...

Zjistil, že stojí zády k Lucienovi mezi hromadou těl. Některá z nich patřila jejich lidem. Smolařům, co nestihli utéct včas. Oba muži, nyní už jediní živí, sípavě oddechovali. Špinavá práce.

Lucien si setřel z čela krev a pot. „Vypadá to, že tahle rodina trpí vysokou úmrtností.“

„Díky Bohu. Ale zbývají nám ještě ty dvě dámy a pokladnice. Nerad bych odcházel bez ní.“

Napadlo je to ve stejnou chvíli. Jestli jsou ti milí lidé pašeráci, dost možná právě někteří z nich právě odplouvají do bezpečí. Vzdáleně slyšeli hukot moře. Rozeběhli se ke dveřím a doufali, že jsou to ty správné.

Slaný mořský vzduch. Křik racků. Ocitli se na schodech vytesaných do kamene už před dávnými lety. Spěchali dolů, až jim pot zaléval tváře. Dominikánův obličej připomínal zralou broskev.

Kam schodiště vedlo, nebylo žádné překvapení. Mezi útesy se ukrýval malý přírodní přístav a jeskyně, snad další skladiště. Na bárku vlekly dvě ženy, stará tlustá v černém a mladá, nepříjemně pohledná, s velkými obtížemi železnou pokladnici otce legáta. Loďka se pohupovala na vlnách a nevypadala bytelně, ale nic lepšího v přístavu nekotvilo.

Zpomalili. Ženy neměly kam utéct. Stará matrána snad mohla zachránit život sebe i své dcery, kdyby nechala poklad na pokoji a odpoutala bárku. Jenže nejpřirozenější lidskou vlastností je hrabivost. A hned po ní přecenění vlastních schopností. Matka příliš zaujatá penězi uklouzla a upadla na kluzké molo.

„Už to nestihnete,“ řekl s pobavením Lucien a chytil i dceru, která se pokoušela uprchnout.

„Pomoc! Kde jsou moji synové!?“ křičela do ochraptění matka rodu.

„Obávám se, že už jsou syny smrti, madame,“ odpověděl Lucien, vždy galantní vůči ženám v nouzi.

Žena zoufale zaječela. „Všichni čtyři?“

„Myslel jsem, že jich bylo víc,“ zamumlal Konstantin.

Jeho přítel byl zmatený. Jak vyřešit překerní situaci, kdy dva ozbrojení muži drží v rukách život dvou neozbrojených žen? Mravy soupeřily s nenávisí.

„Co s nimi?“ obrátil se na mnicha.

„Jsou to stvůry,“ pokrčil rameny bratr Konstantin. „Za normálních okolností bych je předal světské spravedlnosti. Ale v tuhle chvíli by to nebylo nejlehčí.“

„Nechme to na otci Isidorovi,“ navrhl Lucien.

„Počkejte večer!“ řvala matka rodu a rvala si vlasy z hlavy na důkaz tryzny.

„Večer přijdou naši a všichni pojedete jako prašiví psi!“

„Večer už tu nebudeme. Ani my, ani vy.“

„Jdeme.“ zavelel bretonský šlechtic. „Vstříc zářným zítřkům!“

Kapitola druhá: Příchod do Města. Audience u despoty. Hádka na banketu. Femme fatale.

Kardinál du Cros svým typicky panovačným tónem přerušil vyprávění „Co se stalo s těmi čarodějnicemi?“

„Byli předání světské spravedlnosti, eminence. Z Porto Caggia jsme zmizeli tak rychle, jak jen to bylo možné, abychom se vyhnuli příjezdu pirátů a místním obyvatelům. Tvářili se na nás nepřátelsky i bez toho, že jsme jim nabourali pracovní příležitosti.

Dostali jsme se až k řecké pevnosti. Právě zde byly čarodějnice upáleny. Nám byla s nechutí poskytnuta strava a doprovod až k cíli našeho putování. Jelikož přichází ta část vyprávění, kdy vstoupíme do osudového Města, bylo by možné požádat Vaši Svatost, aby nechala přivést našeho zločince?“

Papežův sekretář pokynul gardistům v naleštěných krunýřích.

„Zároveň prosím, aby někdo upozornil emisarku morejského despoty, že nastává důležitá část vyprávění. Uvítal bych její přítomnost.“

Do sálu přivlekli vězně. Pobyt ve sklepení papežského hradu ho proměnil v šedivou trosku vlekoucí za sebou těžkou železnou kouli. Kontrastoval s majestátností samotného papeže, jeho kardinálů, služebnictva i gardy.

„Tak tohle je on!“ šuškali si kardinálové mezi sebou a jako malé děti ukazovali na špinavého vězně.

Její Excelence vešla se vši elegancí náležející k jejímu úřadu. Služebnictvo před ní vyklízelo cestu a za ní neslo dlouhou vlečku. Sállem prolétla další vlna šeptání

a pokoutných pohledů. Dokázala oslnit havraními vlasy, elegancí chůze i krásnou postavou. Někteří říkali, že v těchto ohledech nemohl despota Manuel svého vyslance vybrat lépe.

Lucien si o tom myslel něco jiného.

„Pokračuj, prosím, můj synu,“ vyzval ho papežův sekretář.

„Jak si přejete, eminence. Eskortu nás doprovodila až k branám Města. Nikdo z nás nemohl zapírat, že to na nás zapůsobilo. To jsme ještě nevěděli, kolik z nás se jím bude kochat mnohem déle, než bychom si přáli.“

První věcí, kterou Mystra oslní, je její neuvěřitelná poloha. Na hoře, uprostřed divokých lesů se stržemi z jedné strany, olivovými háji a hustým osídlením ze strany druhé, se rozprostírají stovky domů, klášterů a paláců, vše obklopené dvěma pásy opevnění.

Když ji spatřili poprvé, slunce se již téměř schovávalo za pohořím Taygetos. Ve městě se rozsvěcela první světla. Oba přátelé zastavili koně, aby si mohli místo, kde budou v příštích týdnech přebývat, pořádně prohlédnout.

„To je...“ začal Lucien.

„Vcelku ucházející,“ doplnil ho bratr Konstantin.

„Já říkám fascinující. Začínám v hlavě slyšet melodii.“

„To ti závidím. Já neslyším nic jiného než cikády.“

Skutečně, bzukot cikád patřil mezi výrazné zvuky morejského poloostrova. A za jejich halasu vstoupila delegace otce Isidora, legáta Svatého Otce, do brány pojmenované Monemvasijská. Tak se s přístavem, kam nikdy nedopluli, setkali alespoň zprostředkovaně.

„Vítejte v Říši,“ pozdravil cizince slušnou latinou drobný snědý kněz v čele ozbrojených mužů. Musel být upozorněn, že se poselstvo objeví.

„Jsem Alexandros Michaloliakos a byl jsem pověřen stát se vaším průvodcem.“

Spolu s ním a jeho ozbrojenci čekalo za branou na družinu papežského legáta také pár polonahých mužů s nosítky a několik nákladních mul.

„Obávám se, že koně tu budete muset nechat,“ řekl kněz omluvně. „Terén je tu poněkud obtížný.“

Nosiči naložili otce Isidora na nosítka, ostatní vyměnili koně za nevládná zvířata. Muly otráveně hýkaly. Vojáci v čele s knězem nebyli jediní, kdo je přišel „uvítat“. Kolem postával dav vesničanů a žebráků a prohlížel si cizince. Netvářili se o nic přívětivěji než zvířata, která měla návštěvníky nosit po strmých uličkách. Ani žebráci se neodvážili provozovat své řemeslo a požádat Latiny o pár drobných. Město se jich štítilo. Všichni se jich štítili.

Otec Isidor konečně vyšel vstříc budoucímu průvodci a řecky pozdravil. Pokynul bratru Konstantinovi, aby stanul po jeho boku.

„Je mi ctí, otče,“ přistoupil k němu Alexandros Michaloliakos a políbil mu prsten. „Budete ubytován v paláci spolu s těmi, které si sám vyberete. Pokusíme se zajistit vám maximální pohodlí.“

„Co tvůj pán Manuel? Kdy nás přijme?“

Průvodce se zatvářil omluvně. „Je mi moc líto, ale dnes večer je zaneprázdněný a nesmírně unavený. Už pravděpodobně odpočívá. Přijme vás však zítra a společně povečeříte.“

Otec Isidor znechuceně přikývl. Vladař je neprijde přivítat osobně? Jak nezdořil. Jak řecké.

„Pěkné,“ zhodnotil Lucien přidělenou komnatu v paláci. Nacházela se v křídle pro hosty pouhých pár dveří od otce Isidora. Ten zjevně pookřál, z jeho pokoje se ozývalo hlasité peskování sloužících.

„Moc měkké,“ postěžoval si bratr Konstantin a pokoušel se najít způsob, jak si spánek znepříjemnit. Usoudil, že by mohl spát na zemi.

„Máme na dnešní večer nějaký plán?“

Bratr Konstantin se mezitím ocitl znovu na kolenou.

„Modlitbu.“

Mon Dieu, j'ai un tres grand regret de t'avoir offensé parce que tu es infiniment bon et infiniment aimable et que le péché te déplaît, c'est pourquoi je prends la ferme résolution, avec le secours de ta sainte grâce, de ne plus t'offenser et de faire pénitence.

Zaklepání. Na svolení nikdo nečekal. Dovnitř vkročilo služebnictvo s podnosy a začalo je skládat na stoly. Exotické ovoce, sladké víno, maso i zelenina. Hostitel ničím nešetřil.

„Malá drobnost od našeho pána,“ řekl průvodce Alexandros. Vstoupil jako poslední.

„Držím půst,“ zavrčel Konstantin. „A když je tvůj pán tak pohostinný, mohl nás přijmout.“

„Můj pán měl... nepříjemnosti,“ řekl Alexandros. „Ale už byl na malé návštěvě otce Isidora, aby se omluvil.“

„Je to snad tajemství, jakého druhu byly ty nepříjemnosti?“ nadhodil Lucien.

„Není dobré o tom mluvit příliš nahlas. Mívá záchvaty padoucnice. Ale není to nic vážného, o tom vás můžu ujistit.“

A už se zaplétáme do palácových intrik, ušklíbl se pro sebe Lucien.

Jídlo bylo na svém místě a průvodce Alexandros se rozloučil. „Přeji hezký zbytek večera. Nebudu vás zítra budit brzy, v plánu je jen oběd, audience a slavnostní večeře. Pokud byste snad neměli zájem strávit nějaký čas prohlídkou našeho města.“ Zdálo se, že Alexandros předem očekává zápornou odpověď.

„Rád si ho prohlédnu blíž,“ překvapil ho bratr Konstantin.

„Výborně. Tedy zítra,“ rozloučil se Alexandros a opustil je spolu s nosiči.

„Zase budeme chodit po kostelech?“ popíchl Lucien řádového bratra.

„Po všech,“ řekl bratr Konstantin a ponořil se zpět do modlitby, zatímco Lucien se ponořil do jídla. On pohostinností nepohrdal. Nikdy.

„A tady je sídlo našeho metropolity,“ ukázal Alexandros, nyní v roli průvodce, na majestátní budovu. Barevné kopule zářily ve slunečním světle. Kolem neustále proudili lidé. Úředníci, kněží, mniši, vojáci, všichni směřovali do Metropolis nebo z ní, nebo kolem alespoň procházeli. Muži se usadili do stínu olivovníku. Blížilo se poledne.

„Vypadá to, že sakrální památky došly,“ ušklíbl se Lucien.

Konstantin nesouhlasil. „Neviděli jsme klášter Peribleptos. Slyšel jsem o jejich úchvatném skriptoriu.“

Průvodce Alexandros se začervenál. „Obávám se, že to nebude možné. V Peribleptu se shromažďují ti nejkonzervativnější Řekové. Málokdo z nich zapomněl na vyprávění svých otců a dědů, kteří zažili chování 'křिžáků'. A denně jejich nenávisť obnovují katalánští žoldnéři z Athén. A italští kupci. Za poslední

rok tu došlo k osmi vraždám na cizích obchodnících. Vás tu navíc vidí obzvlášť neradi. Už se rozšířilo, že jste nám přijeli vnutit papeže a jeho církev.“

„A co ty? Nedáváš nám najevo nepřátelství, přestože jsme papeženci, jeden z nás dokonce z řádu svatého Dominika. Ten není oblíbený ani na Západě.“

„Jsem kněz,“ řekl Alexandros. „A nejsem z oblasti, kde by se vůči nám Latinové dopustili nějaké zvěle. Pocházím z Mani, tam se žádnému křižákovi moc nechtělo. Nejspíš to bude tím, že je tam jen vyprahlá půda, trní a ovce. Říká se, že je to konec světa.“

„To se o mojí vlasti říká taky,“ zasmál se Lucien. „Tak mě napadá, neleží na tom Mani náhodou Porto Caggio? Poněkud nedobrovolně jsme se v něm vylodili.“

Průvodce přikývl. „Ale to není typické manijské město. Žijí tam zvláštní lidé.“

„Taky se to tak dá nazvat,“ ušklíbl se Bretonec.

Bratr Konstantin změnil téma. „Pověz mi jedno. Jak jsi přišel ke své výborné latině?“

„Nepřeháněj to s chválou, bratře. Ale pilně jsem studoval. Vlastně mě k tomu od šesti let vedla matka a všichni příbuzní. Navštěvoval jsem jednu dobu i školu v Soluni, kde jsem se setkal s mnoha lidmi ze Západu osobně.“

„Matka? A co otec?“

Alexandrova tvář zkameněla. „Zemřel. Ještě jste neviděli naše slavné lázně. Pojdme si trochu odpočinout.“

Cestou mlčeli. Oba přátelé poznali, že zašfourali ve vosím hnízdě.

Pokud si Lucien nějak představoval slavné řecké lázně, nebylo to takhle. Místo nahých a opálených dívek se střetl pouze s nahými a opálenými muži, obvykle postaršího věku a nevalného vzhledu. Dlouhý pobyt na slunci se na jejich kůži podepsal, připomínala zmačkaný pergamen. Vysněné opálené dívky měly pro sebe nejspíš vyhrazenou vlastní část lázní. Anebo jednoduše zůstávaly v kuchyni.

Přes tyto výhrady musel Lucien uznat, že není špatné dostat ze sebe špinu z dlouhého cestování. A nahý muž se zvykl přehlížet. Proto ho nepotěšilo, když je Alexandros pobídl k odchodu. Blížila se oficiální audience a po ní první diplomatické rozhovory morejského despoty a otce Isidora. Při zmínění legátova jména proběhla průvodci po tváři stopa znechucení. Lucien to chápal. Mít na

starost takového muže musel být pravý očištec. S holohlavým nunciem se vycházelo těžce, Lucien byl docela rád, že většinou neopouští svoji komnatu. Bylo mu sice líp, ale zřejmě se u něj stále objevovala fyzická nevolnost. Možná souvisela s tou duševní.

Na audienci však držel otec Isidor svou povahu i žaludek na uzdě. Došlo na velkolepé uvítání v přijímacím sále, který oslňoval zlatem, gobelíny a náboženskými freskami. Despota seděl jako císař na svém trůně, čelo mu zdobil drahokamy vykládaný diadém a ruce četné prsteny. Manuel se tvářil neproniknutelně, jeho manželka Izabela z rodu Lusignanů zase otráveně. Delegation odevzdala dary i pozdravy a s výjimkou úzkého okruhu kolem otce Isidora byli její řadoví členové propuštěni. Bratr Konstantin ke smůle svého přítele zůstal v audienčním sále s nepříjemným legátem.

Lucien osaměl na chodbě paláce. Měl sto chutí vrátit se do lázní, ale věděl, jak by na něj pohlíželi nevrlí řeční kleštěnci a jejich klientela. Světlé vlasy ho cejchovaly se stejnou jistotou jako lámaná řečtina.

Samozřejmě, mohl dělat celou řadu věcí. Mohl jít do svého pokoje a najíst se, ale bude přece večeřet na slavnostním banketu. Mohl si prohlížet výlohy obchodníků se zbožím z Východu i Západu, jenže má skutečně náladu na to, aby se dohadoval jako koňský handlíř?

A tak ho nenapadlo nic lepšího, než se bezcílně procházet palácem a čekat, až rozhovory skončí. Zamyslel se, jestli má jeho vlastní osoba nějaký jiný význam, než pouhý přílepek k významnějšímu společníkovi. Očekával více zábavy a méně nenávisť. Kdyby teď byl v Avignonu, v Toulouse nebo doma v milované Bretani, mohl se procházet městskými uličkami, nechat se přepadnout a okrást, flirtovat s děvčaty...

„Hledáte něco?“ Myslí na děvčata a už ho jedno oslovuje. Lucien se zastavil v půli kroku a chvíli zmateně hleděl do hlubokých černých očí.

„Ne, vůbec ne. Jenom jsem se procházel a přemýšlel. Došel jsem někam, kde bych neměl být?“

Dívka se usmála. Bretovec si uvědomil, že spolu hovoří latinsky. „Mluvíte velmi dobře,“ pochválil ji v jejím rodném jazyce.

„Taky nejste špatný. Neviděla jsem moc Franků, co by měli snahu naučit se náš jazyk. Obvykle sem prostě jenom vpadnou, něco vyplení a někoho znásilní. Na to se nepotřebují domluvit.“

Výborně, už je to tu zase. Stará zášť neopouští ani mladé pohledné dívky. Až ďábelsky pohledné!

Ale žena se rychle vrátila k příjemnějšímu tónu. „Jen jsem vás škádlila. Snad se vás to nedotklo.“

„Vůbec ne. Už si začínám zvykat na řecký smysl pro humor. Nejdřív mi dělalo trochu problém vyrovnat se s tím, že po mně na ulici hází kameny, ale pochopil jsem, že je to v žertu.“

„Nepřehánějte, copak jste neslyšel o naší přátelské povaze? Všiml jste si, kolik vám věnuji času milou konverzací, aniž byste měl tu slušnost představit se?“

Lucien se zastyděl. „Vidíte, tahle země mě připravuje o dobré mravy. Jmenuji se Lucien de Rohan a pocházím z Bretaně. A teď se nemůžu dočkat vašeho jména.“

„Theodora.“

Lucien naznačil polibek ruky.

„Co tady vlastně pohledáváte, pane de Rohan? Předpokládám, že budete jedním z lidí toho biskupa, co přijel z Říma. Ale proč se sám potulujete po paláci? Měla jsem ten dojem, že franští muži dávají spíše přednost hromadnému pití a hazardním hrám.“

„Svatý Otec teď vlastně sídlí v Avignonu, ale na tom nezáleží. Asi nejsem typický franský muž. Dobrým pitím a společností nepohrdnu, avšak ani jednoho se mi až do setkání s vámi nedostalo. Můj jediný přítel ve městě zrovna tlumočí u despoty. Ale co vy? Mladá, pohledná dívka, samotná na chodbách paláce?“

„Já tu bydlím, pane de Rohan,“ mrkla krásná Theodora. „A můj otec se rovněž účastní oněch vyjednávání.“

„Zdá se, že máme mnoho společného.“

„Zdá se,“ řekla Theodora. Z chodby se ozval hluk, jednání zřejmě začali opouštět první účastníci. „Zdá se také, že chvíle našeho rozhovoru prozatím skončila.“

„Uvidíme se večer?“

„Jestli jste zván.“ Theodora nastavila ruku a Lucien ji znovu políbil, tentokrát opravdově.

„Co je s tebou?“ obořil se na něj bratr Konstantin, jakmile ho potkal na chodbě.

„Vůbec nic,“ zazubil se Lucien. „Jenom jsem si dobře popovídal.“

Tak dobře popovídal, zamračil se v duchu dominikán. To si dovedu představit. Nepředstavil si to. Byl to, koneckonců, mnich.

Rozmluva s bratrem Konstantinem byla stručná. Zatímco řeholník získal během své role tlumočnicka rozmrzelou až podrážděnou náladu, Lucien se nemohl zbavit myšlenek na první přátelskou ženu z řecké pevniny.

Dominikán se brzy se slovy o zpropadené politice vytratil. Lucien měl představu, kam to mohlo být. Kostelů nabízela Mystra požehnaně, a přestože by se do nich Lucien neodvážil vydat sám, o Konstantina obavy neměl. Pacifikace pašerácké vdovy a jejích synků zdaleka nebyl první příklad jeho způsobu jednání v případech ohrožení. Chvilí uvažoval, co se asi ti dominikáni všechno učí. Pravděpodobně to ale bylo spíš výchovou Konstantinova otce. Ten se musel umět ohánět, když si z Řecka přivezl kořist i svoji budoucí choť.

S podobnými myšlenkami se Bretonec odebral do své komnaty, aby na sebe kvůli banketu oblékl něco slavnostnějšího. Zvolil rudý vyšíváný kabátec, který koupil za nehorázné peníze před odjezdem v Marseille. Nebyl zrovna podle místní módy, ale nehodlal se přizpůsobovat. Stejně by v žádném oblečení nevypadal jako domorodec.

Banket právě začínal, když se mladík objevil v obrovském sále, do něhož byl odveden hrbatým eunuchem. I tento invalida se k němu choval s náležitým opovržením, Lucien se těžce přemáhal, aby mu nedokázal, že nemá v pochvě zbraň z estetických důvodů.

Na nepříjemného sluhu zapomněl při první číši vína. Sále se pohybovali služebníci s kamennými výrazy a nabízeli vybrané sladkosti, ovoce a především víno. Mezi nimi postávaly dvojice či trojice mužů a žen zaujatých konverzací a konzumací. Procházel mezi nimi, aniž by vzbudil sebemenší zájem. Museli pocházet z bohatých řeckých rodů a z nejvyšších úřadů despotátu, žádného cizince mezi nimi zatím nespátřil.

V tu chvíli Luciena upoutal plavovlasý vysoký muž v kožené kazajce u stolu s nasolenými rybami. Choval se přesně tak, jak byl Lucien zvyklý z domova. Žádné afektované pohyby, žádné falešné rozpaky, bral si prostě to, co chtěl, a stejně bezprostředně to jedl. Bretonec si okamžitě připadal jako doma.

„Vypadá to, že pocházíme ze stejných krajů,“ oslovil plavovlasého muže francouzsky.

Frank se otočil a rozzářil se. „Jaké potěšení, setkat se s rodákem! Obvykle tu ze Západu narážím na samé Benátčany. Dokonce jsem se kvůli nim musel naučit základy italštiny. Ti pitomci se sami v životě nenaučí jiný jazyk.“

„Nepotřebuji to, ovládají řeč peněz. Ani nevíš, jak mě těší, že potkávám krajana.“

„Nedívím se. Přijel jsi s tím legátem z Avignonu? Čekal jsem, že tu teď uvidím víc Francouzů, ale jste první.“

„Ano, přijel jsem s otcem Isidorem. Většina lidí, které si sebou přivezl, jsou bohužel Toskánci nebo jiní Italové. Zvláště vojáci, podle toho taky zacházejí se zbraněmi. Několik Francouzů má legát ve svém bezprostředním okolí, ale vesměs jsou to tupci.“

„Tak to jsem rád, že jsem potkal tebe.“ Francouz si všiml lososa a přesunul se k němu. „Jinak abychom dostáli etiketě, jmenuji se Edmond. Málem bych na to zapomněl, tady moje jméno nikoho nezajímá. Pro všechny jsem prostě ten Frank.“

„Lucien. Tituly tu můžeme nechat stranou, stejně jsem zatím žádný nezdědil po svém drahém otci. A jaká je tvá úloha tady? Vypadá to, jako bys v Řecku strávil dost času.“

Edmond se zašklebil. „Po letech, co jsem jim dělal domácího mazlíčka v gardě, ze mě udělali édila. Dřív to bylo prestižnější, ale dneska to prakticky znamená jenom pořádkovou službu. Takže pokud se rozhodneš zabít nějakého ctihodného občana a najdeme tě dřív, než tě jeho osobní stráž hodí do veřejné kanalizace, strčíme tě nahoru do hradu a ráno popravíme. Ale většinou si to místní klany vyřídí dřív. Nebo uplatí někoho na nižší pozici, než jsem já.“

„Nevypadá to, že bys měl o své práci moc iluzí. Co tu vlastně dělá Francouz, jako jsi ty? Kromě toho, že vyjídá bankety?“

Edmond kývl směrem ke štíhlému tělu otočeného zády k nim. Žena obdařená mimořádně krásnými vlasy sahajícími až k hýždím byla zabraná do hovoru s jiným mužem.

„Hloupě se zamiloval, ještě ve službách svatého Jana.“

Takže johanita. Dobrá průprava pro současné zaměstnání. A pokud odpadl, tak navíc nepříjemný cejch pro případný návrat domů.

„Manželka?“ Lucien věděl, že je to zbytečná otázka. Trochu popošel a nenápadně si prohlédl ženu z boku. Kromě vlasů mohl obdivovat všechno, od štíhlé a dobře tvarované postavy až po nos, který by mohl patřit egyptské královně. Silně se líčila

a podle drahých doplňků nemohla být z obyčejných poměrů. Jinak by tu ostatně nebyla.

„Spíš trýznitelka. Nejspíš si nikdy nedám říct. Tuhle ženu nedokážu opustit, i když ji každý druhý den vidím s jiným mužem. Ale chápu ji. Je z Laskarisu, bohaté vdovičky, jako je ona, si nemůže stačit jediný milenec. A navíc Frank.“

Lucien nedostal možnost odpovědět. Sálem se rozezněly píšťaly, trubky a drnkací nástroje pestře nastrojených mužů. Přicházela hlavní postava dnešního večera, despota Manuel. Musel to být on, protože se nesl v provokativně fialovém šatu. Jako by nevládl Mystře, ale samotné Konstantinopoli. Obklopoval jej houf úředníků, šlechticů a popů. Nevypadal sám o sobě vlastně nijak výrazně, byl to obyčejný muž středního věku s hustou kšticí černých vlasů a elegantním knírem. Jeho výjimečnost prozrazovaly jen velmi živé oči. Někdo by řekl prohnané oči. Zvlášť ti, co despota znali.

Narodil se jako druhý syn „Velkého Kantakouzena“, budoucího císaře Jana, vysokého úředníka a vojáka u konstantinopolského dvora. Když zemřel starý císař, Kantakouzenos urval moc pro sebe. Následovala vleklá občanská válka s právoplatným následníkem, v níž nakonec „Velký Kantakouzenos“ prohrál, ale mezitím stihl učinit z Římské říše, jak Řekové svou zemi stále nazývali, ubohou loutku v tureckých rukách. Pak odešel do kláštera, aby psal výsměšné pamflety a prolhanou historii. Jeho syn Manuel, ustavený despota v Moreji, však přežil i jeho pád a od té doby hrál s každým, z koho mohl mít nějaký zisk. Nejlépe se všemi najednou. Možná také proto ho nikdy neopouštěl osobní strážce. Manuel čelil bezpočtu úkladů o život.

Po despotově boku kráčela hranatá žena, která se do perlami vyšíváných šatů vůbec nehodila. Lucien v ní rozpoznal ztělesnění Manuelových královských ambicí ve Středomoří. Dcera kyperského krále, Izabela z Lusignanů.

Ale Luciena zaujala ještě jedna výrazná postava.

„Kdo je ten vysoký muž za Manuelem?“ ptal se svého nového přítele. Pokusil se nenápadným gestem naznačit, koho myslí.

„Myslíš Matthaia, despotova bratra? Ten se tu objevil teprve nedávno. Císař Jan ho propustil ze zajetí a on utekl sem. Byl krátkou chvílí císařem a tyhle choutky ho prý nepřešly. Říká se, že ani Manuel si ho nikdy nenechá přímo za zády, ale nejspíš je to jen pomluva.“

Mezi ním a Manuelovými zády se skutečně nacházel rozložitý strážce. Na rozdíl od ostatních ozbrojený.

Jako druhý význačný návštěvník dnešního banketu se nyní zjevil legát Svatého Otce. Vkročil namyšleným krokem v doprovodu kaplana a dalších členů osobního „inventáře“. Jeho služebnictvo se před ním krčilo jako před ikonou a dávalo si velký pozor, aby nikdo z nich nevyčínal. Otec Isidor působil mnohem sebevědoměji než dřív, poprvé neprojevoval známky nevolnosti. Lucien si dokázal představit, jak moc taková informace netěší jeho okolí, ačkoli alespoň nemuselo ustavičně vynášet džber.

Otec Isidor se posadil na druhý konec dlouhého stolu přímo proti despotovi. Tabule praskala pod zvěřinou, holoubaty a jiným ptactvem, masem ze selat i jehňat, pod sladkými dezerty z medu a ořechů. Lucien si povšiml, že legáta nedoprovází bratr Konstantin. Mnich se podobným radovánkám pravidelně vyhýbal.

K oběma Latinům, kteří si prohlíželi nové hvězdy banketu, se poprvé přitočila femme fatale jednoho z nich. Obrátila se přímo na Edmonda, zatímco Luciena okázale přehlížela. Nejsm její typ na dnešní noc, pomyslel si.

„Pojď ke stolu!“

Edmond se zatvářil omluvně a následoval barevnou róbu. Lucien osaměl. Neměl nejmenší chuť připojovat se ke stolu plnému v lepším případě neznámých tváří. V horším případě známých a nesnesitelných. Najedl se do sytosti a jediné, co teď vyhlížel, byla Theodora.

Hostina se dostávala do tempa. Nebylo jasné, jestli tomu tak bylo vždycky nebo výhradně za účasti franských delegací, ale po pár doušcích vína přešly i řecké aristokraty rozpaky. Stejně jako hosté se vrhli do jídla i pití s vervou a brzy naplnili sál křikem, který přehlušoval i najaté hudebníky. Despota to sledoval s úsměvem a střídmým klidem, zatímco papežský nuncius šel zářným příkladem obžerství. Několik méně bujarých šlechticů včetně despotova bratra Matthaia se vytratilo ze sálu, aby nemuselo být svědky projevů stavu zvanému v upřímných společnostech ožralost.

Lucienovo vyhlížení přineslo své ovoce. Theodora. Byla v samém středu veselí, neboť jí připadl nepříjemný úkol obsluhovat otce Isidora. Musí být dcerou nějakého významného aristokrata, napadlo Luciena. Možná si ji legát osobně

vyžádal. Sledoval Isidora, jak pije ouzo jako pravý Řek. Ten po dalším dolití vyskočil a hlasitě všem připil na zdraví.

„Yiamas!“ zvolal řecky.

Řekové na okamžik ztuhli a Luciena napadlo, jestli za to mohl ten zvláštní přízvuk. Ale atmosféra se ihned uvolnila a zábava pokračovala.

„Vidím, že tě taky někdo očaroval,“ objevil se znovu Edmond, nejspíš na pár minut propuštěný ze zajetí.

Lucien si uvědomil, jak nápadně musí civět. Ale co, v síni jistě nebylo moc střízlivých lidí, kteří by si toho mohli všimnout.

„Jen trochu. Propustila tě?“

„Na okamžik. Než má věznitelka probere něco s dalšími mužskými přáteli.“

V tu chvíli otec Isidor znovu upoutal pozornost. Rozkřičel se na dívku, která jej obsluhovala. Stoprocentně vyhovět Isidorovým přáním bylo nadmíru obtížné.

„Ten člověk je hrubián,“ rozčílil se Lucien. „Podívej, jak se chová k té dívce. Dělá ostudu naší církvi.“

„Je opilý,“ řekl Edmond opět s plnými ústy. „A je host. Může si dovolit hodně, zvlášť když tu její otec není. Ale souhlasil s jejím obsluháním, protože sám despota žádné manželské děti nemá.“

Scéna uprostřed hostiny pokračovala. Legát zrudl zlostí, snad nad dalším nesprávně splněným požadavkem. A nerozpakoval se Theodoru udeřit. Byla to jen facca, ale zanechala jí na tváři rudý flek.

„Já ho zabiju,“ zasyčel Lucien a myslel to smrtelně vážně.

„Počkej!“ Edmond se ho snažil zadržet. „Je to host, chápej. Nijak jí neublížil ani ji nezneuctil, jenom dal najevo nelibost. Tady se ženy vidí jinak...“

Bylo to marné. Lucien vyprázdnil číši silného vína. Stanul naproti otci Isidorovi a z plných plic zvolal: „Jsi muž nebo prase, že biješ urozenou ženu?“

Horká hlava, pomyslel si zoufale Edmond. Obecenstvo ztichlo a obrátilo pozornost k nové scéně na jevišti. Otec Isidor překvapeně vzhlédl krví podlitýma očima a upustil stříbrný pohár. Tekutina vystříkla, jak se číše odrazila o zem.

„Co...“ začal řecky a hned se opravil. „Cože? Co si to dovoluješ k vyslanci Svatého Otce?“

„Kdyby tě Svatý Otec teď viděl, mohl bys mu leda vybírat latrínu,“ vykřikl Lucien.

Opilý legát vyskočil na nohy a ruce se mu třásly. „Odvolej to!“

„Nic neodvolám.“ Poslední šance urovnat spor padla.

„Podříznu tě jako psa,“ sípal Isidor. V jeho dlaních se zjevila bůhví odkud vytažená dýka. Despota, do této chvíle ledově klidný, vydal tiše rozkazy. Služebnictvo se nepokoušelo Isidora zklidnit. Vidělo mu na očích, že je nebezpečný.

„Pojď to zkusit,“ vyzval ho Lucien. Byl možná neozbrojený, ale nebyl opilý. Zato legát se sotva držel na nohou.

Ke střetu nedošlo, zasáhli Manuelovi muži. Vynořili se za Lucienem, chytili ho za obě ruce a odvedli ze scény. Stejně nejspíš naložili s otcem Isidorem, jemuž se zase udělalo špatně. Ale noc neskončila. Ani pro Luciena, ani pro jeho nového soka. Pro oba z nich měla být ještě zatraceně dlouhá.

Kapitola třetí: Lucien je vrah. Nešťastné alibi. Záležitost dvorních dam. Prétor to s problémy umí.

„Musíte nás zásobovat nesmyslnými podrobnostmi ze soukromého života vás a ctihodného otce Isidora?“ promluvil kardinál de Chalus, rozšafný starý muž a boháč. Vyprávění ho evidentně nudilo, v tuhle dobu si obvykle chodil zdřímnout.

„Eminence,“ ohradil se Lucien. „Jeho Svatost si přála, abych příběh vylíčil ve všech podrobnostech. A i když se vám to možná nezdá, jsou velmi důležité. Jaký by byl obraz bez jednotlivých tahů štětce?“

Noc jsem nestrávil právě zbožně, ale nečekal jsem, že bude tak násilně přerušena. Probudil mě ruch a lidské hlasy kolem postele. Už jsem si chtěl začít nahlas stěžovat, místo toho jsem nad sebou spatřil kruté tváře vojáků.“

Několik gardistů se zamračilo.

„Aniž by dbali na můj původ a stav, vytáhli mě z postele těmi nejhrubšími způsoby. Křičel jsem a zmítal se, zkoušel se bránit, jenže to nemělo smysl. Omráčili mne a moje příští probuzení proběhlo ve vězení. Volal jsem, lomcoval mřížemi jako skutečný trestanec, ale nebylo to nic platné. Nakonec mě napomenul jednooký dozorce a vylil na mne kýbl špinavé vody. Řekl jen: „Drž hubu, vrahu.““

Vrahu...

„Cože!?“ zařval Lucien, promáčený vodou z míst, nad kterými je lepší nepřemýšlet.

Dozorce neodpověděl, jenom se zasmál. Vytratil se. Šlechtic zůstal v cele mokrý a sám, pokud se nepočítají obvyklí zvířecí návštěvníci takových míst. Krysy. Lucien se sesunul na tvrdý kavalec a zabořil hlavu do dlaní. Před pár okamžiky spal v teplé, pohodlné posteli, teď měl sdílet svoje lůžko s hlodavci. Necítil strach. Cítil zoufalství.

„Jaký vrah?“ zakřičel znovu do prázdna. „Tak jaký vrah?“

Žádná reakce. Rozpomněl se, jak trávil minulou noc, než šel spát. Mráz mu přejel po zádech. Že by snad někdo... Ne, to nebylo možné.

Na studenou dlažbu dopadla miska s jídlem. Rozprsklo se po podlaze. Vězně to nemrzelo, něco takového by stejně nevzal do úst. Nebylo tak lehké přejít z tučné zvěřiny a sladkého ovoce na vězeňské pomeje.

Položil se na kavalec a zavřel oči. Třeba je to jenom sen, podivně hmatný a zapáchající sen. Pokoušel se usnout. Bezvýsledně. Přemýšlel, proč je v cele sám. Byla určena pro vrahy? Nebo speciální hosty ze Západu? Nebo tu prostě jen spravedlnost fungovala tak rychle, že stačila jedna cela pro všechny?

Dveře se s vrznutím otevřely, Lucien vyskočil na nohy. Další vězeň? Ne! Srdce se mu rozbušilo. V šeru poznal tvář bratra Konstantina.

„Proboha!“ vydechl. „Tebe tu zavřeli taky?“

Dominikán nevypadal jako vězeň. „Ne. Přišel jsem tě navštívit.“

„Tak mi řekni, co se u svatého Felixe děje! Proč jsem tady? Proč se ke mně chovají jako ke špině? Podívej se, co mi sem přinesli za snídani.“

„Obžalovali tě z vraždy otce Isidora. Za úsvitu zítřejšího dne tě popraví.“

Lucien ztuhl. Vzápětí se bezdůvodně rozesmál. „Cože? Z jaké vraždy otce Isidora? Ještě včera večer byl zatraceně živý!“

„A dnes ráno ho objevili utopeného ve vlastních zvratkách. V tom džberu s papežskými insigniemi, do kterého si ulevoval celou cestu sem.“

„Já to nebyl,“ zašeptal Lucien. „Nebyl jsem to, Konstantine,“ opakoval.

„Vím,“ přisvědčil Konstantin. „Hledali obětního beránka a našli tebe. Pohádal ses s legátem, málem jste se zabili, oba jste současně zmizeli z hostiny. Tak jsem to slyšel. Byl jsi ideální hlupák, kterého potřebovali. Spravedlnost je rychlá, když se to někomu hodí.“

„Tohle všechno je pravda. Ale bylo přece mnohem víc takových, kteří by měli motiv i příležitost. Našly by se celé zástupy! Proč zrovna já?“

„Pořád jsi to nepochopil? Po jeho smrti tu nemáme žádnou ochranu. Někteří lidé v paláci to potřebují na někoho hodit a než proti tvé popravě přijde nějaký protest z domova, budeš se dávno houpat na oprátce.“

„Musíš mi pomoci!“ vyštěkl Lucien. „Musíš s tím něco udělat!“

„Proto jsem tady. Nebylo lehké se sem dostat, musel jsem navštívit despotu. Netváří se vůči nám nepřátelsky, ale palác zdaleka neovládá. Nechce si kvůli nám dělat problémy. Velká část města by se nejradši zbavila nás všech a chránit tě by pro něj bylo nebezpečné. Budeš potřebovat neprůstřelné alibi, aby tě museli očistit.“

Vězeň zaúpěl.

„Cos dělal včera v noci? Po tom, co jsi opustil hostinu?“

Lucien se odmlčel. „Nemůžu o tom mluvit,“ řekl po chvíli.

Bratr Konstantin si nebral servítky. „Byl jsi s tou holkou?“

„Mohla by mít problémy...“

„Ty máš na krku problémy, brzy a doslova. Co je to za holku? Kde ji najdu? Musím ji přivést před despotu.“

„Je to Theodora. Dcera jeho bratra Matthaia.“

Dominikán nahlas zaklel. „Děláš si ze mě legraci? Dcera toho nejhoršího Řeka ve městě? Co jsem slyšel, ten jde vlastnímu bratrovi po krku. Ještě před pár lety intrikoval s Turky a vybíjel katolíky!“

„Netušil jsem to!“ bránil se odsouzenec. „A bojím se, že by mě to stejně nezastavilo. Kdyby se to její otec dozvěděl, udělá jí ze života peklo.“

„Pokud by to vůbec přiznala.“

„Co budeme dělat?“

Bratr Konstantin sepjál ruce. „Improvizovat.“

Konstantin zaklepal a brzy se klepání proměnilo v bušení. Neměl trpělivosti nazbyt. Stál před domem muže, o němž mu Lucien prozradil, že je místním édílem a na rozdíl od ostatních netrpí předsudky. Snad proto, že je Frank.

Ve dveřích se objevil plavovlasý Edmond a vytíral si ospalky z očí. Zamžoural a nechápavě si prohlížel muže v mnišské kutně.

„Přejete si?“ zívá.

„Přeju,“ prohlásil dominikán a procpal se dovnitř. „Jsem bratr Konstantin, ale to není důležité. Řekl mi o tobě Lucien. Musel jsem se hodně vyptávat, než jsem našel tenhle palác.“

Edmondovi okamžik trvalo, než se rozpomněl na jméno. „Myslíte toho Bretonce?“ ujišťoval se.

„Ano. Právě sedí ve vězení a čeká na popravu.“

Franský édil strnul. „To je... překvapivé,“ vykoktal.

„Nepohostíš mě?“

Edmond odvedl svého neodbytného hosta do jídelní místnosti. Mnich se usadil na lehátko a hostitel mu nalil vodu poté, co odmítl víno.

„Co se stalo? Musíte mi to vysvětlit. Zrovna jsem vstával...“

„Nemáš zrovna tvrdou práci, co? Náš společný přítel se večer pohádal s legátem o nějakou dívčinu. Málem došlo na nože. A ráno má ten legát hlavu v tom, co vyzvracel. Jak bys možná čekal, první, kdo je napadne, je náš přítel. Přijdou pro něj, odvedou ho za katr a nařídí popravu.“

„To nechápu, obvykle takové akce spadají pod moji pravomoc. A o ničem jsem nerozhodl, to musel udělat můj nadřízený, prétor Olympos.“

„Který to jistě neměl ze své hlavy. Na každý pád vydal příkaz a spravedlnosti bude učiněno zadost.“

„V Olymposově případě bych docela věřil, že to má ze své prázdné hlavy. Jak našli mrtvého?“

„Co jsem se vyptával, objevili ho ještě před svítáním služebníci, kterým dlouho neodpovídal ani po nich nic nechtěl. Podle jeho písaře odešel z hostiny, protože mu bylo zle z pití. Jako obvykle se zavřel v komnatě sám, jenže strašně dlouho nekladl žádné požadavky. Písař říká, že o něj měli strach. Spíš měli strach z něj. Báli se, jestli z množství pití neusnul, a kdyby se probudil oblečený, dostal by jeho komoří pořádný výprask.“

„Takže se nedoklepali, odvážili se vejít a našli legáta mrtvého. Co bylo dál?“

„Zavolali lékaře, který potvrdil smrt utopením. Odnesli tělo a začali hledat viníka. U mrtvol se vystřídali snad všichni důležití lidé. A pak někoho napadla večerní hádka, možná se i poptali v paláci a vydali zatykač na nejjednodušší možnou oběť.“

„Potřebují vyřešené případy, aby dostali prémii,“ přikývl Edmond.

„A potřebují se nás zbavit. Ani mě nechtěli pustit k Lucienovi do cely. Musel jsem si důrazně promluvit s despotou. A dostat se k němu taky nebyla žádná legrace. Naštěstí umím jednat s lidmi.“

Dominikán zhodnotil svoje diplomatické schopnosti správně. Málokdo se mu odvažoval nevyhovět.

„Teď už zbývá jen otázka: co chcete ode mě?“

„Pomoc. Máš mnohem víc možností než já. Musím se dostat k nějaké Theodoře, dceři despotova bratra. Ta dívka je jeho jediné alibi. Strávil s ní celou noc.“

Edmond se zhluboka nadechl. „To nemůžu. Nechtějte to po mně. Zničil bych jí život a sobě kariéru. Nemůže přece dosvědčit něco takového...“

Bratr Konstantin zrudl a upustil pohár s vodou na zem. Podařilo se mu zklidnit. „Nechci jí kazit život. To je její problém. Ale musí nám poradit, jak z toho Luciena dostaneme.“

„Pokud vím, tak se každé poledne chodí pomodlit do klášterního kostela v opatství Brondocheion, kde patří mezi donátory. Její služebnictvo čeká před branou. Občas jsem měl tu čest ji doprovázet a tamní opat je můj přítel.“

„Brondocheion? Dostaneš mě tam?“

„Dostanu,“ přisvědčil Edmond. Pokud dřív nedostanu infarkt, pomyslel si.

„Vítejte, pane Edmonde,“ uvítal strážce brány kláštera Brondocheion městského édila a jeho společníka. Konstantin, s nevolí převlečený do vojenského mundúru, musel žasnout nad velkolepostí klášterního komplexu.

„Působivé. Celý klášter vypadá nově.“

„Taky že je. Byl postaven teprve před pár lety a mezi donátory je sám despota i princezna Theodora. Až na výjimky se v klášteře schází osvícení a svobodomyšlní lidé. Je to takový protiklad vůči klášteru Peribleptos.“

„A jak ses sem dostal ty?“

„Obvykle jsem doprovázel nějakého významnějšího člena rodiny. Třeba jednoho ze synů despotova bratra Matthaia. Všichni ti ušlechtilí a významní Řekové na mě vždycky koukali skrz prsty, ale nezbývá jim nic jiného, než se s tím smířit. Celé ozbrojené síly tvoří žoldáci, většinou Turci nebo Slované.“

„Tahle země dlouho nevydrží,“ zabručel dominikán.

Ocitli se před kostelním portálem. Dveře byly zavřené, přesto zevnitř pronikal ženský šepot. Takové bylo v celém klášteře ticho.

„Dovnitř nemůžete,“ zastavil je zarostlý mnich, který tu zřejmě hlídal. „Princezna se modlí.“

„Vyřiďte jí, že s ní chce mluvit Edmond,“ přikázal Frank.

„Nikdo jí nebude rušit,“ odsekl vousáč a založil ruce.

„Počkáme,“ řekl Edmond a zůstal s Konstantinem stát naproti řeholníkovi.

„To si počkáte, cizáci,“ uchechtl se ortodoxní mnich.

„Nejsem žádný cizák,“ prohlásil vyzývavě bratr Konstantin. Ve vojenském oděvu, jenž mu Edmond získal ze skladu, vypadal ještě impozantněji než obvykle. Jako ztělesnění Goliáše. „Nebo snad chceš urážet moji matku?“ dodal.

„Takže matinka se spustila s Latinem? Nechala si za to platit nebo mu nastavovala zadarmo?“ dorážel mnich a nedbal na blednoucí tvář muže proti sobě.

Nedělej hlouposti! přikazovala mysl dominikánovi, ale pěst už se natahovala k ráně. Zadrželo ji štíhlé tělo ve dveřích. Konstantin na okamžik zalitoval, že se na něj vztahuje celibát, ale byl to jen okamžik. Ženy jej obvykle nechávaly zcela chladným.

„Edmonde!“ zvolala Theodora potěšeně a nastavila ruku k polibku. „Co tu děláš?“

„Potřebujeme si promluvit v soukromí. Je to důležité.“

„Nic takového!“ protestoval vousáč, jenž před chvílí tak provokoval bratra Konstantina. „Princezna nemá čas!“

„Buď zticha, Gorazde, a doved' nás někam, kde nikdo nebude obtěžovat. Edmond je můj blízký přítel.“

Konstantina napadlo, jestli není princezna poněkud zatížená na franské muže. Gorazd je neochotně dovedl do prázdné cely, jež byla dostatečně laicky vybavena, takže ji nejspíš v klášteře používali pro význačné hosty. Možná patřila Theodoře samotné.

„Opusť nás, Gorazde,“ řekla princezna důrazně. „Tady můžeme mluvit, nikdo by se neodvážil poslouchat. Pověz mi, Edmonde, co se děje?“

Když Edmond vysvětlil situaci a představil skutečnou totožnost bratra Konstantina, princezna i přes výrazné naličení zbledla. Vypadala zmateně, pobouřeně a vystrašeně zároveň.

„Vůbec nevím, že se něco stalo!“ zvolala. „Nikdo ze sloužících mi nic neřekl, ani otec a bratři.“

„Určitě tě chtěli uchránit před šokem,“ řekl Edmond.

Dominikán se obrátil přímo k princezně: „Theodoro, jste jediná, kdo může poskytnout alibi Lucienovi. Byla jste s ním, možná ještě v době odhalení vraždy.“

„Ne, to nemůžu potvrdit! Otec mě na místě zabije nebo hůř, pošle do kláštera. Nemůžete po mně chtít něco takového jen proto, že jsem snad byla s nějakým mužem... Vždyť na tom není nic zlého.“

V Konstantinových očích zajiskřilo. „Mimo manželství je to hnusný hřích, ale to teď pomínu. Vražda je horší. Nechci od vás žádná svědectví, žádné přiznání, i když by to bylo správné pro vaši duši. Chci slyšet, jak probíhala vaše společná noc. Bez nevhodných detailů. Pak vám řeknu, jak nám můžete být nápomocná.“

Princezně se viditelně ulevilo, přestože stále na řádového bratra pohlížela s nedůvěrou.

„Dobře,“ spustila. „Nebylo to nic vážného. Imponovalo mi, jak se mě ten Frank zastal, když si na mě ten váš biskup dovoloval. Nejsem zvyklá na nějaké ochránářské jednání od mužů. Když je někdo dost vysoce postavený, může si u nás s ženou dělat, co chce. Ani strýček Manuel mě nikdy nechránil, když se mu hodilo mě využít.“

Jelikož váš biskup opustil hostinu, nemusela jsem nikoho dalšího obsluhovat a řekla otci i svým dámám, že jdu spát. Nedoprovázejí mě, když to po nich nechci. Měla jsem skutečně v úmyslu jít spát, ale narazila jsem na toho Franka. Byl trochu opilý. Přemluvil mě k procházce a já neodmítla. Myslím, že si nás nikdo nevšiml, všechny zaměstnávala hostina. Potom mi říkal franské verše a vyprávěl je s tak roztomilým přízvukem, že mu prostě nešlo odolat. Dočista mě pobláznil, není to moje vina.“

„Kdy jste se vrátili?“

„Těsně před svítáním. V paláci byl nějaký mumraj a teď mě napadá, že to možná bylo kvůli té vraždě. Dovedla jsem ho do komnaty tajnou chodbou, co vede pod akvadukt, a beze slov jsme se rozloučili. Vlastně jsem měla trochu výčitky, ale je to urozený muž, nebo ne? Nespustila jsem se přece s nějakým chámem.“

Bohužel ne, zalitoval v duchu bratr Konstantin. „Aspoň vidíš, že vraždu nespáchal, protože byl s tebou. Nemůžeš přece nechat umřít nevinného.“

„Ale taky si nemůžu zničit život!“ zaúpěla Theodora.

„Myslíš, že bys třeba mezi svými dámami našla nějakou, která by na sebe vzala tvou roli? Nějakou ne moc dobrého původu, aby jí to neudělalo velkou ostudu?“ nadhodil Edmond.

Theodoře spadl kámen ze srdce. Takže to nebude na ní. Případné následky dopadnou na obyčejnou dívku z jejího doprovodu.

„Myslím, že bych o jedné věděla.“ V hlavě měla už celý seznam vhodných kandidátek.

Projednávat nové důkazy s prétozem Olympem, narcistickým mužem s vysokým hlasem, nemělo žádný smysl. Přesto se jednalo o procedurální povinnost. Olympos pokukoval po svědkyni, svlékal ji pohledem a neposlouchal ani slovo. Zato si neustále upravoval dlouhé vlasy spadající do čela.

„To má být všechno?“ olízl se na konci výpovědi jako pes.

„Všechno, můj pane,“ řekla s těžko skrývaným odporem svědkyně. Jmenovala se Chloe a Konstantin musel uznat, že ji Theodora nevybrala špatně. Moc toho nenamluvila, působila loajálně a vypadala dost přitažlivě pro Luciena i kohokoli jiného.

„Tak to by stačilo,“ řekl Olympos a s výsměšným gestem je poslal pryč.

Venku čekal Edmond. „Teď musíme podat oficiální stížnost v paláci magistrů, který ji zpracuje a pokud to uzná za vhodné, přepošle ji despotovu kancléři, ten by ji snad mohl předat despotovi...“ vysvětloval úřední postupy.

„Dost!“ rozkázal Konstantin, kterého z byrokracie vždycky rozbolela hlava. „Půjdeme rovnou za Manuelem.“

„To nemyslíš vážně,“ zhrozil se Edmond. „Vůbec nechápeš, jak to tu funguje. Oni zbožňují papírování, úředníky, tituly... Když se tomu vyhneš, budou tě nenávidět.“

„Víc než teď?“

Dostat se k despotovi bylo překvapivě snadné. Stačila na to vytrvalost a neodbytnost dominikánského řádového bratra, jenž nevybíravým způsobem obešel protokol a vyžádal si audienci přímo u dveří do Manuelových osobních komnat. Správně by se do tohoto křídla paláce neměl vůbec dostat, ale kolem stráží a dvorských úředníků procházel tak sebevědomě, až uvěřili, že sem patří.

Příslušníci osobní stráže se vášnivě hádali, jestli s Konstantinovou žádostí obtěžovat despota. Nakonec se odvážili ho vyrušit. Vladař měl právě u sebe svého bratra, když mu thrácký strážce přednesl situaci za dveřmi.

„Pusťte ho dovnitř,“ svolil Manuel, snad aby se vyhnul dalším diskuzím s neoblíbeným sourozencem. Starší bratr a zároveň bývalý císař pobýval na jeho dvoře sotva rok a od začátku se pletl do politiky.

„Můj pane,“ uklonil se strojeně Konstantin, kterému vždycky dělaly projevy úcty problém. Dvorní dáma Chloe v sobě měla víc elegance.

„Vás už jsem někde viděl,“ oslovil ji zamyšleně despota.

„Myslím, že je to nějaká služebná mé dcery,“ poznamenal Matthaios. Konstantin měl poprvé možnost prohlédnout si zblízka Matthaia Kantakouzena. Působil impozantně, přestože už mu šedivěly vlasy a dostával se do pokročilejšího věku. Vysoký, štíhlý, s postavou zkušeného jezdce a ostrými rysy. Od té doby, co byl pár měsíců císařem, na celý okolní svět shlížel s pohrdáním.

„Co vás sem přivádí, bratře? Obvykle já určuji, kdo mě navštíví...“

„Spravedlnost, pane. Můj přítel ve vězení čeká na popravu, přestože se ničeho zlého nedopustil.“

„Prétor Olympos mi řekl, že byl podle zákona shledán vinným. Prý proti němu mluví mnoho důkazů,“ namítl despota Manuel.

„Je to sprostý vrah. Jako všichni Latinové,“ ozval se Matthaios se zdviženou bradou.

„Ne, není. Mám svědka, který to dokáže. Tahle dívka byla s odsouzeným právě tu noc, kdy měl spáchat svůj zločin.“

„Nesmysl!“ Matthaios udeřil pěstí do stolu. „Ty že ses zapletla s takovým póvlm? S Frankem?“

„Je mi to líto,“ přisvědčila Chloe a pokorně svésila hlavu. „Byla jsem s ním od té doby, co odešel z hostiny. A teprve za svítání jsem ho přivedla k jeho pokoji. Nemohl nikoho zabít, protože mi dělal společnost celou noc.“

„Potom musí být propuštěn svobodu,“ řekl despota Manuel.

„A tahle holka místo něj na popraviště,“ zasyčel Matthaios. „Nepočítej s tím, že zůstaneš u mojí dcery. Udělalas mi ostudu, na kterou nezapomenu.“

„Zneuctil tě?“ vyptával se Manuel. „Pokud ano, musíte být oba potrestáni za cizoložství.“

„Nezneuctil mě!“ ohradila se Chloe. „Nešlo o nic jiného než o rozhovor. Neudělala bych ostudu své paní a její rodině.“

„Čeká tě klášter,“ vysmíval se Matthaios. „Nechám tě zavřít mezi jeptišky, budeš držet půst a dostávat pravidelný výprask.“

„Uklidni se, bratříčku. Může zůstat u mě.“ Konstantin se pro sebe usmál. Theodora dobře znala svého strýce. A na rozdíl od dominikána také tušila, že jeho pohnutky nebudou úplně nevinné.

„Pane,“ vyrušil je komoří. „Venku čeká prétor Olympos s jakousi mladou dámou.“

Manuel nadzvedl obočí. „Další mladou dámou?“

„Bratře, z tvého paláce se stává nevěstinec.“

„Pusťte je...“ Despota působil unaveně. Překotné události dnešního dne na něj dolehly s nečekanou silou.

Zženštilý Olympos za sebou vtáhl ustrašenou nevhlednou dívku. Triumfálně se zašklebil. „Přivedl jsem tuto osobu, pane, abych zamezil spiknutí.“

„Nemohlo to počkat?“

„To nesnese odkladu, můj pane. Tito podvodníci,“ ukázal na Konstantina a Chloe, „za mnou přišli se lživou výpovědí. Ta chudinka, co stojí před vámi, si snad potřebovala vydělat nebo měla jen podlé úmysly a vytrvale mi tvrdila, že strávila čas s odsouzeným vrahem. Osobně jsem pátral po všech okolnostech té hrůzné vraždy a vím, že musela lhát. Poslal jsem ji pryč a ona se s franským mnichem opovážila jít obtěžovat vás.“

Bratr Konstantin se držel překvapivě v klidu. Nemohl vybuchnout, jinak by pokazil celou partii. Ohleduplně stiskl ruku falešné svědkyně.

„Proč bych neměl věřit jejímu svědectví? Je to důvěryhodná žena, v níž se hnulo svědomí. Sloužila mé milé Theodore.“

„Protože si vymýšlí. Našla se tato dívka, také dáma od paní Theodory. A dosvědčila spiknutí, které mělo očistit sprostého vraha. Ona byla celou noc s touhle Chloe, sdílí totiž jednu komnatu.“

„Jak dlouho jsi ji musel hledat, sketo?“ vyštěkl Konstantin. „Kolik jsi jí zaplatil, třicet stříbrných?“

„A kolik jsi zaplatil té své, mnichu, aby pomohla osvobodit tvého kamaráda vraha? Nebo snad chtěla platit v naturáliích? Slyšel jsem o zvycích řeholníků ve tvé zemi.“

Bratr Konstantin si vykasal rukávy hrubé kutny. „O jeden zvyk bych se s tebou rád podělil.“

„Ticho!“ přikázal Manuel, jehož celá situace dokonale zmátla. „Matthaie, je tahle žena rovněž služebnicí tvé dcery?“

Matthaios se celou dobu spokojeně usmíval. „Ano, sám jsem ji přijímal. Je z velmi dobré rodiny.“

„Jsem dcera Diomeda Laskarise,“ promluvila poprvé ta druhá.

„A dosvědčuješ, co tlumočil prétor? Přišla jsi mu říct pravdu, protože celou noc jsi strávila v pokoji s touhle ženou?“

„Podivná náhoda,“ zasyčel dominikán. „Jak by se to asi dozvěděla? Vnukl jí to Duch Svatý?“

„Ne, to...“

„Na tom nesejde,“ přerušil ji Olympos. „Vidíte, můj pane? Ti dva vás přišli obalamutit a mysleli si, že jim to projde.“

Despota se obrátil k řádovému bratrovi. Bílý jako křída. „Co mi k tomu řekneš?“

„Mluví pravdu. Ale vedla mne k tomu jediná pohnutka. Že skutečný svědek, s nímž můj přítel strávil noc, odmítá promluvit. Raději před sebe nastrčil tuhle dívku.“

„Kdo by měl být ten skutečný svědek?“

„Jediný jeho svědek může být zavražděný papeženec,“ řekl Olympos.

Konstantin svěsil hlavu. „Nemohu její jméno prozradit, porušil bych slib. Snad změni názor.“

Olympos roztáhl křivé rty. „Jak jsem říkal. Nikdo takový není.“

„Jednou ti zlomím vaz, skřete,“ slíbil Konstantin tiše.

„Jděte pryč,“ vydechl unavený vládce. „Už vás nechci mít na očích.“

„Pane!“ protestoval Olympos. „Přece je nenecháš jen tak jít. Ona křivě svědčila, on ji navedl. To je proti zákonu.“

„Řekl jsem, abyste šli,“ zopakoval Manuel. „A ty buď zticha, Olympe. Tvůj hlas je mi protivný.“

Zženštilý prétor se vytratil jako zpráskaný pes. Za ním následovali ostatní. Stmívalo se a do Lucienovy smrti zbývalo několik hodin teplé jarní noci.

Kapitola čtvrtá: Poslední přání. Odsouzencova cesta na smrt. Poprava. Uvězněný v Mystře.

„Vždycky jsem tvrdil, že ženské plémě je prokleté.“ Starý kardinál de Chalus naznačil uplivnutí. Byl jedním z mála kardinálů, jejichž vyjádření v tomto smyslu by avignonská veřejnost považovala za upřímné.

Lucien se rozhodl raději vyhnout diplomatickému faux pas. „Spory o podstatu ženskosti ponechme teologům. Jenom stručně vám prozradím, jak příšernou noc jsem prožíval. Strachy se mi nepodařilo usnout. Do rána se neobjevil nikdo, koho bych znal, jen dozorcí s jejich výsměšnými narážkami na blížící se smrt. Uvědomoval jsem si její blízkost dost dobře i bez nich. Věděl jsem, že jedinou možností spatřit svého přítele budu mít ráno, až si budu smět vyžádat kněze. Nechápal jsem, proč jsem stále ve vězení, měl jsem přece alibi a Konstantin slíbil, že mě dostane ven. Nemusel mne nechat trápit se tak dlouho. A tak jsem čekal, čekal a trpěl, dokud nenastalo jitra.“

Odsouzencovo poslední ráno probíhá následovně: Stráže ho probudí za svítání, což je na začátku léta kolem půl páté. Nabídnou mu poslední snídani, která bývá o něco málo lepší než obvyklá vězeňská strava, a poskytnou přítomnost kněze. Katolický vězeň se většinou musí spokojit s ortodoxním popem, avšak tentokrát bylo možné zavolat bratra Konstantina. I dozorcí bývají těsně před popravou ohleduplnější.

Dominikán dorazil v pět. Vpadl do cely, pokřižoval se a zahájil zpověď. „Je někdo z dozorců z naší sladké Francie?“ špitl rodným jazykem mezi proudem latinských slov.

„Nevím o tom.“

„Dostaneme tě ven. Ale mám pro tebe úkol. Týká se posledního přání.“

Lucien se vyznal ze svých hříchů a zůstal klečet v modlitbách.

Souvenez-vous, ô tres miséricordieuse Vierge Marie, qu'on n'a jamais entendu dire qu'aucun de ceux qui ont eu recours a votre protection, imploré votre assistance, ou réclamé votre secours ait été abandonné. Animé d'une pareille confiance...

„Musíš jít,“ okřikl ho dozorce.

„Co moje poslední přání?“

Poslední přání. Neformální institut, který se z neznámých důvodů uchýtil v tolika rozličných kulturách. Jako by všichni měli strach z toho, že odeberají život, který nestvořili, a chtěli tak uplatit samotnou smrt. Řekové nebyli výjimkou. Pověřiví dozorcí věřili, že pokud se nesplní poslední přání, není-li moc náročné, odsouzení je proklejí.

„Nechci se dívat na svou smrt. Dejte mi prosím mnišskou kutnu s kápí, abych se mohl ponořit do modliteb.“

Nebyla to tak úplně neobvyklá žádost. Nešťastníci většinou spíš toužili spatřit naposled svou ženu nebo děti, ale u některých z nich se před smrtí projevovala podivuhodná zbožnost. Mnozí chtěli umírat v řeholním oděvu v domnění, že jim to usnadní odcházení na onen svět.

Slaboch, pomyslel si dozorce. Ale přání splnil.

Cesta urozeného na smrt k popravčímu špalku obvyčejně vede z franského hradu nad městem, který slouží jako pevnost i vězení, až dolů k druhému pásu opevnění, kde se vybuduje popraviště. Lůza bývá věšena za hradbami. Trasa je to křivolaká, nahoře u hradu obklopená stromy a houštím a později domy plnými zírajících měšťanů. Na popravu se podívá každý rád.

Luciena, svlečeného z drahých šatů a nasoukaného do pichlavé kutny z hrubé látky, odváděla eskorta městské stráže sira Edmonda. Podle přízvuku Bretonec soudil, že jich může být pět. Rozeznal Franka, Arména, dva Turky a možná Syřana nebo jiného Araba. Opustili pevnost tyčící se nad městem, z níž kdysi vládli franští feudálové, a procházeli křivolakou a zarostlou stezkou. Od doby, kdy město přešlo do řeckých rukou, pevnost chátrala a stejně tak cesta. Lemovaly ji divoké

pomerančovníky, keře a bodláčí, čas od času prorůstající opuštěnými franskými domy.

„Jak rozdělíme jeho šaty?“ nadhodil blízko takového místa jediný člen eskorty ze Západu. Zastavili se.

„Má krásnou košili i kabátec vcelku, nic sešivaného, byla by škoda to trhat.“

Vězni přešel mráz po zádech. Byl rád, že má kápi staženou hluboko do obličeje a nemusí se dívat na lačné výrazy svých dozorců.

„Losováním?“ navrhl jakýsi chraplavý hlas patřící nejspíš Arménovi.

„To určitě!“ vyprskl jeden z Turků. „Aby nás zase podvedl nějaký prašivý Armén.“

„Jsem váš kapitán. Musím dostat větší díl.“ To prohlásil Frank, který celou diskuzi vyvolal. A který ji tímto prohlášením téměř okamžitě proměnil v hádku.

„Dobře, беру zpět!“ zvolal, když mu na krk mířily čtyři čepele. Hádku skončila shodou na tom, že se o oblečení přece jen rozdělí stejným dílem.

Vězeň mohl zkusit utíkat, schovat se někde ve křoví, ale přes kápi neviděl dál než na krok a ruce i nohy měl svázané. Točila se mu hlava. Strašně moc se mu točila hlava, jako by celé ráno popíjel levné víno.

Cesta pokračovala. Znovu ho postrkovali kopanci a šťavnatými nadávkami, pokud příliš pomalu klopýtal po křivé a místy vytrhané dlažbě staré Mystry. Pak se udusaná zem změnila v dláždění a vězeň vycítil lidi. Brzy o sobě dali vědět sami.

Procházel pod okny obchodníků, kteří odložili obvyklou zdrženlivost. Přicházel vrah a hrál divadlo celému městu. Vzpouzel se, trhal hlavou, jako by chtěl kápi dostat z utrápené tváře. Motal se a pokoušel se utéct, takže ho Armén pevně chytil za pouta a vedl jako malé dítě.

Pohrdání majetnějších se však těžko mohlo rovnat nenávisti chudiny. Vězeň nemohl vidět, že přechází do Dolního města. Mohl to ale cítit. Vzduch byl nasáklý pachem levných obchodů, koželužen, kováren i nefungující kanalizace. Lůza ho obklopovala, snažila se proniknout skrz eskortu, dostat se k vězni. Věděli, že je to vrah a navíc šlechtic ze Západu. Katolík. V přívalu výkřiků na něj shazovali křivdy své i křivdy svých dědů, kteří trpěli za krutovlády jeho dědů.

Dřevěná konstrukce popraviště stála u druhého pásu opevnění, právě v centru části, již obývala spodina. Bylo to na výslovný rozkaz prétora Olympa, který chtěl popřát chudším obyvatelům trochu rozptýlení.

Vězeň už se zase zmítal, ale pár kopanců ho uklidnilo. V duchu se pokoušel modlit. Přece mě nemůžou popravít! přemýšlel horečně. Nemůžou mě nechat zemřít. Někdo mě musí postrádat. Někomu musím chybět. Kde jsou?

Popraviště bylo na dosah, kolem se srocoval dav příznivců masové zábavy. Odsouzenec cítil, že se místo konce blíží. Když vložil první nohu na dřevěný schod, zapotácel se a málem mu došly síly. V hlavě mu rezonovalo jediné slovo: POZDĚ. Pozdě na modlitby. Pozdě na záchranu.

Srazili ho na kolena a on poprvé ucítil zaschlou krví pokrytý popravčí špalek. Do dnešního dne k němu nikdy nebyl blíž. Těžce lapał po dechu, přál si vykřiknout. Nemohl. Zůstal němý.

Jakýsi muž četl odsouzení. „Tento muž, známý pod jménem Lucien de Rohan, pocházející z Franska, byl odsouzen k smrti stětí mečem za úkladnou a odpornou vraždu...“

Vězeň dál neposlouchal. Ne! křičel v duchu. Něco se musí stát! Musí...

„Ctihodnej pane, neměl byste pro mě drobák za službičku?“ To se k němu naklonil kat. Z jeho dechu sálala vůně lihu. Popravčí nečekal na odpověď, marně šacoval odsouzencovu kutnu. Nenechali mu ani jediný denár. Odsoudili ho k smrti bez poslední mince.

Kat strhnul odsouzenci kápi. Položil mu hlavu na špalek. Do vzduchu se vznesl široký meč. Dav vybuchl nadšením. Když bez drobáku, tak bez drobáku.

„To není on! Vždyť to není on!“ ozval se naléhavý výkřik.

Místru popravčímu to bylo jedno. Napřahoval meč a nedbal na nějaké výkřiky z davu. Konal svou práci. A hodlal ji vykonat velice, opravdu velice špatně. Vězeň se zmítal, chtěl uniknout, ale kat mu podržel hlavu na špalku. Může to zkusit jednou rukou. Ještě nikdy nesekal hlavu jednou rukou.

Cizí prsty mu vytrhly meč. Zmateně se rozhlédl. V dalším okamžiku už ležel vedle špalku, někdo do něj opakovaně kopal.

„Idiote!“ nakláněl se nad ním ten, kterého se o chvíli dřív snažil setnout. „Ty hovado!“ Nezůstal jen u slov, své rozhořčení potvrzoval dalšími kopanci. Tvář měl stále bledou, v ústech chuť roubíku, ale ten hlas si nikdo nemohl splést s žádným jiným.

„Pokoušel ses mě zabít. A já tě za to z pravomoci městského přetora odsuzuji k smrti.“

V katových očích se objevilo zděšení. Potom vtrhl na tribunu rozzuřený dav.

„Jak vás proboha napadlo něco takového?“ smál se muž odsouzený k smrti v relativním bezpečí klášterní cely. Jen málo připomínal sám sebe před několika hodinami. Byl ostříhaný, oholený, vybavený tonzурou a mnišskou kutnou. Naproti němu seděl skutečný mnich bratr Konstantin a jejich nový přítel z městské stráže.

„Byla to poslední možnost,“ vysvětloval řádový bratr. „S Edmondem jsme se shodli, že tě dostaneme ven.“ Moudře zamlčel, jak ochotný byl jejich společný přítel k něčemu takovému. „Vysvobodit tě přímo z cely nepřípadalo v úvahu, stejně tak z popravště. Na nějaké násilné akce jsme neměli prostředky. Nejlepší bylo využít cesty.“

„Popsal jsem, jak taková poslední pouť obvykle probíhá,“ pokračoval Edmond. „Celá horní část města je zanedbaná, zarostlá a plná ideálních míst k úkrytu. A bratra Konstantina napadlo, že nejbezpečnější by bylo tě vyměnit. Nemáš žádnou nadprůměrnou postavu a pochybuji, že by si tě zas tolik prohlíželi. Zásadním problémem byla hlava, ta se mění těžko. Naštěstí jsem si vzpomněl, že si odsouzenci občas přejí mnišské roucho, aby umírali blíž Bohu.“

„A ještě větší štěstí bylo, že Edmond velmi dobře znal jednoho z členů naší eskorty. Nějakého francouzského kapitána jménem Jude, který vždycky holdoval vínu a grošům. Stačilo jich půl kopy a s radostí slíbil vyvolat hádku kolem určeného místa.“

„Nebylo to trochu riskantní?“

„Tvůj přítel za něj dal své slovo a já slibům důvěřuji. Prý je spolehlivý a mlčí, když jde o peníze.“

„Navíc mi dlužil laskavost. Tolikrát jsem mu toleroval přestupky jen proto, že je taky Francouz...“

„No dobře, ale jak jste sehnali vhodného náhradníka?“

„Vlastně jsme hledali někoho morálně přijatelného, Konstantin trval na tom, že to nesmí být jen tak někdo,“ vysvětloval édil. „A Olympos se v mnoha ohledech nabízel. Je ti docela podobný...“

„Podobný? Nemohl jsi mi složit lepší poklonu.“

„Bratr Konstantin to myslel jinak,“ uklidňoval ho Edmond. „Jste samozřejmě úplně jiní. Ale máte skoro identickou postavu.“ „Především se hodilo, že ho tvůj přítel zná. Věděl, kdy a jakými cestami se vrací v noci z úřadu.“

„Párkrát jsem ho doprovázel. Vždycky se toulal vedlejšími uličkami a říkal si tak o malér. Kdo ví, třeba tam něco hledá. Ale tentokrát jsme našli my jeho, stačilo si na něj počíhat. Omráčili jsme ho, svázali a odtáhli jako opilce. Nikomu se to nezdálo divné. Vypadali jsme jako muži, jejichž kolega trochu přebíral.“

„A taky přebíral.“ Lucienovi se zkroutily rty do škodolibého úsměvu.

„Potom stačilo, že jsme mu s Konstantinem zavázali oči, pořádně mu dali napít a převlékli ho do mnišské kutny. Ne, že by to byla příjemná práce, ale vždycky jsem toužil ponížit svého nadřízeného.“

„Stejně mi to přijde dost riskantní.“

„Tak ses měl osvobodit sám,“ odsekl bratr Konstantin. „Bylo to riskantní. Ten chlap má trochu jinou postavu a pořád hrozilo, že si tu kápi nějak sundá i se zavázanýma rukama. Stačila chvilka nepozornosti.“

„Náš známý mezi vojáky by to nějak zamluvil. Pochybuji, že si tě podrobně prohlíželi.“

Lucien se nadechl k otázce: „To je všechno hezká historie, ale co teď? Jak se dostaneme pryč?“

„Těžko,“ zamračil se Edmond. „Budou hlídat všechny brány, až se to provalí. A šikanovat Franky, to dělají běžně. Tohle město se dá dokonale uzavřít.“

„Na jak dlouho?“ zaúpěl Lucien. Vidina dlouhého pobytu v pravoslavném klášteře v roli řeholníka ho děsila. Nebylo sice pravděpodobné, že ho tu někdo najde, opat byl Edmondův přítel a přívrženec unie s katolíky, takže ho bude krýt. A ostatní mniši se měli domnívat, že je němý, poněkud zaostalý a pravidelně ho navštěvují příbuzní. Ale zůstat tak dlouho v klášteře! V celibátu, bez loutny, bez vína...

„Možná týden. Možná dva. Záleží na tom, jak dlouho bude trvat, než na tebe zapomenou. Dřív nebo později si začnou myslet, že jsi utekl. Ale i tak bude problém zmizet. Stačí se porozhlédnout po okolí. Sám nebo ve dvojici bys byl ideální cíl pro lupiče, piráty, lovce otroků...“

„Dostanu tě ven,“ prohlásil pevně bratr Konstantin. „Najdu pravé vrahy a přesvědčím despotu, aby tě omilostnil. Nebudu to dělat poprvé.“

Lucien vztáhl ruce k nebi. „To ne. Na hrdinu si hraješ pořád.“

„Hlavně s nikým nemluv. Všichni si myslí, že jsi Latin jenom z půlky, protože nějaký voják znásilnil tvoji matku a takhle smutně to dopadlo. Předstírej pitomce, jak nejlíp to dokážeš.“

Bretonec se kysele usmál. „To dokážu dobře.“

Kapitola pátá: Bude se vyšetřovat. Za klášterními zdmi. Ukrytý prsten. Venus, vina, žádná musica.

„Domnívám se, Vaše Svatosti, že je načase opustit na okamžik mé skromné osudy formované dlouhým pobytem v klášteře Brondocheion a vysvětlit, co bylo dál s bratrem Konstantinem.

Slíbil mi, že mě dostane ven, a ten když něco slíbí, myslí to smrtelně vážně. Vrátil se do paláce, aby jeho nepřítomnost nevypadala podezřele. Přesto muselo být i méně bystrým pozorovatelům zřejmé, že má s únosem co dočinění. Varoval jsem ho tedy, aby na sebe dával pozor. Což nikdy nedělal.

Později mi vyprávěl, co se vlastně seběhlo. Po klikatých uličkách města se vrátil do despotova sídla. Zrovna sesedal z muly, když ho obklopil houf zbrojného lidu.

'Myslel jsem si, že spadla klec,' řekl mi druhého dne s vážnou tváří. Konstantin se nikdy nesměje, prý jako Ježíš, ale to nechme stranou.“ „Přirovnává se k Ježíšovi? Kacířství!“ vyskočil kardinál de Beaufort, obzvlášť citlivý na formální otázky víry. Mnohokrát si představoval, jak stojí v čele Svaté Inkvizice, ale na to nikdy nebyl dost velkým papežovým oblíbencem. Výraz papežského sekretáře jej přiměl zmlknout a vrátit se do křesla.

Lucien poznámku ignoroval. „Z houfu zbrojenců vystoupil náš starý známý, průvodce a kněz Alexandros.

'Vítej zpátky, bratře,' oslovil jej. 'Můj pán si vyžádal tvoji přítomnost.'“

Dominikán si přezíravě prohlédl nastoupené vojáky. „Co chce ten tvůj pán?“
„Mluvit s tebou o důležitých věcech.“

Konstantin přisvědčil a následoval svého průvodce. Odporovat nemělo smysl. Alexandros ho vedl chodbami paláce až do míst, kam se nikdo bez pozvání nedostane. Do soukromých komnat. Vojáci se drželi za nimi, snad aby nedávali tak okatě najevo vlastní přítomnost. Vesměs to byli příslušníci palácové gardy, takže se mezi nimi nacházeli vousatí, zuřivě vyhlízející dobrodruzi z dalekého severu. Despota se pokoušel napodobit všemožné zvyky z císařského dvora včetně slavné Varjažské gardy. Někteří z nich snad ani nejsou křesťané, pomyslel si pohoršený mnich. „Pověz mi, Alexandře... popravili ho?“ oslovil svého průvodce s falešným žalem.

Alexandros odvětil suše. „Ne. Ale málem popravili prétora Olympa.“

Konstantin předstíral nechápavost. „Co provedl prétor Olympos? Domníval jsem se, že popraven měl být náš přítel, Lucien.“

„Utekl. A nedělej, že o tom nevíš, bratře. Šušká si o tom celé město a vysmívá se vládě.“ Zachmuřil se. „Jakmile se o útěku dozvěděla eskorta, která dopravovala tvého přítele na popraviště, probíla se ven z města. Takhle to dopadá, když nás chrání cizáci.“

„Jak jsem říkal, tenhle zvyk vás jednou zničí. Můžeš mi nějak specifikovat, co po mně vladař chce?“

„Nemohu. Musí ti to sdělit sám.“

Rozloučili se před dveřmi, členové palácové gardy zůstali na stráži. Konstantin prošel hedvábným závěsem a ocitl se v místě obvykle skrytém očím běžných návštěvníků. Jedna z osobních komnat Manuela Kantakouzena, v níž se právě nacházel, se nesnažila vypadat skromně. Stěny pokrývaly fresky a mozaiky s motivy mytických zvířat a bájných hrdinů. Žádní svatí, zato Héraklés, Héra, Zeus... Bohové a polobohové zapomenutých časů. Nymfy a dryády vystavující na odív svou nahotu, hrdinové zase svoji mužnost. Konstantin se pokřížoval. Tohle místo nepatřilo do křesťanského světa.

Na lehátku ležel despota s číší rudého nápoje, oblečený po římském způsobu. Jako mnoho bohatých mužů té doby měl ve zvyku napodobovat staré časy, jen si mohl dovolit větší pompu. Teď byl sice sám, ale jistě stačilo zatleskání a objevily by se služebnice a dolily víno. Případně poskytly jiné služby.

„Slyšel jsem, že můj titul má ve vaší řeči negativní význam,“ prohodil Manuel. Ukázal Konstantinovi na druhé lehátko. Dominikán si sedl, neměl v úmyslu polehávat.

„Asi jako všechno, co pochází z vaší řeči.“

„Možná to má svůj důvod. Někdy mi přijde, že je nesnesitelné mít neomezenou moc jen nad tímto městem. A co teprve moji dávní předci, kteří vládli celým národům, životům každého z nich. Ale... někdy mě to baví.“

Konstantin pokrčil rameny. „Je to Boží vůle. Vládcí byli vybráni Jeho mocí, aby spravedlivě spravovali světské záležitosti a nezasahovali do záležitostí duchovních.“

„A ty máš pocit, že nevládnou spravedlivě?“

„Nemůžu hodnotit tvé vládnutí. Ale myslím, že jsi udělal chybu.“

Manuel se ušklíbl a vyprázdnil číši do dna. „Jistě myslíš svého odsouzeného přítele. Musí ti být blízký, když o něj máš takovou starost.“

„Je to prostě můj přítel. A není správné, aby byl potrestán za něco, co neudělal.“

Manuel se hlasitě rozesmál. „Nepřipadáš si trapně? Pořád někoho poučuješ o tom, co je dobré, co správné... Jako světec! Každý den jsou tisíce nespravedlivě potrestaných. | Ježíš zemřel za něco, co neudělal.“

„Možná je na tom tvoje země tak špatně právě kvůli takovým názorům.“

„Ne, to kvůli vám. Ale nemám to nikomu za zlé. Nebudu si stěžovat, když mi zrovna někdo nejde po krku. Všichni na mě žárlí, včetně vlastní rodiny. Vlastně proto jsem si tě k sobě zavolal.“

„Těžko tě budu zbavovat nepřátel.“

„Myslíš? Chci obnovit jednání o unii.“

„Se mnou? To nepřipadá v úvahu. Není to můj úkol, Svatý Otec mě neučinil svým vyslancem. A mrtvý se musí dopravit do Avignonu.“

„To počká. Doslechl jsem se, že patříš mezi okruh lidí, co má váš římský biskup v oblibě. Jsi taky jeho příbuzný, ne? | když se tím nechlubíš. Dej křesťanům znovu naději na sjednocení.“

„Pěkné sjednocení. Chceš se jenom zbavit ohrožení z franských království okolo, vybudovat si štít proti tomu, kdyby tě tvůj strýc v Konstantinopoli chtěl sesadit. Což chce, ale nemá k tomu zatím dost síly.“

„A nejen to. Zbavím se hrozby křížové výpravy. Benátčané a Janované se mnou budou jednat jako s rovným. A jednou možná přijmu od papeže královskou korunu.“

Dominikán vstal. Oprášil kutnu, jako by ji chtěl zbavit špíny toho místa. „Nebudu se podílet na tvých politických hrátkách. Jsem jenom mnich.“

Výraz v despotově obličejí se změnil. Už se neusmíval. „Nejsi nic. S tímhle přístupem budeš mít v mojí zemi těžký život. V paláci nadále nejsi vítán.“

„Chci slyšet jen jediné. Když ti přinesu důkazy nevinu svého přítele, necháš nás v pokoji odejít?“

Despotův zvonivý smích se odrážel mezi nástěnnými malbami. „Jestli to dokážeš...“

Jak Lucien bez překvapení zjistil, Brondocheionský klášter ho nudil. Monotónní náplň dne zahrnovala jídlo, modlení se a nějakou tu práci, v jeho případě naštěstí ne moc intenzivní. Tvrdé lůžko v cele mu vyloženě nevyhovovalo a ostatní bratři už vůbec ne, ačkoli s nimi alespoň nemusel bydlet. Vyhýbali se mu a šuškali si o něm, jako by byl nejen němý, ale také hluchý.

Trochu zábavy si mohl užít hraním své vymyšlené role. Kulhal a vydával neidentifikovatelné zvuky, při jídle rozhazoval kaši z misky, v noci hlasitě chrápal. S potěšením si všiml, že přestože v mnoha ostatních bratrích kypěla krev, nikdo se na něj neodvažoval vztáhnout ruku. Nejspíš vlivem ochrany ctihodného otce opata. Ostatní bratry zavírali po menších prohřešcích do karceru nebo je sešvihali rákoskou. Zato jurodivý Lucien mohl narušovat přirozený pořádek dle libosti.

Co falešného mnicha obtěžovalo, byly všudypřítomné kočky. Bratři si bůhvíproč dali za povinnost při založení kláštera opatrovat tato nesnesitelná zvířata; ta se teď vypelichaná a zraněná po nejrůznějších pranicích procházela s mňoukáním po chodbách. I k Lucienovi se do cely jedna nastěhovala, jednooký zrzavý kocour s nedostatkem srsti a přebytkem blech, kterého se marně snažil vyhodit. Měl alergii na kocouři chlupy, takže se snažil alespoň nedovolit vetřelci sdílet s ním lůžko.

Lucien trávil v nedobrovolném klášterním internátě třetí den. Odpolední práce na zahradě skončily a on se vracel odpočinout si do své cely ve společnosti

chlupatého netvora. Celou cestu se vyhýbal sžíravým pohledům bratří, kteří mu záviděli volný režim a pohrdali jím kvůli údajnému původu i postižení. Šlechtic si byl jistý, že kdyby jim dal příležitost a ocitl se s nimi někde o samotě, neváhali by odložit duchovnost a nahradit ji holí.

Očekával další nudný večer přerušovaný až společnou večeří a modlitbami v nejnevhodnější noční dobu, ale v cele na něj čekalo překvapení. Na druhém lůžku seděl bratr Konstantin ve společnosti opata Athanasia. Lucien si uvědomil, že ještě neměl příležitost promluvit si se svým chleboďárcem.

Konstantin se tvářil kysele. „Špatné zprávy.“

„Ještě mě nepopravili,“ pokusil se o žert nedávný vězeň.

„Nejsi od toho daleko. Mluvil jsem s despotou. Ven tě jen tak nedostaneme.“

„O milosti se mu mluvit nechtělo?“

„Nechtělo. Zato se mu chtělo mluvit o politice. Žádal mě, abych s ním pokračoval v jednáních o unii.“

„A ty jsi to odmítl!?“

„Ano. Když mne Svatý Otec žádal, abych tu tlumočil, myslel jsem, že se jedná o znovunastolení jednoty křesťanství. Měl to být první krok, další na řadě by byla Konstantinopol. Místo toho se tu hraje špinavá hra. Žádná jednota. Kantakouzenos chce získat ochranu před svým strýcem sedícím na císařském trůně, Inocenc chce vyrvat další zemi konstantinopolskému patriarchovi. A kdo ví, jestli to zase neskončí křížovou výpravou proti křesťanům.“

„Velice mě zarmoutilo, když jsem se o něčem takovém doslechl,“ řekl opat Athanasios. Byl to důstojný postarší muž s dlouhým plnovousem a unaveným hlasem. Snad kvůli tomu, že musel hlasitě obhajovat své názory proti většině Řeků, kteří Řím zuřivě nenáviděli. Na těle měl ještě stopy po jedné takové šarvátce, kdy se na něj vrhl rozzuřený dav přímo v kostele. Od té doby vážně sice opadly, ale nikdy neutichly úplně.

„Doufal jsem, že náš vládce chce se svým strýcem urovnat spory. A přitom se tváří, jako by se ho snažil nahradit. Myslím, že se hlavně bojí o život.“

V Lucienovi kypěla žluč. „Nezajímají mě nějaké hrátky, mohl jsi mě prostě dostat ven! Kdybys kývnul a dal si podmínky, kdybys...“

„Nehodlám ustupovat. V ničem.“

„Takže tu zůstanu třet třeba do konce života.“

„Manuel mi slíbil, že tě osvobodí, pokud přinesu důkaz o tvé nevině. Musíme začít s vyšetřováním.“

„Musíme odtud hlavně vypadnout!“

„Přemýšlej, mladý muži,“ řekl opat Athanasios. Luciena podráždil mentorský tón jeho hlasu. Moudrý stařec radí nezbednému mladíkovi. „Jaké naděje máš na útěk? I kdyby ses dostal za městské hradby, nepřežiješ dlouho. Morea není bezpečná pro jednoho nebo dva muže. Jak se chceš ubránit banditům, smečkám vlků, vojákům... Jak se chceš dostat bez peněz na druhý konec světa přes moře plné tureckých pirátů a soupeřících janovských a benátských lodí?“

„Je to ještě horší,“ připojil se opět dominikán. „Stal ses prioritou městské stráže číslo jedna. Olympos na tvoji hlavu vypsál pohádkovou odměnu.“

„Skvěle. Myslíš, že by ji vyplatil i majiteli?“

„Trapné vtipy by ti šly. Co kdybys radši začal pracovat na svém osvobození?“

„Já?“ Lucien byl pobavený. Jak by asi mohl pracovat na svém osvobození, když sedí mezi vousatými chlapy a okopává rostlinky?

„Ty. Půjdeme se projít na místo činu.“

„Konstantine, někdy mám pocit, že jsi naprostý blázen.“

Oba bratři, jeden pravý a jeden falešný, kráčeli skryti pod kápěmi klikatými uličkami města. Jako každou noc se ve městě vynořily všelijaké osoby, většinou žebráci, kteří bůhvíjak pronikli městskými branami a přes den se skrývali ve stokách nebo v opuštěných domech. Teď obtěžovali kolemjdoucí, někdy jen svým zápachem a opileckými prosbami, někdy zbraněmi. Bratra Konstantina si žádný z nich oslovit nedovolil.

„Pod svícnem je největší tma.“

„To je hezké, ale proč musím pod svícen lézt zrovna já?“

Zastavili se a pohlédli si do očí. „Protože si všímáš věcí, umíš hledat. A protože tě nechci nechávat v klášteře samotného. Mám určitá podezření, o kterých teď nemohu mluvit.“

„Jak to myslíš, že umím hledat?“

„Vzpomínáš, jak jsi našel tu tajnou chodbu při našem příjezdu?“ Lucien přikývl. „Já o ní neměl ani ponětí. Ty máš představivost.“

„Hledáš něco konkrétního, že?“

Znovu přidali do kroku. Prošli kolem zavřených výloh kupců, minuli srolované plachty, pod nimiž během dne posedávaly cikánské věštkyně, a vydali se k paláci. Díky nepřebornému množství lamp zářil tmou jako kostelní svíce.

Konstantin konečně odpověděl: „Hledám rodový prsten otce Isidora. Náhodou jsem dnes nemluvil jenom s despotou, ale také s legátovým doprovodem. Zajímavé informace poskytl jenom písař. Byl první, kdo viděl mrtvolu.“

„Povídej, co jsi zjistil?“ Lucien to řekl dychtivě.

„Moc toho není. Našel tělo brzy ráno, zdálo se mu příliš divné, že od nich Isidor nic nechce.“

„Vždycky působil vlezle.“

„A zbaběle. Předě mnou se přímo třásl, jako bych mu snad chtěl něco udělat. Moc toho neviděl, začal hned bědovat. Ale prý si určitě nevšiml stop po zápasu.“

„Takže se s obětí možná znali. Nebo si jen nevšiml vraha přicházet.“

„To je další věc. Tu noc měl hlídat jeho dveře nějaký Aubert z papežské gardy. Vytrvale zapírá, že by kohokoli zvláštního viděl.“

„Neboli byl opilý.“

„Jako všichni ostatní. Kdo se nenapájel na banketu, napájel se jinde. Přes noc mi bouchali na dveře nejméně čtyři výtržníci a nebýt velmi důrazného ujištění Písmem svatým...“

„Vraťme se k tomu prstenu.“

„Jistě, prsten. Taky o něm mi pověděl písař. Otec Isidor prý dostal vzácný šperk od svého otce, ale ten nebyl mezi věcmi zajištěnými na místě činu.“

„Myslíš, že ho vzal vrah?“

„Nebo strážci. Ale dost možná tam ještě je, a pokud ano, ty ho najdeš.“

„Snad. Máš nějaký plán, jak se tam dostat?“

Dominikán na to nic neřekl. Dál se přibližovali k paláci. Kolem se začínali potulovat nejen pobudové, ale také vojáci, často opilí ouzem či medovinou. Minula je skupina dotěrných ozbrojenců vyzpěvujících nevhodnou píseň o císařovně. Lucien začínal být nervózní.

Stanuli u vchodu. Dvojice strážných se choulila ve vlněných pláštích u hrací desky. Házeli kostky. Jejich kroužkové košile se válely v neposečené trávě. Konstantinem projel vztek. Nenáviděl hazardní hry.

„Tohle nemůžeme!“ šeptal Lucien a stáhl si kápi hlouběji do obličeje. Žaludek se mu svíral strachem, když kráčet přímo mezi své pronásledovatele.

Byli uvnitř. Služebnictvo kolem nich procházelo jako by tam patřili odjakživa, úředníci spěchali z jednoho koutu paláce do druhého a neměli čas zabývat se dvěma frátery. Nevzbuzovali sebemenší podezření.

„Přesně tohle jsem si chtěl ověřit,“ řekl Konstantin, jako by právě neriskoval dvě hlavy současně. „Neuvěřitelné. Oni vůbec nechrání vstup do paláce!“

„Protože vypadáme jako mniši. Ti chodí kamkoli a nikdo si jich nevšímá. A ostraha taky není zrovna bystrá.“

„Takhle se sem přece mohl vetřít vrah. Slyšel jsem o sektě, co si říkají zélóti a nenávidí všechno ze Západu. Měli by velice dobrý motiv a klidně je mohl někdo využít k politické vraždě. Představ si, jak museli zuřit, když se doslechli, že jejich vládce možná přestoupí na víru nejhorších nepřátel.“

„Pojď, nemůžeme tu postávat.“

V křídle pro hosty nepřetržitý úřednický a vojenský shon ustal. Působilo trochu mrtvě od té doby, co otec Isidor zemřel. Těch několik byrokratů a nejbližších sloužících, kteří tu byli stále ještě ubytováni, se stáhlo do svých pokojů a neodvažovalo se vystrčit nos. Dokonce ani ve vlastních komnatách se necítili bezpečně. Chyběl jim vůdce smečky, kterého sice přirozeně nenáviděli, protože jim rozkazoval, ale zároveň jim poskytoval určitou ochranu.

„Tady?“ špitl Lucien.

Nebylo třeba nic potvrzovat. Konstantin krátce přiložil ucho k dubovým dveřím a vklouzl dovnitř. Falešný mnich ho zdráhavě následoval.

Uvnitř hořelo několik svící, služebnictvo podle úředních nařízení udržovalo po celém paláci světlo i v místech, jež nikdo neobýval.

„Uklízelo se tu,“ řekl Konstantin.

Lucien přešel k oknu. Pod ním se nacházel sráz a neprostupné houští. „Tudy vrah asi nepřišel. Takže do paláce musel buď patřit, nebo se do něj vloudil jako my dva. Problém je, že to ani nemusel být mnich. Kutnu ti ušijí kdekoli.“

„Vidíš něco dalšího?“

Viděl. Na jednom místě stěny měl pocit, že je barva trochu nesourodá. Jako by byla vybledlejší, používanější. Lucien si ji prohlédl zblízka, přešel po ní rukou. Odhalil skryté tlačítko a zmáčkl ho. Za ním se objevila dvířka opatřená zámek. Zamčeným zámekem.

„Skryté armario,“ vydechl bratr Konstantin.

„Tak se tomu tady říká? Každopádně potřebujeme klíč.“

„K čemu?“ pokrčil rameny dominikán a použil hrubou sílu. Vznešené dřevo zapraskalo.

Bretonec natáhl dovnitř ruku. Armario bylo prázdné, s výjimkou zlatého kroužku s pečetí. Zběžně si ho prohlédl, pečeť nesla symbol okřídleného lva a vybledlý nápis v řečtině.

Dveře do místnosti se pootevřely a okamžitě zase zavřely. Vetřelec nepřišel v pravou chvíli. Dominikán chytl svého druha za rukáv a oba se vrhli na chodbu. Barevná tunika jim mizela před očima, klopýtala, jako by ji honila samotná smrt. Přitom to byl jenom bratr Konstantin.

„Sakrament,“ ulevil si Lucien. Rychle schoval prsten do kapsy v rukávu a málem se ocitl na studené podlaze díky nepraktické kutně.

Pronásledovaný prudce zahnul a zmizel jim z očí. Bratr Konstantin předběhl svého společníka a hnal se jako obrovský mastif za svojí kořistí. Lucien se musel zastavit, aby si oddechnul. Rozhlédl se. Stále se nacházeli v křídle pro despotovy hosty. Pot se z něj řinul jako povodeň a smáčel tonzurou narušený zbytek vlasů, na něž býval hrdý. Zhluboka se nadechl.

„Kam spěcháš, bratře?“

Otočil se za hlasem. Srdce se mu rozbušilo. Tón mu byl povědomý, jenom vědět odkud... Uvědomil si, že u sebe nemá zbraň.

Jourdain, písař otce Isidora. Tvářil se zcela vážně a Lucienovi došlo, že mu díky kápi není vidět do obličeje. Díky, Svatá Panno Maria!

„Eh... na modlitby,“ zamumlal nesrozumitelně a rozběhl se přesně tam, kde naposledy viděl bratra Konstantina.

„Kde vězíš?“ Dominikán ho vtáhl do jedné z komnat. „Potkal jsem... potkal jsem Jourdaina, toho písaře.“

Lucien zprvu nepochopil, jak vlastně podivný hon skončil. Potom si všiml muže bílého jako stěna. Seděl na posteli a hlavu svíral v dlaních. Působil vyděšeně. Nebylo divu, skláněl se nad ním dominikán.

„Alexandros... Náš průvodce?“ Lucien překvapeně zamrkal. „Co jsi tam proboha dělal?“

Alexandros mlčel.

„Doufal jsem, že nám to prozradí,“ řekl Konstantin s předstíranou mírností.

Alexandrova tvář se proměnila, strach ustoupil hněvu. „Co je vám do toho?“ vyštěkl a zase se stáhl do sebe.

„Docela by nás zajímalo, co máš společného s vraždou otce Isidora. Když už ses potuloval v jeho pokoji,“ řekl Lucien.

Průvodce neodpovídal, vzdorně mlčel dál.

„Neměl jsi ho rád. Zabil jsi ho?“ Konstantinovy metody výslechu nikdy nebyly příliš vynalézavé, ale bývaly účinné. Teď se nad zničeným Alexandrem tyčil jako rozzlobený světec.

„Proč myslíš? Mám snad nějaký důvod?“ odsekl plačtivým hlasem Alexandros. Stále si nevybral, jestli propadnout vzteku nebo zoufalství.

„To se snažíme zjistit,“ řekl konejšivě Lucien. „Nechceme tě z ničeho obviňovat.“

„Zvlášť ty bys neměl. Pokud vím, to tebe měli popravit za jeho vraždu!“

„Nespravedlivě.“

„Dokaž to.“

„O to se pokouším. Jediný svědek mé nevinu, kterého mám, se ke mně nezná. Třeba mi tvoje výpověď může pomoci. Něco ti řeknu. Můj přítel říká, že si všímám věcí. Všiml jsem si toho, jak ses od začátku díval na otce Isidora. Jako bys ho znal, že ano?“

Alexandros doširoka rozevřel ústa a zase je zavřel. Dva páry očí na něj upíraly zkoumavý pohled. Rezignoval. „Znal jsem ho. Byl to můj otec.“

Lucien poprvé v životě viděl dominikána vyprsknout smíchy. Nebyl to veselý smích. „Takový žvást.“

„Počkej, bratře,“ klidnil ho Lucien. „Chci to slyšet. Nemáme důvod mu nevěřit, o takových věcech už jsem četl.“

„Právě. Četl.“

„Nevšímej si ho a mluv,“ vybídl Lucien svého bývalého průvodce. Ten se nervózně zadíval do pravého horního rohu místnosti a spustil:

„Já... otec mě opustil, když jsem byl malý. Proto jsem ti říkal, že zemřel. Určitě sis všiml, s jakým výrazem. Nebavil ho život na Mani, prý chtěl do světa. Vyrůstal jsem s matkou ve špatných podmínkách, ale dostal jsem se do semináře, studoval jsem dokonce i jeden čas v Konstantinopoli. A před nedávnem mě jedna příbuzná doporučila sem. Na otce jsem málem zapomněl, ale když jsem spatřil jeho tvář, nemohl jsem si nevzpomenout. On mě však nepoznal skoro určitě.“

„To zní jako dobrý motiv k vraždě,“ poznamenal Konstantin.

„Ne! Nechtěl jsem ho zabít! Chtěl jsem ho oslovit.... A než jsem se odvážil, zemřel hnusnou smrtí.“

Po Alexandrově úzkém obličejí stékal studený pot. Setřel si ho rukávem.

„Srdceryvný příběh. Proč by mu někdo měl věřit? Mohl jsi prostě jít, využít opilosti vlastního otce a utopit ho. Nebo je to celé báchorka.“

„Vy to nechápete! Oba jsme z Mani, z místa, kde není nic cennějšího než rodina. Nikdy bych nevztáhl ruku na otce. Zato bych rád vztáhl ruku na jeho vraha. A je tu ještě jeden důvod... Alibi.“

„Řekni nám ho,“ vybídl ho dominikán.

„Před ním ne!“ ucukl Alexandros.

„Snad se mě nebojíš...“ Kdyby řekl něco takového Konstantin mně, třásl bych se strachy, pomyslel si Lucien.

Alexandros se k Bretonci naklonil a šeptem mu vysvětlil: „Jde o jednu ženu.“ Šlechtic naprosto chápal, proč to nechtěl říct před Konstantinem. Kněz a žena...

„Zbývá jediná otázka. Co jsi v legátově komnatě chtěl dělat dnes?“

„Zajímá mě se o celou záležitost od začátku. Nebyl jsem v tom pokoji poprvé, hledal jsem cokoli, nějakou stopu... Jenže to uklidili. Dnes jsem mluvil s lidmi z otcova doprovodu. Hodlají odplout ještě zítra, přestože jsem je varoval, jak je to nebezpečné. Jeden z nich mi prozradil, že mrtvole mého otce chyběl jeho rodový prsten. Doufal jsem, že ho třeba najdu.“

„Nám řekli to samé.“ Šlechtic sevřel v dlani zlatý kroužek.

„A našli jste něco vy?“ V Alexandrových očích se na moment rozhořela touha. Sklopil tvář.

„Ne,“ zalhal Lucien. „Nenašli jsme nic.“

„Škoda. Musíme najít toho, kdo to udělal. Podle mě za to můžou zélóti. Jedině mnich by se sem dostal nepozorovaně.“

„Stejně jako kdokoli z paláce.“

„To vyjde na stejno. Velkou část města má pod kontrolou despotův bratr Matthaios. Nenávidí katolíky a nenávidí Západ. Spojil by se třeba s Turky.“

„Budeme hledat dál,“ uzavřel Konstantin. „Musíme jít.“

Falešní mniši se vzdalovali od paláce. Na obloze se objevily černé mraky, možná začne pršet. Déšť hrozil ve stínu pohoří Taygetos v každém ročním období.

„Jeho verze by každopádně vysvětlovala pár podivných věcí...“ zamyslel se Lucien.

„Například?“

„Tak zaprvé, Isidorův původ nebyl nikdy jasný. Na palubě jsem zaslechl spoustu historek. Někteří žertem říkali, že přišel ze samotného Hádu. Což by ve světle nových důkazů vypadalo pravděpodobně.“

Dominikán se nezasmál.

„Ale předně, strašlivě se zdráhal cesty. Vysvětloval to všelijak, mořskou nemocí počínaje, jenže nebylo mu stejně zle na pevnině? A vzpomínáš si, jak nás zavedl pod záminkou jakéhosi vnuknutí do bezpečného přírodního přístavu? Právě na poloostrově Mani, kde údajně nikdy předtím nebyl?“

„A pořád se skrýval, jako by se bál, že ho někdo pozná. Máš pravdu. Jsou to podivné shody okolností.“

„Tím se nám otevírá zajímavá možnost, že jeho smrt není vůbec politická. Že je způsobená nějakou křivdou z minulosti, kvůli které utekl od své rodiny.“

„Teorie...“

Tichou konverzací přerušily výkřiky. Dupot vojenských bot se rozlehl nocí. Nebyli dost daleko od paláce a stráže jim byly v patách.

„Někdo si nás všiml,“ sykl Lucien a přidal do kroku.

„Nebo nás někdo udal.“

Za jejich zády se ozývaly nadávky. Vojáci odstrkovali žebráky a prostitutky, jak se tlačili dopředu.

„Nemáme zbraně,“ zaúpěl Lucien

„Hlavně máme tyhle hadry.“ Konstantin se poprvé vyjádřil neuctivě o mnišském oděvu. Ale měl pravdu, jistě znali jejich popis.

Doběhli do ulice zámožných měšťanů a méně zámožných šlechtických rodin. V některých domech se i v pokročilou hodinu svítilo, jiné už potemněly. Lucien zatáhl svého společníka do jedné ze zahrad a napjatě naslouchal přibližujícím se hlasům.

Zahradu domu stínil olivový háj. Lucien nakoukl přes zeď. Je jich hodně. A lezou do zahrad. Stáhl hlavu zase zpět. Pronásledovatelé se od falešných bratří nacházeli sotva tři obydlí.

„Dělejte! Nezdržujte!“ slyšeli ječivé rozkazy z nedaleké residence.

„Olympos,“ zašeptal Konstantin. Jeho přítel se neubráníl úšklebku.

Řešení bylo jediné. Schovat se uvnitř domu. Ale co když majitel nespí? Má psy? Nebo děti? Na přemýšlení nezůstal čas. Lucien se přikradl ke dveřím a zkusil kliku. Nebylo zamčeno. Znamením přivolal Konstantina. Vnikli dovnitř.

Do před síně prosvítalo měsíční světlo. Lucien málem zakopl, pokusil se zorientovat. U dveří se cosi povalovalo.

„A co je ksakru...“

Věc na zemi vydala dlouhý chraptavý zvuk. Oba muži překvapeně zamrkali.

Bratr Konstantin poněkud zbytečně špitl: „Někdo tu leží!“

Člověk na podlaze sebou trhl, až zařinčelo železo. Z hlavy se na zem svezl ocelový klobouk.

Oba přátelé na sebe kývli. Dominikán se napřímil a udeřil pěstí nebohého vojáka do odhaleného zátylku. Ten se s chroptěním přenesl z opileckého spánku rovnou do mdlob.

Stále sem doléhaly zvuky pátrání. Kdyby byl Lucien venku, viděl by, jak se rozsvěcí světla v jednotlivých oknech a z domů vybíhají zmatení měšťané, většinou zámožní a důležití obchodníci či úředníci, nadávají vojákům a spílají despotovi, že je budí v nelidskou hodinu. Byli i takoví, co museli rychle obléct sebe a své milence či milenky a ti byli ještě rozčilenější. Lucien z rozruchu od sousedů soudil, že strážě jsou blízko. Brzy možná vpadnou také do jejich zahrady.

Opilého vojáka nechali ležet. Lucien se porozhlédl po domě, aby našel vhodné místo k úkrytu dvou osob, z nichž jedna byla tak trochu rozměrů atypických. Opatrně se vkradl do ložnice, která byla prázdná jako celá residence s výjimkou vskutku svědomitého hlídače. Nepřicházela v úvahu, stejně tak jako jídelna. Pokud by se majitel vrátil, těžko by se vyhnuli setkání s ním. Navíc zůstávala otázka, jestli vojáci neprohledávají také domy. U snaživého Olympa by se tomu nedivil. Zbýval sklep.

Dle jeho inventáře musela vila patřit někomu skutečně zámožnému a vybíravému, který nesnesl prázdný suterén. Anebo celé bandě labužnických opilců, protože vybavení sklepa mohlo zásobovat početnou skupinu lidí celé měsíce. Nacházely se tu veliké amfory plné medoviny a ouza, obrovské sudy vína, nad nimi zavěšené kilogramy nasoleného masa.

„Tady...“ usoudil Lucien, který měl k dobrému jídlu a pití blízký vztah. „Tady se mi líbí.“

Konstantin nesdílel druhovo nadšení. „Doupě neřesti. Dáblova chapadla.“

„A co teprve, až se těmi chapadly ovine početná společnost.“ Lucien si představil postarší otlé muže s řídnoucími vlasy v tunikách, jak se na lehátkách cpou klobásami a zvěřinou. Bez té představy byl sklep mnohem lákavější.

„Ty sudy jsou dokonce větší než ty, bratře. Musí tam být víc vína, než dokážu spočítat. Vsadím se, že počty by mi šly líp, kdybychom je na univerzitě cvičili na tak názorných příkladech. Ačkoli tam se aritmetika cvičila dost názorně...“

„Na počtu zatracených duší,“ dodal dominikánský bratr, jenž si rovněž prošel univerzitními léty, ale na rozdíl od svého bývalého spolužáka na ně nevzpomínal s nostalgii.

Venkovní hluk pomalu utichal, lidé se vraceli do svých ložnic, ať už sami nebo ve větším množství. Probuzené děti přestávaly křičet, vojáci se museli vzdálit. Nejspíš vůbec nevkročili na zahradu tohoto šťastně vybraného domu.

„Zdá se, že bouře utichá.“

„Jdeme. Z tohohle místa se mi dělá špatně.“

„Počkal bych. Můžou se ještě potulovat kolem.“

Počkali. Bratr Konstantin nervózně poklepával na jeden z rozměrných sudů, v jehož útrobách rozpoznal Lucien po chuti sladké červené víno, dost možná z ostrova Lesbos.

„Vsadil bych se, že tu má i vína z Francie,“ oznámil a pokračoval v prozkoumávání místa, kde by byl ochoten strávit víc času než po dobu dočasného úkrytu.

„Z Francie možná. Ale z Bretaně určitě ne,“ neodpustil si rýpnutí dominikán, který sám pocházel z úrodnějších burgundských končin, takže měl k vínu rozporuplný vztah. Znaectví a přirozená náklonnost soupeřily s náboženským zápalem.

Čekání se vyplatilo. V okolí vily se znovu ozvaly kroky doprovázené hlasy. Dvojice zpozorněla a především ztichla.

Vstupní dveře se nečekaně rozletěly dokořán, jako by se do nich chystala vstoupit celá armáda. Hlasy se přiblížily, až jim začínalo být rozumět. Lucien se zaposlouchal a přesunul se do nejvzdálenější možné temnoty.

„Díky, že jsi nakonec přišel, zlato.“

„Nemáš proč. Už dlouho jsem si nikam nevyrazil.“

„Původně jsem chtěl oslavovat vítězství, ale... Zapijeme aspoň žal, drahouškové. Přijde nás víc.“

Tři mužské hlasy, jeden z nich víc než povědomý.

„Skvěle. Ve třech to za moc nestojí.“

„Ve třech ti vždycky jeden přebývá... Člověk si musí počkat.“

Zachichotali se jako parta děvčat.

Lucien se odvážil zašeptat. „Poznáváš ten hlas?“ Odpověď znal předem.

„Náš milý prétor. Buď je sem pozvaný anebo...“

„Nebo mu to tu patří.“

Do vily mířilo čím dál víc lidí. Mužské hlasy občas přerušil dívčí smích a Luciena napadlo, že jeho původní představa možná nebyla daleko od pravdy. Oba se museli schovat až úplně do rohu k chladné zdi, za sudy s vínem. Netrvalo dlouho a do sklepa se začali trousit lidé. První jej navštívil jakýsi eunuch s lampou v ruce a nabral plnou amforu tekutého moku pro hosty. Vetřelce překvapovalo, že majitel nenechal po domě rozsvítit, tajemná atmosféra však zřejmě byla součástí „obřadu“. Orgie se měly odehrávat za romantického světla lamp, pochodní a svící.

Eunuch odešel, ani se nepřiblížil k sudům úplně vzadu. Ale nebyla to jen otázka času? Osamělí hosté nebo dvojice jeden po druhém navštěvovali sklep a vyčerpávali zásobu neskutečnou rychlostí. Bratr Konstantin rudl zlostí v nepříjemně stísněném prostoru.

„Musíme pryč!“ vztekal se. „Nemůžu to tu vydržet. Všude kolem cítím síru.“

Lucien mu položil ruku na ústa. Do suterénu po vlhkých kamenných schodech sestupoval někdo další. Bretonec se odvážil vyklonit se a zase rychle zmizet ve stínu. Byli to dva muži a děvče, kterému nemohlo být víc než třináct. Poslušně neslo olejovou lampu, zatímco oba muži se jí během hovoru nenápadně dotýkali na spoře oděném těle. Kdyby se byl vyklonil dominikán, neudržel by se.

„Zlato, dneska ta tvoje akce za moc nestála,“ řekl jeden ze dvou mužů a přivinul k sobě děvče, aby ho vášnivě políbil. Nevzpíralo se.

„Nemůžu za to, že mi dávají špatné informace.“ Znovu ten známý zženštilý hlas. Jako kdyby na něj museli narážet pořád.

Druhý muž na chvíli opustil dívčiny rty a předal ji svému společníkovi, městskému prétorovi. Ten se nemínil obtěžovat ji pouhými polibky. Děvče se pod doteky zachvělo a lampa mu málem vypadla z ruky. Položila ji na schody.

„Dej potrestat informátora,“ navrhl druhý muž. Bylo znát, že mluví jen, aby nestála řeč. Myslel na úplně jiné věci.

„Nemůžu na něj... Zatím. Ale dostanu toho Franka, přísahám.“

„Chceš se pomstít za to, co ti udělali?“ Druhý muž závistivě hleděl, jak mu prétor Olympos bere rozptýlení. V duchu zuřil, ale pán domu měl svá práva.

„Pomstít?“ Olympos se zachichotal. „Možná, drahoušku, ale hlavně mi to pomůže v kariéře. Někteří lidé si prostě moc přejí, aby měli tuhle záležitost s papežskou delegací z krku. Definitivně.“

„Chceš říct, že všichni vědí, že to neudělal?“

Lucien zatajil dech. To mluví o mně? Asi nečekají, že i sudy mohou mít uši.

Prétor slastně vzdychl, ale konverzaci nepřerušil. „Tomuhle nevěří ani oni. Ale ničemu to neuškodí a leckomu to pomůže.“

„Nebude nikomu scházet,“ přitakal druhý muž.

„Leda mamince.“ Zasmáli se společně, Olympos mnohem vyšším tónem. Možná to způsobovaly příjemné pocity.

„Co kdybychom šli udělat to, proč jsme tady?“ navrhl už velice rozladěný Olympův společník. Tohle neměl být večer, kdy se bude jenom koukat.

„Prétor rozmrzele poslechl a přikázal děvčeti zvednout lampu. Obešli několik sudů a amfor, hostitel popisoval jejich obsah.

Host se netvářil spokojeně. „Co takhle při naší vzácné příležitosti ochutnat nějaké franské víno? Připít si na brzkou smrt nejméně dvou Franků a tvůj kariérní postup?“

„Tam vzadu. Dělej, posviť nám!“ Plácl děvče po hýždích jako rozpustilý školák. Školácká léta měl však narozdíl od své oběti dávno za sebou.

„Stejně by mě zajímalo, kde bereš tyhle kočičky.“

„Občas prostě... někdo zmizí. Nemáš taky dcerušku, zlato?“

„Ne,“ zalhal host. Jeho dcera byla sotva o rok mladší než děvče, které osahával. Ale tohle je přece jenom zábava, namlouval si.

„Tady...“ Olympos se zastavil u sudu jen několik stop od dvojice mnichů skrytých ve stínu. „Sladká Provence, co říkáš?“

„Radši bych Burgundsko. Nebo to se ve tvém sklepe nenachází?“

„Mám tu úplně všechno. O burgundské si ale nikdo neřekl pěkně dlouho. Většinou je každému jedno, jaké víno mu nabídnu. Každým se ztříská.“

Ochutnávači vína se vydali k místu, které si Lucien s Konstantinem neprozřetelně vybrali za svůj úkryt. U pasu jednoho z nich se houpal krátký meč a oba jistě měli dýky.

Světlo lampy osvětlovalo úzký okruh kolem. Bratr Konstantin se na své úzké stanoviště sotva vešel a končetiny mu trčely za sudem jako jakési neforemné nářadí. Marně se pokoušel je skrýt. Navíc nás uslyší, křičel vnitřní Lucienův hlas. Uslyší a dostanou nás. Zadarmo.

„Musíš to mít zastrčené až úplně u zdi?“ stěžoval si host.

„Lepší než nikde, drahoušku.“ Obrátil se k dívce. „Posviť mi na tenhle.“

Měl na mysli jejich sud. Lucien zkameněl. Přemýšlel, jak nejrychleji dovedl, jenže v hlavě měl najednou prázdnou. Mohl zkusit utéct, provléknout se mezi nimi, ale jak daleko by utekl? Ne dál než k rohu ulice, vždyť večírek byl plný lidí. Ne, budou se muset bránit. Mají jedinou výhodu: moment překvapení.

Zatajil dech. Přivřel oči. V hlavě se ozývaly nesrozumitelné odrazy hovoru dvou lidí, kteří mohli nevědomky zajistit Lucienovu smrt. Skrz přivřená víčka spatřil prétorovu ruku, jak se sune ke kohoutku. Tělo se naklání blíž, musí se přece podívat zblízka. Ruka otáčí kohoutkem, do nastaveného poháru teče karmínová tekutina.

Teď mě uvidí. Teď mě musí vidět. Jsem zbabělec, ale nechce se mi umírat.

Ruka se odsunula k ústům a ústa vyprázdnila pohár. Olympos vyplivl víno na zem.

„Tohle nepůjde. Nejsem dost opilý.“

„Co je? Myslel jsem, že máš prvotřídní vína.“

Prétorova tvář se sevřela odporem. „Tohle chutná, jako by se do něj někdo vymočil. Nebudu sem pouštět hosty samotné.“

„Dobře, spokojím se s tím provensálským.“

Otočili se k nim zády, světlo se začalo přesouvat na druhou stranu místnosti. To není možné, křičel v duchu Lucien a děkoval Bohu. To není možné! Teď už stačí chvíli počkat a pak se v klidu vytratit.

V takovém případě by ovšem nesměl být společníkem bratra Konstantina. Ten se vynořil za zády obou mužů a děvčete jako duch. Mnich, jenž se obvykle choval hlučně a nápadně, se nyní pohyboval neslyšně jako španělská nemoc. Marně na něj Bretonec divoce gestikuloval. Jako vždycky si dělal, co uznal za vhodné.

Jednou ranou se zbavil hosta, volnou rukou popadl hostitele za krk a ucpal mu ústa. Olympos jen vykulil oči. Vzápětí omdlel. Také jeho se dotkla Konstantinova ruka.

Mnich nad omráčenými udělal kříž. „Za pokání dvě hodiny v bezvědomí.“

Děvče bezmocně zíralo na obra, nevydalo ani hlásku.

„Uteč odtud,“ rozkázal mu dominikán tónem, jemuž se neodporuje.

I Lucien se odvážil vystoupit z úkrytu, stále otřesený nečekaným vývojem situace. „Co tohle mělo u svatého Jiří znamenat?“ Třásla se mu kolena.

Bratr Konstantin jen pokrčil rameny. „Spravedlnost.“

„Tahle Spravedlnost nás mohla vyjít pěkně draho!“

V Konstantinově tváři se nepohnul jediný sval. „Ne víc, než by tohle děvče stála naše nečinnost.“

Měl pravdu. Samozřejmě, že měl vždycky pravdu. „Jsi naivní.“ Nebyla to výčitka, pouhé konstatování.

Na tu noc nezbývalo už žádné další dobrodružství. Počkali, až se cesta uvolní, a snadno opustili dům. Prokletý dům. Lucien děkoval Bohu, že Konstantina nenapadlo zachraňovat i další děvčata, která se možná potulovala na oslavě. Promluvil k němu jen jednou, než dorazili do kláštera. Ta věc mu vrtala hlavou.

„Konstantine...“

„Hm.“

„Jak jsi proboha věděl, že ta holka nezačne křičet?“

„Řekl mi to Bůh.“ Odmlčel se. „Kromě toho, podobní lidé si vybírají buď němé dívky, nebo je připraví o jazyk, aby nemohly nic prozradit. Už jsem se s tím setkal.“

Kdo je potom naivní, pomyslel si Lucien. Byla to smutná myšlenka, která ho provázela, než uleh na tvrdém slaměném lůžku za klášterními zdmi.

Kapitola šestá: Další rodinná záležitost. Není bratr jako bratr. Smrt v plamenech a kobercích. Vzhůru do hor.

„Jak odporné zvyky!“ Kardinál de Beaufort využil krátké pauzy ve výkladu, aby projevil svou nelibost. „S takovou zemí se chceme spojovat? Se zemí, kde se opíjejí a souloží mimo manželství?“

„Protestuji. Takový výklad našeho způsobu života je dehonestující.“ Do hovoru vstoupila Její Excelence. Osobní služebnictvo s koženými výrazy zatleskalo.

„Zdůrazňuji, že toto stanovisko je zcela subjektivní, nebude bráno vážně při jakýchkoli jednáních,“ zazněl síň hluboký hlas kardinála Lagarda, papežského sekretáře.

Lucien zchladil žízeň vínem s příměsí medu a koření. Byl vyprahlý a unavený, ale odhodlaný pokračovat. Otřel si ústa. „Vstávali jsme za úsvitu. Na Konstantinovi nebyly noční události znát. Zato mně se v chladném ranním vzduchu klepala kolena zimou. Vydali jsme se do chrámu na modlitby, kde jsem jako obvykle předstíral bláznovství, zatímco Konstantin se před ostatními ujal role mého pokrevního bratra. Nejsme si vůbec podobní, takže nevím, kolik lidí tomu uvěřilo, ale nikdo se neodvážil nic říct. Opat svědomitě ukončil obřad a poslal nás pracovat, takže jsme měli trochu víc soukromí.

Zeptal jsem se na věc, která mi vrtala hlavou: 'Ty se mnou zůstáváš v klášteře?'

Konstantin přisvědčil. „Jak už jsem řekl, nehodlám tě tu nechat samotného. Dneska ti snad ukážu proč. Kromě toho mě vykázali z paláce.“

Příležitost ukázat Lucienovi, proč ho nechce nechat v klášteře samotného, se naskytla ještě téhož dne v zahradě. Stačilo se vzdálit od ostatních bratří.

„Ten mnich. Chodí pořád za námi.“

„Všiml jsem si,“ přiznal Lucien šeptem. „Nepřišlo mi to důležité. Blázný okukuje spousta zvědavců.“

„Tenhle zvědavec neokukuje blázný.“

Bretonec se schoulil ke stromu, jako by byl unavený. Koulel očima a nepřičetně cvakal zuby, ale ve skutečnosti sledoval řeholníka, jenž se neustále zdržoval blízko nich. I on předstíral, v jeho případě práci. Nedělal to zrovna nenápadně, protože ustavičně zvedal oči jejich směrem.

Právě ho zmátlo náhlé zmizení bratra Konstantina. Někdo takových rozměrů se přece neztrácí. Zoufale se rozhlédl a...

A bratr Konstantin stanul nad ním. Několik bratří vzhledlo od rozdělané práce.

„Tak pojď,“ nařídil dominikán. Vzdálili se do kouta zahrady. Špehující řeholník byl znatelně roztrfesený blízkou přítomností někoho mnohem většího, silnějšího a momentálně rozzlobenějšího.

„Sleduješ nás,“ vmetl mu do tváře obr na odlehlejších místě, až se mnich zapotácel. Lucien si ho konečně prohlédl zblízka. Malá kulatá tvář a prasečí očka nepůsobila zrovna nebezpečně, ale Lucien už viděl nevinněji vypadající špehy. A vrahy.

„Ne!“ bránil se malý řeholník. „Jen... jen jsem s vámi chtěl mluvit.“

„S ním?“ Konstantin kývl hlavou směrem ke svému příteli, jehož postihl další ze záchvatů šílenství.

„Ne! Vždyť je to blázen. S vámi.“

Dominikán se zarazil, takovou odpověď neočekával.

„Se mnou? Proč bys chtěl mluvit se mnou?“

„No...“ Oči malého muže těkaly všemi směry. „Strašně se podobáte mému nevlastnímu bratrovi. Určitě je to jen náhoda... Nezlobte se, prosím!“

Nastavil ruce v očekávání rány. Jistě byl zvyklý na bití od starších a silnějších bratří.

„Eh...“ Nic lepšího ze sebe zaražený Konstantin nedostal.

Lucien se neudržel. Vyprskl smíchy.

„Já vím, hloupost! Omlouvám se, moc se omlouvám!“ soukal ze sebe mnich přidušeným hlasem, jako by se bál, že čím déle rána nepřichází, tím bolestivější bude posléze.

Konstantin se vzpamatoval dost na to, aby formuloval jednoduchou otázku. „Co to plácáš za nesmysly? Chceš si se mnou zahrávat?“

„Ne! Ne! Žádné hraní! Jenom mě to tak napadlo... jestli nejste příbuzný mého nevlastního bratra.“

Lucien se opět rozesmál. Bratři, sestry, matky a otcové, brzy přijdou i prapředkové. Co je to za zemi, kde všichni nacházejí příbuzné?

„Proč bych asi měl být příbuzný nějakého tvého nevlastního bratra? Pomátl ses na rozum?“

„Víte... to je dlouhý příběh!“ vylouval se malý mnich. „Vlastně jsem se určitě spletl.“

„Zkrať to.“ Pokyn, který se neodmítá.

„Je to hrozně jednoduché. Můj otec, bohatý muž z dobrého rodu, si vzal ještě před mojí matkou jinou ženu, jmenovala se Helena.“

Bretonec si všiml, jak se Konstantin prudce kousl do rtu.

„A ještě před mým narozením vtrhl do našeho panství nějaký franský šlechtic. Nevím, co tam pohledával, asi jako každý Frank raboval, loupil, kradl... Zranil mého otce i jeho syna a unesl jeho ženu. Mysleli jsme, že ji zabil, ale nejspíš se v něm hnulo svědomí, protože jeden náš přítel kupec ji prý na vlastní oči viděl na hradě někde v Burgundsku...“

Konstantin se vrhl po nebohém mnichovi a sevřel ho pevně pod krkem. Chudák třepotal nohama ve vzduchu a marně lapal po dechu.

„Pusťte mě na zem!“ sípal. „Prosím, pusťte mě!“

Dominikán se uklidnil dřív, než musel zasáhnout Lucien.

„Jak si dovoluješ!“ syčel Konstantin. „Jak si dovoluješ urážet mého otce. Nebyl to žádný lump. Žádný násilník. Skutečně si přivezl moji řeckou matku Helenu domů do Francie, ale šla s ním dobrovolně.“

Mnichovi se zalily oči slzami. „Já nevím, jak to bylo! Takhle mi to říkal doma otec. Nevlastní bratr byl malý, nemůže si to pamatovat. Prosím, jen mi neublížujte!“

„Neublížím. Těžko můžeš za to, co ti doma namluvili. Nebo mně? Nikdy mi neřekli, že moje matka už měla dítě, rodinu...“

Z Konstantina čišelo zklamání a zádumčivost, jakou u něj přátelé vidali jen zřídka. Bez dalších slov se odebral do společné cely. Malý řeholník otřesený událostmi raději zmizel. A Lucien zůstal na zahradě sám. Věděl dobře, čím se teď zabývá Konstantinova mysl. Iluzemi o zemřelém otci, ztracenou rodinou kdesi v Řecku, nevlastním bratrem...

Pousmál se nad myšlenkou, že by i on sám našel v téhle příbuzenstvím a rodinnými vztahy prolezlé zemi třeba nějakou sestřenicí.

Celý zbytek dne svého přítele nespatriil. Nebyl na to zvyklý, obvykle ho bylo všude plno. Potloukal se tedy osaměle zahradou, vyhýbal se jakékoli práci a ostatním, aby nemusel dělat blázna. Unavovalo ho to, počáteční půvab se tak trochu vytratil.

Vpodvečer je přišel navštívit Edmond pod záminkou schůzky s opatem. On i Konstantin byli zváni na večeři do opatových soukromých komnat, ale dostavil se pouze veselejší z nich. Na samotném pozvání nebylo pro ostatní bratry nic divného, mohlo se vydávat za obvyklou almužnu. Chudí a blázniví hodovali na předních místech při hostinách církevních prelátů na Západě i Východě.

Ani Edmond zřejmě neoplýval nejlepší náladou. Lucien předpokládal, že za to nese vinu roztržka s krásnou, nicméně krutou milenkou. Když postě přemýšlel, proč jim vlastně tolik pomáhá a tráví s nimi čas, opět došel ke stejnému závěru: chybí mu společnost. Jediné, co v tomhle městě jako Frank měl, byla bohatá patronka a učitelka v jedné osobě. Jinak se musel cítit zatraceně osamělý.

Právě takový pocit přišel rozptýlit do jejich společnosti. „Vyptával jsem se na tvůj případ,“ začal. Utrhl kus kuřete a přežvykoval ho v zubech. „Teď to trochu utichlo, prétor se zotavoval z následků jakési obzvlášť divoké orgie.“

„Jistě ho pořádně bolela hlava,“ zazubil se Lucien.

„Nejspíš. Ale proslýchá se, že do toho půjde s pořádnou vervou. Už začaly náhodné domovní prohlídky. Prý má informace, že jsi pořád ve městě.“

„Jak si tím může být tak jistý?“

„Výzvědná služba? Co já vím. Třeba jenom profesionální tušení.“

„Když jsme byli v paláci, potkal jsem písaře Jourdaina,“ vzpomněl si Lucien. „A chvíli potom nás pronásledovali. Možná nás prozradil on.“

„Ty jsi byl v paláci? Když tě pronásleduje půlka města? Když mají všichni tvůj popis? Pomátl ses na rozum?“

„Proto jsem přece tady. Ale nebyl to můj nápad. Konstantin si myslel, že tam nejsem o nic víc v nebezpečí než tady. A byli jsme v přestrojení.“

„Co je vůbec s bratrem Konstantinem? Víím, že neholduje jídlu a pití, ale mohl prostě přijít.“

„Řekl bych, že rodinné dilema. Dostane se z toho.“

„Rodinné? Tahle země je prolezlá rodinnými vztahy. Když jsem na úřadě začínal, pořád za mnou chodili lidé, kteří tvrdili, že jsou mí příbuzní. Nebo moje příbuzné znali. Do jednoho si vymýšleli.“

„Takhle to tu fungovalo vždycky,“ přidal se k debatě opat Athanasios. „Bez rodiny a známých se nedostanete nikam. Nebyl bych nikdy opatem, nebýt příbuzenství s despotou.“

Edmond vypil do dna další pohár s vínem. Začínaly mu rudnout tváře. Tvářil se veseleji, ale bylo zjevné, že celá konverzace ho má jenom odvést od palčivějších myšlenek. Změnil téma.

„Jak jsi říkal, žes potkal nějakého vašeho písaře, Luciene... Doslechl jsem se, že zbytek vaší delegace opouští Mystru. Všichni ti komorníci, garderobiéři, sekretáři, úředníci i těch pár vojáků. Údajně se dohodli s nějakými obchodníky, aby je odvezli do Francie.“

„Zbláznili se?“ zhroutil se opat. „Copak neví, jak to tu chodí? Můžou snadno skončit ve spárech lupičů.“

„Nejspíš se báli o život,“ řekl Edmond, v jehož hlase se mísila hořkost s opilostí. „Včera tu byl další případ ubitého katolíka. Jakéhosi obchodníka Giovanniho z Padovy vytáhli na ulici a zlynčovali. Dav mu rozbil okna a ten pitomec začal vykřikovat cosi o křížáckých předcích. Tak či tak, dostal jsem přísný zákaz cokoli vyšetřovat.“

„Nikdo je nechrání,“ postěžoval si Athanasios. „Všichni jsme křesťané, jenže na sebe házíme špínu a zabíjíme se, místo abychom to dělali Turkům. Zabírají jedno město za druhým a topí je v naší krvi. My se v ní utopíme sami.“

Bretonec se zavrtěl na židli. Netoužil poslouchat teoretické diskuze soucitného opata a týraného milence. Zvlášť, když se sám mohl stát příští obětí něčeho takového, o čem učeně disputovali.

„Není to příliš vážná debata na dnešní večer?“

Oba společníci přikývli. Dopili amforu sladkého vína a rozešli se tam, kam patřili.

Aniž by to jeho spolubydlicí věděl, Konstantin přes noc dospěl k závěru ohledně své rodiny. Jestli je můj po matce pokrevní bratr ve městě, rozhodl se, hodlám se s ním sejit. A také se omluvit za vlastního otce. Během noci se dominikán smířil s tím, že ideál vznešeného franského rytíře byl naivní. Stěží se rytíři chovali na svých válečných taženích se stejnou noblesou jako u rodinného krbu. Ostatně ani u něj se otec nechoval zrovna s noblesou, pomyslel si.

S Lucienem neprohodil celé ráno jediné slovo s výjimkou pozdravu. Zato se rozhlížel, kde zahlédne malého mnicha s prasecíma očkama, jenž ho včerejší den uvedl do takových rozpaků. Podařilo se mu to v kapli, což byl téměř nadlidský čin. Rozeznat od sebe mnichy ve stejných propocených kutnách přilepených k tělu nebylo snadné. Začínal velice teplý den.

Po náboženských zpěvech trvajících déle, než je pro mnoho lidí snesitelné, se prodral až k němu. Malý řeholník postával kus od ostatních, snad aby se vyhnul případné šikaně.

„Ty,“ oslovil ho bratr Konstantin. Neznal jeho jméno a nezajímalo ho. „Včera jsme spolu mluvili.“

Mnich divoce přikyvoval. Nevypadal tolik vyděšeně jako naposledy, ale přinejmenším hystericky.

„Chci mluvit se svým bratrem. Říkal jsi, že je ve městě. Dokážeš to zařídit?“

Malý muž se rozzářil. „To není vůbec problém! To půjde snadno! Určitě vás uvidí rád...“

„Nemluv tolik a radši mi řekni, co mám udělat.“

„Vůbec nic! Jenom si opatřete propustku u opata nebo převora, třeba že jdete navštívit nemocného příbuzného. To je vlastně skoro pravda, že? Já udělám to samé, domluví se s bratrem a sejdem se v domě naší rodiny ve městě. Tedy, my dva se samozřejmě sejdem před branou a já vás do toho domu dovedu. Přeci jenom asi znám město líp, že ano...“

„Z tvého blábolení se mi točí hlava. Při západu slunce před klášterní branou?“

„Dobře! To je spousta času, aby si bratr vyřídil všechno potřebné v klášteře Peribleptos. Víte, má tam docela významnou funkci ve skriptoriu a...“

Nikdo ho neposlouchal. Malý mnich svěsil hlavu a odebral se zařizovat setkání pokrevních a zároveň duchovních bratrů.

Jak měl později Konstantin zjistit, bylo by moudřejší informovat Luciena o svém odchodu a cíli. Jenže na to neměl ani pomyslení, naopak se mu vyhýbal. Neměl náladu hádat se o svůj nápad. Cítil napětí, snad trochu vzrušení. Ale nepřiznal by to.

Slunce se chýlilo k západu. Konstantin čekal před klášterní branou a obdivoval mistrné reliéfy řeckých kameníků. Nemusel čekat dlouho.

„Konečně,“ zavrčel dominikán.

„Omlouvám se, omlouvám se!“ Malý mnich se třásl a zimou to být rozhodně nebylo. Konstantin se marně snažil přijít na to, proč je tak... vyděšený? Ano, to bylo to správné slovo. Přece ho pořád neděsil on sám.

Dům stál na samém dolním okraji města, zapadlý nedaleko opevnění kláštera Peribleptos. Zase Peribleptos, pomyslel si Konstantin. Narážím na tenhle klášter na každém kroku.

„Čeká uvnitř,“ hlesl průvodce a chystal se vytrazit.

„Počkej.“ Konstantin ho chytl za límec, jako by mu chtěl uštědřit jednu ze svých pověstných ran. Nestalo se. „Jak se jmenuje můj bratr?“

„Eh... Nikos.“

Dominikán ho pustil, mužik zmizel ve tmě. Návštěvník vzal za kliku rodinného sídla a vstoupil do potměšlé místnosti. U prázdného stolu seděl muž.

Nemám pocit, že by mi byl moc podobný, napadlo Konstantina.

„Zdravím tě, bratře.“

„Konstantin. Jmenuji se Konstantin.“

„Nezáleží na tom, jak se jmenuješ.“ Dominikán v jeho hlase zaslechl výsměch. Co má tohle znamenat?

„Podívej se za sebe, bratře.“

Konstantin poslechl. Dveře hlídali dva muži v maskách. V dlaních se jim leskly čepele nožů. V poslední chvíli dominikána napadlo, že nechal v klášteře Luciena samotného. Napospas vrahům.

Okolo deváté hodiny večerní se začalo Luciena zmocňovat zlé tušení. Obvykle na nic takového nedbal, přesto ho znepokojovala dlouhá nepřítomnost dominikánského bratra. Kde se toulá? Předpokládal, že chce být sám, ale nemusel by to tak přehánět. Jenže Konstantin, svatý Konstantin, ten dělal vše po svém.

S leností sobě vlastní se rozhodl to neřešit. Nestalo se poprvé ani naposled, že se dominikán ztratil a zase se objevil, obvykle v nejnevhodnější chvíli. Lucien se vydal se na večerní modlitby, zinscenoval povedenou scénu několika bratřím, v níž hrál hlavní roli falešný zpěv a padající breviář, a vrátil se do své cely.

Odzátkoval amforu ouza a nalil si. Včera si ji prozíravě vypůjčil u otce opata, a kdyby věděl, že dnešní večer stráví sám, vypůjčil by si jich víc. Alkohol mu zvedal náladu, takže jím nešetřil.

Později večer někdo zaklepal. Lucien překvapením málem překlopil svíci na stolku. Schoval ouzo pod deku.

Málem vykřikl: Kdo je tam? Zarazil se včas. Není přece při smyslech. Hlasitě se zasmál.

Byli tři a dnes ráno je viděl na modlitbách poprvé. Noví bratři v klášteře, všichni dost mladí. Prostřední z nich měl modré oči, takže mezi Řeky byl nápadný.

Na tureckém trhu s otroky by měl vysokou cenu. První myšlenka v Lucienově hlavě. Naprosto scestná.

Zapomněl předstírat šílenství a jen překvapeně zíral. Stejně to nevypadalo, že ti tři čekají blázna. Modrooký vytáhl zpoza kutny kleště. Jen Bůh ví, jak je tam ukryl.

„Kleště?“ zakoktal zmatený Lucien. Čekal všechno možné, například nože, dýky, tesáky, dokonce i hák. V Anglii ho kdysi chtěl jistý baron pověsit na hák. Ale kleště?

Modrooký přikývl a ostatní si vyhrnuli rukávy. Lucienovi to začínalo docházet. Vzpamatoval se.

„Předpokládám, že vy dva mě chcete podržet a ten třetí...“

Přikývli všichni tři. Modrooký se zazubil. I zuby měl modré. V Dánsku by z něj udělali krále.

Lucien si nejprve vybral toho nalevo, protože působil nerozhodně. Zpod deky vytáhl láhev se zbytkem alkoholu a vystříkl ho na řeholníka. Uskočil, ale nebylo mu to nic platné. Na alkoholem promočený oděv dopadla svíce a mnich se proměnil v živou pochodeň.

Doufám, že bude křičet. Přímo řval. To by mohlo přivolat ostatní.

Přivolalo to zuřivost dvou zbývajících. Ten napravo skočil na Luciena. Bretonec se vyhnul šermířským úskokem. Útočníka udeřil z obou stran. Židli a vyprázdňenou amforou.

Zbýval modrooký s kleštěmi. Měl sis vybrat lepší zbraň.

„Můžeš utéct,“ vyzval ho Lucien.

Pokusil se o to. Jenže jeho úprk skončil v houfu mnichů spěchajících zjistit, co se vlastně děje. Udýchaný Lucien usedl na postel a mlčel. Blázní by neměli podávat vysvětlení.

Bratr Konstantin hrál o čas.

„Jak jste se dozvěděli o mé matce? O mé rodině?“

„Na tom nebylo nic těžkého. Vláda o tvé minulosti ví všechno. A my jsme vláda.“
Nikos - jmenoval se tak vůbec? - vstal ze židle. Dominikán zvážil dilema: stanout čelem nejprve jemu nebo dvěma pochopům? Rozhodl se pro první možnost. On byl hlava, oni jen končetiny.

„Mohu se naposledy pomodlit?“ Nikos k němu obrátil vyholenou hlavu.

„Ty? Bezvěrec? Kacíř?“ V očích se mu rozhořely plamínky. „Musí ti stačit, že se před smrtí pokřížuješ.“

„Jak je libo. Ve jménu Otce.“ Bratr Konstantin uměl jednat mnohem rychleji, než by kdokoli od člověka jeho postavy předpokládal. Pohnul se dopředu a popadl mísu s ovocem. Nikos zavyl jako pes, když mu kovová mísa roztrhla rty a vyrazila několik předních zubů.

Dva pochopové zůstávali bezradně civět. On jim měl přece říct, co mají dělat. Váhavým krokem se přiblížili k dominikánovi, zase neozbrojenému. Mísa se již

bez ovoce válela po podlaze vedle sténajícího Nikose. Chvíli bude trvat, než se vzpamatuje.

„Málem bych zapomněl dokončit kříž.“ Rudý bratr Konstantin se napjal, jako by se chystal na ně skočit. Muži o krok ustoupili. Měli pocit, že se jim katolický mnich před očima proměnil v samotného ďábla. Přisahali by, že mu z nosu šlehá oheň.

Ale Konstantin nebyl ďábel ani pomatenec. Strhl ze stěny obrovský gobelín a hodil ho na své protivníky. Jeho váhu doplnil svou vlastní a oba muži se ocitli na zemi pod kobercem zobrazujícím Poslední soud. V jejich případě se přiblížil. Pochopové bezbranně máchali končetinami. Konstantin je pod kobercem držel pevně.

„I Syna i Ducha Svatého. Odbyl jsem to, ale jsem jen kacír.“

„Mrtvý kacír,“ zasyčel hlas prozrazující chybějící zuby. Nikos se skláněl nad Konstantinem a oběma rukama svíral meč.

„Přesně to budeš,“ souhlasil Konstantin. Nikos neměl ani tušení, že si před okamžikem dominikán skryl v rukávu dýku jednoho z jeho vlastních lidí. A proto nedokázal pochopit, jak se mu ocitla v břiše.

Vůdce zavrával a upustil napřažený meč. Pokusil se nadechnout. Neúspěšně. Konstantin ho soucitně podržel a doufal, že se ostatní dva nebudou pokoušet dostat zpod koberce. Zabíjení nemohl vystát.

„Chceš poslední pomazání?“ nabídl jako správný duchovní.

Umírajícímu vyšly z úst sliny smísené s krví. Nechtěl. Konstantin ho pustil.

„A co vy?“ otočil se k dvěma mužům v zajetí gobelínu.

„Kdo je za tohle zodpovědný?“ Mlčeli a třásli se. Po čelech se jim řinuly proudy potu. Toho, kdo je poslal, se báli ještě víc než strašného dominikána. Ten už neměl náladu na další násilí.

„Jděte,“ nařídil. A přemýšlel, jestli to s milosrdenstvím občas nepřehání.

Asi po hodině se v klášteře Brondocheion znovu sešel bratr Konstantin a Lucien, na místo mezitím dorazil i Edmond v čele několika strážných. Zavolal si ho opat, aby předal do rukou zákona chyceného útočnicka.

„Kde jsi byl?“ V Lucienově otázce nezazněla výčitka.

Mnich zvedl hlavu. „Hledat bratra. Byla to past.“

„Všiml jsem si. Mě mezitím málem vykleštili a já nemám nejmenší ponětí proč.“

„Omlouvám se...“ Konstantin projevil nečekanou lítost. Ten večer měl pokornou náladu.

„O nic nejde. Ale kdo to byl? Co chtěli po mně a po tobě? Znali kus tvojí minulosti a měli svoje lidi v klášteře...“

„Jeden z nich se zmínil o vládě.“

Přispěchal k nim Athanasios, celý udýchaný a vyděšený. Něco takového ve svém klášteře nezažil za dvacet let, co byl opatem. Nesetkával se s hořícími mnichy často.

„Je to všechno moje vina!“ volal s teatrálností vlastní jeho národu. „Nikdy jsem netušil, že přijímám někoho takového! Že přijímám vrahy!“

Lucien mu položil ruku na rameno. „Radši nám řekni, co byli ti muži zač . Musíš o nich něco vědět.“

Opat Athanasios se zachmuřil. „Jednoho z nich jsem přijal už před lety, je synem pana Laskarise, důležitého muže u dvora. S těmi dvěma jsem mluvil teprve předevčirem. Právě Laskarisův syn je doporučil jako spolehlivý a dobrý muž. Musel u mě špehovat celou tu dobu! Špehovat pro ně...“

„Pro ně?“

„Zélóty,“ vysvětlil opat. „Spousta šlechty s nimi sympatizuje, i když se na mnoha místech v zemi dopustili odporých zločinů. Například v Soluni pobláznili davy k rabování a vraždění šlechty i kléru. Museli jít po jednom z vás, a když ho poznal jejich člověk tady... Poslal sem dost lidí na vraždu.“

„Nejenom sem,“ zamumlal bratr Konstantin.

„Kdo jsou ti zélóti? Slyšel jsem o nich, pořád se o nich šušká... Ale kdo jsou doopravdy?“

„Fanatici.“ To slovo vyslovil opat jako osvícený muž s dostatečným odporem. „Muži ortodoxní víry, kteří si říkají po starozákonní židovské sektě. Chtějí zbavit naši zemi kacířů, katolíků a kompromisů. Dovést ji tak k čistotě. Část vládnoucích vrstev je podporuje.“

„Výborně.“ Lucien se hořce usmál. „Takže po mně jde nejenom městská stráž a všichni vojáci ve městě, ale z nějakých důvodů taky fanatické bratrstvo s kleštěmi. Proč? Netušil jsem, že jsem tak důležitý.“

„Proč ti bohužel říct nedokážu, synu...“

„Stačí říct kde.“

„Je veřejným tajemstvím, že jejich vůdce a bývalý opat kláštera Peribleptos žije za městem. Založil si poustevnu na svazích pohoří Taygetos, kde ho navštěvuje mnoho poutníků. Občas se objeví u dvora. Je to nenávidný hulvát bez vzdělání...“

„Říkáš, že ho navštěvuje hodně lidí?“ Konstantinovi zajiskřilo v očích. „Jedna návštěva navíc mu neuškodí. Jak se jmenuje ten vrah?“

„Areios.“

Co jiného čekat než kacířské jméno.

Kapitola sedmá: Vyřčené věštby. Nešťastná noc v jeskyni. Staří známí nejsou naživu. Mezi poutníky.

„Takže ten chlap byl zélóta!“ vykřikl kardinál de Chalus se zjevným uspokojením. „Fanatický kacír nenávidějící pravou víru. Proto zabil našeho legáta.“

„Vyčkejte, eminence, než uděláte závěry. Messire Edmond, édil městské stráže se nabídl jako doprovod bratra Konstantina a po chvíli se mu podařilo ho přesvědčit. Dominikán uznal, že bude potřebovat průvodce a druhý muž se zbraní se hodí. Cesty kolem města jsou totiž špatně chráněné a mimořádně nebezpečné.“

Messire Edmond se na dva dny vymluvil ze služby kvůli touze po pouti ke kapli svatého Justiniána nahoře v horách. Mám pocit, že se jej úřednictví nadřízení rádi zbavili.“

Její Excellence vztekla zasyčela. Právě tenhle důvod jí řekl. Nebyla zvyklá na lži od svých miláčků.

„A co se stalo se mnou? Nechali mě s otcem opatem a požádali ho, aby na mne dohlédl. Nemyslím si, že to byla zapotřebí, jenže vysvětlíte to provinilému bratru Konstantinovi. Od té chvíle mi stál opat Athanasios neustále za zády. Na tom však nebylo nic významného. Zato vám budu vyprávět o cestě Konstantina a Edmonda, kterou bohužel kvůli pozdějším událostem nemůže vylíčit ani jeden z nich.“

„Určitě bude Lucien v bezpečí?“ ujišťoval se Edmond. Na mulách, nejobvyklejším dopravním prostředku, sjížděli do Dolního města. Koně je čekaly až za hlavními městskými branami. V Mystře by si nejspíš zlámali nohy.

Konstantin se na hřbetě muly cítil nesvůj. Připadal si jako obrovský pytel vražený na záda malému a tvrdohlavému zvířeti. „Snad bys měl vědět nejlíp, koho jsi mu vybral za ochránce. Neměj starost.“

Edmond především věděl, že opat Athanasios není nejmladší a občas mu bystré uvažování dělá problémy. Takže starost měl.

Do Dolního města je pustili díky Edmondově autoritě, ale dostat se do takové čtvrti nebylo žádné vítězství. Jestliže v Horním městě se večer potulovaly všelijaké existence, tady se potulovaly i přes den. A horší.

Lidé tu byli špinavější a zaprášenější, o zápachu nemluvě. Nevedla sem totiž placená městská kanalizace a různí kováři, zpracovatelé kůží a parfuméri vypouštěli podivné výpary. Míjeli zástupy žebráků škemrajících o drobnou minci; pokud by jim ji někdo z milosrdenství hodil, poprali by se o ni, případně se domluvili a nešťastného dárcce přepadli v zapadlejší uličce. Úzké průchody se hemžily prostitutkami. Konstantin si připadal skoro jako doma.

„Pane, pane, nechte mě vyprávět svůj příběh!“ Žebrák s hrbem a ošklivou kožní nemocí popadl uzdu Edmondovy muly a cloumal s ní jako o život. Nikde nebyly žádné stráže, které by ho odehnaly. Do téhle čtvrti se chodilo za trest.

„Dám mu minci,“ zahučel bratr Konstantin.

„Ne! Pokud to uděláš, nalepí se na nás všichni. Nebo ho zabijí.“

„Jen florén a budu vám vyprávět příběh. Nebo věštit budoucnost! Chcete znát budoucnost?“ Žebrák úpěnlivě vztahoval ovázané ruce po Edmondovi.

„Nechceme!“ odbyl rytíř prosebníka. „Pusť nás, máme zbraně.“

Žebrák plivl na zem. Konstantin si všiml, že scénu sleduje lůza z širokého okolí. Možná mu skutečně zachránili svým odmítnutím život. Nebo sobě.

Za hradbami přesedlali na koně. Byl tu větší klid, prostředí se jevilo vesničtější, i když ne o mnoho čistší. Drobní zemědělci obdělávali políčka, pěstovali zeleninu na zahradách a starali se o ovocné sady, které jim občas vyplnil nájezd nějakého franského velmože. Žili v nouzi, ale bratr Konstantin ji vnímal jako důstojnější chudobu než tu, kterou viděl za opevněním.

Za Mystrou směrem na sever, výše do pohoří Taygetos, se nacházejí jenom strže a divoká zvěř. Když nepočítáme bandity, uprchlé vězně a další osoby schopné žít

jako zvířata. Sem posílali Sparťané své mladé muže na roční zkoušku dospělosti. Vybavené jen lněnou bederní rouškou a vůlí přežít. Do hor vede mnoho cest, jenže málokdo je zná a ještě méně lidí se po nich odváží vydat.

„Jaká je pravděpodobnost přepadení?“ zajímal se Konstantin. Ne, že by se banditů obával.

„Skoro stoprocentní. Máme koně, to se jim bude zamlouvat. A nyní se jich kolem potuluje víc než kdy dřív. Je to kvůli moru, spousta lidí utekla do lesů. A potom se tu ukrývají uprchlí zločinci, které ani nikdo nehledá.“

„Ale chodí sem přece poutníci,“ namítl dominikán. „Říkal jsi, že lidé navštěvují toho poustevníka a sám ses vymluvil na pouť ke kapli císaře Justiniána. Ti blázni z něj udělali světce.“

„Chodí ve velkých houfech a mívají ozbrojený doprovod. Banditi nejsou zas takoví hlupáci, aby si troufali na davy věřících. Ale občas se někdo ztratí. Nebo mi přinesou do města mrtvolu manželky, syna, prostě kohokoli, abychom to vyšetřili a pomstili. Směšná žádost. Jestli někdo musí jít udělat pořádek za město, je to armáda. A ta je v rozkladu.“

Rozhovor pokračoval ještě chvíli a nakonec utichnul. Dvojice opustila obydlená místa, cesta prudce stoupala do lesů. Výjimečně někoho potkali, ať už dřevorubce, poutníky nebo prodavače lesního medu, ale čím dál víc se vzdalovali od lidí. Edmond se oprávněně obával, že výprava zabere jednu nebo dvě noci v lese a přibalil příkrývky a křesací kameny.

Do setmění žádného banditu nepotkali. Podle Edmonda je většinou ozbrojený pocestní odradí. Přesto ani jeden z nich nespustil ruku ze zbraně. V případě Edmonda to byl jílec meče, Konstantin měl u koně zavěšený oblíbený palcát. Doufal, že ho nebude muset použít.

Pro přespání vybral Edmond jednu z mnoha jeskyň lemuujících cestu přes hory do Messénie, kdysi země otroků, nyní země nikoho a permanentní válečné zóny. Venku nechal koně a domluvil se s Konstantinem na hlídkách. Jestli je někdo sledoval, dost možná se pokusí o noční přepad.

Zjevně se jednalo o předpoklad ověřený praxí. Zhruba kolem třetí hodiny ranní držel hlídku bratr Konstantin a krátil si čas jak jinak než rozjímáním. I během něj však dokonale vnímal, takže postřehl zvuky u jeskyně.

Otevřel oči. Mohlo to být cokoli, třeba člověk. Stejně dobře to mohl být medvěd, kterého přilákalo občasné frknutí koní. Dominikán se posunul k palcátu ležícímu

na příkrývkách a rozhodl se, že Edmonda nevzbudí. Když to bude něco vážného, vzbudí se sám.

Koně projevovali neklid. Řečí vraníci podupávali ze strany na stranu, rozhodně se jim nechtělo klidně spát. Náhle oba hlasitě zaržáli, jejich ryk se odrazil mezi skalami a rozezněl ozvěnou. Během sekundy šikovné ruce odřízly prvnímu z koní uzdu a táhly jej pryč. Další stín se přikradl ke druhému zvířeti.

Konstantin se vztyčil. Uchopil palcát, dosud spícího Edmonda nešetrně probudil kopnutím. Stíny zlodějů začaly mizet ve tmě, Konstantin rozeznával poplašený šepot. Vřítel se mezi ně jako splašené stádo a jednomu zloději úderem palcátu rozdrtil ruku. Muž zaječel bolestí.

Na nohou už byl také Edmond, s tasaným mečem a rozespalým výrazem. Zlodějů mohlo být pět a dařilo se jim prchat s jedním koněm. Kdyby jich nepřišlo krást tolik, pronásledovatelé by neměli žádnou šanci, ale všichni se na kradené zvíře nevešli.

Ve tmě a hluboko v lesích bylo proklatě obtížné rozeznávat od sebe jednotlivé postavy a stejně tak cestu před sebou plnou výmolů, kamení a kořenů. Lapkové utíkali po paměti ke svému doupěti, pronásledovatelé se orientovali jen podle zlostného frkání kradeného koně. Edmond lapal po dechu, sotva se držel dominikánovi v patách. Ani si neuvědomil, jaké riziko by pro ně znamenalo zůstat v noci uprostřed lesa a neznat cestu zpátky ke své jeskyni.

Skrýš pobertů naštěstí nebyla daleko. Nevedli je oklikou, sami padali únavou. Nebyli zvyklí na dlouhé útěky a panikařili víc, než jejich pronásledovatelé. Před nimi se vynořila hrubá palisáda, vchod do ní hlídali dva strážní. Zloději kolem nich proběhli jako šílení, ukradeného koně nechali hned za provizorním opevněním.

„Jdeme dovnitř!“ volal Konstantin. Neměl slitování s nebohými strážci, kteří se sotva probouzeli.

Edmond se nepřel. Jako obvykle podlehl silnější osobnosti. Postaral se jediným máchnutím čepele o druhého strážného a snažil se držet v patách svého společníka.

Moment překvapení zafungoval dokonale. Tábor ohraničený dřevěnými kůly a skalní stěnou, perfektně skrytý uprostřed lesů, se probouzel ztěžka. Někteří lupiči se teprve soukali do kalhot, jiní hledali zbraně a snažili se rozkoukat. Edmond by se vsadil, že uléhali s pořádnou kocovinou.

Dostali se doprostřed tábora. Stál tam srub stlučený z kradených ohlazených trámů. Dominikánský mnich netrpěl žádnými rozpaky a vyrazil dveře. Překvapila je vnitřní výzdoba. Na dřevěných stěnách visely drahé zvířecí kožešiny i vyšívané koberce, na mnoha místech propálené nebo pokryté skvrnami od vína. Po podlaze se válelo pár opilých mužů i žen. Byli stejně jako ostatní lupiči špinaví a páchli všemožnou nečistotou, ale měli na sobě podivné oblečení. Pronásledovatelé nemuseli použít nepřiměřeného násilí. Opilci se sotva hýbali.

„Doupě ďáblovo,“ mumlal bratr Konstantin. „Sémě neřesti.“

„Tohle oblečení je mi povědomé,“ poznamenal Edmond.

Vyběhli do druhého patra, připraveni na nejhorší. Uvítaly je obrovské kožešiny roztažené snad po celé podlaze. Přes všechn hluk v nich dál hlasitě chrápal hubený muž s dlouhým nosem, navlečený do barevných, nesourodě poskládaných šatů. Skutečně byly povědomé. Nevypadaly totiž vůbec řecky. K němu se choulily dívky, nahé.

Dominikánský mnich nebral ohledy na bolestivou kocovinu. „Vstávej, stvůro!“

Impozantní hlas vytrhl ze spánku nejprve dívky. Chvilí překvapeně civěly na dva podivné příchozí. Pak utekly. Nikdo jim nebránil. Pestrobarevný vůdce se probouzel o poznání pomaleji. Edmond mu hrubě pomohl.

„C-c-c-o tu chcete?“ dostal ze sebe chraplavým hlasem.

„Tvoji muži se nás pokoušeli okrást. To neměli dělat.“ zaburácel Konstantin. S tím musel jeho společník souhlasit. Pro vůdce té divoké smečky se věci nevyvíjely nejlíp.

„Kristova noho!“ zasténal bandita. „Bolí mě hlava! Nemůžete mluvit potichu?“

Konstantin zrudl. „Neklej,“ varoval ho. „A půjdeš s námi.“

Cože!? Edmond v duchu zasténal. Co je to za pomatený nápad? Tohle jsme snad v úmyslu neměli!

Zločinec se zašklebil. „Zatýkáte mě? Mě?“

„Vnímáš rychle.“

Vůdce smečky se protáhl. „Dobře. Jenom si vezmu svůj...“ Vnořil ruce do hromady příkrývek dřív, než mohl kdokoli zasáhnout.

„Samostříl.“

Nabitá zbraň mířila Edmondovi do obličeje. Pod tíhou zbraně se padouchovi trásly ruce, ale tvářil se, jako by vyhrál válku.

„Jsme dva,“ upozornil ho Konstantin. „Střelu máš jen jednu. Jak nás chceš zabít oba?“

„Co já vím,“ odsekl lupič. „Přece nedovolíš, abych ti zabil kamaráda. Je to tvůj kamarád, ne?“

Edmond stál s taseným mečem čelem k napjaté kuši. Ve tváři se mu nepohnul jediný sval. Ne, že by neměl strach.

„Být tebou bych tu věc položil.“ První a poslední upozornění.

„Být tebou bych držel...“ Lapka nedokončil větu. Nečekaný úder mu odsekl ruku v zápěstí, samostříl přistál v kůžích a příkrývkách. Vystřelil do prázdna. Druhým úderem mu ostrá čepel prořala krční tepnu a místnost pokropila krev. Ve tváři muže lapky se objevilo překvapení. V příští minutě již odevzdával duši k závěrečnému vyúčtování.

„Efektní,“ uznal bratr Konstantin.

Edmond nasadil skromný výraz. „Nijak zvlášť. Viděl jsem, jak nejistě tu kuši drží. Sotva by z ní vystřelil, natož přesně. Strachem a kocovinou se mu klepaly ruce. Neměl šanci.“

„Přesto efektní,“ zopakoval dominikán. „A měl jsi pravdu. I mně je tohle oblečení povědomé.“ Brzy zjistili, že nejde jen o oblečení.

Jak se ukázalo, v táboře nezůstal jediný živý člověk. Ne, že by snad Konstantin s Edmondem rozpoutali takový masakr, ale lapkové v děsu prchali do lesů. Edmond si představil pověřivé lupiče, kterak se mezi nimi šíří, že jejich domov napadl archanděl s palcátem v čele nebeského vojska. Když vás někdo vzbudí s takovou zprávou, na nic nehledíte a berete nohy na ramena.

Svítilo. Pochodně dohořivaly a dva osamělí muži, kteří dobyli tábor, si ho konečně mohli pořádně prohlédnout. Našli několik dalších srubů a taky jeskyně s naskládanou kořistí. Banda musela mít dlouhé prsty. V jednom takovém skladě narazili na něco, co potvrdilo jejich podezření ohledně franského oblečení lupičských vůdců. Konstantin vytáhl jako zkamenělý z hromady zkrvaveného šatstva, opasků a dalších doplňků dříve bohatě iluminovaný žaltář. Teď byl rozmočený krví a deštěm.

„Tahle kniha patřila otci Isidorovi. Po jeho smrti ji musel mít u sebe jeho písař, možná zpovědník. Barbaři...“

„Tak tady skončila poslední cesta vašich společníků. Varoval jsem je před neautorizovanými přepravci. Nejspíš jim slíbili odplout z Messénie na druhou straně. Místo toho je někde v lese podřízli a obrali. Troufli si na docela velký počet lidí.“

„Budu muset podat další zprávu Svatému Otcí.“

„Další? Nějakou už jsi odesílal? Oficiální cestou?“

Dominikán přisvědčil. „Hned po smrti otce Isidora. Žádal jsem další instrukce.“

„Pochybuji, že došla. Jestli mají vraždu na svědomí lidi kolem zélótů, určitě ten dopis zadrželi. Sám despota Manuel se to možná snaží ututlat.“

„To vyřešíme později. Myslíš, že tohle,“ mnich máchl rukou směrem k ukradeným věcem. „se stalo náhodou? Nechce se mi věřit, že by měli ve městě nějaké falešné přepravce pro všechny případy. Nebo že se o našich lidech doslechli omylem.“

„Určitě tam mají špehy. Ale velké akce se dělají na objednávku. Najde se dostatek nepřátel despotátu, kteří jim posílají peníze a zadávají úkoly.“

Při pohledu do další jeskyně snadno zjistili, kdo byl zřejmě zadavatelem zakázky. V truhlách se povalovaly stříbrné denáry, jako by to byly bezcenné plíšky mědi.

„Turecké stříbro,“ hlesl Konstantin. Napadlo ho, že on sám mohl být díky němu po smrti. Kdyby nedošlo k Lucienovu obvinění, třeba by se na zoufalou výpravu domů vydal také.

„Je to jasné. Turci mají ve městě svoje agenty. Nemuseli mít ani moc vysoké postavení, aby zjistili, že tvoji dřívější spolecestující sháněli odvoz. O zbytek se postarali dobře zaplacení bandité.“

„Co z toho Turci mají?“

„Když pomínu jejich přirozené lupičské sklony? Nejspíš čekají přerušení rozhovorů o církevní unii. Znemožnění styků s papežem. I jim by se dost zajídalo, kdyby se Manuel přiklonil k západní víře. Když se nepřátelé sváří, dobře se jim proniká do Evropy.“

Před zpáteční cestou ještě prohledali mrtvého vůdce banditů. Trval na tom Konstantin, který toužil najít alespoň nějakou další stopu vedoucí ke smrti krajanů. Nenašel nic, co by stálo za řeč, když nepočítáme zlatý přívěsek na krku ve tvaru pŭlměsíce.

„Připadá ti to důležité? Myslíš, že takové přívěsky rozdávají tureckým agentům?“
„Nesmysl,“ odbyl ho Edmond. „Úplně obyčejný šperk, nejspíš ho někomu ukradl. Je to dneska v módě, ma chérie a spousta jejích přátel má taky takový.“

Dál se tím nezabývali. Měli jiné starosti. Musí se vrátit pro jednoho z koní a věci, které tam zůstaly. A pokračovat dál, v cestě za starým poustevníkem. Měli s ním nevyřízené účty. Edmonda napadlo, že takové účty začínají mít s rozšiřujícím se okruhem lidí.

Pozdě odpoledne se poutníci přiblížili na dohled svému cíli. Jak se ukázalo, nebyli sami, kdo k němu putoval. Nedlouho před nimi musela dorazit jedna z ozbrojených výprav. Cestovat s nimi by nejspíš bylo bezpečnější, ale dobře si uvědomovali, že těžko proveditelné.

„Pravoslavní fanatici by mezi sebe jistě nadšeně vzali franského žoldáka a dominikánského mnicha,“ poznamenal Konstantin.

Edmond se tomu hlasitě zasmál. „Vsadím se, že by před námi schovávali děti. Pokud by nás dřív neutloukli holemi.“

Poustevna byla spíš monumentální sídlo v římském slohu než prostá chatrč, na kterou byl dominikán zvyklý ze Západu. Tam bývali poustevníci špinaví, lehce excentričtí lidé se sklony k autismu. Tenhle samotářstvím zjevně netrpěl. Sídlo obklopovala vysoká zeď, kterou chránili muži vybavení kopími, halapartnami a římskými luky. Vila se tyčila těsně pod úpatím jednoho z vrcholů severního Taygetu, přímo nad průsmykem k messénskému pobřeží. Zásoby měla tedy dobře dostupné z obou směrů.

Než vstoupili do vymýceného prostoru kolem poustevny, bratr Konstantin se převlékl do světských šatů. Necítil se v nich dobře, horko činily ještě nesnesitelnějším než mnišská kutna a zvláště tady, když opustili chladnější lesy a vystoupali vstříc slunci. V pohanských dobách mohl na tomto místě klidně stát Apollónův chrám.

Edmond vymyslel průhlednou historku. Nikdy nebyl příliš vynalézavý, co se týkalo lhaní. Svůj úřad zastírat nemohl, se starým poustevníkem se bohužel již dřív několikrát setkal. Avšak z bratra Konstantina mohl lehce udělat řeckého

pobočníka, ve světském oděvu se změnil k nepoznání. A kdyby se někdy usmál, vypadal by jako veselý patron.

„Řekneme strážím,“ vysvětloval Edmond svůj plán. „že jsem se rozhodl přestoupit na pravou víru. Měl jsem třeba vidění. A jdu žádat o posvěcení svého rozhodnutí otce Areia.“

„On by ti něco takového schválil? Myslel jsem, že cizáky nesnáší.“

„Neschválil,“ přiznal Edmond. „Jenže to není důležité. Řekneme historku strážím, ti nás ubytují v domě pro hosty a nějak už se k němu dostaneme. Možná nás dokonce přijme, třeba aby mě proklel. Neudělal by to poprvé.“

„Co kdybychom tam prostě vtrhli a vzali si ho stranou?“ Konstantin neměl v lásce komplikované plány.

„Mají tu strážce, vysokou zeď, možná i psy. A spoustu fanatických věřících.“

„S pomocí Boží...“

„S tou oni počítají taky.“

Dominikán se nechal přesvědčit. Stejně by to zvládl bez plánů, ale pokud na tom trvá... Necítil se ve své kůži a nebylo to jenom změnou oblečení. Věděl, že je něčemu blízko, možná rozuzlení a potrestání viníků. Pomstě tomu, kdo měl na svědomí jeho výčitky vůči vlastnímu otci. Jenže musel vyčkávat. A to ho nevyřlovně štvalo.

„Jmenuji se Edmond, jsem édil města Mystry,“ představil se Edmond se vztyčenou hlavou strážím u brány. Byli to ještě mladíci, hrdí na svoje prořídlá strniště, ale připadali si nadmíru důležitě.

„Neznám,“ odsekl jeden z nich. Na čele měl jizvu a Konstantin by se vsadil, že ji způsobila rána korbelem při divoké pitce.

„Všichni poutníci jsou si rovni a musí počkat na přijetí u Jeho Svatosti,“ řekl důstojnějším hlasem druhý strážný. Káravý, kazatelský tón. Tenhle se sem hodí, pomyslel si Edmond.

„Všichni ne,“ zasyčel hlídač s jizvou na čele. „A u tohoto chlapa poznávám cizácký přízvuk.“

„Pravda, bratře,“ přisvědčil strážný - kazatel. Takže tady jsou taky všichni bratři. „A jeho jméno také nezní zrovna jako naše, není-liž pravda? Vlastně z něj cítím žár pekelný.“

„Je francouzské,“ řekl Edmond. „A s vaším pánem se znám. Nepřeji si nic jiného, než ho moci požádat o požehnání. Chystám se přestoupit na pravou víru, ve snu ke mně totiž promluvil svatý Basileios.“

„Není to náš pán, je naším duchovním otcem.“

„Jo, ale taky nás platí.“

Kazatel věnoval svému kolegovi opovržlivý pohled. „Rozhodnutí se dozvíte v pravou chvíli. Bratr Pelagius vás prozatím rád uvítá v domě pro hosty.“

Uvítal, ale nerad. Odmítnout je nemohl.

Kapitola osmá: Ora et labora. Události na nedělní bohoslužbě. Sluha jediného Pána. Ošklivá nemoc.

„Chtěla bych upozornit, že s podobnými bandami se naší zemi podařilo vyrovnat. Stejně jako s vrahy.“

Její Excellence opět vtrhla do souvislého vyprávění. Rukou trochu nervózně hladila svůj náhrdelník ve tvaru půlměsíce. Naopak vrah do této chvíle nepromluvil jedině slovo. Se svěšenou hlavou seděl na určeném místě a zíral do klenutého stropu. Ať svého činu litoval nebo ne, z jeho tváře to nebylo možné vyčíst.

„O vrazích ještě bude řeč.“ Lucien byl na vyprávění zvyklý, ale začínal se cítit unaveně. Věděl však, že tenhle příběh nemůže přerušit. „Stručně vám popíšu svůj další pobyt v klášteře. Znovu se ukázalo, že pro něj nejsem právě stvořený, snad se páni kardinálové neurazí. Zajisté je to v katolických klášterech jiné.“

Ora et labora bylo heslo, které Lucien nikdy nemiloval. K jeho druhé části měl vysloveně odpor, ale pokud se to s modlením přehánělo, nesnášel ani první. Přesně takový měl pocit z prvního dne stráveného v trvalé společnosti otce opata. Athanasios patřil možná mezi kvalitní učence, ale rozhodně ne mezi kvalitní společníky. Jeho denní náplň spočívala v řízení modliteb, tichých společných obědech a večerích a okopávání olivovníků. Denní náplň, která nedobrovolného

mnicha příliš neoslovovala. Ačkoli, možná o něco víc, než filozofické monology u večere.

První večer bez společnosti bratra Konstantina se jeden takový pokusil přerušit. Povedlo se to teprve na několikátý pokus. Mezitím si vyslechl výklad o významu Božské trojjedinosti, kacířském učení manicheismu, podobnostech mezi oběma rozdělenými církvemi... Nemluvě o termínech, jimž v latinském jazyku vůbec nerozuměl. A nerozuměl by jim nejspíš ani ve francouzštině.

„Otče, jak jste jim vysvětlil, že zmizel bratr Konstantin a mě jste si vzal na starost vy sám?“

„Milý synu, svým ovečkám nemusím nic vysvětlovat. Pochopí to sami.“

Lucien věděl, že nepochopí. Po klášteře zaslechl vypravovat šílené historky. V jedné z nich byl Bretonec ztraceným synem samotného despoty, o jehož život usiluje Manuelova žena Izabela kvůli tomu, že není její. Případně že chce zakrýt vlastní postižení. Ve všech příbězích byl Lucien každopádně blázen, v některých dokonce vrah.

„A ještě něco, synu,“ rozpomněl se otec opat, jakmile s chutí dojedl postní rybu. „Neodvažuj se opustit naše útočiště míru a pokoje. Je to nebezpečné.“

Opustím ho těžko, když tě mám pořád za zády, stěžoval si v duchu Lucien.

„Děje se něco neobvyklého?“ zeptal se bez zájmu.

„Dá se to tak říct. Náš prétor hoří nezměrnou touhou pomstít utrženou pohanu.“

„Spíš touhou po lepším místěku.“

„Ať je to jak chce, je horlivější než kdy dřív. Manuel je sice k podobným snahám chladný, Olympos ho však opakovaně žádá o povolení k prohledání klášterů. Zvláště se mu nezamlouvá ten náš. Má tolerance je všeobecně známá...“

Známejší než užvaněnost?

„V nejhorším mě schováte v sudu s vínem.“

„S vodou, synu, s vodou,“ pokáral jej otec Athanasios. A doplnil prázdnou číši.

Příštího dne nadešla neděle, svátek zbožňovaný pro zapovězení práce a nenáviděný pro nesnesitelné množství modliteb. Když se za šera ubíral Lucien do kaple, přemýšlel, proč ani učení teologové nepřišli na to, jak pracné modlení dokáže být.

Na dnešní bohoslužbě byl opat Athanasios nepřítomný a Luciena, jehož bláznovství dávno nebavilo, se dočasně ujal Kostas. Milý převor nesplňoval představu klášterního učence, spíš se podobal krtkovi. Špičatý nos a šilhavé oči budily malou důstojnost. V lepší náladě by se stal terčem Lucienova zlomyslného žertování, ale to za něj obstarali ostatní bratři. Prevor Kostas měl přes různorodé nástrahy většinou problém dojít z kostela do cely a zpátky.

O důvodu opatovy nepřítomnosti nikdo nespekuloval. Všichni věděli, že je pravidelným návštěvníkem metropolitovy bohoslužby v hlavním chrámu Hagia Sofia, kde měl čestné místo vedle jiných důležitých opatů, s nimiž se nesnášel. Vrátit se z takové události se slušelo teprve pozdě odpoledne, což odpovídalo obvyklé délce pravoslavných bohoslužeb - od úsvitu do soumraku.

Lucien se po obřadech rozhodl vymanit se z převorovy společnosti a navštívit klášterní skriptorium. Kostas s tím nic nenadělal, hlídat blázný se nikde neučil. V budově pracovalo několik vážných řeholníků, kteří se zabývali iluminací a opisováním. Falešný mnich jim vůbec nezáviděl. Psát či kreslit hodiny a hodiny v kuse přivodilo v pokročilejším věku mnohým z nich bolestivou artritidu.

Nezvaný návštěvník se chvíli procházel mezi hromadami pergamenových svitků a nakukoval přes rameno pracovitým bratřím, než si ho všiml mnich, kterého všichni nazývali bratr dozorce, a vykázal ho z místa zbožného opisování a kloubních onemocnění. Lucien mohl být vděčný za své výsadní postavení, pro obvyčejné narušitele měl dozorce připravený karabáč.

„Tady jsi, bratře!“ Prevor Kostas chytil s úlevou uprchlého svěřence za rukáv. Jistě ho celou dobu hledal.

„Tak pojď, musíme zpátky. Otec opat se vrátil a žádá si tě. Chudák Athanasios, má tak dobré srdce, že se stará o zbloudilé duše...“ Lucien se nechal táhnout. Za zbloudilou duši ho nikdo beztrestně označovat nebude.

Opat skutečně čekal ve své cele. Nevypadal dobře. Obličej měl bílý jako stěna a za převorem ihned zavřel dveře. Vyčkali, než se šoupání opánků o dlažbu vzdálilo.

„Děje se něco, otče?“ Určitě něco závažného, pomyslel si Lucien. Nejspíš špatné kázání. Nebo se na něj křivě podíval despota.

„Děje se toho spousta!“ vyštěkl otec Athanasios. Přecházel z jedné strany místnosti na druhou, jako by se pomátl na rozumu.

Pokud nezačne s filozofií, něco není v pořádku.

„Vysvětlete mi, o co jde, otče. Vypadáte nemocně.“

„Kdyby nemocně!“ Athanasios zaúpěl. Jako správný Řek teatrálně zalomil rukama. „Všechno se to seběhlo tak rychle...“

„Co?“ dorážel Lucien.

„Vražda! Napadení! Spiknutí!“ Otec Athanasios se choval jako šílený. Vystřeloval ze sebe jednotlivá slova jako rány z mozdíře. Lucien ho uchopil za ruku a dovedl k židli. Nalil mu pohár až po okraj.

„Mluvte.“

„Stalo se to při obřadu. Seděl jsem jako obvykle na čestném místě vedle otce Gregora z kláštera Peribleptos a čestných hodnostářů chrámu Hagia Sofia. Metropolita celebrou, jako vždy se mše v přední části účastnil sám despota s rodinou a nejvyššími úředníky. V zadní části se tísnili lidé, žebráci a nuzáci, čekali na požehnání. Nikdo nemohl tušit...“

Otec Athanasios odvrátil tvář. Nedokázal dál snášet výsměšné obličej opata druhého kláštera, a už vůbec ne pohled na zlatavá roucha prelátů metropolitního chrámu. Sám přišel podle svého zvyku oděný v hrubé mnišské kutně, čímž si pravidelně vysluhoval opovržení. Takový vysoký úřad a obléká se jako chudák! šuškali si kněží i hodnostáři, všichni v o mnoho výraznějších barvách. Sám otec Athanasios podle vlastního přesvědčení obětavě trpěl.

Zaměřil svou pozornost na despota oděného v purpurovém šatu. Tato barva bývala pro svou vzácnost vyhrazená pouze císařům, ale od neslavné čtvrté křížové výpravy si purpur oblékal kdekdo. Po jeho boku trůnila ošklivá Izabela z Lusignanu, kyperská princezna a přímý potomek nejneschopnějšího jeruzalémského krále Guye. Šuškalo se, že po něm zdělila intelekt. Za vládnoucím párem se napařovali představitelé bohatých řeckých rodů: tlustí Angelové, nevypočitatelní Laskarisové, hrabiví Komnénové, despotův bratr Matthaios a jeho četné potomstvo.

Athanasios si s pobouřením všiml, že Manuel usíná. Projevoval často podivnou neúctu k Bohu a zvláštní mravy, snad za to mohla jeho padoucnice.

Bohoslužba skončila teprve po dlouhých hodinách. Nezbyvalo mnoho těch, co by ji ještě vnímali. Starý metropolita se sotva držel na nohou, přidržovat jej museli

dva mladí diákonové. Otec Athanasios vydržel do konce, ale vždycky se po skončení nedělního obřadu cítil jako vysušený fík.

Procesí v čele s metropolitou opustilo chrám, za nimi se táhl dlouhý pruh významných osobností. Za Manuelovými zády znovu jako stín kráčel osobní strážce. Následovalo požehnání žebrákům a nemocným, shromážděným před kostelem. Zde měl despota mocí svěřenou od Boha uzdravovat svůj lid. Obřad si vymyslel sám, po vzoru západních vládců, aby upevnil vlastní postavení. A pověřivému lidu se to zamlouvalo.

Manuel stanul na prostranství před chrámem v plné nádheře. Také jeho choť působila ve zlatém oděvu s množstvím náramků, náhrdelníků, prstenů a dvorních dam o něco vznešeněji. Otrhaní lidé se drali za vládnoucím párem, zadržovat je museli členové osobní gardy.

Manuel pokynul, aby připustili prvního žebráka. Připlazil se před vládce na kolenou a toužebně zvedl hlavu. Despota mu blahosklonně udělil požehnání. Izabela z Lusignanu pak ze svého postavení věnovala drobnou minci, řecký dukát.

„Ponižující,“ stěžoval si septem opat druhého kláštera svému diákonovi.

Rituál pokračoval. Další a další muži a ženy přistupovali pro uzdravující požehnání, mnozí církevní hodnostáři v pokročilejším věku neměli daleko ke kolapsu. Na tvářích se snažili udržet pokorné výrazy, ale bylo jasné, co si o tom myslí. Zato despota působil klidně a vyrovnaně, v očích lidí přímo božsky. Leskl se v žáru odpoledního slunce a rozdával jedno uzdravení za druhým.

Další žebrák se přiblížil s kápí přes obličej, obvyklým oděvem zohyzděných. Nikdo se na ně nechtěl dívat, za odhalení odporné tváře mohli dostat veřejný výprask na pranýři. Prošel jako ostatní zběžnou kontrolou nejnešťastnějšího člena palácové gardy a Manuel mu chtěl požehnat. Ale žebrák se nezastavil jako ostatní na určeném místě, pokračoval dál přímo k všemocnému vládci.

„Dotkni se mě, pane!“ žadonil. Obličej pod kápí i ruce měl obvázané jako malomocný. Despota znechuceně ustoupil, osobní strážce tasil krátký meč a chystal se zasáhnout.

„Nechte ho. Touží po uzdravujícím dotyku.“ Izabela z Lusignanu mu položila ruku na rameno. Strážce svěsil zbraň. Despotova choť se rozhodla vyjít vstříc lidu.

Manuel překonal zhnusení a v tu chvíli ho otec Athanasios skutečně obdivoval. Přistoupil blíž k nemocnému a demonstrativně vztáhl ruce.

Malomocný odvinul obvazy, aby se ho vládce dotkl. Místo odpadající kůže pod nimi skrýval tenkou dýku. Manuel se zatvářil nechápavě. Vzápětí vykřikl bolestí.

Dýka se mu zabodla do břicha. Až po okraj. A znovu. Nikdo nezasáhl. Všichni strnule zírali.

Pak nastal zmatek. Pobodaný muž, všemocný a bezmocný vládce, se zkrvavenýma rukama pokoušel zastavit krev prýstící z ran. Někteří služebníci se k němu vrhli, jiní vyběhli za útočником, který se prodíral davem podobně vypadajících ubožáků.

„Pane, jste v pořádku?“ volaly jako o závod všechny ty významné osoby. V odpověď se jim dostalo sípotu. Konečně je napadlo strhat kusy oblečení a obvázat rány. Odnesli ho na nosítkách do paláce a prosili o pomoc Boha i lékaře. Mnozí o jeho záchranu, mnozí o jeho smrt.

„Despota je mrtvý?“

„Ne, zatím ne. Není jasné, jestli to dokáže přežít. Musíme se za něj vroucně modlit. Ale tolik ran, tolik krve...“

„Modlit se za něj můžeme, ale chytili útočníka? Dostali ho?“

„Ne. Vrah utekl, zanechal po sobě pouze svou zbraň. Ale mají podezřelého. Nevím, jak ti to říct...“ Otec Athanasios vzal hlavu do dlaní a rozplakal se. Lucien ho chápal. Ztratil svoje jistoty, svého vládce.

„Kdo je podezřelý? Znáš ho?“

Opat přikývl. Roztřeseným hlasem řekl: „To ty jsi podezřelý.“

„Nepěkné místo,“ okomentoval Edmond dům pro hosty před branami do skromného království poustevníka Areia. „Připomíná mi to roky strávené u vojska.“

„Mně na univerzitě.“ Oba muži si nestěžovali na nevalnou kvalitu ubytování. Horší byli ostatní poutníci. Vesměs špinaví a zanedbaní chudáci byli buď bláznivě zbožní, což se projevovalo střídavým padáním na kolena a hlasitými výkřiky

kajícnictví, případně pověřiví. Konstantin chvíli poslouchal hovor trojice řemeslníků z kovářny a odnesl si zajímavé poznatky.

„Já už putoval až do Delf, víte, jak tam byla kdysi věštitrna. Říká se, že tam věští dotedka duchové. No řeknu vám, není to vůbec pravda, jsou tam jen prázdný rozvaliny.“

„Já viděl samotnýho císaře a sáhnul jsem si na něj. Vůbec to nepomohlo! Ty vědy mi to vůbec nevléčilo, jsou tam pořád. Je to takovej malej páprda, měří sotva pět stop a určitě nemá nějaký božský pověření. Ale ty jeho vikingové. Málem mě rozsápali na kousky, když jsem se snažil na něj sáhnout.“

„Pánové, to musíte jinak. Věříte na báchoroky. Jediné, co funguje spolehlivě, jsou léčivé studánky a prameny, kterých se dotkl svatý muž. Tak třeba pramen v Lerně. Sám svatý Achilles ho skrápěl svou krví při bitvě s dvanáctihlavou hydrou a dodneška vyléčí kašdické onemocnění.“

„Snad to bude fungovat tady,“ shodli se všichni tři na konci debaty.

Konstantin pukal vzteky. „Svatý Achilles? Všichni patří na hranici, všichni patří...“

Edmond se ho snažil uklidnit. „Jsou to obyčejní, nevědomí lidé. Slyšel jsem, že se v poslední době rozšířila spousta hloupostí.“

„Jdeme pryč.“

Vyšli z dusné budovy na vzduch. Schoulili se do stínu listnatého stromu na dohled od poustevny a chvíli poslouchali bzukot cikád a zpěv ptáků. První zvuk byl obzvlášť otravný.

„Nikdy jsem nad tím nepřemýšlel,“ řekl Edmond. „ale co chceš udělat, pokud se nám podaří zjistit, že poustevník Areios nese zodpovědnost za tu vraždu?“

„Předvést ho před despotu a donutit k přiznání.“ Na složitější plány měl Konstantin vždycky Luciena. Teď mu trochu chyběl.

„To je naprosto šílené. Jestli nás nezabijí jeho strážní, vojáci ve městě, palácová garda...“

„Donutím ho nic neříkat.“

„Skvěle...“ Byly chvíle, kdy Edmond litoval, že se pustil do tak neuvážené akce. Bratr Konstantin měl na jeho vkus příliš melodramatické metody. Ale pak si vzpomněl na vlastní domácnost, na hádky s pyšnou Teofane, na její milence... Jiné milence.

„A co když to nebude on? Co když zjistíme, že nemá s vraždami nic společného? Tedy nevím, jak to vlastně zjistíme, ale...“

„Donutím ho nic neříkat,“ zopakoval bratr Konstantin. „Vidíš ty dva?“

Chvilí trvalo, než si jich Edmond všiml. Nenápadní bratři v hnědých kutnách si myli obličej v potůčku na kraji lesa. Podle dominikánova pozorování snad půl hodinu.

„Co je s nimi?“

„Sledují nás. Od té chvíle, co jsme opustili dům.“

„Takže Areios se o nás nejspíš zajímá. Nedivím se. Představa mého přechodu na jeho milovanou víru ho musela dohnat k zuřivosti.“

Bratři u potoka zjistili, že je druhá dvojice zaregistrovala. Přátelsky zamávali a vydali se směrem k nim.

„Otravní špehové,“ postěžoval si bratr Konstantin.

„Jmenuji se bratr Theofylaktos a tohle je bratr Michael,“ představil muž pisklavě sebe a svého společníka.

„Edmond, městský édil.“

„Konstantin. Prostý služebník Boží.“

„To jsme všichni, bratře,“ pokračoval Theofylaktos. Měl vysoké čelo a dozadu sčesané vlasy. Mluvil povýšeně. Se zaujetím podotkl: „Neslyším ve vašem hlase žádný přízvuk. Pocházíte z těchto končin?“

„Z Mani,“ přiznal bratr Konstantin rodiště své matky. V mnichově tónu vycítil zájem. Toho by se dalo využít.

„Bratr Michael je němý?“

„Složil slib mlčení, bratře. Nikdo ho nemůže donutit porušit ho, propadl by svou duší peklu. Tak to alespoň slíbil, pro slávu nebeského Boha.“

„Co od nás chcete?“ Edmond nedával najevo žádné pochopení. Oba mniši se mu hnusili, jeden svým arogantním mlčením a druhý povýšenými frázemi o Bohu a přízvucích.

Bratr Theofylaktos zvedl ruce v předstíraném úleku. „Chceme? Bratře, nic od tebe a tvého přítele nechceme.“

„Služebníka,“ opravil ho Edmond.

„Vlastně jsme vás zahlédli, jak se bezcílně potulujete kolem. Tak nás napadlo, jestli se s námi nechcete jít pomodlit do kaple svatého Pavla, kam jsme se vydali. Je to pár minut odtud, mnoho poutníků zde našlo splnění svých tužeb.“

„Ne,“ odmítl ho stroze Edmond. „Nechci, aby mě člověk jako ty obtěžoval.“

„Ach...“ Bratr Theofylaktos zvedl obočí. Bratr Michael založil ruce na hrudi.

„Já vás doprovodím, bratři.“ Konstantin zvedl oči prosebně k Edmondovi.
„Smím, pane?“

„Běž si se svými.“

Dominikán doufal, že se mu podaří vydržet hrát svou roli. Obvykle ho dřív přemohl vztek.

Stoupali už dobrých patnáct minut a kaple byla stále v nedohlednu. Nikdo neprojevoval známky únavy, ale dominikánského mnicha začalo napadat, jestli nepřelstili oni jeho.

Zastavili se ke krátkému odpočinku. Odpolední slunce sláblo a milosrdné koruny stromů mírnily jeho paprsky, přesto panovalo příšerné horko. Lijáky nebo vedro. Nic jiného Mystra a její okolí v létě nezná.

Theofylaktos nabídl Konstantinovi doušek vody. Vděčně ji přijal. „Jak dlouho sloužíš tomu Frankovi?“

„Znám se s ním sotva chvíli.“ Bratr Konstantin se snažil vyhnout za každou cenu lži.

Mluvnější z obou pravoslavných bratrů se vyptával dál. Vypadalo to na výslech.
„A jsi spokojený? Proč si najal zrovna tebe?“

„Spokojený?“ odfrkl Konstantin. „Seznámili jsme se díky jednomu mému příteli, ze kterého se vyklubal zločinec.“

Theofylaktos spokojeně pozoroval Konstantinův znechucený obličej i tón.
„Nevypadáš zrovna nadšeně, bratře.“

„Ne.“

„A moc toho nenamlušíš. To je dobře, že bratře?“ Zlomyslná slova směřovala k bratru Michaelovi. „Zrovna dnes jsem si četl v bibli. A víš, na jakou pasáž jsem narazil? Musí to být znamení. Je z Lukášova evangelia a Pán v ní praví: 'Nemůžeš sloužit dvěma pánům, Bohu i mamonu.' Jakému pánu chceš sloužit ty?“

„Chci sloužit Bohu,“ odpověděl zase popravdě dominikánský mnich.

Vyslychající zatleskal. „Skvěle, bratře! Víš, kde je tvé místo. Pojďme vzdát hold našemu Pánu.“

Ke kapli se trmáceli další půlhodinu. Konstantin přemýšlel, jestli měli původně v plánu tam dojít. Třeba ho chtěli zabít, kdyby se ukázal neloajální.

Kaple svatého Pavla se schovávala v zarostlém úseku na hřebeni a nepůsobila právě jako poutní atrakce. Byla to skromná kamenná stavba z dob Komnénovců, uvnitř zdobená blednoucími freskami. Pár metrů od ní se nacházel pramen se studánkou, další posvátné místo.

„Na tomto místě ztratil svatý Pavel svůj opánek, když přecházel přes naše pohoří, a založil tu kostel. Ve studánce si smočil bolavé oči a od té doby léčí oční choroby.“

Bratr Konstantin se nepřel, ačkoli nikdy neslyšel, že by se svatý Pavel vydával přes Taygetos a kaplička pocházela z období o tisíc let pozdějšího. Spolu s ostatními poklekl u skromného oltáře a pokřížoval se zprava doleva. Byl vyzván, aby se pomodlil. Zamumlal otčenáš v řeckém jazyce. Pravoslavní mniši vypadali spokojeně. Splnil očekávání.

O hodinu později již líčil Konstantin celou záležitost Edmondovi. Shodli se, že musí využít příležitost a přestat komunikovat ve francouzštině. Vlastně i jinak. Bratr Konstantin musí působit důvěryhodně.

„Zvládnou to,“ sliboval dominikán. Nebyl si tím jistý.

Popisovat noc v ubytovně společnosti nemá smysl. Pro civilizovaného člověka byla jedním slovem nesnesitelná a nikdo se nemohl divit, když se Edmond rozhodl strávit ji raději venku. Poutníci pocházející z nejnižších společenských vrstev nejenže nedodržovali základy hygieny, ale především hlučně popíjeli až do rána. I tohle musel bratr Konstantin přestát.

Znovu si vzpomněl na léta strávená na pařížské univerzitě a večery na kolejích a v soukromých bytech. Nebyl to velký rozdíl. Stejně jako tihle nuzáci se i studenti dokázali opít do němoty nebo do řevu. Tehdy nebyl jiný.

Bez emocí si vybavil, jak se jednou zpil s přáteli a prostitutkami, až nevěděl, co dělá. V hlavě mu pulzoval řev bratříčků ze Sorbonny, povzbuzovali ho, aby se

nestyděl. Jsou to jenom děvky, volali. Bůh sem nevidí. Děvky, kterých se i přes rušný studentský život dřív neodvážil dotknout. Viděl, co způsobily jejich nemoci mnoha kamarádům. Tu noc je vystrídal všechny. Probudil se na břehu Seiny s takovou bolestí a cítil se tak poskvrněný, že přísahal Bohu, že se stane knězem, pokud ho zbaví té špíny. Pokud nezemře. Bůh to splnil a z Konstantina se stal nejdřív jáhen, potom kněz a nakonec i mnich svatého Dominika.

V takových myšlenkách se mu podařilo usnout.

Společenství začínalo své ráno společnými modlitbami. Vedl je nosatý mnich kázající o pekelných strastech a rohatých bestiích. Edmond se odmítl zúčastnit, naopak Konstantin dál plnil roli poslušného pravoslavného věřícího. V duchu stejně odříkával vlastní modlitby.

Bratři Theofylaktos a Michael se ukázali brzy potom. Odchytili bratra Konstantina u studny, jak si ve džberu studené vody myje obličej. Slunce se dostávalo do obvyklé ráže. Theofylaktos se rozhlédl, jestli je někdo nepozoruje.

„Pamatuješ, bratře, jak jsem ti tlumočil úryvek z Lukášova evangelia o sluhovi dvou pánů? A ty jsi řekl, že sloužíš Bohu?“

Konstantin přikývl.

„Dnes je čas to dokázat, bratře. Máme podezření kvůli tvému světskému pánovi, tomu Frankovi. Náš otec Areios vyjádřil znepokojení nad jeho úmyslem a zajímá ho, jestli nemá nějaké postranní myšlenky. Celé se mu to zdá velmi podivné.“

„Mně se o ničem nezmínil.“

„Přesto musíš něco vědět, bratře,“ naléhal Theofylaktos.

Bratr Konstantin ztlumil hlas. „Nevím toho o moc víc než vy. Ale podle mě to nemyslí vážně. Nevěřím, že chce konvertovat. Musí za tím být něco jiného. Říkám vám to, bratři, protože věřím ve vaše úmysly. A dlouho toužím vidět vašeho duchovního otce. Jen kvůli tomu doprovázím toho muže.“

„Málo poutníkům se podaří ho spatřit, to je pravda. Mnozí čekají měsíce, někteří se nedočkají roky. Chodí opakovaně, ale náš otec je vybíravý. Dobře jsi udělal, že's nám to řekl. Ale musíme se dozvědět víc.“

„Jak?“

„Dělá nám starosti,“ připustil bratr Theofylaktos. „Chodí v noci spát mimo dům pro hosty, vytratí se kamsi do lesa. Chci, abys ho zdržel, bratře, dokud nebude tma a lidé nebudou zaměstnaní. Nemůžeme si dovolit odvést ho za denního světla, mezi poutníky by to vyvolalo paniku. A kdybychom jej pozvali dovnitř, byli by vzteky bez sebe. Řekl jsem ti, jak dlouho někteří čekají. A teď bychom po pouhém dnu čekání vpustili Franka?“

„Chápu.“

„Nesmí být ozbrojený, nechceme mrtvé. Přiveď ho o půlnoci k této studni a dej nám znamení. Přijdeme si pro vás. Budeš odměněn. Otec Areios tě okamžitě přijme.“

„V soukromí?“ Dominikánský mnich nepředstíral dychtivost. Byla skutečná. Soukromá audience u člověka, který má možná na svědomí smrt otce Isidora. U člověka, který se pokoušel nechat je zavraždit. A který ho donutil stydět se za vlastního otce.

„Myslím, že to můžu slíbit.“

„Udělám, co budete chtít.“

Druhou noc nedaleko poustevny nestrávil Edmond kdesi v jeskyni. Bratr Konstantin, který ve světském oblečení skutečně nepřipomínal onoho přísného řádového bratra, ho bez vysvětlení vedl na vymýcené prostranství se studnou, kam přes den chodili poutníci pro vodu. Otec Areios měl na svém oploceném pozemku zajisté vlastní zdroj pitné vody.

„Co tady budeme dělat?“ zajímal se příliš nahlas městský édil. Byl zmatený z dominikánova chování. Nikdy neuměl dobře předstírat a Konstantin se během posledních hodin proměnil v jiného člověka. Málokdo by věřil, že je Řek jen z poloviny. Snad byl jen na typického Řeka příliš vzrostlý do všech stran.

Konstantin neodpověděl. Marně hledal okolo známky cizí přítomnosti. Strážní u brány hráli vrhcáby a sám dominikán žasnul, že ho to nepopuzuje. Ještě chvíli v tomhle prokletém oblečení a přestanu se cítit jako mnich, rozčiloval se v duchu.

„Proč jsme tady, Konstantine?“ Edmond neměl trpělivost ani cit pro situaci. Postrádal fantazii. To byl jeden z důvodů, proč se dominikán stal přítelem někoho takového, jako je Lucien. Byl sice světský, ale zároveň mu nechyběl rozhled,

nápady a všímavost. Měl smysl pro humor. A občas byl docela zbožný. Dobrý společník a zároveň věčný předmět k napravování.

„Máme tu schůzku,“ zahučel bratr Konstantin.

„Schůzku? Jakou schůzku?“

Kroky. Ozvaly se zároveň ze všech stran, jak boty rozvířily prach.

Edmond zaúpěl. „Nevzal jsem si zbraň!“

V měsíčním světle se objevily první siluety. Ruce chytily Edmonda za zápěstí. Žádní vojáci. Mniši. Za nimi zaplála pochoděň a odhalila známou tvář. Bratr Theofylaktos se usmíval.

„Výborně, bratře. Je tak překvapený, že se nebrání. Těší mě tvé jednání. Bylo by nemilé, kdybys zklamal.“

„Nezklamal jsem.“

Edmond se zmohl na zoufalý výkřik. Marně se pokusil vytrhnout z pevného sevření. „Co má tohle znamenat? Co má tohle k čertu znamenat?“

Bratr Theofylaktos ho udeřil do obličeje. „Nerouhej se, bratře. Raději mu zacpěte ústa, mohl by probudit zbožné poutníky.“

Něco takového vyznělo ironicky. Zbožní poutníci ve většině případů popíjeli, hádali se a hráli hazardní hry.

„Pojďme dovnitř. Popovídáme si s bratrem Frankem v soukromí.“

Ve světle pochodně prošli do malého království poustevníka Areia, které do té doby spatřili jen zvenčí. Kromě kroků a šustění listí v korunách stromů panovalo ticho. A Konstantina poprvé, nikoli naposledy, napadlo, jestli se mu plán nevymyká z rukou.

Ve stejnou noc ležel Lucien, nedobrovolný mnich brondochionského kláštera, na tvrdém lůžku a hleděl do stropu. Jeho přátelům trvala trestná výprava dlouho a on zůstával bez jejich společnosti i ochrany. Ale co, pomyslel si. Dokážu si poradit sám. Přesto si neodpustil proklít Konstantinův nápad vydat se kamsi do lesů. Patřilo to mezi jeho typická zkratkovitá rozhodnutí. Vrhla se do věci po hlavě. A z naprosto nepochopitelných důvodů mu to vycházelo.

Despota se druhý den nacházel ve vážném stavu, jenže neumíral. Tím nepotěšil celou řadu lidí, kteří se jako supi chystali vrhnout na uprázdněnou pozici. Jeho smrt by svým způsobem mohla znamenat občanskou válku. Nikdo nehledal skutečného vraha, všichni hledali Luciena.

Z myšlenek ho vytrhlo zamňoukání.

„Pitomé kočky,“ postěžoval si nahlas.

Přesněji řečeno šlo o pitomého kocoura. Jednoho z těch toulavých rváčů, o které se mniši, Bůh ví proč, starali. Jistě je k tomu motivoval nějaký pradávny zázrak. Lucien překonal lenost a vstal, aby identifikoval zdroj vyrušení. Proti kočkám by nic neměl, kdyby nebyly hlučné, otravné a neměly chlupy, ze kterých mu naskakovaly červené pupínky po celém těle.

„Čiči...“ šeptal. „Pojď ke mně.“ Kocour se nenechal napálit.

„Ty malá zrůdo.“

Lucien vzdal hledání a vrátil se na lůžko. Jestli mu ta malá zrůda skočí ve spánku do tváře, bude ji mít ráno jako ředkvičku. V takových obavách usnul.

Netrvalo ani hodinu a probudily ho další zvuky. Tentokrát nemohl podezřívát kocoura, v klášteře se něco dělo. Po chodbách dupaly těžké boty, ve vzduchu bylo cítit vzrušení. Lucien zamžoural.

Než se stihl vzpamatovat, do cely vrazil opat. V buclaté tváři měl strach, na čele mu naběhly všechny žíly.

„Všechno je ztracené! Dovolili jim vtrhnout do klášterů!“

„Cože? Komu?“ Lucien si nebyl jistý, jestli je stále v příjemném snu, kde mu krásná Theodora seděla poslušně na klíně, nebo v kruté realitě. Opat Athanasios do příjemného snu příliš nezapadal.

„Olympos je tu! Teď, když leží Manuel v kómatu... Nikdo ho nezastaví. Jsou uvnitř. Zůstaň tady!“

„Jak to myslíš, zůstat tady?“ vyštěkl Lucien. „Když zůstanu tady, zabijí mě. Musíš mě dostat ven!“

Opatovi se ve tváři střídaly všechny barvy. „Zkusím je nějak zastavit. Něco jim napovídám. Třeba že jsi vážně nemocný. Nemůžu tě dostat ven. Žádné tajné chodby sem nevedou.“

Falešný mnich se nezmohl na reakci. Pochyboval, že opat zastaví vojáky svým rétorickým uměním. A jak má, u svatého Corentina, předstírat vážnou nemoc?

Vojáci dorazili k jeho cele. Lucien hlasitě polkl. Znovu věží v problémech. Kde u všech čertů trčí Konstantin? Ruce chytily Edmonda za zápěstí.

„Pušť nás dovnitř!“ Hrubý hlas směřoval k otci Athanasiovi.

„N-ne... nemůžu!“ koktal opat. Nepřesvědčivě.

„Uhni, dědku.“ Něco narazilo do dveří. Lucien předpokládal, že je to tělo otce opata. V duchu se začal modlit. To nemohlo uškodit.

„Počkejte! Počkejte, prosím. Ten muž uvnitř je vážně nemocný.“ Situace se na chvíli uklidnila.

„Co mu je?“

„T-to přesně nevíme. Ale je to ošklivá nemoc. Moc nakažlivá. Nikdo nesmí dovnitř.“

Voják se zarazil. Myšlenka na prudce nakažlivou nemoc se mu nezamlouvala. Šeptem se radil s ostatními vojáky.

„Pane!“ vykřikl po pár minutách bezvýsledného rozhovoru. „Pane, máme tu problém!“

Během okamžiku se za dveřmi ozval příliš dobře známý hlas. „O co jde, seržante? Neřekl jsem ti jasně své rozkazy?“

„Ten muž tvrdí, že uvnitř je někdo vážně nakažený. Prý je to strašlivé a nikdo nesmí dovnitř. Nechtěl bych... mám hezkou mladou ženu, čeká dítě.“

„A ty mu věříš? Tomu starému zrádci? Uхни, půjdu sám.“

Zamňoukání. V pravou chvíli. Luciena napadlo spásné řešení. Ve dveřích stanul prétor Olympos, věřící v tomto klášteře slušnou kariéru. Místo toho spatřil něco hrozného. Vztahovaly se k němu napuchlé ruce, rudý obličej připomínal karnevalovou masku. Zrůdný muž cosi zablekotal, z koutku úst ukápala nakažená slina. Olympos ustoupil o několik kroků zpět. Zavrával.

„Zavřete to!“ zavřískal. Představa, že by se jeho zjemnělé tělo mělo přiblížit k něčemu takovému, ho nesnesitelně odpuzovala.

Lucien zmizel za zavřenými dveřmi a otřesený Olympos dokončil prohlídku kláštera. Neúspěšnou. Začínalo se mu zdát, že hledaný vrah snad ani neexistuje. Že si ho palácoví úředníci vymysleli, aby mu znemožnili kariéru. Ale nehodlal to vzdát.

A Bretonec, který znovu unikl z pořádného maléru, usínal spokojeně i přes nepříjemné svědění.

Kapitola devátá: Poustevníkovo poučení. Zase od začátku. Poslední role papežského legáta. Věc cti.

„S takovouhle zemí se máme paktovat?“ skočil Lucienovi do řeči kardinál de Beaufort. „Se zemí, kde vtrhávají do klášterů, kde si poustevníci žijí v palácích, kde...“

„Nikdo se o vaše spojenectví neprosí,“ odtušila Její Excelence.

Papežův sekretář rozvázně zasáhl. „Obávám se, že v našich zemích by se také našlo dost nešvarů. Snažíme se je vyléčit celá staletí. Obžerství, vraždy a loupeže jsou na denním pořádku. Nemáme si co vyčítat. Pokračujte, synu.“

„S vaším svolením se tedy vrátím k osudům Konstantina a Edmonda.“

Edmond byl jako sprostý vězeň svázán a veden do soukromé kaple poustevníka Areia. Ten právě klečel na zemi, obrácen tváří k oltáři, a pronášel hlasité modlitby. Měl na sobě obyčejné mnišské šaty, i kaple byla velice skromná, na rozdíl od okolního prostředí. Edmonda pohodili na zem, aniž by poustevník zvedl oči. Bratři kolem namířili své dýky na vězně.“

„Znovu se setkáváme, Franku,“ prohodil poustevník a duchovní pastýř Areios. Ve skromné kapli nejspíš přijímal návštěvy poutníků. Jistě je nevedl do své římské vily.

„Jaké potěšení,“ opáčil Edmond. Na kolenou ho držela dvojice silných mužů.

Otec Areios se pokřížoval a povstal. Byl vysoké a kostnaté postavy, málo podobný malým, baculatým Řekům. Dříve mohl mít světlé vlasy, nyní mu hlavu zdobila tonzura uprostřed zbytku šedivých chomáčů. Podle vrásčité kůže musel být nesmírně starý. Zřejmě neztrácel energii.

„Co tě k nám přivádí, Franku? Proč jsi přišel na svaté místo? Provokovat mě?“

„Svaté místo? Myslíš vilu, lázně, světské bohatství na každém rohu? Vysokou zed?“

„Udeřte ho. Za drzost.“ Poustevník shlédl na zakrvaveného Franka jako na zbloudilou ovci.

„Nežiji v přehnaném přepychu. Jen podle svých potřeb. Musím se očistit, abych mohl sloužit Bohu, proto lázně. Nemůžu se neustále nechat rušit od prosebníků, proto zed. Nejsem obyčejný věřící. Už za života mě pokládají za světce, protože mám s Bohem zvláštní spojení.“

„No jistě. Takže Bůh ti přikázal zavraždit papežského legáta?“

„Ne,“ odsekl otec Areios. Za rozvážnou maskou starce skrýval zlost. „Nepřikázal. Ale udělal bych to, kdybych měl dost času.“

Bratr Konstantin stiskl ruce v pěst. Copak on není vrahem? Nevyslal svoje lidi, aby legáta zavraždili? Měl chuť hlasitě zaklít, i když se to neslušelo.

„Lháři. Říká se, že to byl jeden ze tvých zélóťů.“

„Říká se ledacos, Franku. A takového muže bych s radostí odměnil odpuštěním všech předchozích i budoucích hříchů. Leč, bohužel... Ale kvůli tomu tu nejsi. Ptám se tě znovu, proč jsi přišel? Proč jsi přišel provokovat, rušit můj klid a rozjímání?“

Edmond mlčel. Vyzývavě hledal očima pohled starého poustevníka.

„Zradili tě vlastní lidé, Franku. Neměl jsi k nám chodit. Nevítáme cizince a už vůbec ne cizince, kteří zabíjeli a znásilňovali naše otce a matky.“

„Co tvoje matka? Ta se nechala znásilnit ráda, že ano?“

Areios se zhluboka nadechl. Mohl udeřit drzého muže sám. Nebo rozkázat rodině. Udržel klid. „V jednom máš pravdu, Franku. Moje matka byla flundra. Nebyla správná Řekyně. Správná křesťanka. Bůh ji potrestal. Ptám se tě naposledy po dobrém. Co tu dělá krysa, jako jsi ty?“

Edmond se chraptivě rozesmál. „Přestupuji na tvou správnou víru.“

„Smutné. Asi se to nikdy nedozvíme. Jak se jmenuješ ty, bratře?“

Slova směřovala k jeho společníkovi. „Konstantin,“ odpověděl septem.

„Krásné, naprosto domácí jméno. Jsi jedním z nás, odteď jsi bratr Konstantin. Prokázal jsi Bohu velikou službu, synu. Bratře Theofylakte, podej mu svou dýku.“

„Otče?“

„Dělej, co říkám, synu.“

Rukojeť dýky byla ještě teplá, kůže nasáklá potem bratra Theofylakta. Bratr Konstantin ji obracel v dlaních.

„A teď, drahý synu, probodni tomu Frankovi srdce. Stejně žádné nemá.“

„Je mi líto, otče.“

Otec Areios zkrřivil tvář. „Cože? Odporuješ mi? Musíš v sobě najít sílu, synu, tvé ruce povede...“

„Bůh?“ Čepel dýky se náhle přitiskla k poustevníkovu krku.

„C-co to děláš?“ Otec Areios chtěl ustoupit, ale tlapa bratra Konstantina mu nedovolila udělat jediný krok. Sevřel starce a přitlačil dýku. Na ostří se objevila první kapka krve.

„Vypadá to, že jsi smrtelný jako všichni ostatní. Jak to, že tě Bůh nechrání?“

Starce se nezmohl na odpověď. Zděšeně koktal. Ostatní mniši zírali, jako kdyby spatřili mrtvé vstávat z hrobů. Bratr Theofylaktos měl naprázdno otevřená ústa. Bez rozkazů a v ohrožení života svého mistra byli nepoužitelní.

„Nejspíš proto...“ Konstantin znovu přitlačil. Areios vyjel bolestí. „Že nemáš s Bohem nic společného. Rozvažte mého přítele.“

Bez řeči provedli, co přikazoval. Jeho hlas měl váhu života jejich otce.

Edmond s úlevou protáhl ruce. Dlouho se je nikdo neodvážil svázat. S úsměvem odzbrojil ty mnichy, kteří ještě třímali zbraně.

„Nejsem Řek víc než z poloviny. Ostatně bys to mohl vědět, když jsi na mě poslal svoje vrahy.“

„Já...“

„Jsem ten bratr Konstantin, mnich a překladatel, jehož ses rozhodl dát zavraždit. A stejně tak mého přítele. Jak jsi věděl, kdo jsem, když jsi ani nepoznal moji tvář? Nikdy jsme se neviděli. Nikdy jsi nemohl vidět Luciena.“

Starce ztratil veškerou svoji aureolu. Marně se nadechoval k odpovědi. Podle třesoucího se těla bylo s podivem, že se ještě drží na nohou.

„Mluv!“ Konstantinův hlas se rozezněl kaplí. „Jsem z půlky Frank a je to moje lepší půlka. Víš, co Frankové dělají starcům, ženám, dětem?“

„Zabíjejí je!“ zavzlykal Areios. „Trhají jim kusy těl, hyzdí je a mučí jako barbaři... Podřezávají děti.“

„Chceš, abych to udělal tobě? Co ti mám uříznout první?“

„Nic, prosím nic!“ Z osobnosti se stala hromádka strachu. Obyčejný rozklepaný starý muž, který se bojí, aby mu někdo nenastavil překážku do cesty. Otec Areios byl pryč. Nic z něj nezbylo.

„Nikdy jsem vás neviděl. Jistěže jsem vás nikdy neviděl! Ale byl u mě pan Kantakouzenos. Dlouze jsme rozmlouvali. Stěžoval si, že nějaký mnich by mohl převzít jednání. A strašlivě zuřil. Zuřil, že nějaký druhý Frank mu zneuctil dceru. Oba je viděl, oba je popsal mým lidem, stačilo jim jenom říct a oni si vás našli. Musel jsem vás nechat potrestat!“

„A co můj původ?“ dotíral Konstantin. Vysvětlení ho neuspokojovalo. Čekal, že se něco dozví. Že se rozplete celý ten řetězec událostí a náhod. Ale místo toho se dál zaplétal. „Jak ses dozvěděl o mé matce, o mém otci?“

„To není moje práce. Kantakouzenos si to přál. Já to jen zadal svým lidem. A oni už zapracovali. Není těžké zjistit informace. Uplatit někoho, kdo tě zná, něco přimyslet...“

Dominikán přitiskl rty starcovi k uším. „Budeš toho litovat.“

Poustevník se třásl jako stéblo trávy ve větru. V medvědímu sevření připomínal dítě. „Z-zabiješ mě?“ Spíš kňoural, než mluvil.

„Ne. Ale půjdeš s námi. Pokud se mi v tom pokusí někdo zabránit nebo nás bude sledovat, podříznu tě jako podsvinče.“

Edmond sledoval společníkovu počinání s neskrývaným obdivem. Zase mu to vyšlo. A ani se nemusel moc snažit.

Nikdo z ostatních mnichů se nepokoušel o pronásledování a vlastně ani nemohl, Konstantin je zamknul v kapli. Mohli se modlit až do rána a doufat, že jednou někdo vylomí dveře. Před ostatními strážemi zahráli divadlo, ve kterém dominikán poustevníka pouze doprovázel. Nikdo se neodvážil vyptávat, Areios se neodvážil nic naznačit.

Daleko za poustevnou začal stařec žadonit o milost. Sám do temných a nebezpečných lesů nevkročil léta a ve společnosti dvou příslušníků

krvežíznivého národa se oprávněně obával o život. Slýchal o všemožných druzích smrti, kterými barbarské národy týraly své nepřátele. Čtvrcení, řezání, lámání kolem...

Zdálky se ozývalo vytí vlků, hlavních obyvatel hlubokých lesů. Vesničané by řekli, že těch nejméně nebezpečných. Ze skutečných tvorů se často objevovali medvědi, z mytických potkávali pověřiví vesničané kentaury, jejich děti odnášely čarodějnice a strigy.

„Nezabíjejte mě, nezabíjejte mě!“ prosil znovu otec Areios. „Jsem poustevník! Mějte slitování!“

Bratr Konstantin konečně zareagoval. „Neposkrvil bych si ruce tvojí krví. Zůstaneš tady, uprostřed lesů. Uvidíme, jestli tě andělé donesou na křídlech zpátky jako skutečného světce.“

Stařec zasténal, jako by se ho chystali podříznout na místě. „Nemůžete! Nemůžete mě tu jen tak nechat!“

Konstantin se obrátil k édilovi. „Co si myslíš ty?“

„Měli bychom ho zabít. Jako on chtěl zabít mě. Má na svědomí spoustu životů.“

Zajatec padl na kolena a vzdával ruce. Dál odmítl jít po svých. Nikdo ho k tomu nenutil.

„Nemáme právo na jeho život,“ prohlásil Konstantin. „Ale máme právo svěřit jeho osud Bohu. Pokud si dobře pamatuji, nejsme daleko od římské silnice. Ani od té jeho poustevny. Ať si najde cestu.“

Edmond se nepřel. Nasedli na koně a opustili prosícího starce, jehož osud zůstal ve hvězdách. Nebo, jak by sám řekl, v rukou Božích.

Přespali ve stejné jeskyni, v jaké strávili první noc cesty. Tentokrát bez dramatických událostí. Vlastně po celou dobu nikoho nepotkali, snad za to mohla další změna počasí. Horko přetrvávalo, ale zároveň se rozpršelo a lesy zahalila všudypřítomná mlha.

Byl zázrak, že se neztratili.

Do města se dostali kolem sexty. Přestalo pršet, ale na nebesích zůstávala černá mračna hrozící každou chvíli lijákem. Bůh má špatnou náladu, říkali vesničané.

Samotná Mystra však byla vzhledem k počasí podivuhodně živá. Na ulicích a zejména před palácem se srocovaly davy lidí šeptající nejnovější klevety. Klikatými uličkami pochodovaly patroly unavených vojáků a městské domobrany. Ědilovi musel jeden desátník po třech dnech nepřítomnosti vysvětlit, co se děje.

„Někdo chtěl zabít despotu? Musím se okamžitě hlásit na prefektuře a začít s vyšetřováním.“

Desátník mávl rukou. „Prétor tě nechce ani vidět. A pátrání po vrahovi vede sám. Prý je za to zodpovědný nějaký Frank. Ze všeho dneska viní cizince.“ Desátník byl, jako většina vojáků, taky cizinec. V tomto případě Albánc.

Místo na prefekturu oba dorazili do kláštera Brondocheion. Mnichy zastihli při práci a Luciena ve spánku, ale během chvíle se všichni odebrali do soukromé cely otce Athanasia.

„Chtěli zabít despotu!“ vychrlil ze sebe starý muž.

„Slyšel jsem,“ přikývl Edmond. „Olympos si to prý vzal osobně na starost.“

Do toho se vložil Lucien. „A hned našel viníka. Mě.“

„To se dalo čekat.“ Konstantin se zamračil. „Byl jsi celou dobu tady? Je dost lidí, kteří by to dosvědčili?“

„Jistě. Ale zaprvé je nemusí brát nikdo vážně a zadruhé se těžko budu hlásit na prefektuře, když mě stíhají za další vraždu. A co vy? Pomohla vám přátelská návštěva?“

Konstantin stručně popsal výsledky. Těžko mohly přinést uspokojení.

„Viš, co to znamená? Že jsme zase úplně na začátku,“ shrnul Lucien.

Bratr Konstantin oponoval. „Nejsme. Shromazďují se nám fakta, vylučují podezřelí. Ale máme jednu prioritu. Dát vědět do Avignonu. Musí pro nás někoho poslat.“

„Nemusí. Můžou nás tu klidně s uctivými pozdravy a díky nechat.“

Ke slovu se dostal Edmond. „Jestli chcete, aby vaše zpráva dorazila, nemůžete ji poslat oficiálními cestami. Asi je na čase seznámit vás s Teofane.“

Pozvání na večeři bylo poněkud riskantní, obzvlášť pro Luciena. Vyrazili po setmění, ědil je vedl úzkými vedlejšími ulicemi, kterými stráže často nechodily. Vadily jim křesy. Mimo jiné.

Zváni byli oba, dominikánský mnich i obžalovaný vrah. Lucienovi bylo jasné, jakou radost mohla mít Edmondova milenka, když se o tom dozvěděla. Ale zřejmě souhlasila, jinak by se nic nekonalo.

Vila stála na svahu, obklopená fíkovníky, citrónovníky a dalšími stromy. Ovoce právě dozrávalo. Vzduchem poletoval přerostlý hmyz. Uvnitř se svítilo.

Paní domu, vdova a zároveň milenka uvítala návštěvníky ve dveřích. Na tváři měla umělý úsměv. Co měla na těle, bylo zajímavější, protože toho nebylo mnoho. Co neskrývalo oblečení, skrývaly blyštivé náramky, náhrdelníky a barevné ozdoby. Edmond zčervenal.

Uvedla je ke stolu, které pokrývalo jídlo, od ovoce po skopové maso. Dva polonazi eunuši servirovali a bratra Konstantina již podruhé za krátkou chvíli polévalo horko. Antické způsoby se mu přičily, zatímco všichni obyvatelé města se je snažili vehementně napodobit.

Lucien se s chutí pustil do jídla. V klášterní stravě obsahující v lepším případě ryby, v horším chléb a řídkou kaši, nenacházel uspokojení. Do jídla se pustil také Edmond. Naposledy večeřel v domě pro hosty u poustevníka a nestálo to za nic. Konstantin podle svého zvyku přihlížel a jeho společníkovi mnohokrát vrtalo hlavou, kdy vůbec jí a pije. Nejspíš potají, když se nikdo nedívá, pomyslel si.

„Pojďme k věci, paní Teofane,“ oslovil ji dominikán. Setkání s Edmondovou milenkou mu nebylo milé o nic víc, než jeho přítomnost netěšila ji. Pravděpodobně za to mohly morální aspekty. Takový způsob života nemohl schvalovat.

„Nenajíme se? Měl bys taky něco zakousnout. Budeš nemocný, bratře.“ Poslední slovo vyslovila s opovržením. Antipatie ohledně životního stylu byly vzájemné.

„O moje zdraví se starat nemusíš. Ve skriptoriu jsem napsal dopis do papežského paláce v Avignonu. Dokážeš ho doručit?“

Paní domu si povzddechla. „Mám ho snad doručovat osobně?“

„Teofane má známosti na diplomatických pozicích. Jistě se najde loď, která dopluje až do Avignonu,“ připojil se Edmond.

„Dokážu za sebe mluvit sama. Dejte mi dopis a já se postarám, aby našel adresáta. Co je vlastně v něm? Proč je to tak naléhavé?“

Vysvětlil to Lucien. „Jsme ve svízelné situaci. Víte dobře, že mě nespravedlivě stíhají pro vraždu. Otec Isidor je mrtvý a nedávno jsme zjistili, že ostatní z naší výpravy taky. Padli do léčky.“

„Jinak řečeno - chcete zvrátit obvinění. A doufat v záchranu z rukou papeže. Jak víte, že vás v tom nenechá?“

Lucien odpověděl s plnou pusou. „Protože má velký zájem na uzavření dohody s vaším despotou.“

„Pokud nepomůže on, pomůžeme si sami,“ prohlásil bratr Konstantin. „Manuel nám slíbil, že nás nechá jít, když dokážeme svou nevinu.“

„Třeba vás odtud můžu dostat sama. Ale bylo by to složité a nebezpečné.“

Konstantin mávl rukou. „O takovou pomoc nežádám. Chci vědět, kdo za tímhle vším stojí.“

Lucien musel výjimečně souhlasit. „Potřebuji vědět, kvůli komu mě málem popravili. Kvůli komu se musím ukrývat a spatřit ženu leda ve snu.“

„Dobře. Vyšetřujte si, jak je vám libo. Ve městě ovšem nejste o nic víc v bezpečí, než mimo něj. Postarám se o váš dopis, ale teď už pojďte jít.“

„Hlavně pít,“ řekl Edmond. Nalil si další pohár vína, který brzy zmizel v jeho útrobách. V přítomnosti milenky ho přepadala alkoholismus. Lucien to chápal. Vůbec si ho nevšímal.

Bratr Konstantin se zvedl od stolu. „Půjdu se pomodlit na zahradu.“ Dosáhl svého cíle a nejspíš neměl v úmyslu trávit další čas v přítomnosti někoho, jako byla Teofane. Lucien zůstal. Zdaleka neutišil touhu po jídle a pití. Jemu společnost paní domu nevadila, přinejmenším se na ženu zas jednou podíval jinde než na freskách.

Eunuši se vzorně stáhli do kuchyně a zanechali hostitelku se svými hosty o samotě. Zavládlo mlčení, přerušované pouze hlasitým mlaskáním a polykáním zhrzeného milence. Teofane mu nevěnovala jediný pohled.

Po chvíli přece promluvila, ale otázka směřovala k hostovi. „Váš přítel je velice zaujatý smrtí toho legáta. Kde se to u něj vzalo? Má pro to snad nějaké jiné důvody, než je vaše osvobození?“

„Souvisí to s jeho vnímáním spravedlnosti. Podle mě se to u něj vyvinulo tak trochu v posedlost. Kromě toho bych řekl, že zločiny jsou jeho utajeným koníčkem. V Anglii působil chvíli v úřadu královského koronera, doma v Burgundsku zjišťoval, kdo nesl odpovědnost za smrt místního opata... Nesnese nevyřešené záhady.“

Mezitím zmáhalo Edmonda víno a špatná nálada. Marně se snažil upoutat na sebe pozornost.

„Jak jste se spolu seznámili? Nemáte toho na první pohled moc společného.“

Lucien zkusil ochutnat neznámé pokrmy na stole. Uzené oči ho nelákaly, zvolil raději medový zákusek. Rozplýval se na jazyku, neuvěřitelnou sladkost musel vzápětí zapít.

„Na to jsou dvě odpovědi. Kdysi dávno jsme toho spolu provedli spoustu na Sorbonně. Ve slušné společnosti je lepší to nerozebírat. Od té doby jsme se neviděli dobrých deset let, Konstantin se mezitím vydal na řeholní dráhu. Ale před rokem jsme se potkali znovu, na pouti do Compostely. On tam, na rozdíl ode mě, šel dobrovolně.“

„Nemám ponětí, kde je Compostela. Zaujetí vás ze Západu pro poutě je pověstné, vlastně se divím, že jste nešel sám od sebe.“

„Nejsem to ten správný typ,“ zasmál se Lucien.

Oba věnovali krátký pohled nebohému édilovi. S hlavou zvrácenou dozadu se sotva držel na židli. Z koutku úst mu stékal červený pramínek.

„Pojďme se raději projít,“ navrhla Teofane.

„Necháte ho tu? Není na tom dobře.“

„Není na tom hůř než jindy. Eunuši se o něj postarají.“

Hostitelka odvedla Luciena bočním vchodem do zahrady. Minuli tiše se modlícího Konstantina pod větvemi ovocných stromů a dostali se na vyhlídku, kde se před nimi otevírala celá spodní polovina města. Ve většině domů svítila skromná světla olejových lampiček, o pár stovek metrů za městem se rozprostírala naprostá tma.

„Povězte mi, co vaše vyšetřování,“ vyzvala Teofane svého hosta. „Už máte skutečného vraha? Pokud jím tedy opravdu nejste vy sám.“

„Nemáme nic. Mysleli jsme, že zodpovědní jsou za to fanatičtí vyznavači pravoslavné víry. Spoléhalí jsme na to, vždyť nás chtěli zabít. Ale ukázalo se, že pro to měli osobnější důvody.“

Hořce se usmál při vzpomínce na Theodoru. Nebylo to poprvé, co litoval, že s ní byl tu noc, kdy všechno začalo. Zároveň se však těžko mohl zbavit dojmu, že to stálo za to. Jistě, chtěl by ji zase spatřit. Ale vždyť ani nebyla ve městě...

„Vlastně jeden důkaz přece mám,“ rozpomněl se Lucien. Během hektického běhu události ho nechával stále schovaný v rukávu. Teď vytáhl zlatý kroužek s rodovým gryfem do mdlého světla zavěšených pochodní.

„Tenhle prsten. Našel jsem ho v pokoji otce Isidora. Ukázalo se, že byl Řek a podle všeho mu tenhle prsten patřil. Průvodce Alexandros tvrdil, že je to rodový prsten Michaloliaků.“

Teofane si ho vzala do ruky. „To je nejspíš pravda. Takže žádný důkaz. Je pro tebe bezcenný.“

„Možná.“

„Dáš mi ho?“

Teofane stále nepouštěla zlatý kroužek z ruky. Lucien nechápal, proč by stála o takovou cetku. Navíc patřící mrtvému. „Proč bych měl? Patřil člověku, který je po smrti. Nepřináší to smůlu?“

Hostitelka se k němu přisunula. Jejich kůže se dotýkaly a Lucien cítil, jak se mu zrychluje dech. Pohládila ho po hřbetu ruky.

„U nás se říká, že předmět patřící někomu, kdo zemřel násilnou smrtí, chrání jeho nositele před stejným osudem. Je to hezký prsten.“

Takhle to je. Pověřivost a možná taky chamtivost. Byla to majetnická žena, to Lucien poznal na první pohled. Snad jí dělá dobře vlastnit toho co nejvíc, ať už se jedná o hmotné věci nebo duše.

„V tom případě se mi může hodit.“ Lucienovy prsty byly rychlejší. Uchopily prsten dřív, než se kolem něj stačila pevně sevřít ženská dlaň.

Teofane zasyčela zlostí. Nebyla zvyklá, když jí někdo nedal, co chtěla. „Mohl jsi mě dnes večer mít. Ale nebude nic.“

„Třeba tě budu mít jiný večer. A zadarmo.“

Večírek skončil. Teofane naznačila, aby odešel, a sama zůstala venku s pohledem upřeným na spící město.

Zpátky do kláštera se museli dopravit sami. Opilého Edmonda eunuši svlékli a odnesli do postele.

„Nějak jste si rozuměli,“ řekl bratr Konstantin.

Seděli na tvrdých lůžkách ve společné cele, pod nohama se jim motal opelichaný jednooký kocour.

„Neřekl bych. Doufejme, že jí to nezabrání doručit náš dopis.“

„Ať už ho doručí nebo ne, bude to trvat dlouho,“ odtušil dominikán. „Nemůžeme se spoléhat na pomoc zvenčí.“

Kocour zamňoukal. Lucien ho opatrně pohladil nohou v opánku.

„Nějak sis to zvíře oblíbil.“

„Zachránil mi život. A není to žádný hlupák. Neskáče mi do klína ani do postele, jenom do ní občas nosí malé ptáčky. Co budeme dělat dál? Nevím, kde začít.“

„Co ten prsten?“ rozpomněl se také Konstantin. Jak snadno se dá zapomenout na tak drobnou věc...

„Nejspíš nám nepomůže. Podle Teofane patří Michaloliakům. Přesně, jak tvrdil náš bývalý průvodce. Nejspíš byl vážně jeho synem. Snad bychom ho mohli navštívit, jestli na něco nepřišel.“

„Rozhodně ne,“ odmítl nápad kategoricky bratr Konstantin. „Nemůžeme nikomu věřit, na nikoho se spoléhat. Musíme začít znovu, zjistit, co jsme opomněli. Co dělá vyšetřovatel jako první, když se dozví o vraždě?“

„Ohledá mrtvolu. Ale to za nás udělal řecký doktor. Víme, jak náš drahý legát vypustil duši. Co jiného můžeme zjistit?“

„Nevím. Někde začít musíme.“

„A co útok na despota Manuela? Edmond si myslí, že souvisí s naším případem.“

„Edmond tomu rozumí? Nesmysl. A i kdyby ano, těžko můžeme začínat druhým případem, když jsme nevyřešili první.“

„Stejně myslím, že bychom se na to měli podívat.“

„Měli bychom se hlavně modlit, aby despota nezemřel. Jestli našeho zhrzeného přítele zajímá pokus o jeho vraždu, ať se ho ujme sám. Je to ostatně v jeho kompetenci.“

Dalšího dne se po poledních modlitbách zjevil právě Edmond. Vypadal, že si prožil těžkou noc a co chvíli si stěžoval na bolest hlavy. V zakalených očích nebylo těžké zjistit, co ji mohlo způsobit.

„Byl jsem na prefektuře,“ postěžoval si. „Nikdo tam se mnou nechtěl mluvit. Propustili mne z funkce a ani mi neposlali úřední vyrozumění! Neuvedli jediný důvod a zbavili se mě. Olympos, ten bastard... vůbec mě nepřijal.“

Opat Athanasios horlivě přikyvoval. „Všechno se zhoršuje. Za chvíli se rozpoutá úplný chaos. Stav našeho vládce je sice o něco lepší, ale pořád je v péči lékařů.“

„Takže dlouho nepřežije,“ ušklíbl se Lucien.

„Všichni čekají, že na trůn usedne jeho starší bratr. To by byla pohroma pro vztahy se Západem, pohroma pro můj klášter... Úředníci mu vycházejí vstříc. Řekl bych, že to je důvod, proč ti odebrali úřad. Hromadně se zbavují cizinců.“

Edmond roztřesenou rukou uchopil za hrdlo amforu plnou vína a přelil její obsah do vlastní číše. Začínal pít přes den, to nebylo dobré znamení. „V tom případě je čeká vzpoura. Na vojenských postech slouží hlavně cizinci. Řekově nechtějí nastavovat svoje krky, radši se koupají v lázních. Útok na despotu beze mě nikdy nevyřeší. A ani se o to nepokusí. Radši hledají tebe.“

„Doufám, že v kláštorech už dají pokoj.“ Lucien si nechtěl prožít další svědivou noc. Přestože cítil bezmeznou vděčnost chlupatému tvorovi, neměl chuť jeho služeb využít znovu.

„Musíme zjistit, kdo je za to zodpovědný,“ pokračoval Edmond v monologu, jako by ho nikdo nepřerušil. V obličejí pomalu získával obvyklou červenou barvu. „Pomůžete mi? Určitě je to ten samý člověk, co zabil legáta.“

Bratr Konstantin zvedl hlavu. „Proč myslíš?“

„Je to jasné! Obvinili stejného člověka. Je v tom politika. Nejdřív se chtěli zbavit jedné překážky, potom druhé. Upřímně si myslím, že za vším stojí Kantakouzenos.“

„Kantakouzenos? O něm jsme snad mluvili s poustevníkem. Chtěl nás zabít, ale v téhle vraždě prsty neměl.“

„Mohl jednat na vlastní pěst,“ trval si na svém Edmond. „Bez poustevníka a zélóťů. Má přece syny, jsou to vyhlášení bastardi.“

„Proč by v tom případě prostě nenechal zavraždit despotu? Stal by se vládcem a sám by mohl otce Isidora legálně zlikvidovat. A jeho poustevnický přítel by o všem věděl.“

Edmond zůstal sedět s naprázdno otevřenými ústy. Jeho teorie se rozpadala, ale nehdlal se jí vzdávat. „Přijdeme na to, proč. Jen na tom musíme začít pracovat.“

Do řeči vstoupil Lucien. „Rozhodli jsme se začít první a dokončenou vraždou.“

„Takže... to necháváte na mně samotném? Po tom všem?“

„Ceníme si tvouj pomoci,“ řekl Bretonec. „Ale nemůžeme do toho skákat po hlavě. Už tak jste se dost ukvapili s vaší cestou do hor. Až se vyřeší první záhada, rádi ti pomůžeme s druhou.“

„Takže jsem v tom sám,“ zopakoval Edmond. Vstal a beze slova odešel. Lucien ho chápal, ve městě neměl přátele a nyní neměl ani postavení. Věřil, že kdyby

vyřešil tuhle záležitost, mohl by se jeho život změnit. Ale nezmění se, dokud se nezbaví Teofane, pomyslel si.

Dominikánský bratr zůstával chladný. Odchod třetího z nich se ho navenek nedotkl. Obrátil se na opata. „Otče, prozrad' nám, kde tady skladujete mrtvé papežské legáty?“

Svítil měsíc, blížil se úplněk. Noc byla jasná a klidná, narušoval ji pouze hluk z oslav svátku slavného mučedníka, svatého Diodéma z Tarsu. V takovou dobu vyrazely do ulic stovky lidí bez ohledu na stav a majetek, aby popustili uzdu svým náboženským i čistě světským vášním. Pro jejich účely to byla ideální noc. Rušit je mohli leda opilci.

Oba muži stáli na posvátné půdě zapadlého kostela zasvěceného Nikeforovi. Mohutnější z nich vstoupil jako první, s křížem a modlitbou o odpuštění, že vniká násilím do církevního objektu. Ještě předtím totiž musel dveře trochu upravit. Druhý muž ho následoval.

„Páchne to tu.“ Ten druhý muž byl Lucien a zacpával si nos.

„Bohoslužby se tu asi neslouží,“ řekl bratr Konstantin, jeho společník.

Do kostela bočním oknem vnikalo měsíční světlo. Měly zde planout svíčky, ale nikdo se o jejich věčné světlo nestaral.

Bretonec zapálil křesacími kameny pochodeň, kterou si přinesli sebou. „Kde může být?“ rozhlížel se bezradně po chrámu. Ze zdí na něj přísně shlíželi světci a nad nimi nejpřísněji sám Kristus Pantokrator, všemocný vládce.

„Měli ho snad strčit na oltář?“ odsekl dominikán. „Bude v kryptě.“

Vchod do ní byl umístěný nedaleko vstupního portálu. Odsunuli kamennou desku a odhalili schody vedoucí do naprosté tmy. Konstantin převzal pochodeň.

Stoupali dolů a cítili nepříjemné, vlezlé vlhko. Mohli být blízko jednomu z vodních pramenů. Nebo kanalizaci. Schody byly lepkavé a Lucien se soustředil na jediné: neuklouznout. Do světlých vlasů mu spadla kapka vody.

„Beru zpět,“ zamumlal Lucien. „Tady to smrdí.“

V kryptě se nacházel malý oltář a řada polic, na kterých byly naskládáné dřevěné rakve. Na tomto místě ukládali mniši své bratry a jiné duchovní předtím, než je uložili k věčnému spánku pod zem. Museli je totiž nejprve nabalzamovat a obléct

do čistých šatů. Na rozdíl od obyčejných lidí je nepohrřbívali vzápětí na hřbitově za branami, ale třeba právě na posvěcené půdě kolem svatého Nikefora.

„Někde tu musí být,“ řekl Konstantin. Odsunul víko nejbližší rakve. Zevnitř na něj zíraly mrtvé oči nedávno zesnulého řeholníka. Vypadal skoro živě, jenom tváře měl mrtvolně bílé. Navlékli ho do čisté kutny a položili tady, dokud na něj nepříjde řada ve vyprahlé půdě.

„No tak mi pomoz!“ vyzval dominikán svého váhavého společníka.

Tomu se zvedal žaludek. Prohlížení rakví nepatřilo k jeho oblíbeným činnostem. V dosahu světla pochodně zápasil s dalším dřevěným víkem. Jeho mnich byl v mnohem horším stavu. Musel zemřít na ošklivou nemoc, obličej mu zežloutl a zvodnatěl. Prázdné bílé oči vypadaly, že se každou chvíli vylijí z důlků. Lucien rychle vrátil víko na svoje místo.

„Tady není,“ hlásil, stále otřesený ošklivým pohledem.

„Nemusíš mi vyprávět o každé mrtvole. Najdi Isidora.“

Tohle bude dlouhá noc, pomyslel si jeho druh.

Odvážil se přesunout na druhou stranu krypty, kam světlo pochodně skoro nedosáhlo. Ale oči se rychle přizpůsobily tmě, mrtvého legáta by snad poznal. Chystal se otevřít rakev, když si všiml hmyzu přilepeného na stěně. Už zase se mu zvedl žaludek.

„Konstantine, já...“

„Mám ho.“

Lucienovi se ulevilo. Přísahal by, že není zbabělec. Možná je trochu zjemnělý. Ale není jediný, komu mrtví nahánějí strach. Stanul po dominikánově boku u vlhké stěny krypty. Nahlédl mu přes rameno na muže, jenž jim po smrti dokázal přivodit víc problémů než před ní.

Vypadal příšerně.

„S ním si moc práce nedali.“ Lucien si zacpal nos.

„Zato ho převlékli. Musíme ho dostat ven.“

„Cože? To nemyslíš vážně. Nehodlám se ho dotknout. Je celý zelený.“

„Můžou tu být stopy. Něco, co se přehlédlo. Vyndáme ho a položíme na oltář.“

Lucien se překonal. S nejvyšším znechucením uchopil svého bývalého nadřízeného za prostý mnišský hábit, kterým ho vybavili po smrti. Původní, výrazně dražší oděv si mezi sebou nejspíš rozdělili pohrřbívací.

Tělo bylo na dotek rozměklé, jako z tvarohu. Přenesli ho na oltář, Konstantin připevnil pochodeň na blízký stojan. Začala prohlídka.

„Ty máš zkušenosti se soudním lékařstvím?“ zajímal se Lucien a otíral si ruce do oblečení. Nepomáhalo to, stále cítil v prstech rozměklou mrtvolu.

„Hm.“ Neměl. Asistoval při pár prohlídkách, to bylo všechno. Přesto se do věci pustil s vervou. Hledal něco zvláštního.

„Nevím, co chceš najít,“ pokračoval Lucien v reptání. „Pitomý nápad“ Dominikán prozkoumal trup a přesunul se na krk. Bez mrknutí odhrnul plesnivější vous. Musel se mrtvému po smrti prodloužit. Stejně jako vlasy a nehty. „Mám to!“ Vykřikl. Tady dole je nikdo nemohl slyšet. „Podívej.“ Pod odhrnutými vousy se na krku táhla široká jizva.

„Od ucha k uchu,“ vydechl Bretonec.

„Žádné utopení. Podříznutí. To dává celé věci jiný rozměr.“

Lucien věděl, o čem je řeč. Ošetřující lékař musel být slepec. Nebo lhář.

„Aspoň víme, co dál,“ řekl tiše.

Edmond zaklepal. Uvnitř bylo živo, děti křičely a rodiče se hádali. Pravá italská domácnost. Ve dveřích stanul unavený mužík středního věku s opáleným obličejem. Netvářil se příjemně. Chvilí přemýšlel, koho to má vlastně na očích.

„Albano! Nepoznáváš mě?“ Edmond se nahnul dovnitř dřív, než stačil překvapený obchodník říct jediné slovo.

„No jistě, pan Edmond!“ rozpomněl se s úlevou muž, kterého nezvaný host oslovoval Albano. Pocítil úlevu. V tuhle hodinu obvykle neklepali kamarádi. Ve městě jich ostatně moc neměl.

„Co potřebuješ tak pozdě, pane?“ zajímal se Ital, když vedl hosta do jídelny. Trojice dětí na okamžik zmlkla. Další, kdo seděl u stolu, byla žena s utrápeným výrazem.

„Na co zíráte?“ houkl na ně pán domu. „Parchanti, klidte se nahoru. Ty ženská, naliž nám něco ostřejšího.“

Edmond se pokusil usmát. „Skvěle, něco ostřejšího. To budu potřebovat.“

Posadili se ke stolu. Manželka dětí s křikem vyhnala a zamkla do pokoje. Nalila jim do poháru víno ze slunného Toskánska. Albano Bembo, šťastný kupec,

nešťastný otec a manžel, se oddal nostalgii a vzpomněl si na dobu, kdy v tom krásném, bohatém místě plném vinných hroznů začínal kariéru.

„Jak jdou obchody?“

„Špatně,“ postěžoval si Albano jako správný obchodník. „Všechno se hroučí, transfery se zasekly. Piráti v žoldu muslimů blokují přístavy, benátské a janovské lodě se navzájem potápějí, občas se ještě objeví mor... Všichni se bojí. Obchod se kazí. Zvláště tady, na pevnině.“

„Proč zrovna tady?“

„Že se ptáš.“ Albano Bembo se zatvářil mimořádně kysele a víno za to neneslo žádnou zodpovědnost. „Je tu zmatek. Bordello, řekl bych po našem. Přetlačují se Řekové s Franky z Achájského knížectví, Turci dělají nájezdy. Všude jsou lupiči a zloději, takže se nedá skoro nic dovážet. Budu muset vypadnout jako většina ostatních, jestli nechci chcípnout hladu.“

„Nevypadáš, že by sis žil tak špatně.“

Obchodník bezradně rozhodil masité ruce. „Sem tam se něco najde. Člověk se o sebe musí postarat sám. Ale to není důvod, proč jsem přišel z krásného, bohatého Toskánska. Přišel jsem za obchodem a utíkal před morem. Mor si nás tu stejně našel a obchod vážne.“

Edmond zastrčil ruce pod stůl. Nemůžu pořád pít, domlouval si. Marně. „Vlastně jsem tu kvůli tomu, cos naznačil před chvílí. Že se najde i něco jiného než obyčejný, poctivý obchod.“

„Poctivý obchod?“ vyprskl Albano Bembo. „Neznám poctivý obchod. Obchod je obchod. Jde o peníze, pane édile. Což mi připomíná, slyšel jsem, že už žádný édil nejsi. Pro chlapa jako ty bych měl zaměstnání.“

„Díky, nemám zájem.“ Edmond věděl, jaké zaměstnání má na mysli. Pašování zbraní, vydírání, vybírání výpalného. Albano Bembo nebyl obyčejný kupec. Trochu ho překvapovalo, že nemá doma tělesného strážce, ale nejspíš tu někde bude. Nenápadný, neviditelný.

„Spíš mě zajímalo něco jiného. Jistě jsi zaslechl, co se stalo v neděli.“

Obchodník horlivě přikyvoval. „Nešťastná událost, tragická pro všechny spořádané občany města.“

„Trochu jsem se o to zajímal. Víš, čím despotu pobodali?“

Albano nasadil výraz říkající Jak bych to zrovna JÁ mohl vědět? Zavrtěl hlavou.

„Úzkou dýkou s trojhrannou čepelí, vrah ji nechal na místě činu. V italštině se tuším nazývá stiletto. Mohlo by ti to něco říkat.“

„Něco mi to říká,“ připustil obchodník. „Krásná věčička. Probodne i železo. Divím se, že pana Manuela na místě nezabila. Muselo ji držet pořádné nemehlo.“

„Máš v tom prsty, Albano? Nebo tvoji lidé?“ uhodil na něj Edmond.

„Nevím, o jakých lidech mluvíš,“ vykrucoval se Albano Bembo. „A co se staráš? Už nejsi žádný édil, žádný vyšetřovatel. Radši by ses měl zajímat o svou kariéru.“

„Přesně to dělám. Prefektura to neřeší, hodila to na cizince. Jenže já vím, že to nemohl udělat.“

Jeho hostitel se rozzářil. Kariéra, finance, to byly věci, kterým rozuměl. „Chápu! Chceš si zajistit zpátky místo, možná by tě mohl despota z vděčnosti jmenovat i prétozem. No, jelikož jsme byli vždycky přátelé...“

Tak bych to nenazval, pomyslel si Edmond.

„Něco ti prozradím. Já se o politiku nezajímám a vládce tohoto města mi nedluží ani florén. Jinak by byl jeho život v ohrožení.“ Obchodník se uchechtl.

„Ale kde jinde by vrah sehnal stilet než od tebe? Nikdo jiný sem tyhle věci nedovází.“

„Někdo by se určitě našel. A řekl jsem, že v tom nemám prsty. Neřekl jsem, že jsem tu věc někomu neprodal.“

Bývalý édil zatajil dech. Doufal, že jich neprodal celé bedny. „Pokračuj.“

„Obvykle si tyhle krásné věci nechávám pro sebe.“ Krásnou věcí myslíš vražedné zbraně? Zvrhlé. „Jsou drahé. Nedostatkové zboží. Ale v posledním případě se jednalo o významného občana s velkým uměleckým vkusem. Sháněl jsem mu celou řadu luxusních věcí. Předpokládal jsem, že to bude mít pro dekorační účely.“

„O kom to mluvíš?“

Albano Bembo se odmlčel. „Jak moc si ceníš svého kariérního postupu, pane?“ V očích se mu odrážely místo panenek drobné mince.

„Kolik chceš?“

„Jen se ještě trochu napij. Neříkám, že to musí být vrah. Mohl to být někdo úplně jiný, ne tak úctyhodný postarší muž. Ale je tu určitá pravděpodobnost...“

„Tak kolik?“

„Nechci peníze. Jsem skromný, vystačím si s málem. Třeba ti moje informace pomůže a já jsem od přírody přející muž. Pokud by ses znovu stal édilem nebo dokonce prétozem, nezapomeneš na svou vděčnost?“

Edmond přisvědčil bez rozmyslu. Už tak měl v hlavě dost vína. Zase.

„A jelikož víš, co je vděčnost, co je přátelství, určitě tě ani nenapadne šťourat se v mých věcech, že ne? Kdyby sis náhodou nebyl jistý, když by ses řekněme v něčem hrabal a nevěděl, že to souvisí se mnou, mí přátelé tě přijdou... upozornit. Udělají to jen jednou.“

„Vyhrožuješ mi?“ Edmond pevně stiskl v ruce hrdlo poháru. Kousky keramiky se rozlétly do všech stran.

„To nic, to nic, ona to uklidí. Ženská! Máš práci!“ Manželka se zjevila jako il spirito, aby posbírala rozbitý pohár. Jeho obsah pomalu schnul na Edmondově svátečním dubletu.

„Nevyhrožuju ti. Vůbec ne. Dávám si podmínku. Všechno na světě je obchod, pane. A já mám o ten svůj velkou starost. Možná tu dlouho nezůstanu, ale možná se časy zlepší. Přece jsme spolu vždycky docela vycházeli, nebo ne?“

Dalo se to tak říct. Na ctihodného pana Albana Bemba se nikdy nic nenašlo. Všechny důkazy stejně jako svědci nevysvětlitelně mizely a ztrácely se. Edmond si byl jistý, že Albano hromadně podplácel jeho podřízené. Díky jejich vzájemnému obchodu by mohl dost ušetřit.

„Souhlasím,“ řekl nakonec. „Nemám co ztratit. Čest už jsem ztratil dávno.“

„Netrap se tolik s tou svou drahou,“ radil soucitně obchodník. „Žena je jako rostlina. A správný muž musí být jako zahradník. Pořádně ji okopávat.“ Názorně to demonstroval na vlastní choti.

„Slíbil jsi to jméno, Albano. Nestojím o lekce z filozofie.“

Albano Bembo se zavrtěl na židli. „Arkadios Komnénos.“

Samozvaný vyšetřovatel vytřeštil oči. „Starý Komnénos? Potomek dávných císařů? Není nejspíš úplně normální, ale...“ Došla mu slova.

„Popravdě jsem si myslel, že chce tím stiletlem zapíchnout svou mladou paničku. Šušká se o ní ledacos, prý si to rozdá třeba s kozlem, aby udělala manželovi ostudu. Je jí odporný. Však je taky o dobré dvě generace starší.“

Edmond si promnul bradu. „Začínám se rýpat ve vyšší společnosti.“

„Máš, co jsi chtěl,“ pokrčil rameny Albano. „Dej si ještě víno.“

Dal si. Tváře měl zarudlé od pití i od přemýšlení. To první mu šlo výrazně líp.

Dotyčný lékař nebo felčar, chcete-li, se jmenoval Eusebios. Přátelé mu familiérně přezdívali bustuarius, brusič. V nabroušených nožích se vyžíval a nějaké to říznutí či uříznutí dokázalo vyléčit každou nemoc. Patřil mezi vyhlášené osobnosti města, proto nebylo těžké se na něj doptat.

Stačilo pár drobných.

Eusebios Brusič musel spát. Usuzovali tak podle toho, že přišel otevřít v noční košili. Kromě toho přišel otevřít se samostřílem. Sklonil ho, když spatřil dva muže v mnišských kutnách na prahu vlastních dveří.

„Nemám žádné peníze pro chudé,“ zavrčel a chystal se jim zavřít před nosem. Byli rychlejší. Dveře se zavřely až za nimi.

Větší mnich, ze kterého šel strach už při pohledu na jeho rozměry, si prohlížel ozdobné gobelíny na stěnách.

„Takže ty nemáš žádné peníze pro chudé.“ Neřekl to zvlášť přísně, ale Eusebiovi z toho naskočila husí kůže.

K čertu, už lezou i do baráku, nadával v duchu.

„Ale kvůli tomu jsme nepřišli,“ řekl druhý mnich s dobře slyšitelným přízvukem.

„Tak co tu chcete?“ Felčar zase výhružně šermoval se samostřílem. Větší mnich mu ho bez obav vzal a položil na zem.

„Neohrožuj zbraněmi bezbranné služebníky Boží, synu.“

„Nebo si ji příště nabij, než ji někomu strčíš pod nos,“ dodal druhý mnich.

Eusebia polil pot. Možná to nejsou mniši, možná se za ně přestrojili. Možná ho přišli zabít nespokojení pacienti. Nebylo to nemožné, ačkoli většina z nich nebyla ve stavu, kdy by si mohli jít po zákroku stěžovat.

„U svatého Eusebia, co tu chcete?“ vyjekl strachy. „Nahoře spí žena a děti! Malé děti, rozumíte?“

„Nemáš žádné,“ odušil velký mnich. „Přeptali jsme se na tebe.“

Sundali kápě. Menší bratr odhalil nejen cizí přízvuk, ale i nepochybně cizí křtící světlých vlasů kolem tonzury.

„Jsem bratr Konstantin,“ prohlásil velký mnich.

„Lucien de Rohan, k vašim službám,“ řekl ten druhý. Jistě, Frank. Musí to být Frank. A Frankové jsou ještě krutější než doktoři.

„Svatý Nikefore!“ zvolal Eusebios zvaný Brusič. Třásl se mu hlas. „Proč jste tu?“

Cizinec Lucien se ušklíbl. „Svým způsobem kvůli tomu světcí, kterého voláš.“

„Kterého se opovažuješ volat,“ opravil svého společníka bratr Konstantin.

„Právě tam jsme měli tu čest spatřit tělo otce Isidora, papežského legáta. Ohledával jsi jeho mrtvolu po tom, co byl hanebně zavražděn.“

Felčarovi se rozšířily zorničky. „Ta-takže...“ koktal. „Takže vy jste ten vrah!“

Ustoupil, až hlavou narazil do stěny. Zoufale si přál, aby byl stále ve snu. Aby se za chvíli probudil zpocený a vyděšený, ale živý.

„Nejsem ničí vrah a ty to víš. Právě proto jsme tu.“

„Nevím, o čem mluvíte. Vůbec nevím, o čem mluvíte!“

Bratr Konstantin ho chytil pod krkem. Zrudl zlostí, zatímco jeho oběť zbledla strachem.

„Řekni, co víš, podvodníku. Neublížuju nevinným lidem, ale ublížit tobě by nebyl hřích.“

Lucien zůstával v klidu. „Pusť ho, bratře. Takhle nemůže mluvit. To ráno, co tě zavolali, abys určil příčinu smrti, jsi tvrdil, že se otec Isidor utopil ve vlastních zvratkách. Respektive byl utopen.“

Vyslýcháný hlasitě polkl.

„To sis nevšiml, že legát měl podřezaný krk z jedné strany na druhou? Měl sice vous, ale ten musel být zmáčený krví, krev musela být i v tom džberu, kde ho našli. A právě ty jsi pak ohledával mrtvolu, možná ji pak také strojil a oblékal.“

„Nic jsem nevěděl! Přisahám!“ křičel Eusebios, jako by se vařil v pekelném kotli.

„Křivá přísaha,“ vyprskl bratr Konstantin a znovu popadl felčarův krk. „Dvaadvacet otčenášů.“

Profesionální deformace, pomyslel si Lucien.

„Mého přítele dokážou některé věci rozzlobit. Neradil bych ti klít, křivě přísahat, nadávat, brát nadarmo do úst jméno Boží...“ vypočítával oblíbené hříchy dominikánského bratra.

„Kriste!“ zachrchlal Brusič.

Mnich zafuněl zlostí.

„Přesně o tomhle mluvím,“ pokračoval Lucien. „Radši nám řekni, proč jsi označil za příčinu smrti utopení místo podřezání. Musí to mít nějaký smysl. Měl bys nám to říct, bratr Konstantin by ti jinak mohl udělit velmi nepříjemné pokání.“

Felčar divoce zakýval hlavou na znamení souhlasu. Pokud to nebylo způsobeno tím, jak s ním dominikán třásl. Vrátil se nohama na zem a lapal po dechu. „Věděl jsem o tom, že se papeželec neutopil,“ přiznal Eusebios. Jednou rukou se opíral

o zeď, druhou se držel za krk. „Nemohl jsem nic říct. Vyhrožovali mi. A taky platili.“

„Kdo?“ dorážel Lucien. „Kdo ti vyhrožoval?“

„Nevím přesně. To ráno... ráno, co mi řekli, abych se šel podívat na mrtvolu. Každou chvíli se chodím koukat na mrtvoly. Ještě než jsem odešel, dorazil ke mně němý eunuch a předal zapečetěnou zprávu a váček mincí. Ve zprávě stálo, že musím mlčet. A že pokud to neudělám, zpřelámou mi vaz. To se špatně léčí.“

„Tolik ses bál nějakého eunucha?“ zavrčel dominikán. „A anonymních vzkazů, že jsi lhal a zanedbával svoje povinnosti, podvodníku?“

„Jistě, bál jsem se! Takovéhle vzkazy neposílá nějaký žárlivý soused. Posílají je mocní a bohatí lidé. Kdo jiný si asi může dovolit kleštěnce jako poslíčky? Krom toho jsem byl ve finanční nouzi.“

Bratr Konstantin se zamračil. „Teď jsi v mnohem větší nouzi.“

„Takže netušíš, kdo mohl ten vzkaz poslat?“ zapojil se Bretonec. „Prostě jsi jen tak uposlechl. Nejspíš to nebylo poprvé.“

„Občas... občas se to dělá. Není na tom nic špatného, jsem jenom lékař a ty platíš mizerně.“

„Když nevíš kdo, mohl bys nám aspoň říct proč. Proč zakrývat podřezání? Vysvětlí to nám, laikům.“

Eusebios se kousl do rtu. Bázně obrátil oči k oběma nezvaným hostům. „Na to nemusíte být doktor, aby vám to došlo. Viděli jste tu práci? Do hloubky, širokou a pevnou, skoro umění. Taky občas experimentálně řežu a...“

„To si ušetři.“

„Krevní msta. Takhle se zabíjejí rodinní příslušníci, je to věc cti.“

Frankové si vyměnili krátký pohled.

„Ale nemusí to být ono!“ dodal rychle felčar. „Vůbec to nemusí nic znamenat, já jen... spekulace!“

Lucien prohrábl záhyby svého oděvu a po chvíli našel, co hledal. Zlato se zalesklo ve světle svící.

„Tenhle prsten. Podívej se pořádně. Patří Michaloliakům?“

Eusebios vyprskl nervózním smíchem. Oči se mu zalily hysterickými slzami. „To by vám poděkovali! Že prsten jejich odvěkých nepřátel Kazimiů patří Michaloliakům!“

„Ten parchant,“ zaklel Lucien. Schoval prsten zase zpátky. „Musíme jít.“

Eusebios zvaný Brusič nevěřil svému štěstí. Vyvázl s pár modřinami z tak nebezpečné situace. A chlubil by se odvážnou historkou spoustu let, kdyby ho o čtyři měsíce později nezabil mor.

Kapitola desátá: Znovu do paláce. Despota mění názor. Odměněný prétor. Vrah opět uniká.

Vězeň sedící v přijímacím sále avignonského paláce o sobě dal poprvé v průběhu vyprávění vědět. Přímo mezi kardinály, preláty, úředníky, velvyslanci a dalšími významnými hosty si totiž uplivil na pečlivě vyleštěnou mramorovou podlahu.

„Uplácení. S tím nemám nic společného. To je nečestné.“

„A vraždit je čestné?“ opáčil kardinál du Cros.

„Navíc služebníky Svatého Otce,“ přisadil si de Beaufort. Dal do věty veškeré opovržení, kterého byl ve svém věku schopen.

„V jeho případě ano. Byl to hnusný...“

„Dost,“ přerušil je Lucien. Ještě mi to celé zboří, pomyslel si. „Na všechno dojde. Umlčte vězně.“

Gardisti obstoupili uvězněného a spolehlivě ho umlčeli několika dobře mířenými ranami. Papežský sekretář pokynul rukou bretonskému vypravěči.

„Všechno do sebe zapadalo. Měli jsme motiv, měli jsme vraha, nebo přinejmenším pravděpodobného vraha. Ten člověk, náš průvodce, nás dokonale obelhal svojí báhorkou o příbuzenství. Přitom to byl právě on, kdo vraždil. Muž z rodu, který na hlavu otce Isidora vyhlásil krevní mstu.

Nevěděli jsme proč, ale to nebylo důležité. Všechno jsme však měli zjistit.

Jenže... jenže jak ho najít? Průvodce Alexandros, vrah, bydlel jako ostatní úředníci v paláci, uprostřed vojáků a stráží. Navíc s očima na stopkách od té chvíle, co

došlo k útoku na despotu. Museli jsme to někomu oznámit, někomu předat důkazy a svědectví. Nezbývalo nám nic jiného, než se vrátit do kláštera a poradit se s opatem.“

U klášterní brány probudili Konstantin s Lucienem bratra, který ji měl hlídat. Protřel si oči a vpustil je dovnitř.

Klášterní dvůr byl po posledních večerních a před prvními ranními modlitbami neskutečně tichý. V mnoha ohledech připomínal hřbitov. Prošli přes něj kolem potměných cel, proplekli se mezi spícími těly koček a Konstantin zabušil na dveře do soukromé cely opata Athanasia.

Dost možná tím vzbudil celý klášter.

Athanasios nespal. Otevřel jim s ustaraným, unaveným výrazem. U stolu seděl Edmond, v rukách svíral prázdný pohár.

„Zakázal jsem mu další víno,“ vysvětlil šeptem opat.

Pozdravil je letmým kývnutím hlavy. Lucien by si trochu sladkého nápoje nechal líbit, ale neměl zas tak kruté srdce, aby popíjel příteli pod nose. Mimochodem dosti napučenýmnosem.

„Co se stalo?“ oslovil ho. Zbytečná otázka. Bylo to jasné.

„Vyhodili mě,“ zasténal chraptivým hlasem Edmond.

„Snad ona tě vyhodila.“

„Ona taky.“ Zvedl prázdný pohár k ústům, jako by lupal po poslední kapičce. Žádná nezbývala. „Šel jsem po stopách toho atentátu. Zjistil jsem, co je zač vražedná zbraň, taky komu patřila... Arkadiovi Komnénovi, tomu bohatému dědkovi! Vydal jsem ho navštívit, ale ani mně k němu nepustili. Prý, že jsem opilý. Ať přijdu druhý den.“

Lucien si dokázal představit, jak to bylo dál. „A potom tě vyhodila ona.“

„Protože jsem byl opilý.“

„Nemáš se ožírat,“ řekl bez obalu Konstantin. „Kdyby ses radši modlil.“

Edmond prudce trhl hlavou. „Myslíš, že jsem to nezkoušel? Ale nic jsem neslyšel. Nic.“

„Tak ses nemodlil dost.“

Zoufalý muž sevřel hlavu v dlaních. Nejspíš usnul. Nechali ho na pokoji, spánek mu nemohl uškodit.

Otec Athanasios šeptal, nechtěl svého přítele vzbudit. „Mám novinky od několika bratří, co včera navštívili palác. Díky všemohoucí milosti Boží a přímluvě světců se pan Manuel probudil. Snad se začíná uzdravovat.“

„Právě včas,“ poznamenal Lucien. „Z jeho felčarů budou boháči.“

„Z těch hrabivců a zlatokopů? Nemají na tom žádný podíl. Celé moje společenství usilovně prosilo za uzdravení. Na rozdíl od jiných. A ještě jedna zpráva. Paní Theodora se vrátila.“

V Lucienovi zatrnulo. Pokusil se nedat nic najevo. „Takže otec už nemá nic proti tomu, aby tu pobývala?“

„Zřejmě má pocit, že máš dost jiných starostí, když tě chce chytit celé město.“

„Než si začnete vylévat srdce,“ přerušil je Konstantin, „také my máme novinky.“

Lucien rozmrzele přisvědčil. „Víme, kdo zavraždil otce Isidora. Nebo máme přinejmenším silné podezření. Ale nevíme, co dál. Těžko si půjdeme do paláce popovídat s vysoce postaveným úředníkem o tom, jestli náhodou není vrah.“

Opat sepjál ruce. „Víte toho hodně?“

Přisvědčili.

„Nevím, jestli mám dost vlivu. Míval jsem, ale teď palác ovládají nepřátelé. Bojím se, že mě k Manuelovi nepustí.“

Bretonci zajiskřilo v očích. „A co k Theodoro?“

Domluvit schůzku s princeznou nedalo opatovi mnoho práce. Poslal za ní dva mladé bratry, kteří ji pozvali do kláštera na společnou modlitbu jako dík za uzdravení jejího strýce. U jiného dítěte Matthaia Kantakouzena by to byla provokace; nebýt uzdravení, mohl jejich otec vládnout městu. Ale Theodora měla strýčka Manuela raději než většina rodiny.

Jako členka panovnické dynastie a donátorka měla povolen exkluzivní vstup do klášterních prostor. Přesto na ni mnozí bratři pohlíželi s nedůvěrou. Když procházela po boku opata a osobního zpovědníka zahradou, mniši zvedali hlavy od rozdělané práce a civěli.

Naštěstí byla Theodora zvyklá, že na ni muži civí.

Uvnitř Athanasiova příbytku čekalo překvapení. Vstříc jí vyšli dva muži. Pouze dva, Edmond se vypařil ještě během noci, podle obecného mínění prosit u dveří své milé. Theodora poznala cizince okamžitě. Zakryla si ústa.

„Athanasie!“ ohradil se zpovědník. „Co má tohle...“

Lucien postával se svěšenou hlavou, jednu ruku za zády. Obvykle ho ženy nepřiváděly do rozpaků, to měla být jeho práce. Takle to dokázala.

Theodora se ovládla. Vysekla dřevěnou úklonu. „Pánové...“

Oba muži podle zvyku naznačili polibek ruky. Lucien se musel hodně přemáhat, aby polibek pouze naznačil. Nedíval se do černých očí, které ho probodávaly.

„Paní, tohle je naprosto mimořádná situace,“ vysvětloval Athanasios. Ve tváři úplně zrudnul.

„To rozhodně, když tu stojíme s člověkem usvědčeným z vraždy,“ utrousil zpovědník.

„Zrovna ty musíš dobře vědět, že nejsem vrah,“ odsekl Lucien.

„Jsi Frank. To stačí.“

„Pánové, prosím!“ Opat se je snažil uklidnit. Směšně přitom šermoval rukama. „Právě o vraždu jde, právě o ni! Jaké utrpení musel snést nevinný, když byl vystaven útlaku, pronásledování. Jak říká svatý Pavel...“

Theodora mu skočila do řeči. „Otče, já... já nemůžu. Už jsem to říkala, nemůžu mu dosvědčit alibi.“

Tahle věta nepatřila do světa romantických představ, v jejichž rovině Lucien o Theodorě mnohokrát přemýšlel. Pocítil nejen stud, ale také zlost. Hlavně zlost.

„Nemusíš nic dosvědčovat,“ řekl bratr Konstantin. I on musel cítit roztrpčení. Stačilo by jediné její slovo a celá záležitost mohla být uzavřena.

Zpovědník vypísl smíchy. Jeho hlas se vůbec podobal pištění krysy. „Jistě, vy už jste totiž určitě našli vraha.“

„Našli.“ Všechny pohledy se upřely na bratra Konstantina.

„Máme důkazy,“ připojil se Lucien. Vztek šel na chvíli stranou. „Zjistili jsme, že otec Isidor nezemřel utopením, byl zručně podřezán, jak je zvykem u krevní msty. Že felčar na něčí příkaz tuto věc tajil. A že otec Isidor nebyl Korsičan, jak o sobě rád rozhlašoval. Byl Řek, navíc Řek z rodiny, která je odvěkým nepřítelem jiné rodiny. Otec Isidor byl Kazimi.“

„A co to má znamenat?“ odsekl zpovědník. „Koho to má obviňovat?“

„Zaprvé to zprošťuje viny Luciena. Už jen proto, že neměl žádnou vhodnou zbraň a že by takovou práci nedokázal provést. A zadruhé, na místě činu jsme potkali Alexandra, našeho bývalého průvodce a městského úředníka. Hledal jakýsi prsten, který prý patřil jeho rodině. Přistižen při činu si vymyslel chatrnou báchorku, že je synem zavražděného. A my mu uvěřili, protože jsme neznali jeho motiv. Teď ho máme.“

„Dost chatrné důkazy,“ trval na svém zpovědník. „Co znamenají výpovědi svědků, jako jste vy dva? Proti počestnému úředníkovi?“

„Doufám, že dost na to, aby si s ním chtěla úřední moc promluvit,“ řekl Lucien. „Despota Manuel požadoval, abychom se očistili. Tohle by mu mohlo stačit.“

Theodora upírala pronikavé černé oči do stropu. Rty měla pevně sevřené. „Takže proto potřebujete mě. Chcete, abych usvědčeného zločince dostala ke svému strýci.“

Bratr Konstantin zavrtěl hlavou. „Ne. Stačí, když tam dostaneš mě.“

„Půjдете oba nebo nikdo. Ať Manuel rozhodne o tom, jaký osud vás čeká. Ale neopovažujte se zmínit o čemkoli... osobním.“

Jistě, prolétlo Lucienovi hlavou. Jak bychom mohli? Ve snech jsi byla jiná, Theodoro. I v tu naši jedinou společnou noc.

Protesty ani argumenty nebyly zpovědníkovi nic platné. Paní rozkázala, rozkaz musí být splněn, a tak byli dva neznámí řeholníci z kláštera Brondocheion zapojeni do doprovodu, který čekal před branou. Ostatní služebníci se šeptem dohadovali, co to znamená.

Rozhodnutí navštívit strýce otec Theodoře nepovolil, ale ani nezakázal. Muselo k tomu dojít dřív nebo později. Matthaia Kantakouzena navíc momentálně tížily jiné starosti, než byla jeho dospívající dcera. Vrtalo mu hlavou, jak si zajistit vliv, když jeho bratr přežije. Zatím se zdálo, že je na tom zdravotně čím dál líp.

Theodoře v přístupu do paláce samozřejmě nikdo nebránil. Stráže se hrdě napjaly k pozdravu a zasalutovaly, každý úředník, který je míjel, prokázal úctu poklonou. Nikoho nezajímalo chumel dvorních dam, písařů, mnichů a dalších služebníků obklopující nosítka se vznešenou návštěvou. Všichni věděli, kdo trůní za šarlatovými záclonami.

„Pan Manuel je na tom stále špatně,“ vysvětloval eunuch nesoucí titul praipositios, což byla jedna z nejvyšších úředních funkcí. Doprovázel nosítka jako pes svého pána.

„Stejně ho chci navštívit,“ řekl hlas zpoza záclon. Eunuch pokrčil rameny.

Stanuli před soukromými komnatami. Dál nemohli pokračovat všichni.

„Račte,“ nabídl eunuch ruku dívce sestupující z nosítek.

Odmítla ji a vystoupila sama.

„Můj zpovědník a dva řeholníci půjdou se mnou.“ Oznamovací tón v jejím podání splýval s rozkazovacím. Lucien se hořce usmál. Za jistých okolností ji rozkazování přecházelo.

Mniši vystoupili z doprovodu, oba stále s tvářemi zahalenými. Bylo to neslušné, ale nutné. Společně vstoupili. V komnatách despoty Manuela bylo ještě větší horko než jinde. Ve vzduchu se vznášel odér kadidla smísený s pachem vonných masť a balzámů. V takovém prostředí bych taky umíral, pomyslel si Lucien.

Sám despota ležel na posteli pokryté hedvábím. Rány měl obvázané a tvář bledou, ale podle hlasu se dalo soudit, že nabírá síly. Vášnivě se hádal s mužem u jeho postele. Hlas toho druhého připomínal ženské hašteření. Falešnému řeholníkovi přejel mráz po zádech.

„Musíme znovu prozkoumat kláštery, můj pane,“ naléhal prétor. „Určitě skrývají vašeho vraha!“

„To určitě. Proto jsi v nich nic nenašel. I když jsi jejich klid narušil bez mého svolení. Vypadni. Dokud nebudeš mít výsledky.“

Prétor se prudce otočil k nově přichozím. „Co tu...“ začal. Vzápětí se opravil. „Odpusťte, madame, všechno to vyšetřování a problémy.“

„Jděte,“ odbyla ho princezna.

Olympos se uklonil a chystal se zmizet. Namísto toho se zastavil u veliké postavy bratra Konstantina. Mohl mít kápi, ale jeho vzhled stejně vzbuzoval zájem.

„Ty...“ Dřív než mohl kdokoli zareagovat, strhl Konstantinovi kapuci z obličeje. „Ty!“

„Nejenom on.“ Druhý, nenápadnější mnich odhalil tvář i světlé vlasy. Olympos zalapal po dechu.

„Co to má znamenat?“ Panovník z postele sledoval celou scénu. Byl stejně zmatený jako jeho podřízený.

„Zrada!“ zavřeštěl Olympos. „To znamená zradu! Chtěli vás zavraždit, a když se jim to nepovedlo, přišli si pro vás rovnou do paláce!“

„Nikoho jsem nezavraždil,“ sykl Lucien. „Ale možná to změním, pokud nesklapneš.“

„Co to má znamenat, dítě?“ zopakoval prudce despota Manuel. Marně se snažil posadit na lůžku, rány byly příliš bolestivé.

„Buď v klidu, strýčku, všechno ti vysvětlím.“ Theodora přestala nečinně stát a přistoupila k posteli svého příbuzného, aby vzala do dlaní jeho studené ruce.

Dovnitř nakoukly strážce, přilákal je hluk. Despota je gestem odvolal.

„Jsou nevinní, strýčku, vím to.“

Manuel se jí vytrhl. V očích měl led. „Takže je to pravda, co se šušká. Že ty, skoro moje dcera, ses zapletla s Frankem.“

„Ne!“ zalhala Theodora přesvědčivě. „To je pomluva. Ale můj přítel, opat Athanasios, je za mnou přivedl. Jeden z nich byl nespravedlivě obviněný, pátrali po něm všude.“

„A nakonec se vypátral sám.“ Olympos držel zženštilou ruku na meči. Střídavě si měřil pohledem bretonského rytíře a dominikánského mnicha.

„Jak to víš, že je obviněný nespravedlivě? Ať se prokážou,“ vyzval je despota. „Naposledy neměli nic. Všichni se shodli, že ten Frank zavraždil papežského legáta. Proč bych tomu neměl věřit?“

„Nevěříte tomu,“ Lucien přistoupil k lůžku. V prstech svíral zlatý kroužek. „Přinutili vás tomu věřit. Je to jednoduché, svalit vinu na někoho, kdo nemá zastání ani důkazy. Ale já už je mám.“

„Jsou to lháři! Neposlouchejte je, můj pane. Všechno nasvědčuje, že...“

„Jsem nevinný. Lékař lhal. Otce Isidora neutopili, podřezali ho. Tak zručně, jako se to děje jen při rodinné mstě. Otec Isidor byl Řek, měl jsem to rozeznat už dřív. Navedl nás správně na místo, kde přistát, přestože v téhle zemi údajně nikdy nebyl. Mluvil řecky mnohem líp, než tvrdil, zvláště v opilosti. A jeho neustálý strach z cesty sem naznačoval hodně... V neposlední řadě měl tento prsten. Nenosil ho na ruce, to by bylo příliš nebezpečné. Místo toho jej ukrýval, věděli o něm pouze jeho blízcí služebníci. Přesto neutajil svůj původ z rodiny Kazimiů, protože tady u vás narazil na muže z rodiny, která ho stíhala krevní mstou. Na kněze Alexandra.“

„Nesmysl!“ pištěl Olympos. „Obviňují muže z dobré rodiny. Z dobré rodiny...“

„Michaloliaků,“ doplnil sám despota. „Nepřítel Kazimiů. Slyšel jsem o tom. Desítky let stíhala jedna vražda druhou, ani sám nevím proč. Syn jedné rodiny zavraždil otce druhé rodiny proto, že ten zavraždil jeho otce. Přestalo to před třiceti lety, byl jsem sotva dítě. Mladý muž z rodiny Kazimiů zavraždil vraha svého otce, patriarchu druhého rodu. A utekl. Nikdo ho nenašel, nakonec se po něm přestalo pátrat.“

Lucien přikývl. „A teď se objevil, na příkaz samotného papeže. Je to paradoxní, že poslal nevědomky svého oblíbence na smrt. Výmluvy byly marné, viděl jsem to na vlastní oči. A pravdu jistě přiznat nemohl. Bůh sám ví, jestli se nechal pokřtít v naší církvi, nejspíš zůstal až do konce svého života pravoslavný. Vymyslel si báchorku o korsickém původu a ve Francii nikdo netuší, jak mluví Korsičané. S těmi barbary nechce mít nikdo nic společného.“

„Jaká náhoda,“ zamyslel se Manuel, „že právě na mém dvoře narazil na syna zavražděného Michaloliaka, skrytě stále toužícího po pomstě.“

„Jaká náhoda,“ potvrdil Lucien jízlivě.

„Jak jste na to všechno přišli?“

„Usilovným pátráním. A tak trochu díky štěstí. Když se Alexandros dozvěděl jako my o rodovém prstenu Kazimiů, šel ho hledat na místo vlastního činu. Jenže v tu chvíli tam potkal nás. Popravdě jsme se nechali obelhat báchorkou, že je synem zavražděného a prsten patří jejich rodině. Bylo to slabé, ale my mu uvěřili, neznali jsme totiž motiv. Proč by měl něco takového udělat mladý, seriózní kněz? Proč by nám lhal? Šli jsme po špatné stopě politického zločinu. A přitom v tom byly obyčejné rodinné důvody. Stačilo zjistit pravou příčinu smrti otce Isidora.“

Despota Manuel krátce zatleskal. „Impozantní práce. Pod stálou hrozbou lidí, jako je on.“ Ukázal na přetora.

„Dělal jsem svou práci, můj pane. Jak můžete věřit těm lhářům? Hrají si s vámi a v rukách nemají nic než bezcenný kus kovu. Krom toho jsou pořád odpovědní za pokus o vaši vraždu. Musí jít pod sekyru.“

„V době vraždy jsem trpěl záchvaty bláznovství v brondocheionském klášteře. Potvrdí to všichni ctihodní bratři.“

„A co on?“ Olympos ukazoval v hysterickém záchvatu hněvu na bratra Konstantina. „Co on? Proč to nemohl být on?“

„Mě by těžko tvůj vládce nepoznal, červe,“ zchladil poslední naděje dominikán. „To ty půjdeš pod sekyru. Tentokrát pořádně.“

„Pod sekyru nepůjde nikdo,“ rozhodl vládce. „A nedojde ani k jiným formám poprav. S výjimkou Alexandra Michaloliaka za sprostou vraždu. Nečestnou vraždu. Kdyby byl pravý muž, pomstil by smrt svého otce a vydal se mi na milost.“

„A co bude se mnou?“ kňoural prétor. „Uvítáte mě u dvora? Jmenujete mě silentiariem?“

„Ne. Ale mám pro tebe skvělou novou funkci. Budeš správcem Athén.“

Olympos se málem rozvzlykal. „Vždyť Athény jsou ve franských rukách! Pod ochranou katalánských hord!“ Hněv už zcela vystřídalo čiré zoufalství.

Manuel s obtížemi pokrčil rameny. „Musíš se trochu snažit. Teď máš vysokou funkci. Použij své vlastní finanční prostředky, najmi vojsko, dobij Athény. A nyní nás opusť. Máš důležitý úkol.“

Olympos se prkenně uklonil. Na dobře udržovanou pokožku hýčkanou mnoha mastmi a balzámy dopadly první slzy.

„Nezklam mě,“ dodal despota zlověstně. „A pošli sem mého praipositia. Budeme mít práci.“

Právě jmenovaný správce Athén se rozplynul v oparu slz a zklamáných nadějí. Jeho místo u vládcova lože zaujal eunuch a praipositios dřív, než mu bylo řečeno. Podle svého zvyku poslouchal za dveřmi.

„Přejete si,“ nabídl formálně své služby, ačkoli předem věděl, jaký příkaz bude následovat.

„Najděte a zatkněte Alexandra Michaloliaka. Vy víte, o koho se jedná.“

„Vím,“ připustil eunuch. „Ale nemohu ho nechat zatknout, můj pane. Dnes ráno zmizel.“

Despota zaklel a sípavě se rozkašlal. Theodora se ho marně pokoušela uklidnit.

„Už toho mám dost,“ zajíkal se. „Celé téhle kauzy. Zjistěte, kde je.“

„Myslím, že vím, kde je,“ ozval se bratr Konstantin. A sdělil své domněnky.

„Odjíždíš,“ konstatovala princezna Theodora a pohladila hnědáka, jenž se měl v příštích dnech stát Lucienovým nejbližším společníkem. Ve stájích se usilovně hřebelcovalo.

„Odjíždím. Nenechám tuhle záležitost Řekům.“

Theodora přísně sevřela rty. Nedokázala se dívat svému bývalému milenci do očí. „Nejsme tak špatní, jak si myslíš.“

„V noci býváte přívětivější,“ odvětil Lucien. Ani on se nechtěl dívat do očí, které ho vytrvale zapíraly. Místo toho s předstíraným zájmem pozoroval, jak mu služebnictvo připravuje koně. Konec darovaného samotným vládcem města. Vsadil by se, že si po návratu dárek vezme zase zpátky.

„Nedáš pokoj.“

„Nejsem kněz, abych rozdával pokoj.“

Theodora si povzdechla. Nakonec možná měla srdce. „Nemohlo to vyjít.“

„Nemohlo,“ souhlasil Lucien. A pak si dodal odvahy. Jediným intenzivním polibkem přímo na rty zdůraznil všechno, co cítil. S tímto rozloučením opustil stáj.

Princezna zůstala stát s otevřenými ústy, na nichž stále cítila cizí, veřejný polibek. S otevřenými ústy totiž zůstala stát také většina obecnstva z řad čeledínů a námezdních dělníků. Na rozdíl od princezny Theodory nezůstali mlčet dlouho.

Kapitola jedenáctá: Zpátky na Mani. Strach a zrada fungují. Mezi vesničany a fúriemi. Trpká cena uvěznění.

„Zbytečně nás napínáš, synu,“ obvinil vypravěče kardinál de Beaufort. „Prozradil jsi nám vraha, tak nezdržuj s jeho dopadením. V čem je to důležité? Viníka máme, proč to dál poslouchat?“

Kardinál de Beaufort nebyl jediný, kdo reptal. Také ostatní preláty a církevní představitele bolela záda z ustavičného sezení. Slyšení trvalo dlouho a nezdálo se, že by mělo brzy skončit. Někteří duchovní diskrétně odbíhali za příjemnější zábavou. V lepším případě se jednalo o jídlo a pití.

Vypravěče se překvapivě zastal panovačný du Cros. „Mám pocit, že mladý de Rohan tímhle vyprávěním sleduje ještě něco. Jsem zvědavý, co to bude.“

„Chci dokončit, co jsem začal. A dát prostor spravedlnosti,“ vyhnul se Lucien přímé odpovědi. „A snad vás to také inspiruje, pánové, jaký trest máte určit viníkům.“

„Viníkům? Použil jsi množné číslo, chlapče,“ vyštěkl starý de Chalus. Měl ve zvyku oslovovat chlapče všechny věkové kategorie bez rozdílu.

„Pouhé přeřeknutí. Ale nebojte se, pánové, blížíme se ke konci. Zvláště, když mne nebudete přerušovat.“

Sálem se rozlehl šepot o drzosti. Vypravěč na ně nebral ohled.

„Vyrázili jsme na cestu tam, kde se podle mínění bratra Konstantina ukrýval Alexandros z rodu Michaloliaků. A kde jinde by se mohl schovávat pravý Řek, pravil Konstantin, než u své rodiny?“

Posléze se ukázalo, že měl jako vždy pravdu. Chtěl jsem, aby nás doprovázel Edmond, ale hledal jsem ho po městě marně. Jako by se po něm slehla zem. Doprovázel nás tedy alespoň oddíl deseti kopiníků darovaný samotným despotou Manuelem. V jehož čele stál padovský kapitán Fabio Piazza, který mimochodem mluvil pouze italsky. Vůbec mu to nepřekáželo.“

Rodová vesnice Michaloliaků se nachází v horách nejjižnějšího cípu Mani, země neutěšená a nesmírně chudé. Jmenuje se Korogonianika a je to složité jméno i pro místní, z nichž si nikdo nevzpomene, podle čeho bylo pojmenováno. Oni sami by jej jistě nazvali nelichotivě.

Jižní Mani v mnohém připomíná poušť. Pramenů je zde málo, daly by se spočítat na prstech jedné ruky. Neteče tu žádná řeka, dokonce ani potok. Veškerou vodu získávají obyvatelé při jarních deštích a uschovávají v cisternách. Vyprahlá půda je neúrodná, neuziví jiná zvířata než kozy a pár ovcí. Nerostou na ní žádné stromy, které by dávaly plody. Jen kaktusy.

Chudobě místa odpovídá i úroveň bydlení. Vesnic je málo, s nízkými domy z kamene. Zvláštností jsou obytné věže, které si stavějí rodové klany. Místní obyvatelé by tvrdili, že jsou tu kvůli pirátům, kvůli Turkům, kvůli samotnému ďáblu, ale ve skutečnosti slouží věže mnohem víc regionálním půtkám. Málodky vychází jedna vesnice s tou sousední. Taková věž stála i ve vesnici Korogonianikaz.

Jezdci dorazili v pravé poledne, v době nejprudšího slunce. Nebylo divu, že se Manijci domnívali, že ďábel přichází o polednách. Pokud by strávili příliš času na slunci, mohl si pro ně skutečně přijít.

Kapitán Fabio Piazza si marně utíral pot z čela a ustavičně mlel jazykem, kterému rozuměl jen on sám. Podle intonace to musely být kletby.

„Cazzo! Putta! Scrofa!“ halekal nadávky jako správný Padovan, ale nebylo mu to nic platné. Rozhodnutí bratra Konstantina pokračovat i přes sílící sluneční žár mimochodem neproklínal jenom on. Koně se s námahou šplhali po kamenitých cestách a funěli jako býci na koridě.

„Finito!“ zvolal padovský kapitán. „Finito!“ Tomu rozuměli všichni. Stín! Seskočil z nebohého zvířete a odvedl ho do stínu zakrslého olivovníku. Během

chvíle se pod ním tlačila celá kompanie, přímo nad hlavami jim přístřešek okusovaly dvě kozy.

„Už tam musíme být,“ mumlal Lucien. Také on nesouhlasil s cestováním bez ohledu na přírodní podmínky a ještě víc odsuzoval vlastní rozhodnutí vypůjčit si ze zbrojnice zbroj. Hauberk a kusy plátů tížily už tak pořádně naloženého koně.

„Je to ta vesnice nad námi. Věž je vidět až sem.“ Přesněji řečeno dvě věže. Věž kostelní a věž obytná.

„Tady někde žila tvoje matka?“ zajímal se Bretonec o ožehavé téma společníkova původu.

Konstantin okamžik zvažoval, jestli odpovědět. „Blíž k moři, ve vesnici Marmari.“

Lucien využil příznivé nálady. „Vyprávěla ti matka něco o tom místě? O vyrůstání, seznámení se s tvým otcem?“

„Občas. Většinou toho moc nenamluvila.“

„Povídej, co vyprávěla?“

„Jak si hrála se sestrami na mořském břehu s kraby. Jak našla chobotnici. Jak musela nosit vědra s vodou z cisterny vzdálené půl míle. Ale dost řečí, nemáš co na práci?“

„Počkej,“ dorážel Lucien. „Takže ty tam můžeš mít příbuzné a je to kousek odtud? Možná dokonce tety? Proč jsi mi o tom neřekl? Mohli jsme si udělat zajížděku.“

„Jdu se pomodlit Angelus Domini. Je poledne.“

Mnich se vytratil a jeho společník zůstal sám mezi žoldnéři. Cestou se s nimi dokázal zběžně seznámit.

Podsaditý Altan byl anatolský Turek. Jeho dobrosrdečná tvář už nezmátla nikoho z těch, kdo ho viděl při práci; Altan se při zabíjení zásadně culil. Janovanu Giustinovi zdobilo tvář nesčetně jizev a žádný felčar nedokázal vysvětlit, jak je možné, že na svoje zranění dávno nezemřel. Thrák Desakentos uměl počítat jenom podle svých prstů, takže s postupujícím věkem se jeho aritmetické schopnosti permanentně zmenšovaly. Baron Fulko o sobě tvrdil, že je levoboček francouzského krále, což dokazoval mateřským znaménkem ve tvaru lilie na intimních partiích. Pak tu ještě byl Maďar Gábor, švédští bratři Erlendr a Erlingr s úmyslně tupými meči, Čech Buzek uctívající Jana Viklefa a jediný Řek ve

výpravě, stopař Yannis. A právě tuhle kompanii vedl zmiňovaný kapitán Fabio Piazza.

Byla to povedená parta. Ale měli toho společného hodně. Zálibu v penězích, pití, ženách a naprostý nezájem o politiku. Zajímavé bylo, že si výborně rozuměli bez toho, aby ovládali společný jazyk. Lucien s nimi měl jediný problém: v jejich společnosti se cítil jako druhořadý šermíř a třetířadý milovník.

Bratr Konstantin se vrátil z modliteb a utnul rozbíhající se zábavu. Maďar Gábor nadháněl obě kozy, které se jim opovažovaly ujídat stín. Baron Fulko tesklivě zpíval o ztracené lásce. Lucien se chystal vytáhnout po proklatě dlouhé době milovaný hudební nástroj. A ostatní popíjeli, co měli. Voda i víno pomalu docházely.

„Zvedněte se. Jedeme.“

„Za práci na slunci nás platí mizerně,“ reptali rozličnými jazyky.

Ve vesnici s neslušně dlouhým názvem panovalo ticho. V mírném, osvěžujícím větru poletovala mezi staveními uschlá tráva. Jedinými obyvateli zůstali potulní psi, vyhublá a opelichaná stvoření s jizvami po úderech kamenů.

„Kde všichni jsou?“ Lucien marně hledal živého člověka.

„Schovaní.“ Konstantin ukázal na věž. Tyčila se jako fata morgána na samém okraji vesnice, obklopená vysokou zdí. Přijeli pod zeď, obehnanou provizorní palisádou z naplaveného dřeva.

„V cisterně je úplně špinavá voda,“ hlásil řecký stopař Yannis.

„Hrom do nich, připravili se na nás důkladně,“ zavrčel dominikán.

„Figli di puttana!“ Zuřivý kapitán objížděl zeď ze všech stran a hulákal své oblíbené nadávky.

Zpoza kamenů vykoukla ženská hlava zahalená v černém. Snad právě tím tolik připomínala čarodějnici z jejich prvního seznámení s manijským poloostrovem.

„Odejděte,“ zvolala. „Nechte mého syna na pokoji!“

Jen těsně ji minula šipka ze samostřílu. Janovan se natahoval k další střele, ale hlava byla pryč.

„Konverzace skončila,“ zašklebil se Lucien.

Konstantin nařídil kompanii prohledat a vyrabovat kamenné sluje vesničanů. Rabování byla jejich oblíbená činnost, jenže v místech, kde bylo co. Místní stačili odnést všechno to málo, co měli. Nalezli sotva několik amfor s nejlevnějším vínem, odpudivý bílý sýr a Čech Buzek objevil ukrytou pálenku z kaktusu. Zbytek odpoledne se neukázal.

„Budeme mít problém se zásobováním,“ konstatoval celkem zbytečně řecký stopař. „Vlastní spižírna nám stačí možná na tři dny. Spíš na dva,“ opravil se při pohledu na hodující společníky.

„Na to nemůžeme spoléhat,“ přisvědčil bratr Konstantin.

„Kolem se potuluje pár koz. Můžeme je pochytat a podojit. Budeme mít aspoň co pít,“ navrhl Bretonec.

„Skvělý nápad. Dojíš ty. A jíst budeme co?“

Lucien bezradně pokrčil rameny. „Jsou tu kolem další vesnice?“

Stopař Yannis se zamyslel. „V blízkosti je jenom jedna, jmenuje se Achileia.“

„Navrhuji někoho tam poslat, a pokud se nezavřeli do věže, požádat je o jídlo.“

Řecký stopař se rozzářil. „Kluci budou mít radost.“

„Požádat,“ zdůraznil dominikán.

Lucien předčítal: „Z nařízení římského úředníka, správce provincie Morea, despoty Manuela Kantakouzena, je vydán zatykač na Alexandra Michaloliaka. Nechť je okamžitě vydán držitelům tohoto listu. Kdokoli bude odporovat, nechť propadne trestu hrdelnímu.“

Zpoza zdi vylétaly kletby a nadávky. Rodinu Michaloliaků přešel strach a místo tichého ukrývání se ve věži se z ní hlasitě posmívali obléhatelům. Vykukovat z oken se však neodvážili. Janovská kuše a thrácký luk je držely v šachu.

Bretonec schoval list. Jak se dalo předpokládat, neměl účinek.

„Kujebáci, zapálil bych jim tu jejich pojebenou palisádu,“ vyjádřil se baron Fulko slovy hodnými královského levobočka.

„Jak nám to pomůže? Shoří palisáda, zeď zůstane netknutá.“

Nad takovou podružností se baron Fulko nezamýšlel. Detaily mají řešit kmánové, nikoli pánové. Přikázal svému zbrojnoši najít v opuštěných domech burgundské víno.

„Můj otec, francouzský král, jednou obléhal zvyjebenou kacířskou pevnost. Nechal přitáhnout mortary a bombardy, balisty a katapulty a nacpal do nich smrdutou chcíplou zvěřinu. Potom ji vystřeloval za hradby a brzo se všichni dojebaní kacíři vzdali. Radši se uškvařili na hranici, než aby čuchali ten hnus.“

„Objevné. Měl bys svému zbrojnoši přikázat, aby šel najít krom burgundského nějaké mortary a bombardy.“

Slunce se chýlilo k západu, veselí i rozhořčenost opadala na obou stranách. Strana uvnitř zdí se však s nastalou situací vyrovnávala o poznání lépe. Manijci se do věží schovávali každou chvíli.

Dusot kopyt oznamoval, že jezdci se konečně vrátili. A vrátili se s kořistí, mezi níž kupodivu nepatřila žádná dívka. Stopař Yannis seskočil z koně jako první, aby podal dominikánovi report.

„Vesničané byli velmi milí. Pochopili, že jsme cizinci a hosti a hosté jsou v tomto požehnaném kraji vítáni. Proto nás s radostí nechali v cisterně naplnit měchy s vodou, obdarovali nás svým jídlem a nejedna žena s pohostinností otevřela svůj klín.“

Konstantin záúpěl. Ale mohlo to dopadnout hůř, přinejmenším nikde neviděl krev. A nikde neviděl maďarského kumpána.

„Kde je ten Hun, Gábor? A Turek Altan?“

„Zůstali na místě, hlídat cisternu. Moudře jsme se rozhodli zanechat u vody dva muže. O tuto nevděčnou práci jsme losovali.“

„Souhlasím. Pojdme se poradit do hlavního stanu.“

Bratr Konstantin nebyl johanita, ale dominikán. Přesto byl zvyklý na válečné podmínky i bojové přípravy, byl vlastně rozený válečník. Za hlavní stan vyhlásil největší z ubohých kamenných domečků, nechával ho hlídat dvěma členy ozbrojeného doprovodu jezdců a zřídil v něm dokonce provizorní kapličku.

„Co dál?“ zeptal se Lucien uvnitř. „Necháme je vyhladovět?“

„Chceš tu třet týden? Nebo dva?“ odsekl Konstantin.

Svůj návrh předložil stopař Yannis. „Zastrašíme je. Musíme jim ukázat, že se jim odpor nevyplatí.“

Konstantin se tvářil skepticky. „Zastrašit? Manijce? To se nepovede.“

„Možná,“ uznal stopař. „Ale proč to nezkusit? V nejhorším je vyhladovíme, že se začnou požírat navzájem. Když je předtím navíc pořádně vyděsíme, třeba je někdo zradí.“

Dominikán měl své pochybnosti. Nicméně to neznamenal, že se nemá vyzkoušet všechno. V doprovodu Janovana a Thráka se dostavil Yannis před hradbu. Jeho obličej vyzařoval neskutečný stesk a Lucien začínal chápat, jak se na první pohled normální člověk ocitl v žoldnéřské kompanii.

„Bratři a sestry!“ oslovil obyvatele vesnice natěsnané do věže. „Přináším zlou zprávu. Jak jste si jistě všimli, jsem Řek. Jako vy. Civilizovaný. Ale oni jsou barbaři.“

Několik barbarů výhruzně vycenilo zuby.

„Třeste se! Barbaři rozhodli, že neušetří nikoho z vás. Tak jako neušetřili vaše rodiče a prarodiče. Ženy a děti budou znásilněny, muži rozsekáni na kousky. Po dlouhém mučení. Některé nabodnou na kůl, kněze upálí. Cožpak si nevzpomínáte, co vám otcové a matky vyprávěly?“

Z okna věže přilétl kámen, rozplácl se v prachu. Minul, na rozdíl od janovské kuše. Z okna vypadl zasažený mladík, platící za svoji nerozvážnost. Giustini lhostejně pokrčil rameny a začal znovu natahovat samostříl.

Stopaři se zalily oči falešnými slzami. „Vidíte? Vidíte, co jste způsobili? Chlapec zemřel proto, že chráníte zločince. Nakonec budete muset zemřít všichni. Máte dvě noci na to, abyste se vzdali. Na cestě sem je bombardy z města, ve vedlejší vesnici nám propůjčili lana a žebříky. Vaši vlastní sousedi vědí, co je pro ně dobré. Za dvě noci od té dnešní bude pozdě. Všichni zemřete.“

Řecká tragédie na vlastní oči, pomyslel si Lucien. A jaký herecký výkon!

„Lži a výhružky,“ zamumlal bratr Konstantin.

„Que c'est beau!“ tleskal baron Fulko. „Comme joliesse.“

Lucien ho poplácal po zádech jako starého kumpána. „To zapálení by možná nebylo na škodu, barone. Musí vzít vážně naše výhružky s žebříky a bombardami.“

Fulko se úkolu ujal s nadšením. Pro to, aby se rozpoutal pořádný požár, toho nebylo potřeba mnoho. Svoji práci vykonalo sucho a sluneční žár. Na okraj bariéry nasypali žoldnéři písek, aby se požár nerozšířil. Zbytek večera jedli, pili a zpívali u plápolajícího ohně.

Lucienovi se neusínalo lehko. Když se rozhodl, že má dost hulákání, písní a alkoholu, ustlal si na tvrdém loži patřícím nějakému vesničanovi, který se v tuto

chvíli tlačil v nedobytné věži. Spolu s Konstantinem nocoval v domě vybraném za hlavní stan.

Nebylo to jen nepohodlné lůžko a řev doléhající přes zavřené okenice, co mu znemožňovalo usínání. Před spaním ho přepadávaly myšlenky na Theodoru. Nebyl si úplně jistý, jestli ji má milovat nebo nenávidět. Poslední dobou se stále víc přikláněl k druhé možnosti, ale myslet na ni musel. A myšlení se spánkem, jak známo, nejde dohromady.

Premýšlel hodinu. O to nepříjemnější bylo probuzení uprostřed noci. Zpocený se vytrhl z tenat bláznivých snů přeplněných ženami s jedinou tváří. Naprázdno otevřel ústa, stěží zadržel výkřik. Uklidnil se a zamžoural do tmy.

Chtělo se mu na záchod a tak jako mnozí probuzení kalkuloval, jestli mu stojí dobrý pocit z vyprázdnění za opuštění postele. Právě náhlá potřeba mohla za jeho procitnutí a právě náhlá potřeba mu nejspíš zachránila život. Nad Bretonce se naklonil vysoký stín.

Lucien vykřikl nejhlasitěji, jak dokázal a překulil se na bok. Dýka se zabodla do pokrývek. Útočník sykl a vytrhl ji.

„Kriste!“ zařvala ze všech sil oběť zamýšleného zločinu. Vzápětí si uvědomila, že mohla zvolit vhodnější slova k prosbě o pomoc bližních.

Lucien vyskočil na nohy a znovu se těsně vyhnul bodnutí. Krátká čepel pročísla prázdný vzduch, útočník zavrával. Lucien využil šance a udeřil ho na místo, kde předpokládal lebku. Předpokládal správně. Neúspěšnému vrahovi vypadla zbraň z rukou. Bretonec si s úlekem všiml, že je zakrvácená, to už ho však útočník chytil za oděv.

Další setkání pěsti a lebky bylo úspěšnější. Vrah se pustil. Ale místo aby se skácel k zemi, vrával na místě, jako by přemítal, co dál. Lucien slyšel, jak mu divoce buší srdce.

„Kriste!“ zakřičel znovu a stejně nešťastně. A dodal spásné: „Pomoc!“

Pomoc přišla. Do příbytku vtrhl neozbrojený Konstantin. Žádné zbraně nepotřeboval. Jedinou ranou pěsti dostal útočníka do kómatu. Ani se nezadýchal.

„U svatého Jiřího. Propásl jsem hosta.“

Lucien se držel za hrud' a snažil se zkrotit rozběsněné srdce. Hlavou mu probíhaly modlitby od Memorare po Confiteor. „A nějak... nějak jsi ho zaskočil.“

S úlevou se rozesmáli.

Jak se ukázalo, muž, který málem způsobil smrt bretonského aristokrata, byl sotva plnoletý. Na bradě mu rašily první fousky, přesto jim po probuzení výhružně spílal. Tenhle holobrádek využil chvíle, kdy se bratr Konstantin odešel modlit na čerstvý vzduch, obešel do němoty opilé švédské strážce a objevil se s dýkou v ruce u Lucienovy postele.

„Proč jsi to udělal, holomku?“ třásl s ním dominikán bez ohledů na nízký věk.

„Chtěl jsem zabít vůdce. A postupně vás všechny,“ chlubil se mladíček, jako kdyby byl Starcem z Hory nebo přinejmenším zkušeným asasínem.

„Zabijme ho,“ ozval se řecký stopař. „Pro výstrahu a pořádně ho zohavme.“

Nápad se zalíbil i ostatním členům kompanie, nebylo s podivem, že mu všichni dobře rozuměli. Zlostně nadávali svými jazyky, nejvíc švédští bratři Erlendr a Erlingr, kterým mladík urazil jejich národní hrdost i profesionální čest.

Konstantin zavrtěl hlavou. „Žádné vraždění. Ukážeme jim ho a slíbíme jeho smrt, pokud se nevzdají. Třeba to někoho podnítí k činu.“

Mladíka svázali, opatřili roubíkem a vyplatili patřičným výpraskem. Vypadal zoufale. Když ho v poutech a zbitého přivlekli před věž, nikdo se už neposmíval. Ozýval se jen ženský nářek, zahalené ženy si trhaly vlasy. Věž přesto zůstávala zavřená.

Den probíhal, nic zvláštního se nedělo. Čech Buzek se sudlicí hlídal, jestli někoho zase nenapadne vylézt ven, záda mu kryla janovská kuše. Ponížení sourozenci se vyměnili na šťastném místě při hlídání studny ve vedlejší vesnici, ale teprve po tvrdé hádce s dvěma předešlými strážci. Nikomu se nechtělo opouštět tak zodpovědnou práci. Lucien doháněl deficit alkoholu a mastného jídla vytvořený za dny strávené mezi mnichy a bratr Konstantin nechával další vývoj na Bohu. A strachu.

Uprostřed noci se projevilo, že oprávněně.

Cikády a další hmyz nesnesitelně bzučel. Lucien si za krátký pobyt na řeckém venkově všiml, že sarančata jsou tu nesrovnatelně větší než doma. Dokonce ještě větší než ve městě. V jejich nekončícím bzukotu se zase pokoušel usnout.

Skvěle, pomyslel si. Tři hodiny ráno a znovu hluk.

Do místnosti vpadl Buzek. Vyrušený bratr Konstantin vyskočil z postele a chystal se poslat ho ke všem čertům, ale Čech nedržel v podpaží levé ruky kořalku, jak měl ve zvyku. Držel dívku.

„Tódle... přijít,“ řekl lámanou latinou. Na hledání těch dvou slov se nevyсловně soustředil.

V Lucienovi se probudily všudypřítomné galantní sklony. Odstrčil Čecha ke dveřím a doslova mu vyrval kořist. Zatvářil se na Buzka výhružně, ale v duchu musel obdivovat, že zřejmě přivedl dívku, aniž by ji předem poskvrnil.

Vzal ji za ruce a nenápadně si ji prohlížel. Hezké, venkovské děvče. Rustica puella. Trochu poznamenané životem v bídě a momentálně strachem, ale jinak s pěknými vlnitými vlasy a skoro výstavní postavou. Ani vyhublá, ani tlustá, zhodnotil Bretonec s potěšením.

„Pro Kristovy rány,“ nevyhnul se dominikán klení. „Co tu děláš?“

Lucien ji přitáhl k sobě a pohlédl jí do očí. Vystrašených, skoro dětských. „Jdeš zachránit milého? Nebo bratra, že ano?“

Ó Bože, ať je to bratr.

„Bratříčka,“ špitla.

Díky, pane, díky!

„Ví někdo o tom, že jsi utekla?“

„Ne! Všichni spí. Ostatní truchlí. Nikdo nevěří, že bych já...“ Zavzlykala. „Je v pořádku?“

Pohledem se obracela neustále k Lucienovi. Lichotilo mu to.

„Máš nám co nabídnout? Za jeho život?“

„He. Nabídnout,“ culil se Buzek a udělal neslušné gesto. „Odměna.“

„Pěkná slova ses naučil latinsky, Čechu,“ okřikl jej bratr Konstantin.

„Potřebujeme se dostat dovnitř, dítě. Nebo dostat provinilce ven.“

Dívčiny oči se zalily slzami. Lucien ji přitiskl k sobě.

„Já... vím, jak vám pomoci.“

Dívka možná přinesla klíč k zablokované situaci. Lepší by bylo, kdyby přímo donesla klíč k zamčené bráně věže, ale i tak tu byla jistá naděje. Díky ní se příští den odvíjel ve znamení nenápadných příprav.

Bratr Konstantin se plně dostal do role velitele armády a Luciena několikrát napadlo, jestli se k večeru neobjeví v plné zbroji. Z vesnici Achileia k obecné nelibosti odvolal jednoho ze strážců. A co bylo horší, zapověděl přísně pití alkoholu pod hrozbou klatby osobám katolického vyznání a příslibem výprasku ostatním. A katolíkům bylo jasné, že klatba z jeho rukou nebude o nic méně bolestivá.

Lucien se od rána obával, že si ve věži něčeho všimnou. Ale nezdálo se, že by zbystrčili, spíš naopak. Snad se domnívali, že jejich protivníkům dochází pití nebo veselá nálada, mnohé navíc stále zaměstnávalo truchlení. Černé vdovy od rána kvílely, jako by jim za to někdo dobře zaplatil, a dováděly obléhatele k šílenství. Giustini začal ze zoufalství střílet do oken naslepo, takže se plačky stáhly hlouběji do věže. Krom mnoha kleteb ho napadlo, jak strašné musí být dlouhodobé soužití s místními ženami.

Bylo pozdě odpoledne, první odvážlivci se postupně vynořovali ze stínu. Většina žoldnéřů a jejich sluhů však pospávala. Lucien a baron Fulko se pouze v košilích a kalhotách věnovali šermířskému cvičení, baronův štítonoš plnil úlohu rozhodčího a nepokrytě nadřžoval svému pánovi. Lucien právě vykrýval sinister, když si povšiml v dáli zvířeného prachu. Koňská kopyta.

Chvilka nepozornosti ho stála zraněnou ruku. Čepel barona Fulka se nemilosrdně otřela o kůži a zanechala za sebou krvavý šrám. Bretonec sykl a chytil se za paži. Zvířeného prachu si konečně všiml také Fulko.

„Zvyjebený koně jedou,“ zakřičel.

Žoldnéři a jejich zbrojenci se probouzeli a rychle se opásali meči, tesáky, sekýrami a vůbec vším, co bylo po ruce. Dusot se blížil. Muži se stačili semknout do sevřeného šiku, ven vyčnívala jen ostří. Lucien se tlačil uprostřed a marně se pokoušel vykouknout.

Dorazili. Napočítali sedm koňských hlav vyčuhujících z poletujícího prachu a na nich sedm helmic. Taková skupina, navíc v sedlech, už měla patřičnou sílu. Kapitán Fabio Piazza pobaveně hvízdal. Jeden z jezdců sňal přilbu.

„Ale pánové,“ oslovil je mírně.

„Edmond?“ ozvalo se uprostřed chumlu. Brzy si oba muži tiskli ruce. Napětí opadlo, také ostatní žoldnéři poznávali bývalého éдила. A podle výzbroje a družiny taky současného.

„Co se s tebou stalo? Vypadáš střízlivě a spokojeně,“ popichoval Bretonec svého krajana.

„Dlouhý příběh,“ pokrčil rameny Edmond. „A příběhy se mají vyprávět u dobrého jídla a pití.“

„Já věděl, že ti ta střízlivost dlouho nevydrží.“

Rozvalili se kolem ohně, obě družiny společně. Mnozí vojáci se navzájem znali, bývali kumpány ať v legální či méně legální činnosti a nyní se horlivě zdravili a objímali. Lucien vytáhl z tlumoku u sedla kvinternu, aby rozezněl melodii dobře známé provensálské písně.

Companho, tant ai agutz d'avols conres Qu'leu non puesc murdar no-n chan e que n-om pes, Enpero no vueill c'om sapcha mon afar de maintas res.

E dirai vos mentendensa, de que es, No m'azauta cons gardatz ni gorcs ses peis, Ni gabars de malvatz homes com de lor faitz non aques. Senher Dieus, quez es del mon capdels e reis, Qui anc premier gardet con, com non esteis C'anc no fo mestiers ni garda c'a sidons estes sordeis.

Edmondovi druhové vytasili z tlumoků měchy s nejlevnějším vínem a medovinou, druhá kompanie nezůstávala pozadu. Kdyby se nepřipířil bratr Konstantin, mohlo to dopadnout pitkou a z večerního útoku by nezbylo nic než zklamané naděje.

„Pryč s tím!“ řekl neobvykle tiše. Nemusel křičet, stačilo se objevit a měchy naplněné vínem mizely jako apoštolové na orloji.

„Přinesl jsi nám jenom nepořádek,“ vyplísnil namísto pozdravu Edmonda.

„A taky sedm mužů,“ hájil se édil.

„K čemu mi bude sedm mužů, když neudrží zbraně? Co tu vůbec děláš? Když jsme odjížděli, nemohli jsme tě najít.“

„Měl jsem důležitý úkol,“ odvětil Edmond s patričnou hrdostí. „Chtěl jsem vám o něm zrovna vyprávět, ale potřeboval jsem svažít hrdlo po náročné cestě. Ujeli jsme ji o den dřív, skoro jsme se nezastavili.“

„A bolí nás řitě,“ doplnil žoviálně voják z druhé kompanie a napil se vína. Ještě nevěděl, jak to s dominikánskými frátery chodí. Ti, co věděli, se na něj podívali s lítostí.

Bratr Konstantin zachoval ledový klid. Vytrhl drzému žoldnéři měch a vylil mu lepkavou tekutinu do vlasů. V tu chvíli musel voják litovat, že si ji doslazoval medem.

„Dvě kréda, čtyři Ave Maria, dva otčenáše.“

Ruka žoldáka křečovitě svírala rukojeť dýky zavěšené u pasu. Konstantin se ani nepohnul.

„Být tebou bych to nedělal,“ položil mu Edmond ruku na rameno.

Voják nechal dýku na pokoji a vytratil se mezi kaktusy. Nikdo se neodvážil zasmát.

„Co ten tvůj důležitý úkol?“ vyzval bratr Konstantin městského édila k vyprávění. Posadil se mezi ostatní a zkoumavě si je prohlédl, jestli neskrývají alkohol. Žádný se takové pošetilosti neodvážil.

„Týká se to atentátu na despota.“

Edmondova kompanie sborově zahučela. Muži teskně vzpomínali na krátké období, kdy neměli žádného nadřízeného.

„Pamatujete, přátelé, jak jsme se naposledy setkali v Brondocheionu? Byl jsem na dně a nebylo to jen kvůli Teofane. Vyhodili mě z domu starého Arkadia Komnéna, kde jsem prováděl vyšetřování. Už jsem vám říkal, že to pro něho koupili stilet, kterým byl málem zavražděn vládce Mystry. Uznávám, trochu jsem se napil, ale nebylo to horší než jindy.“

Lucien odložil loutnu a poškrábal se na nose. Pokud to bylo stejné jako jindy, pomyslel si, nedivím se, že ho vyhodili.

„Ráno jsem se vrátil. Starý Komnénos ani netušil, že už nejsem édilem. Zásobil mě obvyklými řečmi o obchodě a stesky nad manželkou. Nejdřív jsem nedával nic najevo, ale pak jsem na něj uhodil. A představte si, on se hned přiznal! Samozřejmě to nebyl on, kdo bodal. Ale jeho mladá a čilá ženuška mu zahýbala se samotným despota, prý dokonce v jeho vlastním domě. Nebyla jediná, se kterou Manuel trpěl padoucníci.“

„Takže na nás neměl čas kvůli ženským sukním,“ zavrčel pohoršený Konstantin a rozpomněl se na vlašné uvítání.

„Starce k činu přesvědčil vlastní syn, ten z prvního manželství. Hájl rodinnou čest a přiměl otce souhlasit. Sám se potom vydal zabít toho, kdo zneuctvoval jejich rodinu. A co je ještě pikantnější, nejspíš se pomstil taky na vlastní maceše. Nikdo ji neviděl právě od neděle.“

Očekávaná reakce se nedostavila. Edmond zklamaně pokračoval.

„Dost jsem se divil, že mi to stařec přiznal. Musel si být hodně jistý svým postavením. A brzy jsem se dozvěděl proč. Ale to jsou choulostivé informace. Při vyšetřování jsem se dozvěděl spoustu věcí. A ve spoustě věcí jsem se rozhodl.“

„Nahlásil jsi to? Nejspíš ano, jinak by ti nevrátili úřad,“ zapojil se Lucien. „Co se stalo se starým Komnénem a jeho synem?“

„Měli vážně dobré patrony. Dostali milost a pěkné domy s vyhlídkou tady na Mani. Ale až se dozvíte, co jsem ještě zjistil...“

„Co?“

Edmond se zatvářil spiklenecky. „Mezi lidmi ne. Státní tajemství.“

„To musí být opravdu něco moc důležitého,“ neodpustil si Lucien rýpnutí.

Dominikán sepal ruce. „Ať je to jak chce, měl jsem pravdu. S naší vraždou ta tvoje neměla nic společného. Za touhle záležitostí tě hnala jenom tvá tížádnost.“

„Jistá spojitost tu je, obě vraždy motivovaly rodinné vztahy. A jakmile jsem záležitost vyřešil, vyrazil jsem za vámi. Ani jsem se nerozloučil. Nečekal jsem, že mě budeš obviňovat, bratře.“

„Obviňování je moje práce.“

„A koníček,“ přisadil si Bretonec.

Konstantin uzavřel konverzaci. „Šokující odhalení a mystické záhady nechme na později. Měl bych tě seznámit s naším plánem.“

Žoldníci mlčeli a poslouchali jako v kostele při kázání. Lucien se s povzdechem zahleděl na kvinternu. Dnes večer už si nejspíš nezahraje.

Lucien napjatě očekával smluvený signál. Přece jen si zabrnkal na svůj oblíbený nástroj. Vojáci měli předstírat, že se nic neděje, a tak dokončil započatou baladu.

Pero dirai vos de con, cals es sa leis, Com sel hom que mal n'a fait e peitz n'a pres, Si queg'autra res en merma, qui-n pana, e cons en creis. E sel qui no volra-n creire mos casteis, An ho vezer pres lo bosc, en un deveis, Per un albre c'om hi tailla n'i naison ho dos ho treis. E quan lo bocx es taillatz, nais plus espes, E-l senher no-n pert son comte ni sos ses, A revers plnah hom la tala, si-l dampnatges no-i es ges. Tortz es c'om planha la tala si negun dan no-i a ges.

Z jeho rtů zněla skladba posmutněle. Novou píseň raději nezačínal. Útroby mu svírala nervozita. Zíral na plovoucí mraky jako na lodě v rozbouřeném moři

a hledal souhvězdí. Astrologii nikdy nerozuměl, ačkoli se mu ji snažili na univerzitě nacpat do hlavy, ale na hvězdy se díval rád. Bylo to příjemnější než se dívat na své spolubojovníky, kteří sice nemohli popíjet, zato se přežírali a vydávali odporné zvuky. Lucien si mezi nimi připadal divně. Neříhal a nepšoukal, nehrál kostky, nevěřil věštbám a nemazal si oči netopýří krví, aby viděl ve tmě. Do vojska se nehodil.

Na potemnělé zdi se rozsvítilo mihotavé světlo lampy. V mžiku zhaslo. Signál. Bratr Konstantin se zjevil mezi žoldnéři, káral, napomínal a násilně probouzel. Vojáci hodující pro jistotu v plné zbroji odkládali okousané kosti a nedojedené homole sýra a s nadávkami hledali, kde nechali zbraně.

Lucien pečlivě uschoval strunný nástroj a opásal se. Pohladil milánskou rukojeť, vyřkl krátkou modlitbu ke svému patronovi.

Grand saint Lucien qui fut choisi a mon bapteme pour etre mon gardien et sous le patronage duquel je suis devenu un enfant adopté de Dieu et ai renoncé solennellement a Satan, a ses pompes et a ses oeuvres, aide-moi, par ta puissante intercession, a remplir ces promesses sacrées.

Tiše, jak to jen bylo možné, stanuli před dřív neprodyšně uzavřenou branou. Na její vyrazení by bylo potřeba řádné beranidlo, nyní zela pootevřená. Jako první se do škvíry nahnul dominikán a spolu s českým žoldněřem ji rozevěřeli dokořán. Za vraty se třásly strachy hned dvě ženy, jedna z nich mohla být podle věku a podoby matka jejich zajatce.

Dux femina facti, usmál se v duchu Lucien.

Nádvoří bylo prázdné, bez jakékoli obrany nebo předsunutých linií. Teprve teď si Konstantin uvědomil, jak moc místní spoléhali na nedobytnost proslulé věže. Jediný živý tvor ležel zkroucený na nádvoří. Dominikán nařídil jeho nenásilné odstranění.

Úkolu se ujal stopař Yannis. Jenže dřív než mu stačil zacpat ústa, opilec doširoka rozevěřel oči a vykřikl. Ze všech sil, naposled. A spustil se ženský jekot. To křičely ty, které jim vydaly věž, při pohledu na krev.

„Dovnitř! Dělejte, dovnitř!“ snažil se Konstantinův hlas proniknout hlukem. Věž se probouzela, v patrech se rozsvěcely lucerny. Strážci zmateně vybíhali ven a střetávali se s ozbrojenými útočníky. Neměli šanci.

„Nezabíjejte je!“ Bratr Konstantin řevem málem ochraptěl. „Omračujte, bijte na plocho!“ Sám příkladně odhodil palcát a rozháněl se mohutnými pěstmi.

Jeho hlas se ztratil ve zmatku, jekotu a výkřících bolesti. Žoldnéři nebyli světci, z obětí si nic nedělali. Rozdávali rány jako na bojišti a rány také dostávali. Manijci byli vyzbrojení a zuřivější než divoká zvěř. Jakmile se vzpamatovali, kladli odpor na každém rohu krátkými meči, zahnutými noži, šavlemi i zemědělským náčiním.

Lucien se ocitl uvnitř věže. Otíral si pot z čela a v neznámých obličejích hledal tvář Alexandra, vraha. Nebyl tam. Probojoval se ke schodům do dalšího patra, hledal v obytných místnostech a nacházel jen ženy a děti. Křičely, jako by je čekala smrt, což vzhledem k jejich družině nebylo tak nepravděpodobné. Viděl, jak se oháněli kolem sebe a likvidovali členy rodiny Michaloliaků. A také viděl, jak tito ubozí, špatně vyzbrojení muži, něčí strýcové, otcové a bratrance, obklíčili maďarského žoldnéře Gábora a ubodali ho k smrti vidlemi. Jak se přes šrámy a zranění vrhali do bitvy za svoji ztracenou věž.

Mladiček třímající kuchyňský nůž mu zablokoval cestu. Bretonský šlechtic naznačil sek a udeřil ho otevřenou dlaní do nosu. Zapraskalo to, kopnutí do břicha dokončilo nekrvavou práci.

Ksakru! zaklel v duchu. Copak tu bojují i děti?

Nejen děti. V obytné místnosti přeplněné provizorními lůžky se na něj vrhly ženy v černém, divoké fúrie. Tyhle nevypadaly, že mají strach o své bratry a syny. Ostrými nehty se vrhaly po odhaleném obličejí, zahnat je dokázalo jen naostřené železo. Nevzdávaly se, a když spatřily, že se je Lucien neodvážá zabít, zaútočily jako roj včel.

Bretonec do té doby nikdy neuhodil ženu. V tomto případě však nemohl brát ohledy, pokud nechtěl navždy doslova ztratit tvář. Vzpomněl si na Janovana Giustiniho a jeho nepřirozené jizvy a odhodil zábrany.

První fúrii zlomil hruškou meče nos. Druhá harpyje mířila své drápy na jeho oči. Zachytil útok a zlomil jí prsty. Nešetřil žádný hezký obličej, nešetřil staré ani mladé.

Mais c'est la guerre.

Manijské ženy ustupovaly. Připomínaly vrány táhnoucí z bojiště a stejně jako vrány hlasitě krákoraly. Hrdina setřel krev z obličeje, na kterém se mu objevil vítězoslavný úsměv.

„Vidím, že jsi hrdinsky nasazoval krk.“

Ze dveří si ho s úšklebkem prohlížel Edmond. Pečlivě vycíděné pláty hyzdily škrábance. Lucien pobaveně přikývl.

„Alexandros uvnitř není,“ pokračoval édil. „Vyklouzl nám pod nosem a schoval se do kostela. Konstantin se snaží zkrotit tu naši příšernou bandu a zabránit plenění.“

„V tom případě jdeme do kostela.“

Ostatně je čas, pomyslel si Lucien. Začíná přece neděle.

Žoldněři shromáždění před kostelem připomínali malé děti. Bratr Konstantin sám sebe pasoval do role jejich vychovatele. Zkušení vojáci, kterým slovo svědomí nic neříkalo, věšeli pokorně hlavy. Konstantin nekřičel, na to mu nezbývaly síly, ale nebylo to zapotřebí. Efekt byl stejný. Tvrdí muži zanechali plenění, vykrádání a ničení. Nebyli zdaleka všichni. Mnozí leželi na směšném vesnickém bojišti s rozpáranými břichy, podříznutými hrdly nebo shození ze schodů. Michaloliakové se uměli bránit.

Dveře do kostela byly zavřené. Nebýt bratra Konstantina, žádný z žoldáků by ze vstupu na svatou půdu nedělal problém. Jenže Konstantin tu byl. Na moment přerušil svůj monolog a věnoval významný pohled přicházející dvojici.

Edmond s Lucienem vypadali uboze. Vlasy spleené potem a krví, špinavá zbroj, strhané rysy. Édil špatně našlapoval na jednu nohu a cítil zlomené žebro po ráně palicí do břicha, bretonský aristokrat měl poškrábaný krk a ozývalo se mu zranění po cvičném zásahu barona Fulka. Napadlo ho, že i on nejspíš zaplatil svým královským životem. Nebyl mezi ostatními.

„Půjdete dovnitř.“ Od dominikána to mohl být stejně dobře rozkaz jako otázka.

Lucien by pokrčil rameny, kdyby v nich necítil příšernou bolest. Toužil shodit ze sebe konečně tíži drátěné košile a plátěných nárameníků. Připadal si jako želva navždy uvězněná uvnitř krunýře.

Edmond vyplivl sliny smísené s krví. „Zabarikádoval se?“

„Ne. Spoléhá na svatou půdu.“

„Musí být hodně zoufalý.“

Spiš znalý mravů bratra Konstantina, pomyslel si Lucien.

Rozhodl se pro jednu převzít iniciativu. Koneckonců, to jemu rodinná msta zkomplikovala život. Pootevřel kostelní vrata a nakoukl. Závan kadidla, tlumené

světlo svící. Musel je zapálit vrah, místní pop se schovával celou dobu s ostatními ve věži. Lucien poklekl a vstoupil mezi prázdné lavice.

„V našich chrámech se nepokleká před oltářem,“ napomenul ho známý hlas. Vycházel z druhého konce kostela, od pulpitu a záclony, za níž se ukrýval svatostánek.

„Zvyk.“

Po boku prvního návštěvníka stanul druhý. Zvědavě se rozhlížel po freskách a mozaikách přísného Krista a jeho učedníků.

„Zabili jste mi rodinu.“

„Zabil sis ji sám,“ odsekl Lucien. „Dali jsme ti příležitost vzdát se. Mohl jsi je ušetřit všechny. Ty sis radši zachránil vlastní krk.“

„Nebyla to moje vina! Rodina to chtěla. A rodina chtěla, abych toho člověka zabil. Zasloužil si to. Zavraždil mého otce.“

„A ten zavraždil jeho otce. Nikdy by to neskončilo. S tebou to skončí.“

„Tohle nikdy neskončí... Krevní msta nekončí. Kdysi byla vyhlášena proto, že Kazimi zneuctil dceru mých předků. Nebo to bylo obráceně? Oni tvrdí, že ano. Co na tom záleží? Provinilec musel zemřít. A pak musel zemřít jeho vrah. A jeho vrah. Ale teď, teď bude krevní msta vyhlášena na vás.“

Lucienovi přejel mráz po zádech. Vzpomněl si, s jakou usilovnou touhou se ho snažil zabít každyčkový člen rodiny. Věc cti.

„Vyhlašujte si krevní mstu dle libosti. Důležitá je spravedlnost. Porušil jsi právo, zkazil jsi mi kus života klášterní stravou. Zavraždil jsi člověka. Důvody jdou stranou. Sympatizoval bych s tebou, kdyby ses k činu přiznal, postavil se čelem. Místo toho utíkáš. Umírají a trpí ostatní. Kde je ta tvoje čest?“

„Tal do živého. Dotýkat se cti bylo nebezpečné.“

„Moje čest?“ zařval Alexandros. „Frank mi bude něco vykládat o cti? Šukal jsi nevinnou pannu, něčí dceru. Zabíjel jsi. Znesvěcuješ naše kostely, pleteš se do našich věcí. Nechtěl jsem utíkat, nebyl to můj nápad...“ Ztlumil hlas. „Plnil jsem rodinnou povinnost.“

„Dost řečí,“ vyprskl Edmond. „Prostě ho popadneme a jdeme.“

„Znečistíte stánek Boží? Podupete ho násilím?“ Strach. Má strach, pomyslel si Lucien.

„Pořád máš plná ústa Boha. A na rukou krev.“

Edmond vykročil. Celý den a noc nejedl, zranili ho, poškodili mu zbroj a zlomili meč. A pořád tu byla Teofane. Ne přímo tady, ale v jeho hlavě. Neměl dobrou náladu.

„Odstup!“ Alexandros hystericky ječel zpoza záclony.

Edmond si nedal říct. Lucien ho váhavě následoval.

„Proklínám tě. Proklínám vás oba!“

Édil strhl záclonu a odhodil ji na podlahu. Alexandros na něj bezmocně zíral. Ustupoval, až narazil do kříže na zdi. Nebylo kam utéct.

„Půjdeš s námi,“ řekl tiše Edmond.

„Nedotýkej se mě,“ sykl Alexandros podivně ostrým hlasem.

Edmond vztáhl ruku. Chystal se chytnout vraha za kněžské šaty a odtáhnout ho ven. Nestihl to. Lucien příliš pozdě zahlédl záblesk čepele. Úzký hrot se zabodl blízko srdci. A znovu. Edmond zavrával a padl Lucienovi do náručí. Bretonec vykřikl.

Dvojnásobný vrah stál na místě, čepel mu vypadla z rozechvělých prstů. Drkotal zuby, jako by cítil nevýslovný chlad.

„Teď jsem vrah,“ šeptal. „Teď už ano.“

Lucien se zakousl do rtu, až ucítil chuť krve. Krev byla všude. Stékala po kamenném podloží z ostří dýky. Vycházela umírajícímu z úst.

Lucien ho jemně položil na zem. Třásl se. První mrtvý přítel. První ztráta.

„Znesvětil stánek Boží... Strhl oponu... Chtěl mě zabít. A já jsem vrah!“ Alexandros vykřikl nesmyslné věty.

Lucien ho sevřel v rukavicích zbarvených lepkavou červení. Nebyl schopen slova. Oba věděli, na co myslí. Na smrt.

„Zabij mě... Teď mě zabij.“

Přikývl. Jednu ránu pěstí směřoval do jeho prolhaného obličeje. Příští do břicha. A znovu do hlavy. V každé další ráně bylo víc zuřivosti, v každé další víc nenávisti. Víc zoufalství. Alexandr přestával připomínat člověka. Bretonec přestával být člověkem.

„Dost. Nezapíjej ho.“ Konstantin.

Lucien přestal. Teď si přijde, až teď. A začne kázat. Začne říkat, co má kdo dělat. Ale smrti přítele nezabránil. Ničemu nezabránil.

Napřáhl ruku a chystal se pokračovat.

„Dost. Prosím...“ Nikdy neslyšel dominikána prosit.

„Proč?“ vyštěkl. Nechtěl znít zoufale, ale nedokázal to. Slyšel umírajícího Edmonda, jak sténá, nesrozumitelně mluví. Modlí se. „Tak proč?“

„Zemře. Přísahám, že zemře. Ale spravedlivě. U soudu, jak si zaslouží. Nemáš právo ho zavraždit, když je bezmocný a neozbrojený.“

„A on měl to právo? Směl ho zabít?“

„Bude potrestaný.“ Hlas bratra Konstantina se rozléhal kostelem. Hlas svědomí. Lucien kašlal na svědomí. Alexandrova lebka vši silou narazila do nakresleného kříže. Bretonec nechal bezvládné tělo ležet v kaluži krve.

„Pokud tohle přežiješ,“ hlesl, „půjdeš viset.“

Edmond stále dýchal. Obě ruce držel křechovitě sepjaté. Rty neslyšně šeptaly modlitbu umírajících.

L'un de vous est-il malade? Qu'il appelle les responsables de l'Eglise, qui prieront pour lui, apres lui avoir fait une onction d'huile au nom du Seigneur. La priere faite avec foi sauvera le malade et le Seigneur le relevera. S'il a commis quelque péché, il lui sera pardonné.

Edmond obrátil pohasínající zrak k Lucienovi. Pokusil se ho chytnout za oděv, ale neměl dost síly. Lucien se k němu naklonil, až cítil na krku jeho dech. Edmond šeptal, Lucien naslouchal. Dokud rty neochably.

„Co říkal?“

Lucien mávl rukou a beze slov opustil kostel. Neplakal. Ale moc si přál, aby mohl.

Kapitola dvanáctá: Nedá si pokoj. Zázraky se dějí. Hloupost se někdy dědí. Domů, ale s Benátčany.

„Přežil to,“ zamyslel se kardinál du Cros a promnul si bradu. Měl to ve zvyku, když předstíral hluboké uvažování, přestože se nechával holit.

Na rozdíl od de Chaluse. I přes svůj pokročilý věk zarůstala Jeho Eminence všude, kde to jen bylo možné. „Ďábelské síly.“ Pár prelátů vážně pokývalo hlavami.

„Otužilost. A strach ze smrti,“ ozval se vězeň. Rozkašlal se. „Obojí mě ve vaší věznici přešlo.“

„Vrah. Kacíř. A ještě se opovažuje mluvit!“ vyslovil jakýsi hodnostář skrytou výčitku vůči gardistům. Zjednali nápravu obvyklým způsobem.

„Máme vyřešeno,“ řekl nečekaně mírně de Beaufort, aniž by se obtěžoval s vykřičníky. „Mladík se nám vypovídal, závěrečnou tragédii bychom taky měli, teď už jenom upálit kacíře.“

„Vraha,“ opravil ho Lucien. „A s dovolením, Vaše Svatosti, rád bych dokončil celý příběh.“

„Mnoho z nás, milý synu,“ prohlásil starý de Chalus a výraz ve tváři dosvědčoval, že mluví pravdu, „trápí... problémy stáří.“

„Vydržte ještě chvíličku, eminence,“ poprosil vypravěč. „Po nešťastné bitvě zůstalo ležet devět našich, kterým nepomohly ani přímluvy bratra Konstantina. Mezi nimi usměvavý Turek Altan, rozpáraný zemědělským náčiním, zmiňovaný Maďar Gábor, Janovan Giustini ubitý v přesile vlastní kuší, baron Fulko zapíchnutý jako podsvinče i oba švédští bratři, kteří na rozdíl ode mne silně podcenili zuřivost manijských paniček. Podrobnostem se raději vyhnu.“

K nelibosti zbrojného lidu Konstantin zapověděl další rabování, znásilňování, zabíjení a obdobnou činnost profesionálního vojska. Místo toho došlo na pohřbívání. Druhý den ráno jsme sebrali jídlo a pití na cestu a zmizeli z toho prokletého místa. Místní, ti přeživší, tupě hleděli, jak odjždíme. Frankové si dokázali obnovit reputaci.“

Mlčeli, protože nic jiného nemělo smysl. Vedli sebou víc koní, než kolik zbývalo mužů. Skoro polovina ze dvou desítek z nich ležela zahrabaná v prašné, rozžhavené půdě. Samozřejmě ne na dlouho. Vesničané je za pár hodin po odjezdu vykopali a pomstili se alespoň na mrtvolách.

Družina opouštěla kopce a blížila se k moři. Na Mani je k moři vždycky blízko a jako je blízko k moři, je daleko k pitné vodě. Lucien se bezmyšlenkovitě klátil v sedle, v hlavě mu zněla píseň, na jejíž název si nemohl vzpomenout. Byla nemístně laškovná.

Těsně za ním sklesle klusal jediný přírůstek jejich neslavné výpravy. Dívka, co vydala pevnost. Jestli ostatní byli tišší, ona snad ani nedýchala. Nemusela oznamovat, že jede s nimi. Nic jiného jí prostě nezbývalo. A jen díky bystrým očím bretonského šlechtice ještě neskončila s nějakým Čechem nebo Taliánem na hromadě sena.

Její ochránce se na moment vytrhl z letargie a popojel blíž. Ženy ho obvykle dokázaly vytrhnout z otupění.

„Jak se vlastně jmenuješ?“ Nečekal odpověď. Na tu samou otázku se jí ptali mnozí jiní. S povinnou obscénní poznámkou na konci věty.

Upřela na něj zrak, jako by rozvažovala, jestli za to stojí. Překvapivě otevřela ústa.

„Ne, počkej,“ přerušil ji Lucien. Stačila trocha konverzace s pohlednou dívkou a získával lepší náladu. Proč myslet na vážné věci, když existují ženy? „Budu hádat.“

Nadzvedla obočí. Lucien si oddechl, překonal první překážku. Popudlivější dámy na jeho hádání jména reagovaly ukvapeně. Tahle dívka projevila rozvahu. Nebo naivitu, to se ukáže.

„Jmenuješ se...“ předstíral svůdník úpěnlivé přemýšlení. „Kyriaki.“

Uhádnutí mělo patřičný účinek. Zmatená dívka s obtížemi potlačila vzdech. „Jsem věštec,“ zalhal bretonský aristokrat jednoduchý fakt, že za prozrazení jména zaplatil její matce celý solid.

Zamračila se. „Z toho se nedělají žerty. Věštění je vážná věc.“

Lucien popojel blíž. Jejich koně, hnědák a sivák, se přiblížili téměř na dotek. Sjížděli po svazích porostlých vysušeným křovím bok po boku.

„Vyvěštíš mi osud?“

„Podej mi ruku.“

Podal jí sevřenou dlaň. Když ji rozevřel, vypískla radostí. Leskl se v ní maličký rubín. Zvědavě si ho prohlížela.

Zábavu jim pokazil bratr Konstantin. Bez milosti odeslal dívku na konec průvodu. Lucien nasadil kyselý výraz.

„Už zase?“ povzdechl si dominikán.

Lucien se zářivě usmál. „Nemůžu si pomoci.“

„To vidím. Jako kdyby tě ženské nedostávaly do problémů.“

„Zjistil jsem, že chyba je ve špatném výběru. Jen vysoko postavené slečny jsou nebezpečné.“ Svrástil čelo a po chvíli dodal. „Ale na druhou stranu nepáchnou.“

„Nech na pokoji tu holku, Luciene. Nebo chceš mít na krku krevní mstu?“

Lucienovi se zablýsklo v očích. „Další?“

Slunce nesnesitelně páliло a míle ubíhaly neuvěřitelně pomalým tempem. Koně přes veškerou péči padali vyčerpáním, muselo se zastavovat ve vesnicích, doplňovat zásoby pití a snášet nenávidné pohledy. Lucien měl vlastně radost, že je ve společnosti, která si z takového přijetí nic nedělá. Bavil se tím, jak mladé dívky zděšeně utíkaly před rozšklebenými obličejí žoldnérů, jak jejich černé matky zlověstně syčely z oken prokletí a zaklínadla.

Byl svědkem toho, jak jim vesničané pod kopyta hodili psí srdce. Nespali v krčmách ani blízko lidských sídel, protože se je pokoušeli otrávit. A museli párkrát potrestat ty, co se jim odvažovali podat zkažené nebo otrávené jídlo a pití. Trest byl jednoduchý, okusili něco ze svých vlastních darů.

Pomalou opouštěli hornaté Mani a jížděli do civilizovanějších, ale o nic méně nebezpečných končin jižního Peloponésu. Tady jim sice již nehrozila krevní msta,

zato nebylo těžké potkat se s kompanií Katalánců. Zastavili a zahleděli se ještě jednou na poloostrov ovlivňující ať přímo či nepřímo jejich osudy po celou dobu v Řecku.

„Konstantine...“ začal jeho společník.

Bratr Konstantin dobře věděl, na co myslí. „Ne, nechci.“

„Vážně ne? Je to tvoje rodina. Tvoji příbuzní.“

„Pro mě to nejsou příbuzní. Nepatřím sem, do Řecka. A ať se tu před lety stalo cokoli, ať udělal můj otec cokoli... Nemá smysl se tím zabývat.“

„Třeba neudělal nic špatného,“ namítl Lucien. „Třeba je to skutečně tak, jak sis myslel. Proč nezjistit pravdu?“

„Protože na pravdě nezáleží. Byl to můj otec a ať udělal, co udělal, nezkaží to moje vzpomínky na něj. Byl mladý. A není sám, kdo dělal v minulosti chyby.“

Lucien se v duchu ušklíbl. Že by byl bratr Konstantin přeci jen člověk?

Cesta se nakonec protáhla na celé čtyři dny. Se zraněnými nebylo možné cestovat rychleji, některé silnice byly stržené, pár vesnic zasažených morem. Tím se Lucien netrápil. Zažil velký mor, po celé Evropě přezdívaný Černá smrt. Co byla opuštěná vesnice s několika zatlučenými dveřmi proti celým městům mrtvých? Proti davům nakažených upalovaných ve vlastních obydlích? Ne, mor už ho neděsil.

K bráně nesoucí jméno přístavu Monemvasia dojeli k večeru. Slunce nabralo rudou barvu. Jako obvykle se z města tlačili vesničané, kteří prodali na trhu své zboží, poseděli v taverně a vraceli se na noc domů. Před výpravou bratra Konstantina s předstíranou zdvořilostí uhýbali. Když byli z dohledu, vyjadřovali své skutečné mínění plivanci a jadrnými výrazy.

Kopyta zazvonila o dlažbu. Za branou seskočili, na koních zůstal jen zajatec. S funěním se šplhali do kopce. Nic jiného nezbývalo, zvířata by si pod jejich tíhou v prudkém převýšení zlámala nohy. Davy postupně řídly a kdo mohl, vyhnul se průvodu širokým obloukem.

Když se blížili k bráně do Horního města, zatarasili jim cestu ozbrojenci. Vyleštěné krunýře se blýskaly, první řada před sebe postavila ostré hroty kopí.

Kompanie instinktivně tasila. Žoldáci se trumfovali v tom, kdo vykřikne hanlivější výrazy a druhá strana nezůstala pozadu. Podle vzezření byla rovněž multikulturní.

„Co má tohle znamenat?“ překřičel je podrážděný hlas dominikánského bratra.

Odpověděl mu Řek, což bylo samo o sobě překvapivé. Ještě překvapivější byla jeho totožnost. Ze srocní lidí, kteří jim zatarasili cestu, vystoupil Matthaios Kantakouzenos, despotův bratr.

„O tebe nám nejde, cizáku,“ odbyl Konstantina. Ukázal na Luciena. „Ale támhle o toho muže. Chci jeho smrt.“

„Vai a dar via il culo!“ vyprskl toskánský kapitán Fabio Piazza a výhružně zamával mečem.

Po boku despotova bratra se zjevili dva mladíci, řeklo by se holobrádci. Jako dva pavíani vystavovali na odiv novou zbroj podle evropského způsobu. Matthaiovi synkové.

„Chceme hlavu toho Franka,“ pokusil se napodobit arogantní tón otce starší z nich, Demetrios. Mladší Jan horlivě přikyvoval.

„Proč, smím-li se ptát?“ Lucien opustil ochranný chumel a popojel vpřed. Na rozdíl od svých protivníků nenasadil arogantní výraz ani nebylo znát, že by měl strach.

„Ty sprosté prase,“ uplivil si Jan Kantakouzenos.

„Zneuctil jsi naši sestru,“ dodal také s uplivnutím Demetrios. „Všude se teď povídá, že je to nestydatá děvka, co chrápe s Franky.“

„A není?“ opáčil Lucien.

Demetrios tasil a vrhl by se na Luciena, kdyby ho vlastní otec nezadržel. Bratři soptili zlostí a barvou obličejů připomínali rajčata. Bretonec se ani nehnul.

„Za to, že jsi se svými špinavými pazoury dotýkal mé dcery, zaplatíš. Už dřív jsi rozšiřoval hnusné klepy o tom, že máš něco s Theodorou. Nikdo ti nevěřil, ale já jméno své rodiny hanobit nenechám. Měl jsi štěstí, že jsi unikl kleštím mého přítele. Ale co si člověk neudělá sám...“

„A jak se daří tvému příteli poustevníkovi? Už našel cestu domů?“

Demetrios se opět neudržel. „Úplně zešílel! Nechal rozpustit bratrstvo. Chodí oblečený v kůži. Stal se z něj blázen a jen kvůli tobě!“

„Takže v sobě přeci jen objevil poustevníka?“ usmál se Lucien. „Jsem rád, když můžu dělat dobré skutky.“

„Mám toho dost,“ zavrčel Matthaios. „Ať zemře.“

Jeden z jeho podřízených tlumočil rozkazy.

„Chvíli to trvá, než se dorozumíš, vid’?“ vysmíval se Bretonec. „Čistá rasa by to nedokázala, tak sis na mě najal cizáky? Je vidět, za kolik ten tvůj národ stojí.“

„Zabijte ho. Chci ho vidět mrtvého.“

Žoldnéři na Lucienově straně dali najevo, že nehodlají přihlížet. Thrák natáhl luk a zamířil jednomu z Matthaiových synů rovnou na krk. Čech kdesi v tlumoku vyhrabal arkebuzu.

Mumlání a reptání. Ozval se nervózní hlas tlumočnicka. „Eh... pane, oni... eh. No prostě nechtějí.“

Matthaios zrudl. „Cože?“ zasyčel.

Tlumočnicka polil pot. „Eh... pane, oni... oni se prý znají. A taky se jim nechce zabíjet křesťany, o tom prý... nebyla žádná dohoda.“

Matthaios udeřil nešťastníka hřbetem dlaně a setřel z ní krev z rozraženého nosu.

„Řekni jim,“ prohlásil ledově, „ať se mi koukají klidit z očí.“

Zbitý tlumočnick ochotně souhlasil a zmizel jako první. Lucien se smál a nebyl jediný.

„A vy,“ vyštěkl na ně Matthaios. „Máte štěstí. Příště...“ Zlověstná slova nechal viset ve vzduchu. Neměla valný účinek.

„Myslíš až budeš v takové přesile, že nás necháš ušlapat? Promiň, pouť do Mekky nemám v plánu. Na rozdíl od tvojí rodiny nemá ta moje ve zvyku posluhovat mohamedánům.“

Oba synové se s tasenými meči rozběhli proti Lucienovi. Zastavil je železný stisk jejich otce. Nebylo třeba nic říkat. Průvod se zajatcem je míjel s posměšky podepřenými arzenálem nejrůznějších zbraní.

„Adieu,“ loučil se Lucien. Do posledních slov nalil veškerou svou zášť a zklamání způsobené Theodorou. „A nezapomeňte svou dcerku pořádně svázat. Nebo si s ní zase zalaškujе nějaký zarostlý Latin.“

Jan nevydržel a odhodil na zem rukavici. „Pošpinil jsi čest mojí sestry, zmetku!“

Lucien se zastavil. „Nepošpinil, byl jsem čerstvě vykoupaný.“

„Tohle nevydržím!“ křičel Demetrios a zmítal se otci v rukách. Jeho bratrovi se podařilo vyklouznout.

„Vyzývám tě na souboj, ty kryso. Ty, ty...“ hledal Jan ty opravdu řízná slova, ale žádná neznal.

„Nic takového nepřipustím.“ Zděšený Matthaios zuřivě zagestikuloval a tím mimoděk pustil ze sevření druhého syna. Také on odhodil rukavici.

„I já tě vyzývám. Podle práva.“

„Žádné právo!“ řval otec. „Žádné právo! Tady nejsme někde ve Frankách, tady jsme v civilizaci.“

Jan se poprvé podíval otci do očí s odporem. Vždycky poslouchal jeho rozkazy, neměl vlastní názor. Ale teď šlo o čest.

„Budu bojovat. A nikdo, ani ty otče, mě v tom nezastaví.“ Demetrios horlivě přikývl.

„Skvěle. Přijímám vaši výzvu. Tady a teď?“

Starý Matthaios se vzpamatoval. „Oba. Budou s tebou bojovat oba.“

Konstantin, který to celé sledoval z povzdálí, zasáhl. „Tak se s nimi utkám po jeho boku.“

„Nejsi rytíř,“ uplivil si Jan. „Jsi flandřák. Ti nebojují.“

„Chceš vidět, jak bojují, spratku?“ roztrásl se vzteky dominikán.

„Nech to na mně. Ukážu jim, co všechno jsem se naučil doma v Bretani.“

Jak jde o ženské, naparuje se jako kohout, pomyslel si bratr Konstantin.

Žoldnéři pochopili, že přeci jen dojde na zbraně. Rozestoupili se do kruhu, jako by to byla ta nejběžnější věc na světě.

Nikdo netrval na pravidlech. Lucien si teprve nyní začínal uvědomovat, že se možná dostal do boje na život a na smrt. Měl sice před oběma vznešenými potomky náskok dobrých deseti let zkušeností, ale pořád byli dva. Dva dobře ozbrojení, zuřiví mladíci, kterým zneuctil sestru.

Jak jde o ženské, naparuju se jak... Nestačil dokončit myšlenku, protože Demetrios si nechal podat oštěp. Lucien nedostal příležitost protestovat a vrhl se k zemi. Oštěp mu proletěl nad hlavou.

Jan Kantakouzenos využil chvilky zmatku a zaútočil z druhé strany. V ruce držel zahnutý paramerion, zbraň, jež dokázala snadno dostat z břicha všechno, co do něj Všemohoucí tak pečlivě naskládá. Lucien se vyhnul ráně, šavle zařinčela o městskou dlažbu. Bretonec mu ji vyrazil z ruky. Dopadla mezi diváky, jejichž počet se zázračně rozmnožil. Mezi žoldáky se pokoušela vtěsnat skupina trhanů.

„Neudržíš zbraň?“

Lucien nakopnul odzbrojeného Jana mezi nohy a chystal se navždy připravit ho o mužské potomky. Nedostal příležitost. Milánským ostřím musel vykrýt útok

dlouhým římským mečem, spathionem. Demetria zřejmě oštěpy zrudily. Obránce uskočil, aby získal rozhled a kryl se před dalšími útoky. Zády narazil na štít jednoho z přihlížejících žoldněrů.

Jan získal zpátky paramerion a rozhodl se pomstít jako první. Zuřivost se mu konečně vymstila. Jako funící býk se rozeběhl proti svému protivníkovi. Buď zanedbali výchovu šermu, zamyslel se Lucien, nebo výchovu sebeovládání. Stačilo uhnout a trochu pomoci nohou. Jan Kantakouzenos, možná budoucí despota Mystry, si rozrazil čelo o dobře okovaný štít.

Žoldáci jásavě zakřičeli, Lucien chytil ze vzduchu měch s pálivou kořalkou. Děkovně se uklonil, lokl si a zbytek vylil do rány sténajícího člena panovnické rodiny.

„Trocha dezinfekce.“

Demetrios byl rozvážnější, ale taky nerozhodnější. Zmateně sledoval útok svého bratra spíš jako divák než jako přímý účastník. Lucien ho donutil se vzpamatovat.

„Chytej,“ hodil po něm prázdný měch.

Starší bratr zmateně ustoupil, aby okamžitě čelil bodnutí. Čepele se setkaly, milánská vytlačila řeckou a prosekla kroužky pod kolenem. Demetrios zavrával, ale nevykřikl. Další ranou mu Bretonec vyrazil spathion z plátové rukavice.

Lucien se podíval soupeři do očí a potlačil nutkání kopnout ho také mezi nohy. Oba funěli únavou, pot jim stékal po čele na blyštící se železo.

„Stačí?“ zeptal se.

Starší z obou Kantakouzenů letmo pohlédl na zkrvavený kov. Kapka po kapce jeho vlastní krev dopadala do prachu. Stačil jediný pohyb a kapky se mohly změnit v proud. Přikývl.

Lucien se otočil. Mladší a nerozvážnější bratr zápasil s vlastníma nohama v předem ztraceném pokusu vstát. Jednou rukou se držel za krvácející čelo, druhou naslepo hledal svoji zbraň.

„Stačí?“ zeptal se Lucien také jeho. Jan nebyl schopen odpovědi.

„Nestačí.“

Matthaios Kantakouzenos. Padesátiletý muž nezněl zuřivě ani nerozvázně. Lidé, kteří ho znali, si obvykle lámali hlavu, jestli vůbec má nějaké emoce. Kromě nezpochybnitelné lásky k moci.

Vstoupil do kruhu a s pohrdáním překročil tělo svého mladšího syna. Celý v černém připomínal manijské ženy a sám ďábel ví, jestli z nějaké takové nevzešel.

O jeho otci se tradovalo leccos. Na sobě měl pancíř a pláty stejně jako jeho synové, ale natřené černou barvou. Černý byl také jeho gambeson.

Nikoliv manijská žena, napadlo Luciena. Manijský pop. Svatý zachránce skomírajícího národa.

Dlouhé kopí zvané kontarion a skouton, rozměrný oválný štít, to byly zbraně, s nimiž se měl setkat Lucienův meč. Nerovný boj. Zatraceně nerovný boj.

Lucien se nestačil rozkoukat a už musel uhýbat. Nebo spíš utíkat. Hrot kopí se mu míhal před očima, sotva zvládal odrážet jednu ránu za druhou. A o útoku nemohla být řeč, se svým dřevcem si Matthaios držel suverénně pozici.

Vzadu se setkal se štítem. Zase. Nebylo kam ustupovat, leda se posouvat podél kruhu. Bretonec lapal po dechu a snažil se, aby ho kopí nedostihlo. Žádné finty ho nenapadaly, v hlavě měl prázdno. Čekal, že se protivník unaví. Nefungovalo to.

Hrot kopí konečně našel svůj cíl. Jako máslo prorazil hauberk na levém stehně. Lucien vykřikl.

„Vida, jak umíš kvičet,“ usmál se Matthaios. Vytrhl kopí z rány, až vystříkla krev. Napřáhl ho k poslední ráně. „Jako prase při porážce.“

„To by stačilo.“

Bratr Konstantin se zjevil v kruhu jako strážný anděl. Na poslední chvíli. Beze zbroje, beze zbraní.

Matthaios sklonil kopí a stočil hlavu k novému cíli. Vyrušený, nevrlý. Zašklebil se.

„Nemám ten pocit.“

„Bojuj s někým sobě rovným.“

„A to bys měl být ty?“ Zasmál se. Ale nevypadal pobaveně.

Dominikán kývl hlavou na souhlas.

„Dobře. Nejdřív ty, potom on. O tvou mrtvolu je ostatně taky zájem a nejen z mojí strany. Chceš bojovat takhle? Beze zbraní?“

Konstantin znovu naznačil souhlas. „Mojí zbraní je...“

„Jistě, Bůh, Panna Marie a všichni svatí,“ přerušil ho nejstarší Kantakouzenos.

Zahřmělo. Na čistém nebi, v tuhle roční dobu. Možná to byla náhoda. Možná dával Taygetos opět najevo svůj hněv. Někteří přihlížející sebou trhli. Na zem začal dopadat déšť. Ještě před chvílí by si na to nikdo nevsadil ani falešný měďák.

Kantakouzenovi byl déšť lhostejný. Krok za krokem se přibližoval k dominikánovi. Žoldněři byli nezvykle tišší. Mlčení rušil jen Lucienův sykot, jak

mu Kyriaki sundávala zbroj a ošetřovala ránu. Na všem zlém je něco dobré, myslel si v tu chvíli.

Matthaios bodl. Na krátkou vzdálenost, nemusel se příliš ohánět. Hrot měl lehkou projít mnišskými hadry a proniknout hluboko do masa. Starý Kantakouzenos zůstal stát jako opařený smolou. Ani se hábitu nedotkl. Dominikán stál o kus dál, jako by se nehnul z místa. Obecenstvo si nevěřičně protíralo oči.

Hřmění.

Matthaios Kantakouzenos nevěřil na zázraky. Přínejmenším ne na zázraky týkající se někoho jiného. Rozmáchl se kopím znovu a minul. Zase. Potlačil nutkání protřít si oči jako zbytek davu. Nedokázal to pochopit. Jak může být někdo tak rychlý?

Hřmění se přiblížilo. Na obloze se zablýsklo. Část obecenstva se utíkala skrýt, kruh ze štítů a kopí postupně mizel. Blesky nebyly dobré znamení. Budou se dít špatné věci.

Dokonce i Matthaios se dokázal rozzuřit, i když to málokdo zažil. A ten, kdo to zažil, to obvykle nepřežil. Napřáhl se a vrhl kopí. Přesně. Bezchybně. Nemohl minout.

Minul. Kopí dopadlo do prachu a znásobilo už tak značný odliv obecenstva. Ale Konstantin zůstal stále na svém místě.

„Podejte mi něco!“ zařval. Přiklopýtal zraněný Jan, na bolavém čele vybavený studeným obkladem. Podal otcí dlouhý spathion.

Kantakouzenos si prohlédl čepel. Zaprášená, mokrá, nicméně pořád krásná. Dvě stovky let stará, z dob, kdy jeho předkové bojovali na bojištích Anatólie. Raději nezmiňovat, na čí straně.

Zahřmělo přímo u nich. Další blesk na sebe nenechal dlouho čekat. Udeřil do olivového stromu vzdáleného dvě stě metrů a změnil ho v plamen. Hořící keř. Přihlížející na nic nečekali a utíkali. Špatný den, moc špatný den, šuškali si mezi sebou. Lucien zůstal, dešť ani blesky ho nemohly vyrušit. Stejně tak dva muže na bojišti.

Matthaios se přiblížil ke Konstantinovi na dosah dýky. Položil široký meč na mnichův krk. Rty bratra Konstantina opakovaly modlitbu.

Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui. Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles.

„Poslední slova před smrtí, velebníčku?“

„Jen poslední doporučení. Být tebou bych se už nerouhal.“

„U všech čertů,“ zvolal pobavený Kantakouzenos. „Udav se svými zbožnými řečmi.“

Bratr Konstantin pokrčil rameny. O krok ustoupil. Zvedl prázdnou ruku. Smrtící čepel protivníka se ocitla ve vzduchu. Nezahřmělo. Blesk jako by si vybral právě jeho meč, jediné odhalené železo v okolí. Projel skrz něj do celého těla a přikoval ho k zemi. Matthaios Kantakouzenos zařval. Pak padl k zemi. Hořící keř zhasl.

„Amen,“ řekl Konstantin.

Lucien se líně rozvaloval v peřinách pod hedvábným baldachýnem. Zranění ho díky usilovné péči skoro vůbec nebolelo, ale jakmile se dívka objevila ve dveřích, úpěnlivě zasténal. Reakce na sebe nenechala dlouho čekat. Lucien se s potěšením díval, jak mu v předklonu ošetřuje bolavou nohu. A pak ji přivinul k sobě.

Jak to tak bývá, příjemný moment netrval dlouho. Bez zaklepání do komnaty vletěl bratr Konstantin, a když je uviděl spolu, rozšířily se mu zorničky. Začervenal se a děvče nevybíravými slovy odehnal pryč.

„Rád tě vidím,“ povzdechl si Lucien nad vlastní lží.

„Hm. Nechápu, co na tobě ty ženské vidí. Zvlášť, když se před jejich očima biješ kvůli jiné.“

Lucien si poklepal ukazovákem na zranění. „Tohle. Navíc ona moc dobře nechápala, proč jsem to vlastně bojoval. Vysvětlil jsem jí, že jsem vlastně bojoval kvůli ní.“

Konstantin pozvedl zoufalé oči k nebi. „Takže mrchu jsi vystřídal za hlupačku. Výborně. Nemysli si, že ti za to budu dávat rozhřešení.“

„Zaplatím si ho jinde,“ zazubil se Lucien. „Ale kdo dá rozhřešení tobě, že jsi přišel tak pozdě na pomoc? Málem mě zabil!“

„Sotva tě škrábl. Ještě před chvílí ti na té strašlivé ráně seděly dívčí hýždě a nestěžoval sis.“

„Jsem statečný, umím překonat bolest. Tak řekni, proč jsi mi to udělal.“

„Ponaučení. Naparoval ses a čepýřil před tou dívkou a kvůli druhé ženě. A odmítl jsi mou pomoc. Ten boj nemusel vůbec být, kdybys nedělal hlouposti.“

„Kdybych nedělal hlouposti, o ponaučení by přišli dva despotovi synovečci a jejich otec by se nám teď snažil házet klacky pod nohy. A s Kyriaki bych to nejspíš měl těžší. Ačkoli... ne, nejspíš bych to s ní neměl o moc těžší.“

Rozesmál se.

„Jen aby ti ta tvoje Kyriaki nevrátila nůž do zad za smrt svých příbuzných.“

„Postarám se o to, aby neměla kam schovat nůž v mojí přítomnosti.“ Ukázal rukou na mísy plné jídla a amfory s vínem. „Nabídní si.“

„Ne, myslím, že ne.“

„Přestaň být takový mrzout.“ Podal mu amforu. Víno přeteklo přes okraj a vylilo se na drahé pokrývky. „Burgundské.“

Konstantin překonal dilema. Přeci jen, doma nebyl celou věčnost. A burgundské, to je domov. Nalil si plný pohár.

„A teď mi vyprávěj, co říkal despota. O mě se moc hezky stará. Moc hezky na to, že jsem mu přizabil dva synovce a ty jsi mu usmažil bratra.“

Dominikán nejprve jen ochutnal špičkou jazyka. Chuť domova se mu zamlouvala. Napil se pořádně.

„Vlastně jsme mu tím udělali radost. Starý Kantakouzenos pořád snil o tom, že se zase stane císařem. Byl to fanatik a toužil po moci. To, že ho málem zabil blesk, tedy Boží znamení, Boží prokletí, ho pro budoucnost z politických hrátek značně diskvalifikuje. Kromě toho není jisté, jestli se z té rány někdy vzpamatuje.“

„Vsadím se, že mu pustí žilou, něco uříznou a bude v pořádku. A co je s naším vrahem?“

„Sedí ve vězení. Nahoře na hradě, kam předtím zavřeli tebe. Domluvil jsem se s několika našimi žoldněřskými známými, aby ho hlídali ve dne v noci. Myslím, že tomu rozuměli. A mimochodem...“ Konstantinova tvář se změnila. Před okamžikem byla uvolněná, nyní se sevřela a ztvrdla. „despota Manuel velice lituje ztráty našeho přítele Edmonda.“

„Není sám,“ zajíkl se Lucien. Nemusel by o tom mluvit, pomyslel si.

Se zaklepáním vstoupil další nezvaný host a nebyla to Kyriaki. Ta učenlivě poslouchala za dveřmi, ke své smůle však nerozuměla ani slovo. Bavili se francouzsky.

„Pozdrav Bůh a všichni svatí,“ zdrazil teatrálně host a tvářil se, jako by musel ustavičně zápasit s čerty píchajícími ho vidlemi do zadnice.

„Otče Athanasie!“ Lucien okamžitě zaujal naučenou polohu marodícího. Vztáhl k němu ruce.

„Jak jsem se doslechl o tvém zranění, hned jsem pospíchal, abych tě navštívil.“ Rychle zhodnotil situaci. „Vypadáš špatně, synu.“

„Není to nejlepší, otče. Naštěstí je o mne dobře postaráno. Pověz nám novinky ze svého kláštera, jehož pohostinství jsem s takovou nelibostí opouštěl.“

„Ach synu,“ vzdechl otec Athanasios. „Máme teď mnoho práce. Rozšiřujeme konvent a stavíme oddělení pro ženy.“

„Proč to?“

„Zavítá k nám manželka našeho vládce, vznešená Izabela z Lusignanu, jež se... dobrovolně rozhodla vstoupit do našeho konventu, protože je znám svojí přísností a dodržováním všech pravidel bez výjimky.“

Lucien se zarazil nad jedním slovem. „Dobrovolně z tvých úst neznělo právě přesvědčivě. Proč to dělá? Zvláště, když ji u vás nečeká zrovna luxusní život.“

Otec Athanasios hlasitě polkl. Zamrkal. „To bych neměl... Přeci jen... Státní záležitosti.“

„Budeme mlčet jako hrob.“ Lucien si položil prst na rty.

„Nemám žádné oficiální informace,“ vytácel se opat. „Ale říká se, že... No prostě prý byla namočená do atentátu. Představte si, že se dozvěděla o hm... pravém důvodu záchvatů našeho vládce. Řekla to starému Komnénovi, jehož žena patřila mezi despotovy nejoblíbenější nemoci no a... A prý taky měla něco s jeho synem, kterému slíbila korunu, až Manuel zemře.“

Bretonec se neudržel, předstírání nemoci šlo stranou. Rozesmál se na celé kolo. „Předci se nezaprou. Něco takového může vymyslet jen přímý potomek starého Guye od Hattínu. A Komnénové to zřejmě taky nemají v hlavě úplně v pořádku. Nejenže to udělali diletantsky, ale úplně zapomněli na Matthaia.“

„Měli chvíli počkat a udělat to teď. Kantakouzenovi by se těžko nárokoval trůn,“ dodal bratr Konstantin.

„To bychom měli politiku. Žádné další novinky?“ Hlasitě zívá. „Jinak si půjdu zase lehnout.“ A nepůjdu sám, dodal v duchu.

„Na polehávání nebude čas,“ zkazil mu dominikán veškeré iluze. „Musíme se připravit na cestu.“

„Na cestu?“ Oba muži mu věnovali tázavý pohled. V tom Lucienově se zrcadlilo upřímné zděšení.

„Na cestu domů. Despota nám zařídil loď.“

Manuel měl jeden sen. Vybudovat loďstvo. A právě na tom začal v době jejich nepřítomnosti pracovat. Zatím nebylo mnoho výsledků, podařilo se mu získat pár lodí od obchodníků, loďaři mezitím stavěli další, smlouvy s Benátkami a Janovem zajistily poměrně bezpečné lodní spoje s evropskou pevninou. Něco takového nebylo zadarmo a nikoli poprvé se mělo vpuštění Italů do domácího obchodu bolestně vyplatit. Ale jak to mohl despota tušit?

Právě k benátské delegaci se připojili a vyrazili pod její ochranou do Nauplionu, pevnosti a přístavu achájských knížat, v níž měli už tehdy Benátčané mimořádný vliv. Jelikož se jednalo o Benátčany, cesta s nimi nebyla zadarmo. Výlohy však ze své nečekané štědrosti zaplatil despota, jenž rovněž vyslal vlastního delegáta k jednání se Svatým Otcem. Nebo spíš delegátku.

„Cože? To myslí vážně?“ vztekal se Lucien.

„Smrtelně vážně,“ odvětil Konstantin.

„Ta ženská,“ soptil Lucien. „Má neuvěřitelné postavení u dvora. Šedá eminence! Má původ, má peníze a má milence. Vsadím se, že Manuel s ní taky spí.“

Opouštěli brány Mystry. Naposledy se otočili za horou, na níž se tyčilo monumentální město. Město, které mělo během staletí vyrůst do neskutečné velikosti a vzápětí se proměnit v trosky. Ani jeden z nich neodcházel s nostalgií. Lucien pohladil Kyriaki po černých vlasech.

„Nemrzí tě, že odjíždíš?“

Zavrtěla hlavou.

Bretonec se usmál. „To se nedivím.“

Nauplion je vzdálený od Mystry zhruba šedesát římských mil po starých a nebezpečných silnicích, které vedou srdcem hor i hlubokými lesy. Za normálních okolností by tuto vzdálenost člověk ušel za tři až čtyři dny, ale s největší pravděpodobností by skončil prošpikovaný šípky nebo na jednom z jehličnatých stromů. Benátská delegace si dávala na čas, zastavovala se ve vesnicích a dráždila

místní obyvatele, verbovala Řeky do loďstva za mizerné platy a vůbec měla spoustu věcí na práci. Ale bylo s ní bezpečno.

Bratr Konstantin i Lucien se drželi pokud možno daleko od ostatních. Občas to šlo těžko, vždyť Lucien si sebou vezl hezkou řeckou dívku a musel ji náležitě bránit před chtivými pohledy spolucestujících. Jinak o ně však nebyl zájem. Mnich a potulný šlechtic, který každou chvíli hraje na kvinternu? Větší zájem vzbuzovala madame Teofane s rozsáhlým doprovodem, jež se měla stát vyjednávačkou u papežského dvora. A o níž zcestovalejší Benátčané leccos slyšeli.

S benátskou delegací se tedy třídní cesta protáhla na dvojnásobek. Bylo nedělní ráno, když se cestovatelé po nesnesitelně dlouhé jitřní mši dokodrcali na území Achájského knížectví. Lucien o tomhle podivném státě slyšel ledacos a většina z toho nebyla přívětivá. Zdálo se, že v něm vládne nepřeborné množství jinde neúspěšných západoevropských rodů, a když právě neválčí navzájem, příležitostně se spojují proti řeckým státům v okolí.

Popravdě se toho přechodem z území jedné mocnosti na území druhé mnoho nezměnilo. Lucienova touha domluvit se francouzsky v regionu patřícím francouzským velmožům byla spíš komická, většinové obyvatelstvo tvořili opět Řekové.

A Nauplion? Nauplion nepřipomínal žádné francouzské město. Mnohem víc se podobal italské vesnici. Kupci se tlačili na povozech, pokřikovali a nadávali. Ženské vylévaly z oken po evropském způsobu splašky, odpad se házel do moře. Benátští průvodci se co chvíli objímali a líbali na obě tváře se známými, aby je o pár minut později pomlouvali. A řečtí obyvatelé se dali snadno rozpoznat podle popuzených výrazů, svěšených hlav a otrhaného oblečení. Tohle byla možná jediná změna v Achájském knížectví oproti Mystře. Tady k elitě žádní Řekové nepatřili.

Loď ještě nebyla připravená k vyplutí a výprava se rozutekla po městě. Několik zbožnějších, jmenovitě jeden, šel navštívit oblíbený poutní klášter nad městem, ti méně zbožní nepohrdli početnými městskými putykami. Do nejbližší zamířil také Lucien.

„Máme hlad,“ obhajoval své pohnutky před nasupeným dominikánem. „A já osobně mám i žízeň. Putyka je prostě místem spousty příjemných aktivit.“

„Neřestí,“ opravil jej Konstantin. „Hlavně neřestí.“

Kyriaki byla dívka a tím pádem nevyjadřovala svůj názor. Přidržovala se poslušně Lucienova rukávu a upírala na něj své zářivé oči. Občas Luciena napadlo, jestli to všechno není jenom hra.

„Neřestem se můžeme vyhnout,“ trval na svém Bretonec. „A kde jinde chceš naplnit břicho? U stánkařů se shnilou zeleninou? Na rybím trhu? Zelenina se mi hnuší a nad syrovou rybou se můžu tak leda pomodlit, aby se usmažila.“

Vyhrály argumenty ve prospěch taverny. Ve společnosti alkoholových výparů, opilých námořníků a otravného starce, který tvrdil, že má v Mystře mimořádně nadaného syna, jemuž prý jednou budou přezdívat Platón, se zdrželi do večerních hodin. Pil pouze Lucien, zato však za všechny čtyři. Proto se k lodí vydával ve veselé náladě, s kvinternou v ruce a písní na popleteném jazyku.

Guetteur de la tour, je suis de retour de la ou je vous entendais. De l'amour de ma mie, cette fois-ci, j'ai eu tout ce que je voulais. Hu et hu et hu et hu! Quel bref séjour dans la chambre de joie! Hu et hu! Quel tort m'a causé l'aube qui me fait la guerre!

Bratr Konstantin se zdržel komentáře a věnoval se odstrkování námořníků. Kyriaki obklopená pouze dvěma muži vzbuzovala v mnoha obyvatelích večerního Nauplionu neodbytný zájem. Jako by celé roky neviděli žádnou normální dívku. Pravděpodobně tomu tak bylo, s výjimkou lehkých ženštin se každá rozumná žena přístavu a přilehlému okolí vyhýbala.

Na určeném molu našli svoji loď. Houkala se na mírných vlnách se spuštěnými plachtami. Na palubě se hemžili námořníci a připravovali ji k odjezdu. Vstup hlídal typický Benátčan s úzkýma očkama, v nichž se zrcadlily groše, tolary, denáry, florény, dukáty a vůbec všechny měny obou kontinentů. Pro odstrašení měl po ruce Afričana obdařeného nadměrným vzrůstem a ozubeným kyjem.

„Copak to tu máme...“ upřel Benátčan potměšilý výraz na Kyriaki a bylo jasné, že počítá, kolik by za ní dostal na středomořském trhu s otroky. Nejspíš se dopočítal vysoké částky, protože se rozzářil.

Lucien se zapotácel a málem upustil hudební nástroj. Konstantin ho obezřetně posadil na molo a obrátil se k benátskému strážci.

„Bratr Konstantin z dominikánského řádu a Lucien z rodu Rohanů. Cestujeme s výpravou paní Teofane z Mystry do Avignonu.“

„Ale ale.“ Benátčan výsměšně pokýval hlavou. „Tak do Avignonu. Proč bych ti měl věřit?“

„Zeptej se svých nadřízených,“ odsekl Konstantin. „A nech nás projít. Nemám na tebe náladu.“

Hlídač si z výhružek nic nedělal. Byl zvyklý, že na něj lidé křičeli, nadávali mu a vyhrožovali smrtí. Stačilo kývnout na svého Baaka a sebevědomí je přešlo.

„Možná,“ naznačil zívnutí, „možná jste na seznamu. Ale co ta dívenka? Jestlipak má zaplacenou cestu?“

„Despota Manuel dal tvému pánovi dost peněz. Máte nás vzít všechny.“

„Nemám pána, žabožroute. U nás v Benátkách jsme všichni obchodní společníci. A mně žádný despota nic nedal.“

„Já ti něco dám, jestli budeš provokovat.“

Lucien se vrávoravě zvedl a poklepal benátskému hlídači na rameno. Vzápětí se o něj opřel, aby se zblízka nesetkal s dlažbou.

„Být tebou bych ho neprovokoval, kamaráde. Ty jsi neviděl to, co já. Tady ten dominikán stál sám úplně beze zbraně proti zkušenému válečníkovi. Nehnul ani prstem a toho válečníka usmažil blesk z čistého nebe.“

Benátčan si nedůvěřivě prohlédl oblohu. Plulo po ní pár osamělých mráček, hvězdy svítily jako o život. Pověřčivost se střetla s chamtivostí. Vyhrála chamtivost.

„Budete muset za tu vaši slečinku zaplatit. Být vámi ji tu stejně nechám, jinak budete mít na palubě problémy.“

Bretonec se krátce zasmál. „Ani nevíš, jakou děláš chybu, kamaráde.“

„Bude to... hm, řekněme... Pět hyperpyronů.“ Africkému otrokovi se rozšířily zorničky. Tolik peněz v životě neviděl pohromadě. Sám stál na trhu s otroky dva dukáty.

„Hledej si je na dně.“ Afričan nestačil zasáhnout. Než se rozkoukal, jeho majitel zavravoral a se šplouchnutím odletěl do špinavé přístavní vody. Plavat nejspíš uměl, vynořil se totiž s peprnými nadávkami na hladinu. Otrok se mu marně snažil podat z mola ruku. Trojice novopečených pasažérů kolem nich klidně prošla, jen opilého Luciena nenapadlo nic lepšího než popostrčit Afričana za jeho majitelem. Zastyděl se, svedl to na svůj momentální stav, ale popravdě... nejspíš by to udělal i za střízliva.

Kapitola třináctá: Dusivá plavba. Všechno se vyjasňuje. Diplomatická imunita. Staré dobré burgundské.

„Tak jsme se dostali na palubu korábu, jenž nesl jméno Santa Albina, ne podle svěťce, ale podle kapitánovy oblíbené přístavní milé. Zde bych mohl s lehkým srdcem vyprávění ukončit, zvlášť proto, že sotva chytám dech.“

Vypravěč naznačil svou vyprahlost posunkem k ústům. Palácoví sluhové nečekali a přinesli džbán vína. Lucien zahnal žízeň a překvapen tím, že ho nikdo nevyrušuje, si otřel ústa do rukávu.

„Někteří z vás, pánové, však možná již tuší, že do skutečného konce zbývá poslední díl skládačky. Vážná zranění bratra Konstantina.“

„Tohle nebudu poslouchat,“ sykla madame Teofane. „Máme naplánovanou diplomatická jednání, Vaše Svatosti. Musíme probrat všechny teologické a politické aspekty a vyprávění jakéhosi nízkého šlechtice...“

„Můj otec je vikomt,“ ohradil se Lucien.

„Při vši úctě k vaší osobě,“ prohlásil papežův sekretář Lagarde, „pan de Rohan zajisté ukončí svůj příběh záhy. Synu, neplýtvěj časem. Máme skutečně důležité úkoly.“

„K vážným zraněním bratra Konstantina došlo zhruba v půlce plavby. Sdílel jsem s uvězněným Alexandrem jednu kajutu, bratr Konstantin druhou s Kyriaki, což mi, pánové, znemožňovalo dopustit se vážného hříchu.“

„Nemohl bys... nemohl by ses třeba přestěhovat?“ dotíral po kolikáté během prvních dnů plavby Lucien na svého duchovního přítele.

„Nemohl,“ odpověděl pokaždé stejně. „Dokud jsem tu já, nebudeš dělat hlouposti.“

„No právě,“ posteskl si Lucien. Nejenže si nedokázal prosadit společnou kajutu se svou chérie. Nemohl ani hrát, ani zpívat, neboť jednoduše nepřehlušil vytrvalý hluk nesoucí se palubou i podpalubím. Námořníci dokázali sborově zpívat o mnoho hlasitěji než Lucien.

„Myslím, že mě chytá mořská nemoc. Nevystoupíme v nejbližším přístavu a nebudeme pokračovat pěšky?“

„Jistě. Pár stovek kilometrů bez koní, s věznem a holkou na krku.“

Bretonec chtěl nechtěl připustil, že mnich má pravdu. O holku byl už stejně zájem všude, kde se vyskytla, na vězně málem zapomněl. Vlastně na něj zapomínal každou chvíli. Mlčenlivý a důkladně spoutaný Alexandros neprojevoval o nic zájem, nesnažil se utéct, vždyť ani neměl kam. Od té doby, co zabil Edmonda, se změnil.

Ksakru, zaklel v duchu Lucien. Zase myslím na Edmonda. Možná proto, že mě nevyšlovně štve, že se drahá Teofane o jeho smrt vůbec nezajímala. Naopak se šušká, že přijímá pořád nějaké mužské návštěvy.

O Teofane se šušovalo ledacos. Že je čarodějnice, že spí s benátským vyslancem, že spí s despotou, že bude spát s papežem... Neopouštěla kajutu, jen k sobě zvala návštěvníky prostřednictvím posílů a dvorních dam. Obklopila se početnou společností, jak se slušelo na její pověstný majetek a ještě pověstnější vliv.

Lucien přerušil proud zbytečných myšlenek a odebral se ke spánku. Nebylo k tomu potřeba nic zvláštního, s výjimkou mimořádné trpělivosti. Podpalubím se opět linul falešný zpěv, říhání a nezaměnitelný zvuk zvracení. Převalil se na bok a marně si zacpával uši. Prostě nedokázal pochopit, jak tu někdo může usnout. Například jeho společníci. Než usnul sám.

Výkřik. Na tom by samo o sobě nebylo nic zvláštního. Jenže tenhle patřil ženě. Žen na téhle lodi moc není, pomyslel si Lucien v polospánku a zachumlal se do

příkrývek. Ticho. Na pouhou chvíli, krátký okamžik. Bezohledně přerušovaný okamžik.

Lucien se probudil rychle, když se ho dotkly mokré prsty. Mokrý, od čeho můžou být mokré... Prsty nebyly jediná věc, co se ho dotýkala. Na krku ucítil cosi hebkého, hedvábného. Jak se mu někdo snažil zatlačit ohryzek až do útroh. Zachrčel a začal sebou zmitat. Nedokázal se rozkoukat, všechno bylo příliš rychlé, příliš nečekané. Jako z neskutečné dálky slyšel, jak se na druhém provizorním lůžku kroutí svázaný Alexandros.

Lucien sebral sílu a začal nehty do mokrých paží, které ho držely na posteli a škrtily hedvábným šátkem. Bez účinku. Kopal, ale nohy mýjely neviditelného protivníka skrytého v temnotě uzavřené kajuty. Bretonec se dusil, lapal po dechu. A ačkoli to nikdo nemohl vidět, obličej nad ním se usmíval.

Škrčenému se zalily oči slzami. Ne žalem, na nic takového nedokázal pomyslet, zalily se mu marnou touhou dostat se z železného sevření. Avšak touha pomalu uvadala, nehty se přestávaly zatínat do mokrých rukou. Lucien se v duchu modlil. Samovolně mu v mysli vytanuly prosby o život.

Ô mon Dieu, appuyé sur ta puissance infinie et sur tes promesses, j'espere avec une ferme confiance obtenir le pardon de mes péchés, l'assistance de ta grâce et la vie éternelle, par les mérites de Jésus Christ mon Sauveur.

Dveře kajuty se otevřely a dovnitř vniklo slaboučké světlo z chodby. Ve dveřích někdo stál, připomínal spíš světce než člověka. Sevření povolilo, Lucien se z plných plic nadechl. Chutnalo to sladce.

Škrtič upustil šátek a vrhl se na dominikána. Lucien se stále nevzpamatoval, ale povšiml si, že s Konstantinem je něco špatně. Sotva stál na nohou a černá kutna na několika místech získávala mnohem tmavší odstín. Krev.

Proto měl mokré ruce, pomyslel si. Od Konstantinovy krve. Vzpomněl si na ženský výkřik. Nebo... od její krve? Sevřel se mu žaludek.

Škrtič byl nenápadného vzezření. Průměrně vysoký, s průměrnou postavou, průměrně oblečený. Lucien s otevřenými ústy sledoval, jak tenhle průměrný muž sráží obra na kolena. Zběsile se rozhlížel. Kde má meč? Kde má svůj meč nebo dýku? Dýku schovával každý den pod polštářem, ale dnes...

Útočník lehce kopl bratra Konstantina do hrudi, odkud se šířila krvavá skvrna. Dominikán zasténal. Svalil se na záda, rukama si svíral zranění. Něco v rání měl, snad šipku z kuše. Lucien na nic dalšího nečekal. Popadl oběma

rukama rozvrzanou lodní stoličku a chystal se rozrazit protivníkovi lebku. Škrtič rychlostí blesku uhnul, stolička se s třeskotem rozbila o podlahu. Bretonec zůstal neozbrojený.

Vrah se ve slabém světle pouсмál. Usmíval se zvláštním, téměř omluvným úsměvem nenápadného člověka z davu, který do vás právě omylem narazil. Lucien se neusmíval, ustupoval. Prsty marně hledal cokoli, co by mohl použít. Našel to. Konečky prstů nahmatl hladkou šíjí, jemné struny...

„Ne, to ne,“ zasténal. „Tohle ne!“

„Ale ano,“ řekl v odpověď škrtič. V dlaních se mu objevil hedvábný šátek.

Lucien se rozloučil. Jeho život už nikdy nebude stejný. Červené dřevo se setkalo s usměvavým, nenápadným obličejem. Kvinterna zlomila nejprve nos. Pak se postarala o zuby a lícni kosti. Struny se trhaly jedna po druhé a bezvládně visely z hrdla nástroje. Příštími nárazy se dřevo definitivně změnilo ve zmeř třísek a útočník konečně omdlel. Nebo umřel. Nebyl čas to řešit.

Hudebník bez nástroje věnoval poslední zoufalý pohled svému skvostu a vrhl se ke Konstantinovi. Dýchal, díkybohu. Vypadal špatně. Z rány se mu valila krev. Utíkal ke Kyriaki. A potom pro pomoc. Času bylo málo.

„Jak dojemné,“ zkrivila tvář Její Excellence a protáhla mimořádně pohledná záda poznamenaná dlouhým sezením. Dlouho seděli všichni. A všechny bolela záda.

„Co se stalo s tím dominikánem?“ zajímal se starý de Chalus.

„Ano, je v pořádku?“ přidal se de Beaufort. „Takového muže by byla škoda. Jistě by našel uplatnění v inkvizičních službách.“

„V pořádku není,“ odvětil vypravěč. „Leží v nedalekém johanitském špitále s vážnými zraněními. Snad bude žít...“

De Chalus si promnul bradu. „A tohle všechno je vina obyčejného rodinného sporu. Obyčejné krevní msty.“

„Nejen toho.“ Mluvcím této krátké věty nebyl nikdo jiný, než Svatý Otec. Přítomní se odvážili upřít k němu své pohledy.

„Jeho Svatost má pravdu,“ přisvědčil Lucien. „A všem z vás, kdo poslouchal pečlivě, musí být podezřelé jisté nesrovnalosti. Vyjměte vrahovi roubík.“

Vrah se beze slov zašklebil. S rukama svázanýma za zády zůstával v rohu přijímací místnosti obklopen vojáky.

„Motiv jeho vraždy je jasný, sám se k němu ostatně přiznal. Ale nezdá se vám, pánové, to všechno jako trochu podivná shoda okolností?“

Kardinálové sborově zahučeli. Valné části z nich bylo úplně jedno, jak podivná je to shoda okolností. Víc je zajímala blížící se večere.

„Jen se zamyslete,“ vyzval je Lucien, ačkoli neměl iluze. „Jeho Svatost pošle za svého neoficiálního legáta do Řecka právě muže, jenž je ve skutečnosti řeckým uprchlíkem a nikdo o tom nemá tušení. To se může stát, byl to jeden z jeho nejoblíbenějších podřízených. Jenže co následuje. Ve městě, kam směřuje, narazí tento muž na průvodce ze nepřáteleného rodu. V době svého zločinu byl tenhle průvodce ještě dítě, takže ho samozřejmě nepozná. Jenže dorostlé dítě ho pozná. Jistotu získá na hostině, když opilý legát hlasitě připije řecky s typickým přízvukem.“

A teď mi řekněte, je to náhoda, že se průvodcem stal právě tenhle muž? Je náhoda, že byl krátce předtím odeslán na základě dobrozdání z Konstantinopole na dvůr v Mystře? Nebylo těžké zjistit, kdo dal tohle doporučení. Jeho teta, madame Teofane.“

V sále to zašumělo. Ženy z doprovodu zmíněné dámy vzrušeně šeptaly, kardinálové si vyměňovali zmatené pohledy. Teofane vstala a zavrtěla hlavou.

„Tohle nebudu poslouchat, pánové. Skutečně mám důležitější povinnosti.“

„Ale budete to poslouchat,“ odsekl Lucien. Dal znamení gardistům. Část ozbrojenců se přeskupila k doprovodu vyslankyně, další část zablokovala dveře. Zavládlo mlčení.

„Na tom samotném by nemuselo být nic zvláštního,“ pokračoval Bretonec. „Ale byly tu další indicie, proč jsem začal podezírat tuto dámu. Nejprve to byla záležitost nalezeného prstenu rodu Kazimiů. Madame Teofane jej falešně identifikovala, nejspíš ji nenapadlo nic lepšího, když najednou zjistila, že máme v rukou důkaz. A sváděním se mi ho potom pokusila vzít.“

„Lži,“ zasyčela Teofane. „Odporné pomluvy.“

Lucien se nenechal přerušit. „Nebyla to jen jedna věc, když se nám pokoušela překazit pátrání. Vrah zmínil, že to nebyl on, kdo se snažil zamaskovat skutek jako jinou vraždu. Odporovalo by to přece jeho cti. Proč by to neměla být Teofane, jeho ochránkyně, která poslala svého otroka, aby podplatil felčara? Úplatek měl prý

donést němý eunuch. Nikde jinde kromě samotného paláce jsem neviděl němé eunuchy, než na návštěvě u paní Teofane.“

„Odcházím. Byla jsem vyslána vládcem Mystry, abych vedla diplomatická jednání a ne...“

„Posaďte se, prosím,“ vyzval ji papežův sekretář.

„Mohl bych zmínit také mnoho jiných nepřímých indicií, třeba dopis, o jehož doručení jsme žádali tuto dámu. Nikdy nedošel, což sami můžete potvrdit. Ale

pojďme ke zcela konkrétním důkazům... Vlastně jsme je získali až na úplném konci vyprávění. Proto jsem tolik lpěl na jeho dokončení. Už předtím se nám stále pokoušela dělat problémy, třeba s předstihem upozornila našeho vraha, že o něm víme. Předpokládala, že se zabeďní v manijské věži, z níž ho nikdy nedostaneme ven. Málem jí to vyšlo. Je to tak, Alexandře?“

„Je,“ potvrdil Alexandros. Měl prázdný výraz a oči jako ze skla. Upíral je jako ostatní na ženu, o které se začalo tolik mluvit.

„Pokud by vás zajímalo, jak se vůbec o našem odhalení dozvěděla, vsadil bych si na Edmonda. Zpravili jsme ho o tom v době, kdy se opíjel ze žalu v klášteře, a nejspíš z něj vytáhla, co potřebovala, jakmile se k ní během noci pokoušel vrátit. Právě přes Edmonda se o nás dozvídala tolik věcí.

Problém pro Teofane nastal, když ani její manijský plán nevyšel. Vězně jsme získali, vraha chytili a její milenec a náš přítel díky jejím činům nepřímo zemřel. Spoléhala tedy na Matthaia a jeho syny, kteří mohli špinavou práci udělat za ni. Odklidit nás. Spoléhala na ně ostatně už dřív, když se nás jejich fanatičtí služebníci pokoušeli zabít. A zase to nevyšlo! Její Excelence měla mimořádnou smůlu, hodila totiž vraždu na špatnou oběť. Kdyby si vybrala snazší cíl...“

Teofane se prodírala davem svých služebníků a služebnic. Eunuchové a dámy jí uctivě ustupovali, jak se chtěla dostat k východu. Nemělo to smysl. Cestu zatarasily halapartny.

„Ale madame,“ zavolal Lucien. „Kam to jdete? Ještě jsme neskončili. Musela jste být hodně zklamaná zjištěním, že jsme naživu. A k tomu nám váš milenec despota obstaral odvoz. Nešlo to jinak, musela jste ho přesvědčit, že právě vy jste ta ideální vyslankyně k papežskému dvoru. Nemohla jste přece dopustit, aby jednání za vás vedl někdo jiný. Mohl by totiž uspět.

Ano, od začátku to byl ten pravý motiv. Motiv, který nám málem zastínila krevní msta. Blokovala jste jednání o unii, jak to jen bylo možné. Vzápětí se budu věnovat tomu, proč jste to dělala. Ale dokončíme cestu vašich intrik.

Vašeho nenápadného sluhu jste dostala na loď snadno mezi ostatními. Nikdo nemohl poznat, že je to nájemný vrah, ztratil se v chumlu různých úředníků a služebnictva, které vás doprovázelo. Poslala jste ho za námi a málem to vyšlo. Málem. Na jeho krku jsem našel tohle.“

Lucienovi se mezi prsty objevil drobný stříbrný řetízek s amuletem ve tvaru půlměsíce. Nenápadný, pod oblečením neviditelný.

„Roztomilé poznávací znamení. Nosila jste ho vy i milenci, co vás navštěvovali. Nebyli to jen milenci, byli to také špehové. Turečtí špehové.“

„Je to blázen,“ vyprskla Její Excelence. „Máchá tu nějakým řetízkem a vymýšlí si nesmysly.“

„Vznášíte velmi vážná obvinění,“ podotkl sekretář Lagarde. „Čekáme na pádné důkazy.“

„Jeho Svatost vám věří,“ připojil se du Cros. „Ale každé obvinění má svoje meze. Pokud by se ukázalo, že je falešné...“

Lucien vytáhl poslední kartu. Věděl, že jeho obžaloba nestojí na zvlášť pevných základech, ale spoléhal na něco jiného. „Nesmysly, madame? A co když vám řeknu, co mi váš drahý mileneček Edmond pošeptal před smrtí? Co chtěl, abych se dozvěděl? Nalezl u vás turecké zlato, madame. A nebylo to jen zlato. Zmiňoval se o dalších...“

Madame Teofane výsměšně pohodila krásnými vlasy. Ušklíbala se. „A to má být důkaz? Svědectví mrtvého?“

Vězeň se neočekávaně vztyčil a přerušil tak veškerý ruch. Gardisté marně vysílali němé dotazy ke Svatému Otcí. Nikdo jim nedával instrukce.

„Další důkazy nejsou potřeba,“ řekl Alexandros. Prázdně. Mrtvě. „Potvrzují všechno, co zde bylo řečeno. Teofane je moje příbuzná, doporučila mě ke dvoru, nasměrovala k otci Isidorovi. Včas mne varovala a musela to být ona, kdo kryl pravý motiv vraždy. Já ho neskrýval. Scházeli se u ní divní lidé, o mnoha z nich se toho hodně šušovalo. Já byl jako slepý. Využila mě k vlastním cílům. Využila mě k tureckým cílům.“

„K narušení vztahů se Západem,“ dodal Lucien. „Jejím tureckým přátelům se nezamlouvala představa, že bychom snad mohli prolomit izolaci některé

z pravoslavných zemí. Turkům se totiž nejvíc hodí sváry, spory a nenávisť mezi křesťany, aby celé jejich území ovládli. Kdo ví, jestli za sto let nebudou klepat na naše brány.“

Teofane se přestala přetahovat s gardisty a otočila se ke kardinálům, prelátům i Jeho Svatosti. Zvláštní pohled věnovala Lucienovi. Nenávidí mě, pomyslel si s uspokojením.

„Dobrá. Proč ne, klidně vám přiznám, že jsem pracovala pro Turky, jestli vám to udělá dobře. Využila jsem možností, samozřejmě mi dali vědět lidé u vás, koho vyšlete. Myslíte si, že tu nikoho nemáme? Hlupáci. Stejně jsme vyhráli. Nic jste nedojednali, váš legát je mrtvý a já s vámi žádnou unii neuzavřu. Zůstanete rozhádaní jako vždycky.“

„Proč to děláš, tetičko? Proč pracuješ pro nepřátele?“ Alexandrův hlas získal zoufalý nádech. Lucien mu rozuměl. Celou dobu se domníval, že jedná kvůli rodinné cti. A přitom jednal proti své rodině i celé zemi.

„Nepřátelé. Přátelé.“ Teofane zkrivila rty. Ztratila eleganci i nadřazenost. Stala se z ní obyčejná, rozzlobená žena. „Důležité je, že mají peníze. A budoucnost. Obojí mi nabídli. Křesťanská civilizace je v rozkladu. Díky takovým, jako jsou tihle.“ Ukázala prstem kolem sebe. Kardinálové rozhořčeně šeptali.

„Turci jsou na vzestupu, dokážou vítězit a dovedou nás zpátky na výsluní. Starý císař Kantakouzenos to věděl, proto s nimi uzavřel spojenectví. I despotův bratr to ví. A my se místo toho zase chceme spojovat s Latiny, kteří zničili stovky let námi budovanou zemi.“

Lucien zakroutil hlavou. „V tom případě stačilo zabít despotu. Neříkej, že jsi neměla možnost, když jsi s ním spala.“

„Myslíš, že bych se nepokusila? Nebyl hloupý, dával si pozor. Nechal mě prohledat, vždycky si u sebe nechal strážce. Kromě toho to byl Řek, ne špinavý Západan. Mohla jsem ho přesvědčit.“

„Pánové,“ obrátil se Lucien ke kardinálům a prelátům. „Slyšeli jste málo? Máte mezi sebou tureckého špeha a původce několika vražd. A dost možná taky někoho, kdo zapříčinil neúspěch celé naší výpravy. Jak rozhodnete?“

Teofane se rozesmála. Přes to všechno, přes odhalení a veřejnou potupu, se stále dokázala smát.

„Jak asi rozhodnou? Vyhostí mě. No tak mě pošlete zpátky domů, dokážu se o sebe postarat.“

„Vyhostit?“ vykřikl kardinál de Beaufort. „Za tolik vražd a potupu? Za smrt biskupa? Upálit jako čarodějnic!“

„Pověsit,“ připojil své mínění du Cros. „Pověsit by úplně stačilo.“

„Pitomí dědkové. Jsem diplomat. Mám imunitu.“

Uražení kardinálové se překřikovali jeden přes druhého, sypali ze sebe marné výhrůžky. Teofane znovu obklopil její doprovod.

„Uklidněte se, pánové,“ snažil se sjednat pořádek papežův sekretář. „Uklidněte se. Má pravdu.“

„Pravdu?“ odsekl Lucien. „Takže z toho vyjde bez trestu? Zatímco její nástroj, tenhle kněz, který by se bez ní nikdy nedopustil zločinu, půjde na šibenici?“

Svázaný Alexandros sklopil oči a skousl rty, až ucítil na jazyku vlastní krev.

„Kde je spravedlnost?“ pokračoval Lucien a snažil se střetnout s vyhýbavými pohledy zmatených hodnostářů. „Kde je spravedlnost, Vaše Svatosti?“

Jeho Svatost upírala oči do prázdna. Starý muž možná přemýšlel, možná jen bezmocně zíral. Takový výsledek neočekával, když jej bretonský aristokrat žádal o rozsáhlé slyšení. Když mu říkal, že se potřebuje dobrat pravdy. Pravda, znělo mu v hlavě. Záleží na pravdě? Záleží vůbec na něčem? Cítil se starý. Nemocný. Nemohoucí.

„Pro diplomatické vztahy s despotátem by to byla katastrofa, popravit velvyslance,“ našeptával sekretář Lagarde. „Nejde o to, jestli je zrádce nebo ne. To si musí rozhodnout oni sami.“

„Sami ji pustí,“ oponoval Lucien. „Má vlivné přátele, má peníze. Kromě toho se vůbec nemusí vracet. Tahle žena má na svědomí smrt našich lidí. Zrada vlastní víry je její věc.“

Svatý Otec vstal. Váhavě, nejistě, zatřásl se pod nečekanou vahou vlastního těla. Dva mladíci ho ihned podepřeli. Zvedl ruku k ženě, kolem níž se od začátku točily všechny události.

„Ty,“ řekl těžce. Pocítil na sobě celou tíži stáří a zodpovědnosti. „Jsi vinná koncem mnoha křesťanských životů. A proto budeš jako vražedkyně dle práva vydána do rukou světské spravedlnosti.“

Dosud vyzývavý úšklebek na tváři Teofane se změnil v úžas. Služebnictvo od ní překvapeně ustupovalo. Gardisté to vzali jako povel a začali se stahovat do kruhu. Chrastili pláty a kroužky, břevna halaparten řinčela o mramor.

„Svatosti,“ šeptal vyděšený sekretář. „Naše pokusy o unii. Naše vztahy s Mýstrou...“

„Jsou věci,“ řekl Svatý Otec, „které mají přednost před politikou. Odvedte tu ženu do papežského hradu. A nasadte jí okovy.“

Gardisté splnili svoji povinnost. Donedávna krásná a hrdá Teofane se proměnila ve vlastní stín, když ji zpotené mužské ruce uchopily za paže a vlekly tam, kde se mnozí andělům často nechtěně přiblížili. Nevydala ze sebe ani hlásku. Ale ve tváři měla němý výkřik.

Brzy budeš křičet nahlas, pomyslel si Lucien. A nikdo tě neuslyší.

Zvony v johanitském špitále odbíjely večerní nešpory. Lucien s lahví pod paží prošel kolem shromážděných bratří a vstoupil do malé komnaty osvětlené svícemi. Bratr Konstantin ležel v posteli pod hromadou přikrývek a tvrdě spal. Na jeho klíně stejně tvrdě spal jednooký kocour.

Lucien do něj strčil. Dominikán s sebou trhl, zamžoural. Kocour zavřískal a utekl na druhý konec místnosti.

„Neúčastníš se nešpor? Ty?“

Konstantin pokrčil rameny. „Jsem zraněný. Mám právo na trochu odpočinku.“

Jeho společník položil lahev na stůl a posadil se vedle svého přítele.

„Dárek od Kyriaki. Říkal jsem jí, že piješ jenom burgundské.“

„Já alkohol...“

„Uvidíme,“ přerušil ho Lucien. „Jak se cítíš? Vypadá to, že zranění mění tvoje zvyky.“

Konstantin ho odbyl mávnutím ruky. „Až se uzdravím, všechno bude jako dřív. Špatně se mi dýchá a cítím píchání na hrudi, ale zažil jsem horší věci. Třeba univerzitní kocovinu. A upřímně, jsem rád, že jsem nemusel před biskupy hrát celé to divadélko já. Jak ti to šlo?“

Lucien nedbal na vyschlá ústa a celou záležitost obsáhle vysvětlil. Co by neudělal pro přítele? Konstantin co chvíli něco dodával a poznamenával a po skončení vyprávění se usmál. Snad poprvé od té doby, co vstoupil do služeb církve.

„Dostala, co zasluhovala.“

Lucien ho opravil. „Teprve dostane. Vsadím se, že na náměstí bude veřejná poprava.“

„A co jednání o unii? Už je to definitivně přešlo?“

„Nepřešlo. Bude se prý jednat s poselstvem z Konstantinopole. Jednu věc náš Svatý Otec pochopil. Musíme se spojit proti společné hrozbě, a to všichni včetně patriarchy a císaře. Ne se snažit přebrat našim pravoslavným protějškům jedno území za druhým. Jednou třeba budou křesťané zase jednotní...“

„Jednotní? Křesťané nikdy nebudou jednotní. Zkrachuje to, jako vždycky. Ale myšlenka je to hezká.“

Lucien si toužebně prohlížel přinesenou lahev. „Mám hezčí myšlenky. Necháme politiky a otevřeme to víno.“

„Já nepi-..“

„Neprotestuj,“ nenechal ho Lucien dokončit větu. „Jsi nemocný, musíš brát svou medicínu.“

Bretonec vzal z police dva pálené pohárky a postavil je na dřevěný stolek u postele. Odzátkoval víno, šlo to překvapivě lehce.

„S touhle zátkou si vinaři moc práce nedali,“ poznamenal se smíchem.

Nalil sladkou tekutinu až po okraj, jeden pohár dal Konstantinovi a druhý si nechal.

„Ukaž.“ Dominikána přešla ostýchavost a uchopil svou číši do medvědíh tlap.

Lucien svou pozvedl. „Tedy na zdraví. Na tvé zdraví.“

Naklonil pohár a chystal se jej jedním douškem vypít. Prudký pohyb Konstantinovy paže mu srazil číši od rtů. Pohár se roztříštil. Víno se roztékalo po studené podlaze.

„Co to děláš?“ sykl Lucien a otíral si postříkané oblečení. „Popadla tě opozdilá askeze?“

„Ne. Je to jed.“

Tekutiny si povšiml kocour vyhnaný ze svého místa na posteli. Lucien ho chytil a zvedl z podlahy.

„Jed?“

Konstantin to potvrdil. „Vím, jak voní právě burgundské. Vyrůstal jsem s ním. A v tomhle víně je něco, co tam nepatří.“

Kocour zlostně mňoukal, když mu Bretonec znovu nedovolil ochutnat lákavou červeň.

„Kdo by se nás pokoušel otrávit? To víno je od...“

„Kyriaki,“ řekli oba zároveň.

„Nedělejme ukvapené závěry,“ doporučoval Lucien.

„Neděláme. Nejspíš nás čeká další vyšetřování.“

Usmáli se. Nečekalo je jen další vyšetřování, ale taky prudká změna počasí. Společně upřeli zrak k oknu, kde vítr rozfoukával první spadané listí. Avignon navštívil podzim.

KONEC

Básně a modlitby

Vzhledem k nemístné obscénnosti těchto klasických výtvorů středověké poezie nemohu přiložit kompletní překlad použitých textů. Uvedu alespoň základní popis děje. Dvorská lyrika středověku byla prostě drsnější, než jsou dnešní zjemnělé mravy.

Kapitola první - Bretonská píseň

Bretonská lidová píseň pocházející nejspíš již ze středověku. Vypráví příběh o nebohé zbožné dívce, která je vlákána do dominikánského konventu a nakonec je stejně jako další děvčata před ní pohřbena na půdě kláštera, protože otěhotní.

Kapitola druhá - Actus contritionis

Modlitba kajícnictví, v překladu říká zhruba: Můj Bože, celým srdcem lituji, že jsem zhřešil proti tobě, neboť jsi nekonečně dobrý a nekonečně laskavý a jelikož se ti protiví hřích, jsem pevně rozhodnut, s pomocí tvé svaté milosti, nadále vůči tobě nehřešit a činit pokání.

Kapitola čtvrtá - Memorare

Modlitba Bernarda z Clairvaux k Panně Marii. Český text zní: Pamatuj, láskyplná Panno Maria, že nikdy nebylo slýcháno, abys opustila toho, kdo se utíkal pod tvou ochranu, kdo vzýval tvou moc, kdo prosil o tvou přímlovu. V této důvěře se také já k tobě utíkám, Panno panen a Matko. K tobě přicházím, před tebou stojím, já kající hříšník. Dobrá Matko Slova, neodvracej se od mých slov, ale slyš je a vyslyš.

Kapitola jedenáctá - Companho, tant ai agutz

Okeitánská píseň složená akvitánským vévodou Vilémem IX. (1071 - 1126), jedním z nejznámějších středověkých trubadúrů. V této písni si zpěvák v mnoha lechtivých metaforách zoufá nad tím, že jeho milou zavřeli před ním pod zámek.

Priere au saint patron

Jedna z modliteb obracející se ke svatému patronovi. Český překlad je přibližně: Velký svatý Luciene, který jsi mi byl vybrán při mém křtu, aby ses stal mým strážcem a pod jehož ochranou jsem se stal dítětem Božím a zřekl se slavnostně ďábla, jeho nádhery a jeho díla, pomoz mi skrze svou mocnou přímluvu, abych naplnil tyto svaté sliby.

List Jakubův 5, 14 - 16

Slova, která před smrtí odříkává Edmond, pocházejí z Listu Jakubova 5, 14 - 16, jež se obvykle používá při svátosti Pomazání nemocných. Zní: Je někdo z vás nemocen? Ať zavolá starší církve, ti ať se nad ním modlí a potírají ho olejem ve jménu Páně. Modlitba víry zachrání nemocného, Pán jej pozdvihne, a dopustil-li se hříchů, bude mu odpuštěno. Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého.

Kapitola dvanáctá – část Magnificat

V překladu zní: Prokázal sílu svým ramenem, rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně; vladaře svrhl s trůnu a ponížené povýšil.

L'Amant

Trubadúrská píseň neznámého autora L'Amant. Hrdina musí opustit svou milou, neboť je odveden do nemilosrdné války.

Kapitola třináctá - Akt naděje

Modlitba hříšníka s nadějí se obracejícího k milosrdnému Bohu. Můj Pane, spoléhajíc na tvou nekonečnou moc a na tvé sliby, doufám s pevnou důvěrou, že získám odpuštění svých hříchů, účast tvé milosti a život věčný, skrze zásluhy Ježíše Krista, mého Spasitele.

O knize

Grafická úprava a sazba VMK

Ilustrace Helena Passerová

Technická redakce Šárka Dušková

Vydalo nakladatelství Signum

Tisk KAVKA PRINT a.s.

První vydání 2011

ISBN 978-80-903531-2-1

EAN 978-80-903531-2-1

Rok 1361. Evropa se zmítá ve Stoleté válce, na Východě nastupuje nová síla. Osmanská říše. Křesťané jsou rozděleni sváry a odvěkou záští. A papež, vyhnaný před lety z Říma do Avignonu, se pokouší křesťany znovu sjednotit. Vysílá misi do Morejského despotátu.

Jejími členy jsou dva přátelé; dominikánský bratr Konstantin a bretonský šlechtic Lucien. Jenže namísto poklidného výletu do slunného Řecka je čekají politické intriky, zamotané rodinné vztahy a v neposlední řadě také vraždy. Brzy se stane jejich cílem jedině: Dostat se od této proklaté země co nejdál.

Autor staví příběh s hlubokou znalostí dějin Byzantské říše a s osobní zkušeností s Peloponéským poloostrovem. Vytváří tak děj protknutý tradičními řeckými atributy: soupeřením s Turky, krevní mstou, tavernami a sladkým vínem z ostrova Samos.

